

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgiver: Smede og maskinarbejdernes Forbund

Udgivelsesår: 1894-1896

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1

Oktober 1894

7. Aargang

Organisation. — Opdragelse.

Følgende Bemærkninger, som enhver Arbejder meget bør lægge sig paa Hjerte, finder vi i „Correspondent for Tysklands Bogtrykkere“:

„Erfaringen lærer os, at man ved dem, der tilhører en Organisation, i deres Omgangsformer saavel som i deres Holdning kan iagttage en meget selvstændigere Opførsel end hos de ikke-organiserede Arbejdere. Hvem har ikke haft Lejlighed til at iagttage Ikke-Fagforeningsmedlemmer i vor Branche i deres Ubehjælpelighed og Uselvstændighed? Og hvem har ikke allerede i Hemmelighed følt en vis Glæde over den i Almindelighed energiske og kraftbevidste Fremtræden hos Fagforeningsmedlemmerne? Saaledes som hos en Bourgeois hans Millioner skaber ham en Ramme for hans Ydre, saaledes virker ogsaa paa Arbejderen Bevidstheden om at have Tusinder af Ligesindede, af paa samme Maade Optrædende bagved sig. Hos den ikke organiserede Arbejder foraarsager Følelsen af, at være forladt, Uvished om i sin Handlemaade at have truffet det Rette, Grundvolden for hans angstelige, energiløse Holdning. Men Organisationens opdragende og forædlende Handling bevirker ikke blot en gunstig Forvandling i det Ydre; ogsaa paa Menneskets Indre indvirker den forædlende. Dersom Omgang med Mennesker skal uddanne, saa kan der kun være ment Omgang med hine Mennesker, hvis Tænkning og Følelse bevæger sig paa højere uegennyttige Baner; thi Egoisme (Egenkærlighed) skaber en Sindstilstand, der ikke beforder Omgangen. Organisationen byder enhver Lejlighed til Omgang med Mennesker, som i klar Erkendelse har begrebet deres Stilling og desuden har begrebet, at der fremfor Alt behøves en harmonisk Udvikling af deres Aand for at hævede denne Stilling. Ved den Diskussion, som bliver fremkaldt ved den fælles Raadslagning om Spørgsmaal, der interesserer, giver Organisationen den Enkelte Lejlighed til at lære den Kunst, logisk at analysere Tankerne og at udvikle dem. Den bibringer parlamentarisk Takt i Afvejelsen af Ordenes Betydning og giver saaledes den bedste Anvisning for Holdningen i det politiske og det private Liv. Organisationen skaber Bibliotheker til vor Videns Berigelse, foranstalter Foredrag og beforder Selskabeligheden ved Fornøjelser i kollegial Mening og Art; kort sagt den er en Opdrager, som Opdrageren bør være. Og selv om denne Opdrager

bliver udskjældt nok saa tidt, vil den dog maalebevidst følge sin Bane, ubekymret om Hines Skrigen op, som i snu beregnende Egennytte søgte at efterligne denne pædagogiske Læremethode, men ynkeligt har gjort Fiasko. Tallet paa dens Elever vil stadig vokse; ved dette vil Ingen kunne ændre noget.“

Et Tidens Tegn.

I den os sidst tilsendte Beretning fra vort franske Broderforbund findes følgende:

Politikeren, tidligere Minister, *Yves Guyot* har altid i politisk Henseende været radikal, men i økonomisk yderst konservativ og altid modsat sig Arbejdsklassens Fordringer.

Saa meget interessanter er det at se hvilket Omslag der har gjort sig gældende hos denne Mand.

Paa den fornylig i Antwerpen stedfundne Kongres udtalte han, at den saakaldte Arbejdets Frihed kun var Humbug og i Virkeligheden kun beregnet paa at bringe Splid blandt Arbejderne.

Den moderne Industri — udtalte han — har skabt en industriel Reserverarmee og det er disse arbejdsløse, der stiller som Opposition imod dem, der har Arbejde. Nødvendigheden af at skulle leve, tvinger dem til at modtage enhver Betingelse uden Indvending, og det er skandaløse Arbejdsbetingelser, der da, bydes dem og som de sikkert ikke vilde modtage, hvis de ikke vare tvungne dertil af Sulten, som plager ikke alene dem, men Kone og Børn.

Det er derfor nødvendigt i Samfundsfredens Interesse, at gøre en Ende paa den skandaløse Udbytning som Arbejderne er Genstand for og gennemføre Regler for Arbejdet.

Han anmoder derfor Kongressen om at udtale sig til Gunst for at Arbejdsdagen bliver fastsat til 8 Timer for Voksne.

Endvidere anbefalede han en Minimalløn, som kan række til alle Livets Fornødenheder!

* * *

Vi har optrykt ovenstaaende, meget betegnende Udtalelser, og anmoder vore Medlemmer om at tage sig disse til Indtægt. Om kort Tid staar nemlig vi overfor en Revision af vor Understøttelseskasse, og det er muligt, at den klogeste Taktik for os maatte være, ikke

i for høj Grad at spare de arbejdende for Offrene til de arbejdsløse og til den Organisation, som alene er i Stand til at gennemføre Kravene om kortere Arbejdstid og højere Løn.

Red.

Jærnindustrien hos de gamle Indiere.

Om dette Æmne har Chefen for den britisk-indiske Regering, von Schwarz, givet nogle Meddelelser i et østrigsk Maanedsskrift for Orienten. Efter hans Undersøgelser skal Jærnet alt have været kendt i Indien mer end 1500 Aar før den kristelige Tidsregning. Den Antagelse, at de indo-germaniske Stammer skulle have kendt Jærnet før deres Adskillelse, bekræftes ved den Omstændighed, at Sanskritordet Ajas staar i nær Forbindelse med det gammelgothiske Ord Ais (Jærn). Hvilken Betydning Jærnindustrien den Gang havde for Indien sees i Rewahstaden i Centralindien, hvor mange Kvadratomile dækkes af Slakkehobe, og af de der fundne Blokke af Smedejærn af en Størrelse, som nu kun behandles under Damphamrene. Det interessanteste Mindesmærke over gammelindisk Smedekunst er Kutub-søjlen ved Delhi. Den har en Højde af over 7 Meter og vejer mer end 6000 Kg. Ifølge en i den hugget Indskrift stammer denne Søjle fra det niende Aarhundrede før Kr. Kæmpestore Dragere af Smedejærn, fundne i Karanakteplet i Madras og Puritemplet i Orissa, vise den indiske Industris daværende Standpunkt. Støbe-staal fremstilledes allerede i Indien for over 3000 Aar siden. Værktøjer af Støbestaal ere fundne i Grave fra Tiden 1400 før Kr. Det til de berømte Damascener-Klinger benyttede Staal var af Indisk Oprindelse. Om Udvindingen af dette Staal giver von Schwarz følgende Forklaring: Ren Magnetjærnsten fra Omegnen af Mirtapalli og manganholdig Brunjærnsten fra Kondapur sammensmeltedes i lukkede Digler af ildfast Ler med to til tre Dele Trækulspulver og Glasslakke. Efter 24 Timers fortsat Opvarmning fandtes paa Bunden af Diglen en halvkugleformet Staalblok, der ved videre Behandling leverede det fortrinlige Materiale for Sabelklinger og andre Staalgenstande. Den indiske Staalindustri er, efter at den i Middelalderen opnaaede sin største Udvikling, fra det 17. Aarhundrede gaet tilbage og er nu fuldstændig forsvunden. (Vulkan.)

Faneindvielse.

I Hotel „Spangsbjerg“s store Sal i Esbjerg samledes Lørdagen den 6. Oktober Medlemmer af Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening med Damer til Fest; det var en dobbelt, nemlig baade Stiftelses- og Faneindvielsesfest. Den 5. Oktober var det 4 Aar siden Foreningen oprettedes. Som Indledning spillede Esbjerg Musikkorps nogle Numre, og endelig Kl. 7 $\frac{1}{2}$, bød

Smed *Markussen* Velkommen. Derpaa sang man: „Vi skuer den yppige, rige Natur“, den første af Sangene i et trykt Hefte, der omdeltes.

Faneudvalget overrakte derpaa den ny Fane, og Smed *Markussen* takkede baade Bidragyderne og Udvalget for Fanen, slog derpaa det første Søm i for Fagforeningen med Ønsket om, at den maatte samle Smede- og Maskinarbejderne i Byen.

Smed *Carlsen* slog det andet Søm i for „Forbundet“ og manede til Ihærdighed i Fremtiden.

Det tredje Søm slog den fremmede Forsdragsholder, Journalist *Sabroe*, i og udtalte Haabet om, at den maatte være Symbolet paa Frihed, Lighed og Broderskab. —

Den ny Fane er meget smuk, rød og med forgyldte

Inskriptioner, Foreningsmærket en Ambolt og forskellige Maskindele. Paa den ene Side stod:

„Smede- og Maskinarbejdernes
Fagforening i Esbjerg og Omegn“.

Og paa den anden:

„Arbejdere, forener Eder.
5. Oktober 1890“.

Efter at en Sang for Fanen var sunget, talte Journalist *Sabroe* om Fanens Betydning og Fagforeningens Opgave. Det kan ventes, at denne Fane vil kalde Smede- og Maskinarbejderne til trofast Samarbejde for, hvad de kræver som deres Ret. Hvad betyder da den røde Fane? — Ja, i vore Modstanderes Rækker opfattes den som Symbol paa Blod og Voldsomhed, men de tager Fejl, eller de lyver; thi den betyder for os at vi vil følge den og aldrig raste, saa længe der er Savn at stille, Reformer at gennemføre til Gavn for hele Samfundet. Og Fanen betyder, at vi vil samles i *Fredens og Kærlighedens Aand*, samles fra alle Lande som Brødre, der ikke vil kriges med hverandre paa Diplomaternes Vink.

Nu melder sig de tunge, mørke Vinterdage med Arbejdsløshed, Kulde og Sult, det gælder da om, at man i de forskellige Fag er organiserede saaledes, at der kan dannes Værn mod Nøden.

Man siger blandt vore Modstandere, at Arbejderne sparer ikke. Dem, der siger det, skulde blot et Aar prøve at slaa sig igennem med 800 a 1000 Kr., som selv godt stillede Arbejderfamiljer maa klare sig med.

Det maa komme dertil, at Arbejderne kan skaffe sig luftige sunde Boliger, udviklende Adspredelser. Ogsaa Arbejdslokalerne skal forbedres, og det kan Fagforeningerne sætte igennem.

Respekteres Arbejderen og hans Gerning, udvikles ogsaa hans Ansvarsfølelse, han gør sit Arbejde bedre.

Fagforeningerne har ogsaa til Opgave at regulere Arbejdspriserne og forhindre Smudskonkurrence. Den inhumane Arbejdskøber bør tvinges til at give samme Løn som den humane.

Fagforeningen bør endvidere sørge for Arbejdstidens Indskrænkning; det vil Arbejdernes Hustruer ogsaa vide at skønne paa. Baade de og Børnene vil faa godt af, at Faderen faar Tid til at tage sig af dem, og hvad Betydning vil det ikke faa for Familiens almindelige Velfærd.

Taleren betonedede endelig, at Fagforeningerne fortjente Hovedæren og Takken for, at Arbejdsforholdene her i Landet nu var forholdsvis taalelige, og udbragte til Slutning et: Leve Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening.

Festen sluttede med et vellykket Bal.

Konsekventser af en Voldgiftsret og nogle Ord om Voldgiftsretter i Almindelighed.

Vore Medlemmer vil erindre, at vi i afvigte Maj Maaned ved en Voldgiftsret, der var oprettet mellem de samvirkende Fagforeninger og Industriforeningen i Svendborg, fik en Strejke afsluttet, der var erklæret hos Maskinfabrikant *Chr. Andersen* der.

De Fordringer der stilledes, gik ud paa, at faa ham til at betale en Minimumsløn af 27 Øre i Timen foruden andre Bestemmelser i Odenseprogrammet, blandt andet 5 Øre mere i Timen for Udearbejde, samt Kosten paa Arbejdsstødet, eller denne betalt af Arbejdskøberen med 1 Kr. 75 Øre pr. Dag.

Voldgiftsretten kom den Gang til det Resultat, at *Chr. Andersen* kun skulde betale 25 Øre i Timen som

mindste Løn, og saa skulde Vedkommende endda have været i 5 Aar ved Faget.

Han har nu i Sommer haft Anlæg af et Gasværk i Rudekøbing i Entreprise, og dette er fornylig blevet færdig. Da Arbejderne kom hjem og skulde have deres Opgørelse, vilde Chr. Andersen ikke betale en af dem de 25 Øre i Timen, idet han paaberaabte sig, at denne Mand endnu ikke havde været 5 Aar ved Faget. Men han nøjedes ikke dermed, han trak endnu yderligere 5 Øre af i Timen med en Motivering, der er saa betegnende for denne Mand, at vi ikke vil forholde vore Læsere den: *Chr. Andersen erklærede, at Fortjenesten havde været saa lille for ham og desuden havde nu Svenden lært saa meget ved det Arbejde og faaet saa god Kost osv.*

Svenden vilde naturligvis ikke tage mod Chr. Andersens Ræsonnementer, naar han derved mistede sine fortjente Penge (ca. 25 Kr.), han protesterede og blev afskediget. Fagforeningen indankede nu denne Sag for Voldgiftsretten, der vel nok iasker et Resultat sammen, Måge til det fra Maj.

Vi skrev den Gang, nemlig efter Strejkens Afslutning, at Voldgiftsretten havde umuliggjort os at gennemføre nævneværdige Forandringer til vor Fordel hos Chr. Andersen, paa det Tidspunkt. Men det var egentlig ikke det eneste den ødelagde for os, thi den nemme Maade hvorpaa Chr. Andersen slap over Strejken, har gjort, at han næppe regner med Arbejdernes Organisation, i al Fald ikke i den Grad denne fortjener, mere. Beviset herfor foreligger i de Uregelmæssigheder, angaaende Overholdelse af Overenskomsten, han senere har turdet tillade sig.

Nu ser vi i de sidste Dage at Arbejdskøbernes Organisation i Svendborg har opsagt denne Voldgiftsret, men tro nu bare ikke, at det er for at lave en bedre, Arbejderne mere fordelagtig, tværtimod, det er Arbejdskøberne der har følt sig brøstholdne, Herregud!, *over saadanne Resultater, som det foranævnte, de lavede os hos Chr. Andersen.*

Vi anbefaler vore Medlemmer i Svendborg, ikke at være meget forlegne for den Voldgiftsret af den Art de havde, og i endnu mindre Grad for den de vil faa, om Arbejdskøberne faar Lov at raade. Men derimod anbefaler vi baade dem og andre, ikke at lade noget Middel uforsøgt til at gøre deres Organisation saa stærk og fuldkommen som mulig og da særlig ikke at vige tilbage for økonomiske Offre, selv om ogsaa disse i Øjeblikket synes haardere end man kan se er paatrængende nødvendige.

Thi, om Voldgiftsretter som Helhed betragtet vil have nogen Fremtid for sig, vil Tiden vise. Men et synes sikkert: kræver Strejke en stærk Organisation, saa er dette mindst i lige saa høj Grad Tilfældet med Voldgiftsretter.

Endnu et Ord til Chr. Jensen i Roskilde.

Hr. Redaktør!

Maa jeg bede om Plads for følgende, i Anledning af Hr. Chr. Jensens Svar til mig i forrige Fagblad:

Hr. C. J. kan se, at jeg har Lyst til at vaske Samvittigheden ren paa Fagfællerne — takker venligst for den store Ære, at blive tituleret Fagfæller — i Kolding, saa maa han jo ogsaa nok have set, at vi ikke trænger til at faa den vasket for andet end for det Snavs Hr. C. J. har søgt at kaste paa den. Det ukloge i at rette en Forespørgsel, som den her omdebatterede, til Hovedbestyrelsen under en Strejke, kan jeg endnu ikke faa i Hovedet, derimod vil jeg indrømme, at det er uklogt at begynde at diskutere med den om, hvad den er berettiget til, men naar Hr. C. J. beskylder mig for sligt, maa han samtidig sige til sig selv, at han

benytter sig af en Usandhed, da han selvfølgelig er klar over, at en saadan Beskyldning fuldstændig er grebet ud af Luften. At Hr. C. J. ikke fremkommer med de ønskede Oplysninger er antagelig en simpel Følge af at han ikke kan, men naar han tror sig ansvarsløs overfor de enkelte, fordi han overhælder flere med sine „Artigheder“, saa tror han meget fejl, og naar Hr. C. J. ikke vil oplyse, hvem det er der har „nægtet“ osv., for derved at fritage Kolding Afdeling for slige Beskyldninger, ja saa kommer det næsten til at se ud, som om han paa mer end et Punkt har omgaaedes Sandheden paa en mindre pæn Maade.

Kolding, den 16de Oktober 1894.

N. F. Hegelund.

*

*

Hermed ønskes denne Sag afsluttet i Fagbladet.
Red.

Forskellige Meddelelser.

Forslag, der ønskes behandlet paa den kommende Kongres, der afholdes i Aarhus til Foraaret, bedes indsendt til Hovedbestyrelsen inden 12. Dec.

De vil saa af denne blive samlede og tilsendt Afdelingerne til Behandling i Jan. og Febr. Maaneder.

Forretningsførereren.

Medlemmer af *Grovsmedenes Fagforening*, der ikke var til Stede paa Generalforsamlingen den 25. Septbr., gøres opmærksomme paa, at følgende Resolution, som Svar paa en af Kedelsmedeforeningen stillet Anmodning, vedtoges:

„Generalforsamlingen udtaler, at ingen Medlemmer af Grovsmedenes Fagforening maa tage Arbejde under 30 Øre i Timen paa Steder hvor Kedelsmedeforeningen har gennemført denne Betaling.

Overtrædelse heraf vil medføre Udslettelse af Fagforeningen og Tab af hæderligt Navn.

Bestyrelsen.

Tillidsmændene gøres opmærksomme paa, at de, naar de bytter en tysk Rejsbog med en dansk, i denne kur skal indføre, i de dertil indrettede Rubriker, hvormeget Understøttelse Vedkommende har erholdt i Tyskland i det indeværende Aar.

Smedesvend *Casper Thrane* fra Nørre-Sundby, der har arbejdet som „Brækker“ under Grovsmedestrejken der, havde anmodet Afdelingen om Optagelse.

Paa Afdelingens derom til Hovedbestyrelsen gjorte Henvendelse, er svaret „Nej“, og Casper Thrane indrulleres saaledes i Rækkerne af Hædersmænd.

Afdelingen i Store Hedinge maa anses som tabt. Derfra er nemlig ikke indbetalt Kontingent siden Marts Maaned, ligesom gentagne Henvendelser ikke ere blevne besvarede.

Det synes ikke at Organisationerne vil trives nede i det radikale Sydsjælland. Vilkaarene, hvorunder de arbejder, er ellers afskrækkende nok, 5 a 6 Kr. og Kost og Logis, og hvordan det sidste er beskaffent kan let tænkes, det er som Regel paa Loftet over Smedien.

Rejsbog Nr. 239, udstedt i Slagelse med paalydende Navn *K. C. Petersen*, er atter gyldig. Navnet er imidlertid ikke *K. C.* men *C. S. Petersen*.

Rejsebog Nr. 379. udstedt den 20de Oktober 1893 i Svendborg til K. C. Petersen, kan erholdes tilbageleveret ved Henvendelse til *Forretningsføreren.*

Nyvalg af Tillidsmænd og disses Adresser, samt andre Bopælsforandringer.

Odense: R. P. Hansen, Nørrebro 52; træffes hver Aften fra 6—7, Søndag fra 10—12; foretager Udbetaling.
Slagelse: H. B. Hansen, bor hos M. Petersen, Smedegade 271.

Kolding: A. Lorentzen, Bjergegade. Udbetaling paa Svendehjemmet hver Aften fra 7—8.

Helsingør: Chr. Rasmussen, Stengade 80, 1ste Sal; foretager Udbetaling.

Vejle: Vogelsang, Guldkrogen 534.

Varde: A. Petersen, Nørregade.

Aalborg: Kassereren er flyttet fra Urbansgade 15 til Nr. 16, Stuen i samme Gade.

De rejsende Medlemmer erindres om, at de maa henvende sig hos Tillidsmændene paa de Tider, disse bestemmer, og aldrig paa Arbejdspladserne.

Udfald af Licitationer i Jærnindustrien.

Indlægning af Damp- og Returledninger ved vestre Fængsel er overdraget d'Hrr. Bonnesen & Danstrup for en Sum af 9,931 Kr. 50 Øre.

Indlægning af Damp- og Kølemaskiner til Roskilde Andelsslægteri er overdraget Tuxen og Hammerich i Nakskov. Kedlen leveres af Dreyer, København.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørese).

S. og M. F. i København	Kr. 287,00
Kedelsmedeforeningen	" 60,00
Klejnsmedesvendeforeningen	" 50,00
Grovsmedenes Fagforening	" 50,00
Afdel. i Ringsted	Kr. 12,80
do. i Nakskov	59,50
do. i Nykøbing M.	14,50
do. i Aarhus	50,00
do. i Assens	4,50
do. i Kolding	12,50
do. i Odense	38,50
do. i Skive	4,50
do. i Faaborg	5,50
do. i Nørre Sundby	3,00
do. i Nykøbing S.	3,00
do. i Roskilde	14,00
do. i Vejle	14,00
Afdel. i Helsingør	" 85,00
do. i Randers	" 33,00
do. i Horsens	" 15,00
do. i Korsør	" 3,00
do. i Varde	" 4,50
do. i Esbjerg	" 7,50
do. i Hjørring	" 5,00
do. i Aalborg	" 25,00
do. i Fredericia	" 5,50
do. i Næstved	" 7,50
do. i Stege	" 7,50
do. i Svendborg	" 27,50
do. i Silkeborg	" 14,40
Ialt indbetalt	Kr. 923,70
Beholdning fra forrige Maaned	" 1629,78
Balance	Kr. 2553,48

UDGIFT

siden sidste Opgørelse

Udbetalt i *Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i København* paa Bog Nr. 373 3.50 — 398 2.35 — 404 3.50 — 501 4.70 — 590 4.70 — 622 0.94 — 639 0.50 —

675 6.50 — 677 3.29 — 678 4.70 — 724 3.29 — 751 4.50, ialt Kr. 42.47.

Udbetalt i *Kedelsmedeforeningen* paa Bog Nr. 198 6.00 — 544 2.00 — 545 3.50, ialt Kr. 11.50.

Udbetalt i *Silkeborg* Adeling paa Bog Nr. 614 3.76

Udbetalt i *Svendborg* Afdeling paa Bog Nr. 701 1.41

Udbetalt i *Næstved* Afdeling paa Bog Nr. 95 0.94 — 398 0.94 — 636 1.41, ialt Kr. 3.29.

Udbetalt i *Fredericia* Afdeling paa Bog Nr. 686 0.94 — 701 0.94 — 702 0.94, ialt Kr. 2.82.

Udbetalt i *Aalborg* Afdeling paa Bog Nr. 287 1.41 645 0.47, ialt Kr. 1.88.

Udbetalt i *Hjørring* Afdeling paa Bog Nr. 306 0.47

Udbetalt i *Esbjerg* Afdeling paa Bog Nr. 43 0.47.

Udbetalt i *Varde* Afdeling paa Bog Nr. 628 0.47.

Udbetalt i *Korsør* Afdeling paa Bog Nr. 561 0.47 — 629 0.94 — 636 0.94, ialt Kr. 2.35.

Udbetalt i *Horsens* Afdeling paa Bog Nr. 460 3.58 533 0.47 — 585 0.94 — 617 0.94 — 706 0.94 — 708 1.41 — 709 1.41, ialt Kr. 12.69.

Udbetalt i *Randers* Afdeling paa Bog Nr. 77 1.50 561 1.41, ialt Kr. 2.91.

Udbetalt i *Helsingør* Afdeling paa Bog Nr. 373 1.00 — 622 1.88 — 676 0.94 — 724 0.94, ialt Kr. 4.76.

Udbetalt i *Vejle* Afdeling paa Bog Nr. 32 0.94 — 77 1.41 — 617 1.41 — 686 0.94 — 706 0.94, ialt Kr. 5.64.

Udbetalt i *Roskilde* Afdeling paa Bog Nr. 239 1.41 590 0.94 — 622 0.94 — 684 1.41, ialt Kr. 4.70.

Udbetalt i *Skive* Afdeling paa Bog Nr. 732 0.47.

Udbetalt i *Odense* Afdeling paa Bog Nr. 561 0.47 — 585 1.41 — 617 0.47 — 622 0.47 — 657 1.41 — 687 0.47 — 701 1.88, ialt Kr. 6.58.

Udbetalt i *Kolding* Afdeling paa Bog Nr. 561 0.94 — 657 0.94 — 701 1.81, ialt Kr. 3.69.

Udbetalt i *Assens* Afdeling paa Bog Nr. 721 0.47.

Udbetalt i *Aarhus* Afdeling paa Bog Nr. 561 3.76 — 639 3.29 — 654 0.94 — 708 1.88 — 709 0.47 — 724 1.41, ialt Kr. 11.75.

Udbetalt i *Nykøbing M.* Afdeling paa Bog Nr. 105 1.41 — 287 1.41 — 632 1.41, ialt Kr. 4.23.

Udbetalt i *Nakskov* Afdeling paa Bog Nr. 449 0.94 — 561 0.94 — 585 0.94 — 589 0.50 — 597 1.88 — 602 4.23 — 603 1.00 — 605 1.41 — 724 1.50, ialt Kr. 13.34.

Udbetalt i *Ringsted* Afdeling paa Bog Nr. 373 0.94 — 398 0.94 — 564 1.41 — 607 0.47 — 624 0.94 — 636 1.41 — 724 0.94, ialt Kr. 7.05.

Udbetalt hos *Forretningsføreren* paa Bog Nr. 239 2.88.

Ialt udbetalt Kr. 152.05

Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til

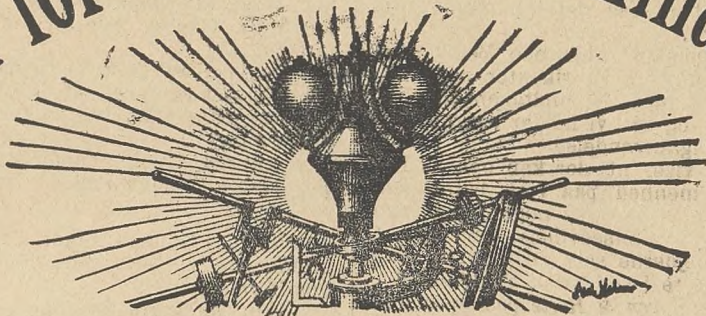
Administrationen	" 40.00
Bogbinderarbejde	" 7.50
Beholdning	" 2353.93
Balance	Kr. 2553.48

Understøttelsen for **November** er fastsat til **50 Øre** pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Behms Tryk, Rømersgade 23, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2

November 1894

7. Aargang

At bruge Fagbladet ret.

De senere Tiders Begivenheder har belært os om, at der blandt vore Medlemmer findes nogle, der ikke har Forstaaelsen af, hvorfor vi udgiver et Fagblad, og hvordan man skal bruge det.

Det, man tilsigter ved Udgivelsen af et Fagblad, d. v. s. et Organ, der indenfor bestemte Grænser er beregnet paa at bruges af en enkelt Klasse til Fremførelsen af deres Ideer og Meninger, og Varetagelse af deres særlige Interesser kan ikke naaes, naar ikke enhver Interesseret tilfulde forstaaer og retter sig efter de Principper, der ligger til Grund derfor.

Vi ser os derfor nødsagede til at give vore Medlemmer et lille venskabeligt Kursus i, hvordan Fagbladet bør anvendes.

Allerhelst burde Medlemmerne ret ofte gennem Bladet lade deres Anskuelse om, hvad der kunde tjene Sagen, komme til Orde, men da de nu ikke gør det, saa kunde vi da mindst stille den Fordring, at hvad vi skriver, ikke af Medlemmerne bliver anvendt paa en saadan Maade, at det gør os selv Fortræd eller foranlediger unødvendige Udgifter.

Vi har som bekendt i den senere Tid faaet adskillige Sager paa Halsen, og disse kunde have været undgaaet blot ved, at Medlemmerne alle som en havde ræsonneret som saa, hvad der skrives i vort Fagblad af os, til os osv., det kommer ingen andre end os ved. Er der andre, der har Interesse af at vide, hvad der bliver skrevet om dem, saa lad det blive deres egen Sag at skaffe sig disse Oplysninger — hos os faar de ingen.

Saaledes burde der ræsonneres og handles, saa kunde man til enhver Tid skrive og meddele hinanden Ting af almindelig og ualmindelig Interesse, som ikke paa anden Maade kunde blive tilstrækkelig bekendt.

Saa kunde man uden Fare for Sagsanlæggelse med Fordring om Bøde og Tilkendelse af Erstatning give en uhæderlig Person, en Skruetrækker eller anden Kapasitet indenfor Faget sin Bekomst, saa hæderlige og agtværdige Kolleger kunde tage sig i Agt for disse Kreaturer.

Saa kunde man meddele, at den eller den Fabrikant giver sine Arbejdere saa lidt Løn eller saa daarlig Kost, uden at man risikerede at faa en Sagsanlæggelse imod sig for uberettiget Angreb paa *Privatlivets Fred*.

Saaledes burde det være, men er det saadan? vi tror det ikke,

Nej, saa lidt Forstaaelse kan der endnu være hos nogle, at de saasnart de i Fagbladet har læst en rigtig Hudfletning af en Slyngel, der af al Magt har modarbejdet sine Standsfællers Interesser og gjort sig til Slave og Hund for sin Herre, saa farer de øjeblikkelig til ham, stikker maaske oven i Købet dette væmmelige Kryb paa Næven med et: „her skal du se en Omgang du faar!“

Ja, man kan end ogsaa træffe Tilfælde, hvor disse Slavenaturer, lige forinden de bliver Skruetrækkere, har rejst paa vor Kasse — i Sandhed, det er en smuk Tak for vor Hjælp.

I Stedet for som man burde, kun at tale med sine Kammerater derom, og for Resten vise dem, om hvem der er skrevet, al den Foragt, man er i Stand til.

Og den Slags Folk hindrer vore egne paalidelige Medlemmer af pur Mangel paa Omtanke os mange Gange fra at trække frem i Dagslyset, blot fordi det næsten er os umuligt at undgaa Sagsanlæggelse.

Eller et andet Eksempel: Et sølle Fjog af en Provsfabrikant mener, at vor Omtale af hans Maade at lønne sine Arbejdere paa, skal gøre, at han ingen faar, før han indrømmer dem en Smule mere Løn. Straks Sagsanlæggelse. Og vi véd, at saadanne Størrelser, som vi undertiden har været nødsagede til at se lidt efter i Sømmene, ligefrem har været syge, inden de fik Vished for, om der denne Gang stod noget om dem eller ikke.

Og hver Gang vi er bleven kaldt op i en ny Sag, har der ved Anklageskriftet ligget et Eksempel af vort Fagblad — hvor kommer det nu fra? hvem forsyner Skruetrækkere og Fabrikanter, der vil snyde deres Arbejdere for Lønnen, med vore Fagblade?

Vi lader Spørgsmaalet gaa videre. Forinden vi slutter er der dog ét, vi alvorlig lægger vore Medlemmer paa Sinde, nemlig hverken før eller efter at de har læst Fagbladene, at henslænge dem paa alle mulige Steder i Værkstederne eller paa Fabrikerne, der kan jo, som vi nys har sagt, undertiden være noget, der ikke skal læses af Uvedkommende.

Odenseprogrammet

for første Gang gennemført paa en Fabrik i København.

Medens vi siden Kongressen i Odense i Foraaret 1891 lidt efter lidt har forsøgt at gennemføre vore der

formulerede Krav i Provinserne og enkelte Steder med Held, og senest i indeværende Foraar gennemførte det paa alle Grovsmedeværksteder i København, har vi indtil for nylig ikke formaat at faa det gennemført paa nogen Fabrik i København.

En garanteret Minimumsløn erklærede Bestyrelsen for den herværende Forening af Fabrikanter i afvigte Sommer aldrig at ville gaa med til, undtagen den blev tvungen dertil ved Magt, og vi, vi holder nu en Gang saa lidt af den brutale Magtanvendelse.

Det efterfølgende vil vise, at der kan opnaas Forstaaelse af og Imødekommenhed paa vore berettigede Krav, naar Arbejdskøberne vil se med noget menneskekærligere Øjne paa vore Tilværelsesvilkaar end de hidtil har gjort, og naar Arbejderne selv vil forstaa, hvor nødvendigt det er at operere i solidarisk Fællesskab.

Hos det nye Firma *Stålgren & Hertz* paa Nygaardsvvej har der siden midt i Sommer været beskæftiget en ret betydelig Arbejdsstyrke; Lønnen har været 30 Øre i Timen og derover, uden at der var nogen Overenskomst med Firmaet desangaaende. Nu henimod Efteraaret syntes det at tyde paa, at Firmaet dog nok ogsaa vilde beskæftige billigere Arbejdskraft. Arbejderne, der for Flertallets Vedkommende staa organiserede i Kedsmedeforeningen, henvendte sig med deres Forenings Billigelse til Hovedbestyrelsen med Anmodning til denne om at tage Ledelsen af Sagen i sin Haand.

Ved de derefter følgende Underhandlinger opnaaedes der paa den venskabeligste Maade en Overenskomst, der i Fremtiden, for saavidt Arbejderne da vil holde sammen paa deres Organisation, sikrer dem en Minimumsløn af 30 Øre, Timelønnen garanteret ved alt Akkordarbejde, Overarbejde betalt efter Reglerne i Odenseprogrammet osv.

Endvidere: Arbejderne havde hidtil ikke haft et tørt og tæt Lokale til at spise og omklæde sig i, men Fabrikterne erklærede sig villige til at lade et saadant indrette.

Ved samme Lejlighed erklærede disse Fabrikanter, at de kunde saamen godt betale 30 Øre som mindste Timeløn. Det Spørgsmaal ligger da lige for: naar disse kan, hvorfor kan de andre saa ikke? thi det hører man altid: vi kan ikke, endskøndt de samtidig tilføjer: det er ikke en Smule for meget.

Nej, Sandheden er den: *de vil ikke*, uden at vi igen skal til at føre en rasende Kamp med dem, for de tror endnu, at de er de stærkeste — men det kunde dog være, at d'Hrr. tog fejl.

Men lad os fra nu af være enige om her i København, ikke et eneste Øjeblik at tabe det af Syne, at vi kan, naar vi vil, skaffe os vor Ret respekteret ved Magt, naar ikke de øvrige Arbejdskøbere vil følge det af d'Hrr. Stålgren & Hertz givne Eksempel.

Et Forlig.

I Fagbladet for September fandtes følgende under Overskriften Hædersmænd:

Niels Christian Andersen, ca. 63" høj, almindelig bygget, indtraadt i Hjørring den 8. Maj 1893, er optraadt som Skruetrækker under Grovsmedestrejken i Aalborg og Nørre Sundby. Han stod i Arbejde hos Fabrikant Ringer, men efter Fyraften smedede han Sko for Smedemester Fals, hos hvem der var blokeret.

Det er ikke første Gang, dette Individ modarbejder os.

Sidste Vinter imellem Jul og Nytaar, medens han arbejdede i Hjørring rejste han saaledes ned til Nørre Sundby og arbejdede i 3 Dage paa et Sted, hvor der var nedlagt, saavidt vi husker ligeledes hos Fals. Herfor blev han i et Aar udelukket af Forbundet.

Hjørring Afdeling har imidlertid begaaet den Fejl, ikke den Gang at tage hans Kort og Rejsebog fra ham og han har som en Følge heraf været i Stand til at faa udbetalt Understøttelse i Juli Maaned i Aalborg, ialt 5 Kr. 64 Øre, paa [Bog 652, der for Fremtiden er ugyldig.

Da vi uden Tvivl her staa overfor et særligt ondskabsfuldt Eksempel af Skruetrækkerarten, anbefaler vi ham til særlig lagttagelse, hvor han maatte opholde sig.

Aalborg Afdeling opfordres til at søge at komme i Besiddelse af hans Bog.

Forretningsføreren."

Nævnte Person fandt denne Omtale af sig ærekrænkende og stævnedes mig ved Københavns Forligskommission.

Han forlangte igennem sin Sagfører de fornærmelige Ytringer mortificerede samt *sig tilkendt 50 Kr.* og Sagens Omkostninger.

Æren var altsaa af ham selv vurderet til 50 Kr., men man kan jo sjakre sig igennem hele Verden, og tilsidst gik hans Sagfører ned til 25 Kr., dermed tør jeg dog ikke sige, at Sagføreren kun vurderede hans Ære til det Halve af den Værdi han selv satte den i.

At lade sig fornærme for Penge anses ikke for „nobel Geschäft“ og jeg mente derfor ikke, at han, der tog Arbejde paa et Sted hvor dette af Organisationen var nedlagt, kunde forsvare for sin Æres Skyld at modtage blot de 25 Kr., og anbefalede en anden Anvendelse af dem.

Dette gik Sagføreren ogsaa ind paa.

Og endelig gik jeg ind paa, at betale til „Studentersamfundets Retshjælp“.

25 Kr. i Bøde fordi jeg havde skrevet, at Manden, der optog Arbejde, hvor dette var nedlagt, var Skruetrækker samt at betale Sagens Omkostninger med 5 Kr. ogsaa til „Studentersamfundets Retshjælp“.

Tilsidst skal jeg saa erklære, at den Mand, nemlig N. C. Andersen, der medens han stod i Arbejde i Hjørring, rejste ned til Aalborg og arbejdede paa et Sted hvor der var nedlagt, samt senere efter at være ikendt en Straf af Organisationen for dette Forhold igen tog Arbejde samme Sted, ikke maa benævnes Skruetrækker og som en Følge heraf heller ikke betegnes som et særligt ondskabsfuldt Eksempel af Skruetrækkerarten.

Saa være hans Navn og Rygte hermed renset. Skulde han senere paa sit Livs Vej atter trænge til en Renselse, forventer jeg at denne ikke maa udeblive.

H. P. Hansen.

Mindre Meddelelser.

Den i forrige Fagblad omtalte Maskinarbejder *Oluf Larsen*, der ikke kunde faa sine fortjente Penge hos *Chr. Andersen* i Svendborg, har nu faaet de $\frac{9}{10}$ deraf og saa underskrevet paa at han intet havde tilgode.

Efter Forlydende havde Bestyrelsen for Industrieforeningen haft til Hensigt at „værfe“ *Chr. Andersen* af Foreningen dersom han ikke betalte, da han hørte det bøjede han sig, men som man ser lykkedes det ham dog at knibe $\frac{1}{10}$ forinden Sagen helt blev ordnet.

Godt var det, at min gode Ven *Chr. Andersen* sparede de 3 Kr. 80 Øre, saa har han dog dem, naar han skal til at betale Omkostningerne ved de 4 Processer han i et fortvivlet Øjeblik gik hen og anlagde imod mig.

H. P. Hansen.

E. S. Man vil sige, at *Chr. Andersen* har opgivet sit Pensionat, mon det kan være rimeligt.

I hvert Fald han burde ikke have gjort det, hans Helbred kan vist ikke taale det.

Afdelingen i *Nykøbing S.*, der i Sommer fik Lønnen sat op til 27 Øre, har nu nylig atter givet et Bevis paa Livskraft og Aarvaagenhed, idet Arbejdstiden er indskrænket med 1 Time paa alle de Værksteder, hvor der holdes Svende.

Nye Medlemskort for 1895 kan faas efter 15. December ved Henvendelse til mig. Blanketter til at paa-klæbe de gamle Kort, kan ligeledes faas.

V. Fendrich vil inden Nytaar atter faa sin Bog udleveret. Aarsagen til at den er indkaldt, viser sig at være uregelmæssig Indførelse i den fra en Tillidsmand.

Tillidsmændene gøres atter opmærksom paa, at Medlemskortet skal være paaført Rejsebogens Løbe Nr. og Modtagelsesdagen. Det viser sig, at henimod 20 Medlemmer i indeværende Aar gentagende har faaet andre Bøger, fordi den første Bogs Nr. ikke har været paaført Medlemskortet.

Forretningsføreren.

Agitationen.

I indeværende Maaned har Forbundet, ved Forretningsføreren, ladet foretage en Agitationsrejse i det nordlige Jylland. Nye Afdelinger ere stiftede i Herning, Lemvig og Thisted. I December fortsættes som følger:

Mandag	den 3.	December	i Kolding.
Tirsdag	den 4.	—	i Ribe.
Onsdag	den 5.	—	i Esbjerg.
Torsdag	den 6.	—	i Varde.
Fredag	den 7.	—	i Silkeborg.
Lørdag	den 8.	—	i Aarhus.
Søndag	den 9.	—	i Horsens.
Mandag	den 10.	—	i Vejle.
Tirsdag	den 11.	—	i Fredericia.
Onsdag	den 12.	—	i Middelfart.
Torsdag	den 13.	—	i Bogense.
Fredag	den 14.	—	i Assens.
Lørdag	den 15.	—	i Nyborg.

Bestyrelserne for Afdelingerne i de her nævnte Byer fra Silkeborg og nedefter bedes arrangere Møderne i Henhold til denne Meddelelse, da de ingen anden faar.

I Januar fortsættes med de resterende Byer paa Fyn, samt Rudkøbing. Endvidere Lolland, Falster, Møen og det sydlige Sjælland.

Forretningsføreren,

Fortegnelse

over Forbundets Afdelinger og Tillidsmændenes Adresser.

Aalborg: Formand *H Petersen*, Rantzausgade 23. Kasserer *J Christensen*, Urbansgade 16, St. foretager Udbetalinger.

Aarhus: Formand *C H Petersen*, Søndergade 12, 2. Sal. Kasserer *N P Nielsen*, Nørre Allee 47 foretager Udbetalinger.

Assens: Formand *G O F Lund*, Jærnstøberiet. Kasserer *C Christensen*, bor hos *Barber Jensen*, Østergade 23. foretager Udbetaling fra 1—2 og 7—8; Søndag fra 1—2.

Esbjerg: Formand *J Marcussen*, Danmarksgade. Kasserer *F Schnach*, Strandbygade.

Faaborg: Formand *H Sørensen* hos Smedemester *Jensen*, Østerbro. Udbetaling til Rejsende finder ikke Sted.

Fredericia: Formand *N Madsen*, Prinsensgade 27 B. Kasserer *Lindballe*, Bjerggade 21 foretager Udbetaling. *Helsingør:* Formand *Chr Rasmussen*, Stengade 80, 1. foretager Udbetaling.

Hjørring: Formand *Larsen* hos Smedemester *M Larsen*. Kasserer *S Petersen* hos Smedemester *Jensen*, Østergade foretager Udbetaling.

Holbæk: Formand *P Mortensen*, Smedelundshusene. Kasserer *O Olsen*, Blegstræde foretager Udbetaling.

Horsens: Formand *P Andersen*, Slotsgade 8, 2. Kasserer *V Hansen*, Lille Nygade 8 foretager Udbet.

København. Smede- og Maskinarbejdernes Forbund: Formand *N Larsen*, Kontor: Rømersgade 22, aaben Mandag, Onsdag, Fredag og Lørdag fra 7—9, samt Søndag Formiddag 10—12, Tirsdag og Torsdag Aften udtales til Rejsende hos Forretningsføreren (se Adr.) fra 7—8.

Grovsmedenes Fagforening. Formand *H P Hansen*, Poppelgade 11, 4. Kasserer *J M Eggert*, Sct. Hansgade 24, 3. Kontor hver Lørdag Aften fra 7—9 i Cafe „Kom-munen“, Gothersgade 155.

Kedelsmedeforeningen. Formand *Chr Poulsen*, Vinstrupsvej 2, 4. Kass. *K Hansen*, Emilievej 5, 3. Kontor hver Lørdag Aften Rømersgade 15, Kælderen.

Klejnsmedesvendeforeningen: Formand *P Hansen*, Ryesgade 125, 4. Kasserer *F Knudsen*, Strandgade 42, 2. Kontor Lørdag og Mandag Aften i Rømersgade 22, Kælderen.

Kolding: Formand *Hegelhund*, Laasbystræde 3. Kass. *A Lorentzen*. Udbetaling paa Svendehjemmet hver Aften fra 7—8.

Nakskov: Formand *A Jensen*, Rømersgade 11, foretager Udbetaling.

Næstved: Formand *J Hansen*, Kindhestegade. Kass. *N Olsen*, Møllegade 168, foretager Udbetaling.

Nørre Sundby: Formand *S Olsen*. Kass. *C Thorsen*, Gabrielsværk, foretager Udbetaling.

Nykøbing M.: Formand *H P Fischer*, Vesterbro, foretager Udbetaling.

Nykøbing F.: Formand *J Nielsen*, Kass. *F Knudsen*, Gl. Toldbod 399, foretager Udbetaling.

Nykøbing S.: Formand *L P Larsen*, bor hos Vægter *Jacob Christensen*, foretager Udbetaling.

Odense: Formand ukendt. Kasserer *R H Hansen*, Nørrebro 52, foretager Udb. hver Aften fra 6—7, Søndag fra 10—12.

Randers: Formand *H Jensen*, Schousgade 1, 2, foret. Udb. Kasserer *A Holm*, Kirkegaardstræde 16.

Ringsted: *P M Nielsen*, Køgevejen 27, foret. Udbet.

Roskilde: Formand *Keldstrøm*, Hersegade 19. Kass. *Chr Jensen*, Bondethinget 2, foretager Udbetaling.

Silkeborg: Formand *A Petersen*, Nygades Forlængelse 30, foretager Udbetaling.

Skive: Formand *A Neumann*, Nørregade, foretager Udbetaling.

Slagelse: Formand *N Nielsen*, Kirkegaardshusene. Kass. *H Hansen*, bor hos *M Petersen*, Smedegade 271, foretager Udbetaling.

Steges: Formand *Chr Poulsen*. Kass. *Chr Eriksen*, Raadhusstræde, foretager Udbetaling.

Svendborg: Formand *Chr Jensen*, Pas op. Værten i Svendehjemmet foretager Udbetaling.

Varde: Formand *H P Hansen*. Kass. *A Petersen*, Nørregade, foretager Udbetaling.

Vejle: Formand *H Christensen*, ved Vejle Vindmølle. Kass. *Vogelsang*, Guldkroen 534, foretager Udbetaling.

Herning: Formand *N C Jacobsen*. Kass. *H P Ulf*, bor hos *Knud Nielsen*, Vejlegade.

Lemvig: Formand *Morten Christensen*. Kass. *Andr Andersen*, Jærnstøberiet.

Thisted: Formand *N P Nielsen*, bor paa Gæstgivergaarden „Rosen“. Kasserer *C Dysted*, Nørregade.

I disse 3 Afdel. udbetales ikke til Rejsende før efter 1. Februar.

Adresse til Hovedforbundet og Fagbladets Redaktion er *H P Hansen*, Poppelgade 11, København N.

De rejsende Medlemmer erindres om, at de maa henvende sig hos Tillidsmændene paa de Tider, disse bestemmer, og aldrig paa Arbejdspladserne.

Rejse- og Understøttelseskassen.

I N D T Æ G T

(siden sidste Opgjørelse).

S. og M. F. i København	Kr. 313,00
Kedelsmedeforeningen	„ 62,50
Grovsmedenes Fagforening	„ 54,50
Afdel. i Holbæk	Kr. 19,00
do. i Nykøbing F.	20,00
do. i Slagelse	„ 16,00
do. i Ringsted	„ 8,50
do. i Silkeborg	„ 24,50
do. i Nakskov	„ 63,00
do. i Odense	„ 38,50
do. i Helsingør	„ 87,00
do. i Korsør	„ 0,70
do. i Nørre Sundby	„ 3,50
do. i Svendborg	„ 28,00
do. i Aarhus	„ 52,50
do. i Hjørring	„ 5,00
Afdel. i Nykøbing S.	3,50
do. i Vejle	„ 16,00
do. i Skive	„ 4,50
do. i Kolding	„ 9,50
do. i Stege	„ 8,00
do. i Næstved	„ 10,00
do. i Fredericia	„ 6,50
do. i Horsens	„ 14,00
do. i Roskilde	„ 14,00
do. i Esbjerg	„ 18,00
do. i Aalborg	„ 25,00
do. i Randers	„ 36,00
do. i Varde	„ 4,50
	Ialt Kr. 965,70
Kontingent paa Bog Nr. 778	„ 60
Do. do. Nr. 684	„ 40
	Ialt indbetalt Kr. 966,70
Beholdning fra forrige Maaned	„ 2353,93
	Balance Kr. 3320,63

U D G I F T

siden sidste Opgørelse

Udbetalt i *Holbæk* Afdeling paa Bog Nr. 44 0,94 — 534 1,41 — 560 0,94 — 603 0,94 — 622 1,41 — 702 1,41 — 729 1,88 — 778 1,41, *ialt Kr. 10,34.*

Udbetalt i *Slagelse* paa Bog Nr. 95 0,47 — 486 0,94 — 560 1,88 — 603 0,94 — 618 0,94 — 684 1,41 — 701 0,94 — 725 0,94 — 747 2,35, *ialt 10,81.*

Udbetalt i *Silkeborg* Afdeling paa Bog Nr. 455 0,47 — 540 2,82 — 553 1,88 — 635 0,47 — 746 1,41 — 555 1,88 — 740 1,88, *ialt 10,81.*

Udbetalt i *Odense* Afdeling paa Bog Nr. 77 1,41 — 115 1,41 — 486 0,47 — 684 0,47 — 686 0,94 — 702 0,47 — 722 0,47 — 740 2,82, *ialt Kr. 8,46.*

Udbetalt i *Helsingør* Afdeling paa Bog Nr. 257 0,50 — 603 0,50 — 702 0,94, *ialt Kr. 1,94.*

Udbetalt i *Grovsmedenes Fagforening* paa Bog Nr. 613 3,50 — 790 7,00 — 791 7,00 — 792 3,50, *ialt Kr. 21,00.*

Udbetalt i *Svendborg* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,88 — 95 1,41 — 398 1,41 — 534 0,47 — 607 1,88 — 651 1,41 — 740 1,41 — 741 10,00, *ialt Kr. 19,87.*

Udbetalt i *Aarhus* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,41 — 77 1,50 — 95 2,35 — 335 1,41 — 337 0,47 — 398 2,35 — 455 2,35 — 533 2,35 — 555 1,88 — 607 0,47 — 634 3,76 — 655 1,41 — 667 0,50 — 668 0,47 — 669 0,47 — 670 1,41 — 676 0,94 — 678 2,82 — 686 0,94 — 703 1,88 — 705 2,82 — 722 1,41 — 732 1,41 — 746 0,47, *ialt 37,35.*

Udbetalt i *Hjørring* Afdeling paa Bog Nr. 555 2,35 — 667 1,88, *ialt Kr. 4,23.*

Udbetalt i *Nykøbing F.* Afdeling paa Bog Nr. 32 2,82 — 95 0,94 — 398 0,94 — 453 0,94 — 607 1,88 — 701 1,88 — 702 2,82, *ialt Kr. 12,22.*

Udbetalt i *Nykøbing S.* Afdeling paa Bog Nr. 603 0,94.

Udbetalt i *Stege* Afdeling paa Bog Nr. 701 2,82.

Udbetalt i *Vejle* Afdeling paa Bog Nr. 95 1,41 — 398 1,41 — 455 1,41 — 493 0,94 — 533 1,41 — 648 1,41 — 722 1,41 — 740 0,94 — 747 0,47 — 748 0,94, *ialt 11,75.*

Udbetalt i *Skive* Afdeling paa Bog Nr. 561 0,94 — 605 2,82 — 667 0,94 — 686 0,94 — 733 1,88 — 746 0,94, *ialt Kr. 8,46.*

Udbetalt i *Kolding* Afdeling paa Bog Nr. 77 0,47 — 702 1,88 — 705 0,94, *ialt Kr. 3,29.*

Udbetalt i *Næstved* Afdeling paa Bog Nr. 609 1,88 — 701 0,94 — 725 1,88, *ialt Kr. 4,70.*

Udbetalt i *Fredericia* Afdeling paa Bog Nr. 77 2,35 — 493 0,47 — 603 1,41 — 607 0,94 — 648 1,41 — 732 0,94 — 746 0,94 — 748 0,94, *ialt Kr. 9,40.*

Udbetalt i *Horsens* Afdeling paa Bog Nr. 72 3,76 — 95 1,41 — 337 0,94 — 398 1,41 — 455 1,41 — 607 1,41 — 670 0,47 — 703 0,94 — 722 0,94 — 732 1,41 — 746 0,47 — 747 0,47, *ialt Kr. 15,04.*

Udbetalt i *Kedelsmedeforeningen* paa Bog Nr. 114 5,50 — 115 7,50 — 173 6,00 — 479 2,50 — 543 1,00 — 544 11,00 — 842 4,50, *ialt Kr. 38,00.*

Udbetalt i *Varde* Afdeling paa Bog Nr. 568 2,82 — 603 1,41 — 629 0,94 — 686 2,82 — 735 0,47 — 741 1,41 — 746 1,41, *ialt Kr. 11,28.*

Udbetalt i *Randers* Afdeling paa Bog Nr. 72 2,35 — 335 0,94 — 555 0,94 — 565 1,88 — 605 2,35 — 607 0,47 — 667 2,35 — 686 1,41 — 703 0,94 — 717 0,47 — 722 1,88 — 732 1,88 — 746 1,41, *ialt Kr. 19,27.*

Udbetalt i *Aalborg* Afdeling paa Bog Nr. 72 1,41 — 335 0,94 — 533 0,94 — 555 1,88 — 605 2,35 — 607 1,41 — 617 5,64 — 633 1,41 — 667 3,29 — 673 3,76 — 686 2,35 — 703 1,41 — 722 0,94 — 746 1,41, *ialt 29,14.*

Udbetalt i *Ringsted* Afdeling paa Bog Nr. 560 0,47 — 603 0,94 — 637 1,41 — 701 0,94 — 748 0,94 — 778 0,94, *ialt Kr. 5,67.*

Udbetalt i *Esbjerg* Afdeling paa Bog Nr. 568 0,94 — 603 1,41 — 629 3,29 — 686 0,94 — 740 1,41 — 746 1,41, *ialt Kr. 9,40.*

Udbetalt i *Roskilde* Afdeling paa Bog Nr. 486 1,41 — 534 0,47 — 560 0,94 — 618 0,47 — 701 0,47 — 702 4,70 — 725 1,88 — 747 1,41 — 778 1,41, *ialt Kr. 13,16.*

Udbetalt hos *Forretningsføreren* paa Bog Nr. 258 0,47 — 486 1,88 — 676 1,41 — 684 6,11 — 701 2,82 — 702 0,94 — 778 2,35, *ialt Kr. 15,98.*

Udbetalt i *Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i København* paa Bog Nr. 32 4,70 — 63 5,55 — 93 0,50 — 124 2,50 — 239 2,35 — 373 1,50 — 552 0,50 — 617 1,88 — 684 0,47 — 701 1,41 — 752 7,00 — 753 9,50 — 754 7,00 — 755 6,50 — 756 2,00, *ialt Kr. 53,31.*

Ialt udbetalt Kr. 388,54

Beholdning „ 2932,09

Balance Kr. 3320,63

Understøttelsen for **December** er fastsat til **60 Øre** pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Rud. Behms Tryk, Rømergade 23, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3

December 1894

7. Aargang

Fra Agitationens Mark.

Da vi mener, at det vil have Interesse for en Del af Medlemmerne at vide, hvordan forskellige Forhold vort Fag vedrørende er i Landet, skal vi her igennem et Par Artikler meddele, hvad vi har erfaret paa den foretagne Agitationsrejse, idet vi gør opmærksom paa, at denne jo ikke endnu er tilendebragt, men vil blive fortsat i Januar og Februar Maaneder.

I *Herning*, hvor der afholdtes Møde den 13. Novbr, og stiftedes en Afdeling af Forbundet, findes 1 Støberi. *N. G. Nielsen*, der beskæftiger 5 Smedesvende. Arbejdet her er væsentligt Kakkelovne og Landbrugsredskaber og udføres omtrent altsammen i Akkord. Priserne er meget lave og trykkes desuagtet stadig. Fortjenesten angives fra 11 til 14 Kr. ugentlig.

Desuden findes i Byen en Maskinfabrik. *Møller og Petersen*; disse har ingen Svende, samt 5 Grovsmedemestre, der beskæftiger ialt 5 Svende og 8 Lærlinge. Lønnen for Svende paa disse Værksteder er gennemgaaende 14 a 15 Kr. ugentlig.

I *Holstebro* er et Støberi, *Sterups*, der beskæftiger 4 a 5 Svende. Ved Mødet der den 14. Novbr. var Fabrikanten ogsaa kommet til Stede. Efter at have hørt *H. P. Hansens* Foredrag, bad han om Ordet og udtalte, at han i alt væsentligt kunde slutte sig hertil og erklærede, at det var en Kendsgærning, at Fagorganisationen og Socialismen havde udrettet meget godt for Arbejderne. Han sluttede med at sige til de af hans Arbejdere, der var til Stede „Ja, nu gaar jeg, se saa om De kan blive enige om at lave Dem en Fagforening.“ Det skete imidlertid ikke den Gang. Arbejderne mente, de havde det saa godt, at det ingen Nytte var til at faa en Fagforening nu. I Byen findes endnu en Maskinfabrik, der beskæftiger 4 Svende, tillige er der et Par mindre Værksteder, men herfra var ingen til Stede.

I *Lemvig* holdtes Møde den 15. Novbr, og stiftedes en som vi tror meget solid Afdeling, samtlige i Byen arbejdende Svende indmeldte sig samme Aften, med Undtagelse af en gammel Mand paa nogle og halvfjerds Aar. Dersom denne Afdeling vil opfylde de Forventninger, man stiller til den, bliver den Banebryderen for Fagorganisationen der, der har nemlig endnu aldrig været nogen Fagforening i Lemvig i noget samhelst Fag. I Byen findes en Maskinfabrik, *Simonsens*, der beskæftiger 8 Svende og 4 Lærlinge. 2 af

Svendene har 18 Krone: ugentlig, Resten fra 4 til 9½ Kr. og Kost og Logi. Desuden findes i Byen et Støberi der ejes af et Aktieselskab, Her er 4 Smedesvende, Timelønnen er 24 Øre; der arbejdes mest i Akkord, med en Gennemsnitlig Fortjeneste af ca. 20 Kr. Endvidere 2 Grovsmedemestre, der beskæftiger hver 1 Svend og 3 Dreng. Svenden hos den ene af disse Mestre er gift og har 12 Kr. om Ugen, hos den anden har Svenden, der er ugift, 8 Kr Kost og Logi.

I *Thisted* stiftedes den 16. Novbr, en Afdeling. Her findes et Støberi, *Aktieselskabet „Thy“*, der beskæftiger 5 Svende og en Filial af *Buraas* i Aalborg, der beskæftiger 3 Svende og 2 Dreng, mindst Løn begge Steder er 25 Øre i Timen. Desuden er der i Byen et Gasfitterværksted, 2 Skibssmede og 4 Grovsmedeværksteder med ialt 7 Svende og 5 Dreng. Lønnen for Svende er ca. 7 Kr. ugentlig, Kost og Logi.

Et Særkende for vore Fagfæller der er tillige, at de strax begyndte med et Kontingent af 30 Øre ugentlig; vi har kun en Afdeling til i Provinserne, nemlig Ringsted, som betaler 30 Øre.

I *Nykøbing M.* holdtes Møde den 17. Novbr. Her har vi en af vore mest sikre Smaaafdelinger i Jylland. Medlemmerne, der alle ere beskæftigede paa det bekendte Morsø Støberi, er allesammen i bedste Forstand baade Arbejdets og Fagforeningernes Veteraner. Denne Afdeling har et Præg der er et Særkende for den alene.

Man agiterer ikke, der er noget af Aanden fra de engelske „Trade Unions“ over alle Medlemmerne, man ved man er Fagets Kærne og det betragtes nærmest som en Æressag baade at være og at blive Medlem. Vi kommer aldrig til at strejke, siger de, men en Fagforening skal her være. Der er heller ikke et eneste Sted i hele Landet, hvor der gennemgaaende tjenes saa høje Lønninger som her. Mon vi ikke ogsaa tør vove at paastaa, at netop Arbejdernes stærkt udviklede personlige Ansvars- og Selvstændighedsfølelse er den dybest liggende Aarsag til Morsø Støberiets Produkters rivende Afsætning alle Vegne?

I *Skive* holdtes Møde den 18. Novbr. Her har vi en lille Afdeling, der er 1½ Aar gammel; den har hele Tiden kæmpet med Børnesygdommen og er trods et ihærdigt Arbejde fra den Mands Side, der hele Tiden har staaet i Spidsen, ikke kommet ud over dem endnu. Her findes et Støberi og nogle mindre Værksteder, Lønnen er kun lille.

I *Randers* holdtes Møde den 19. Novbr. Her er i det sidste Aar foregaaet en glædelig Forandring i Fag-

foreningens Fysionomi. For et Aar siden talte den ca. 30 Medlemmer, nu ca 80, og den har paa Tider i det forløbne Aar haft over 100 Medlemmer. Aarsagen til denne betydelige Fremgang skyldes i første Linie det brutale Arbejdsreglement, som Driftsbestyrer *Ludvigsen* paa Maskinfabrikken „Strømmen“, Aktieselskabet Jockumsen og Nøddelund, strax ved Aarets Begyndelse affattede og forsøgte at tvinge Arbejderne til at underskrive. Reglementet har været optaget i vort Fagblad for Januar og mangler vistnok Sidestykke i Arbejdernes „Elendigheds Historie“.

Dette Aktstykke aabnede med et Slag Øjnene paa dem, der hidtil havde stillet sig afvisende overfor Bevægelsen, man saa nu den Fare lige i Øjnene, man hidtil havde spottet. Den hurtige og heldige Maade, hvorpaa Konflikten afværgedes og som i sine Konsekventser skabte en for os saa heldig Situation, gjorde et solidt og tillidvækkende Indtryk.

Et godt Arbejde udføres ogsaa af saavel Bestyrelse som Medlemmer og det er vistnok den af vore Afdelinger i Jylland, der er mest baade Livlighed og Initiativ i. Der findes i Randers en Del store Virksomheder, blandt andet det bekendte „Scandia“. Lønnen er her gennemgaaende højere end i nogen anden af Byerne paa Østkysten.

I *Løgstor* var H. P. Hansen til Stede den 20. Novbr. Her holdtes intet Møde, da der kun var mødt 2 Mand. I Byen findes et Jernstøberi og Maskinfabrik, der beskæftiger 5 Smede og Maskinarbejdere, endvidere 2 Værksteder, hvoraf der kun paa det ene beskæftiges en Svend. Hvorledes Lønnen var, kunde vanskeligt faas at vide.

I *Hobro* holdtes Møde den 21. Novbr. Her kunde være blevet oprettet en Afdeling, men da det kunde befrygtes, at de, der stiftede den, snart vilde forlade Byen, opgaves det for denne Gang. I Byen er et Støberi med 4 Svende, et mekanisk Værksted med 1 Svend og 10 (ti) Drengene og endnu et Par mindre Grovsmedeværksteder. Lønnen er lille, men en af de mødte erklærede, det var da bedre at have 5 Kr. om Ugen og Kosten end gaa paa Landevejen.

O, elendige Nøjsomhed, din Fader var Træl.

I *Aalborg* holdtes Møde den 22. Novbr, Afdelingen staar ret godt og har et temmeligt betydeligt Antal gode faste Medlemmer, men mangler en Mand, der i Ordets bedste Forstand kunde kaldes „Leder“; havde man det, vilde Aalborg blive en af vore stærkeste Afdelinger i Jylland. Lad os sige med det samme, at Uenigheden mellem Afdelingen og Hovedbestyrelsen, eller den heldige Strejkes Afslutning paa de „Smitske Jernstøberier og Maskinfabriker“ ingen Rod havde iblandt Medlemmerne; man holder vistnok mest for et Syns Skyld, endnu paa den bekendte Fordring, men beklager, at den daværende Formand og den Person, Afdelingen i København nu har ekskluderet, drev Sagerne saaledes paa Spidsen. Der findes den store „Smitske“, og nogle mindre Virksomheder.

Lønnen er, naar undtages „de Smitske“, temmelig ringe, bestemte Angivelser savnes.

I *Frederikshavn* holdtes Møde den 23. Novbr., se andet Steds i Bladet, og i *Hjørring* den 24. Novbr.

Her findes en større Fabriksvirksomhed, *Th. Nielsen og Søn*, og nogle Grovsmedeværksteder. Lønnen er størst paa de mindre Værksteder, ca., 18 Kr., noget mindre for yngre Svende,

Paa *Th. Nielsen Fabrik* søger den Mand, der var Formand i Aalborg under Strejken nu at nedbryde al Tillid til vort Forbund. Fagforeningen har under disse Forhold haardt ved at arbejde sig op.

(Fortsættes).

Maskerader i Fagforeningen.

Hr. Redaktør!

Jeg vil med Deres Tilladelse henvende mig ganske kortfattet til Smede- og Maskinarbejderne i København med nogle Betragtninger der længe har ligget mig paa Sinde.

Det angaar særlig den i alle vore Fagforeninger grasserende Maskerade-Epidemi og som Smedene i ganske særlig Grad har været interesserede i. Vi har 4 Afdelinger af Smede her i København følgende har vi ogsaa 4 maaske 5 Smedemaskerader af Fagforeningerne, saa har vi 3 eller 4 Smede Sangforeninger hver med sin eller sine Maskerader, alt i alt ca. 10 Smedemaskeerader i København i en Vinter. Jeg synes det er temmelig meget af det gode.

Jeg har ikke til Hensigt at fordømme Maskeraderne, men jeg mener, at hver Ting kan være godt paa sit Sted, og — i Fagforeningerne hører Maskeraderne absolut ikke hjemme.

Det er nemlig ikke saadan, at vi der holder Maskerade, for at more os, nej, den skal give Overskud, det er Hovedsagen.

Spørger nu den ærede Læser: maa vi da ikke en Gang eller to i Vinterens Løb komme til en Maskerade saa svarer jeg „Jo“!

Men hvor da? Ja, det var netop der, jeg vilde hen.

Vi har her i København en udmærket Smede Sangforening, „Smede- og Maskinarbejdernes Sangforening“ med en anerkendt dygtig Dirigent, hvor vi strengt holder paa, at ingen kan være Medlem uden at være Medlem af en af vore Afdelinger her i Byen.

Der kunde vi melde os ind som passive Medlemmer eller Sangere, alt efter Lyst og Evne og derved skabe et virkeligt fredlyst Sted, hvor vi organiserede Smede og Maskinarbejdere kunde holde vore Fornøjelser for os selv og med den Hygge, det altid giver, ikke at behøve at tænke paa Overskud.

Saa havde vi hver Ting hvor det hører hjemme, vort alvorlige Arbejde i Fagforeningen og Fornøjelsen i Sangforeningen.

Dette til Overvejelse for Medlemmerne, og ikke mindst paa de kommende Generalforsamlinger i Fagforeningerne.

P.

Mindre Meddelelser.

Tillidsmændene

anmodes paa det mest indtrængende om, nu ved Aarskiftet, at overføre paa, de ny Medlemskort, paa den dertil indrettede Plads, naar Vedkommende har Rejsbog, dennes Nr. og Datoen for dens Udstedelse.

Bestillinger paa Medlemskort for 1895 eller Blanketter til selv at paaklæbe, bedes indsendt snarest muligt.

De Afdelinger der staar i Gæld til Hovedkassen for Materialier, Stempler, Kort og lign., leverede i indeværende Aar, bedes indsendt Betaling inden 15. Januar

Heri er ikke indbefattet Medlemskort for 1895, der leveres inden Nytaar.

Jeg er bleven opmærksom paa at enkelte Kasserere i Provinsafdelingerne af Mangel paa kyndig Vejledning i Regnskabsvæsen har opført som Udgift i deres Kassebog den Understøttelse, der udbetales Rejsende. Da

dette er meget fejlagtig, henledes Opmærksomheden paa, at dette ikke maa finde Sted. De Penge, der saaledes udbetales, refunderes jo af Rejse- og Understøttelseskassen og jeg modtager jo Kuponerne for den udtalte Understøttelse før rede Penge.

Dette til alvorlig Underretning for alle.

Medlemmer, der ere beskæftigede paa Fabrikker i København, hvor de ny „Fælles Værkstedregler“ endnu ikke er opslaaede og hvor der som Følge heraf heller ikke betales efter dem, bedes snarest mulig meddele dette til

Forretningsføreren.

Paa den den 16. Decbr. afsluttede Agitationsrejse er oprettet Afdelinger i Ribe med Smed *J. Hellner* som Formand og Smed *J. Poulsen*, Grønnegade 406, som Kasserer, og i Middelfart med Smed *F. F. Nielsen* som Formand. Sidstnævnte Afdel. begynder sin Virksomhed den 1. Januar 1895.

3die Agitationsrejse, der omfatter Fyn med Rudkøbing, Lolland, Falster, Møen og sydlige Sjælland, paa-begyndes lige efter Nytaar

Afdelingen i *Korsør*, der stiftedes i Aug. Maaned, er afgaaet ved Døden af Mangel paa god Vilje til at leve.

- Fint Besøg.

En Person ved Navn *Lynge*, af Profession Klejnsmed, ca. 24 Aar gl., mørkt Haar, ingen Skæg, skarpe Ansigtstræk, noget skævbenet, der i 1892 gik ud af Arbejde i Roskilde for at rejse til Hillerød som Hædersmand, er i Følge Meddelelse til os fra Roskilde passeret denne By for Udgaende til Provindserne.

Døde Pletter.

Ligesom vi i politisk Henseende har enkelte større eller mindre Landsdele, hvor Uvidenhedens og Dumhedens Andemad i frækt Overmod breder sig, saaledes har vi ogsaa Egne og Steder, hvor Forstaaelsen af Nødvendigheden af Arbejdernes fagvise Sammenslutning kvæles af den elendigste Nøjsomhed. En af disse „døde Pletter“ er *Frederikshavn*, og vort Fags derværende Udøvere skal vi i Dag ofre et Par Ord paa.

Fredag den 23. Novbr. havde vi indvarslet til et Møde paa Forsamlingsgaarden i Frederikshavn og der var heller ikke en eneste Smed eller Maskinarbejder i Byen uden at de vidste det, deres Antal er ca. 25 Mand, deraf mødte — tre!!!

De øvrige kunde vel ikke faa det, at komme til Stede ved et saadant Møde, til at stemme med deres Livsanskuelse. Thi disse Mennesker har, man skulde ikke tro det, Ideer om Bestemmelsen med Menneskets Tilværelse og til den Ende deles de saa i „Frelsermænd“, „Kirketroende“, „Indremissionsfolk“, „Adventister“ og Højremænd, men allesammen har de det tilfælles, at de arbejder for hvad Principalen vil unde dem og tror at fra Frederikshavn gaar Vejen direkte til Himlen.

En af deres egne Kammerater karakteriserede dem forøvrigt saaledes: det er af den Slags Folk, der, naar Principalen sparker dem ud af Døren, kommer krybende ind ad Vinduet.

Man skulde tro det umuligt, at der endnu fandtes Arbejdere, der fandt Tilfredsstillelse i en saadan Tilværelse. Det er der dog alligevel som man ser. Men vi, de organiserede Arbejdere i Landet, kaster vort Blad ind af Dørene til disse Folk og siger til dem: Se,

saadan er Livet hos Jer — har der været Velsignelse ved det? Er det ikke Retfærdighed, som ogsaa i fordrer? Og mon ikke Himlen ligesaavel aabner sig for Jer, dersom I ved at faa et ordentlig Udbytte af jert Arbejde, bliver i Stand til at give jeres Børn tilstrækkelig Føde, Klæder og Undervisning? Dersom I er andet end Hyklere, hvis I virkelig er kristne Mænd, hvor kan I saa vedblivende være Uretfærdighedens og Udbytteriets villige Redskaber? Luk Øjnene op og se, hvad Organisation har udrettet til Gavn for de smaa i Samfundet, for Arbejderne, og slut Jer til dem. Der er ingen Gud, der fortørnes, fordi I ikke vil sulte, men der er en Bunke Arbejdskøbere, der griner af Jer, fordi I lader Jer udbytte og foragter Jer, fordi I lader Jer hundse.

H. P. Hansen.

Forslag til Kongressen,

Kolding Afdeling: Ensartet og kontrolleret Regnskabsføring for alle Afdelinger.

Esbjerg: Rejsende Medlemmer, som ikke er understøttelsesberettiget, faar fri Stempler i den Tid, de er paa Rejse. Dog skal de betale Kontingent i et Aar før de kan faa Understøttelse.

Randers: Afdelingerne betaler af hvert nyt Medlems indskud 1 Krone til Rejse- og Understøttelseskassen. En ny Afdeling er ikke understøttelsesberettiget før efter et halvt Aar at have staaet i Forbundet.

Ethvert Medlem, som træder i Arbejde paa et Sted, hvor der findes en Afdeling, skal aflevere sin Rejsebog til Afdelingens Formand.

Hovedbestyrelsens Forslag til Forandring i Lovene.

§ 4 b). De to sidste Linier stryges og forandres til: Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales de Delegerede af Hovedkassen.

§ 8. Sidste og næstsidste Punkt ombyttes.

§ 9 udgaar. Følgende ny indsættes:

Ingen Arbejdsnedlæggelse kan finde Sted, ejheller Underhandlinger med Arbejdskøberne om gennemgaaende Lønforhøjelser, eller Paatale af begaaede Uregelmæssigheder i bestaaende Overenskomster, før Sagen har været forelagt Hovedbestyrelsen og faaet dennes Godkendelse.

Naar en Konflikt i København udbræder, hvori flere Afdelingers Medlemmer er interesserede, maa en Strejke ikke iværksættes, forinden den er godkendt paa et Møde af samtlige Bestyrelser for de københavnske Afdelinger og Hovedbestyrelsen.

Naar en Strejke er godkendt af Hovedbestyrelsen eller af dennes Repræsentant ved personlig Tilstedekomst, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra ottende Dagen efter Strejkens Udbrud, forsaavidt den omfatter et Antal Strejkende, der overstiger 5% af Afdelingens Medlemsantal. Et Antal, lig 5% af Afdelingens ikke-strejkende Medlemsantal understøtter Afdelingen til enhver Tid selv.

Bidraget til saadanne Strejker paaligner Hovedbestyrelsen Afdelingerne med lige store Beløb pr. Medlem. Hovedbestyrelsen bestemmer Understøttelsens Størrelse.

Overskud fra Indsamlingen (ogsaa frivillige) til Strejker, skal straks efter Strejkens Ophør tilstilles Hovedkassen og indføres i Bøgerne paa en særskilt Konto.

Strejkens og sammes Regnskabsførelse bestemmes og kontrolleres af Hovedbestyrelsen.

Ny § 10. Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomst om Arbejdstid og Arbejdsløn, ejheller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskjendelsen af stedlige Institutioner, uden Hovedbestyrelsens Samtykke.

Gl. § 10 bliver § 11.

§ 12. Forbundet kan ikke opløses uden at $\frac{2}{3}$ af samtlige Medlemmer stemmer derfor.

§ 12 bliver § 13.

§ 13 tilføjes: Ethvert Medlem, der handler uhæderligt, ukollegialt eller i Strid med næstaaende Regler, tagne af Arbejderne til Beskyttelse af deres Interesser, kan ekskluderes paa enhver Generalforsamling, med en Majoritet af $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

§ 15 tilføjes:

Naar et Medlem begiver sig til Udlandet for at søge Arbejde, maa han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmeldte sin Afrejse, saavel som sin Tilbagekomst.

§ 24 tilføjes: som til enhver Tid er gældende og naarsomhelst kan bringes i Anvendelse.

Rejse og Understøttelseskassen.

§ 2 b) fra „Maaneder“ stryges.

§ 2 c) efter „Løbenummer“ tilføjes „og Udstedelsesdato“. Endvidere fortsætter Pkt. c: I Byer, hvori der tidligere har været Afdelinger, der endnu staar i Gæld til Understøttelseskassen, bliver en ny oprettet Afdelings Medlemmer først berettigede efter 12 Maaneders Forløb.

Undtagne herfra er Medlemmer, der i den mellem-liggende Tid har betalt deres Kontingent til en anden af Forbundets Afdelinger.

§ 2 d) Berettigede er endvidere: Fagfæller, som hjemkommer fra Udlandet og som ved deres Hjemkomst præsterer Bevis for, at de i de sidste 12 Maaneder har været Medlem her og i Udlandet.

Punkt e). Sidste Punktum fortsætter saaledes:

Udlærlinge, der indmælder sig inden 14 Dage efter Læretidens Udløb, og Fagfæller, der bliver Medlemmer ved Oprettelsen af nye Afdelinger, er understøttelsesberettigede efter 6 Maaneders Forløb. Det samme er Tilfældet med de Danskere, der har erhvervet sig Understøttelsesret i Tyskland.

Gl. § 11 udgaar.

Ny § 11 lyder saaledes: Under Sygdom udbetales ikke Rejsehjælp eller Arbejdsløsheds-Understøttelse.

§ 12. Efter „Arbejde“ tilføjes: „i mindst 14 Dage“.

Tekniske Meddelelser.

Komfurpladers Sprængning. Som bekendt sprænges ofte de Plader, hvormed Jærnovne eller murede Ovne er belagte. Varmes Pladen op til Glødhede, saa faar den Ridser; den paafølgende Lapning har ikke stor Værdi og bliver ofte ikke anvendt paa Grund af det slette Udseende. Man har forsøgt at nitte Smedejærnstænger til Pladerne for at holde paa dem. Dette afhjælper dog ikke helt, at Pladen ødelægges ved Glødevarme, den sprænges alligevel lidt efter lidt og Fugen holder kun tæt saalænge, indtil Smedejærnstængerne er gennembrændte og Naglerne løse. Bedre er det at indstøbe Smedejærnstængerne i selve Pladen foroven og fornedet og en imellem hver af de i Pladen værende Huller; Pladen kan da ikke ødelægges selv ved stærk Varme, før Støbejærnet forbrænder, hvilket jo som bekendt ikke sker saa let. Paa samme Maade kan Komfurringe beskyttes ved en istøbt Jerntraadsring, der selv om Ringen ved at tabes kan sprænges, dog stedse vil holde Stykkerne sammen.

Smøring af indstukne Laase. Smedemester Karl Beer i Rudolstadt har i Tyskland faaet Patent paa følgende Apparat til Smøring af indstukne Laase.

Den simple Indretning bestaar af en kort Uhrfjeder, der anbragt paa den indvendige Side af Stolpen er af-

skaaren foroven og saaledes fastnippet, at den fjedrende sig udad ligger glat til Stolpen. Paa den anden Ende af denne Fjeder er en Messingknop af 10 mm. Diameter fastnippet, hvilken udfylder et Hul i Stolpen, boret omtrent midt i Falden og det øverste Skruerhul. Fra dette Hul er indvendig i Laasen anbragt en skraatliggende til Midten af Laasen førende Rende af Blik, som har sit Sæde i en Indfræsning i Stolpen, medens den ved to paa Siden anbragte flade Stifter støttes af Dæksel og Laaseblik. Den udmunder tæt over Falderøret. Skal nu Laasen smøres, saa trykkes Messingknoppen tilbage og der hældes nogle Draaber ren Olie i Renden, der fører den hen til de arbejdende Dele af Falderør og Falde. Den lader sig let anbringe paa ældre Laase og bringer en Besparelse ved at undgaa den tidsspildende Aftagen af Laasene, der nu ikke behøves for Smøringen. (Efter Vulkan).

Paa Rejse.

Af Niels Jensen, Maskinarbejder.

Det var i Foraaret 1887, at jeg besluttede mig til at tage en Tur til Udlandet.

Først rejste jeg fra København til Berlin, hvor jeg arbejdede en kort Tid; derfra gik Rejsen til Köln, hvor jeg forblev ca. 2 Maaneder. Jeg havde en god Ven med, og vi besluttede at rejse til Svejts. Vi gjorde den herlige Rhinfart fra Köln til Mainz—Mannheim og derfra til Stuttgart. Fra Stuttgart gik vi til Basel. I Basel, Zürich, Mülhausen og Elsass fandt vi intet Arbejde og gik da tilbage fra Zürich over Schwarzwald, denne skønne, romantiske Bjærgegn, ind i Storhertugdømmet Baden, hvor vi i Karlsruhe fik Arbejde. Jeg opholdt mig da i flere Aar i derne smukke, yderst sirlige By, som jeg snart fik kær og som blev mig saa hjemlig og hyggelig, som om det var min egen Eødeby. I Mannheim traf jeg flere danske Fagfæller. I disse sydtyske Steder har jeg tjent gode Penge og aldrig manglet Arbejde. Maskinindustrien er paa disse Pladser særdeles betydelig — i Karlsruhe alene fandtes 3 Symaskinefabriker — og man fortjener i Akkord 4—5 Rmk. om Dagen. Jeg har paa en stor Patronfabrik i Karlsruhe som Drejer tjent 7—8 Rmk. om Dagen paa en 10 Timers Arbejdsdag; dog er dette en Undtagelse. I Almindelighed fortjener Drejerne noget mere end sædvanlige Skruestik-Arbejdere, og jeg har ofte truffet ældre Drejere, som har passet 2 Bænke og derved fortjent 6 Rmk. om Dagen og derover. Jeg kan anbefale disse Pladser for unge Folk, der om Foraaret vil rejse, men jeg indestaar ikke for noget. En har Held, hvor en anden har Uheld, og i de sidste Aar har der paa mange Pladser gjort sig en almindelig Flovhed gældende i Jærindustrien.

Min Rejselyst blev imidlertid ikke tilfredsstillet ved at føre et stillesiddende Liv. Jeg rejste til Paris, hvor jeg brugte mange Penge og ikke havde Held med at faa godt Arbejde; dog vil jeg senere, i Særdeleshed da jeg er det franske Sprog mægtig, endnu en Gang prøve min Lykke i „Byernes By“, som overtræffer alle andre i Henseende til Levemaade, Luksus og behagelige aandelige og legemlige Adspredelser,

(Fortsættes.)

Understøttelsen for Januar er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hanson.

Rud. Behms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4

Januar 1895

7. Aargang

1894.

Det forløbne Aar har været et godt Aar. Vi kan, idet vi med nærværende Numer ønsker hverandre „glædeligt Nytaar“, tage hinanden i Haanden og sige: „Til Lykke med Arbejdet, og lad os ønske, 1895 maa bringe os et lige saa langt Stykke fremad! Et godt Aar. Hermed skal ikke være sagt, at den enkelte af os ingen Genvordigheder og Sorger har haft, ikke, at ingen Forhaabninger er bristede, ikke, at ingen af os har lidt Nød, men dette, at vor Organisation er gaaet overordentlig stærkt fremad i Tal og indre Styrke.

Og aldrig har der i vort lille Land staaet saa stort et Antal maalbevidste Smede og Maskinarbejdere i Organisation som nu.

Derfor har det svundne Aar været et godt Aar. — Thi der skal nu anderledes Kræfter til at tage Livtag med Kapitalen end tidligere. Vi har styrket vor Organisation og gjort den større i Tal, men vi har ogsaa udrettet noget udadtil.

Vi nævner her kun enkelte af de væsentligste og største Begivenheder. Knappt var Aaret gaaet ind, før vi stod paa Vippen til en stor Konflikt i *Randers*; Aarsagen er velbekendt, den bilagdes heldigt og Afdelingen der staaar siden saa kraftig som ingensinde tidligere. I *Aalborg* udbrod den 1. Maj en Strejke paa de „Smitske Jernstøberier og Maskinfabrikker“; vi vandt den fuldstændigt paa ti Dage og gennemførte samtlige Fordringer, enkelte mindre væsenlige Ting fraregnede.

I de samme Dage gennemførtes ved en fem Dages Strejke nogle Forbedringer i Lønforholdene hos Fabrikant Andersen i *Scandborg*; at vi ikke her naaede alt, hvad vi med Rette gjorde Krav paa, skyldtes hverken Uenighed eller Mangel paa Styrke hos os. Fabrikant Poulsen i *Esbjerg*, der i 1891 tilføjede os et Nederlag, underskrev i September Maaned en Overenskomst, der i nogen Grad saavel forbedrede Lønforholdene, som indskrænkede Arbejdstiden.

I flere andre Provinser, blandt andre *Nykøbing paa Sjælland*, er Odenseprogrammet gennemført, sidstnævnte Sted alene ved Underhandling. Med flere andre Provsbyers Gennemførelse af nævnte Program er det gaaet saadan til, at Arbejderne enkeltvis, i Tillid til Organisationens Støtte, har forlangt og faaet 27 Øre i Timen som mindste Løn. Ogsaa i *København* har Orga-

nisationerne arbejdet godt. *Grovsmedenes Fagforening* gennemførte i Marts Maaned en Lønforhøjelse paa samtlige Grovsmedeværksteder (Beslagsmedeværkstederne fraregnede, hvor man havde det, Fordringerne drejede sig om), der for en ikke lille Del af Arbejderes Vedkommende drejede sig om fra 3 til 5 Kr. ugentlig. Med Foreningen af Fabrikanter i København førtes der i Aarets Løb en Del Underhandlinger, der blandt andet førte til en bedre Ordning af Akkordarbejdssystemet, d. v. s. man forhøjede Betalingen for Akkordarbejde, udført udenfor den almindelige Arbejdstid, med et extra Tillæg af 50% af Timelønnen, og vi haaber derved for en Del at have umuliggjort Overarbejde. Mod Aarets Slutning blev ligeledes truffet endelig Aftale om en bestandig Ordning af Voldgiftsrettens S sammensætning og Maaden, hvorpaa der skal arbejdes med den.

Paa en enkelt større Fabrik i København gennemførtes Odenseprogrammet.

Af nye Afdelinger er i Aarets Løb stiftet 13 (tretten), nemlig Assens, Faaborg, Fredericia, Nakskov, Næstved, Nørre Sundby, Nykøbing paa Sjælland, Ringsted, Herning, Lemvig, Thisted, Ribe og Korsør. Sidstnævnte samt Storehødinge er igen opløste. Medlemsantallet er steget med ca. 500. I Aarets Løb er udfoldet en meget ihærdig Agitation (se andet Steds i Bladet samt i det foregaaende og følgende), og, hvad der ikke er det mindst væsentlige, vor økonomiske Status kan kun betegnes som god.

Et godt Aar. Til Foraaret kommer vor 4. Kongres! det bliver dens Opgave at planlægge Arbejdet for den kommende Tid — nu har vi fast Grund at bygge paa. Vi har ikke omtalt Rejse- og Understøttelseskassen. Denne har nemlig saa stor Betydning for os, at vi ønsker at skænke den en særlig Artikel i næste Numer.

Fra Agitationens Mark.

(Fortsat.)

Mandag den 3. Decbr. holdtes Møde i *Kolding*. Indbudt var samtlige Smede og Maskinarbejdere; disse havde dog ikke i saa rigeligt Antal, som det kunde ønskes, givet Møde, maaske fordi Mødet var indkaldt saa hurtigt.

Den betydeligste Virksomhed, her findes, er Konstantin Hansen & Schrøders, et yngre dygtigt Firma. I

hele Byen er disse de bedste Betalere i vort Fag og Forholdet mellem Fabrikanter og Arbejdere har en Lige-fremhed ved sig, man meget sjældent træffer paa. At samtlige voksne Arbejdere der er Medlemmer af Organisation, noteres kun for Fuldstandighedens Skyld.

Overfor dette Firma har vi kun den Indvending at gøre, at — det har for mange Lærlinge. Der findes endnu nogle flere mindre Maskinværksteder og Smedeværksteder, hvor Lønnen er aldeles ussel, men her, som overalt, gælder det, at de, der er mest usselt lønede, ikke er Medlemmer af Organisationen. Tillige findes der, vi kunde gerne sige en Masse Udsalg af Støbegods og Landbrugsmaskiner.

Hos Hansen & Schrøder samt paa et eller to Grovsmedeværksteder er Lønnen mindst 27 Øre, men der er ogsaa Arbejdssteder, hvor den kun er 2 Kr. om Dagen. Antallet af Svende i Byen er ca. 35. Fagforeningen staar med ca. 20 Medlemmer.

I Ribe den 4. Decbr. Her er et Jærnstøberi, hvor der beskæftiges 4 Svende, nogle Smaaværksteder, hvoraf et Par Stykker har hver 1 Svend, samt et Væveri, der beskæftiger 3 Smedesvende — som Arbejdsmænd! man oplærer desuden Lærlinge i Smede- og Maskinfaget paa sidstnævnte Sted, men hvorledes aner vi ikke. Her dannedes en Fagforening med 5 Medlemmer; de paa Væveriet beskæftigede Svende er ikke med i den.

Lønnen er ca. 15 Kr. overalt.

Mødet i Eshjerg den 5. December var besøgt af ca. 70 Mennesker, der selvfølgelig ikke alle var Smede eller Maskinarbejdere, men saa godt som alle disse var til Stede.

Landsby som den endnu er — den faar snart Ret-tigheder som Handelsplads — vokser den dog hurtig. Den har nu to store Maskinfabriker, to store Grovsmedeværksteder og et Par mindre Lønnen er mindst 25 Øre overalt, men da Fagforeningen hurtig har rejst sig igen efter Nederlaget i 1891, kommer Lønnen nok snart højere op. Fagforeningen tæller ca. 35 Medlemmer; der arbejder ca. 50 Smede og Maskinarbejdere i Byen.

Mødet i Varde den 6. Decbr. var kun svagt besøgt. Og som vi andet Steds har bemærket, de daarligst lønede er vanskeligst at faa med; her staar gifte Svende for 12 Kr. om Ugen og det sørgeligste er næsten, at de Folk, vi i 1891 hjalp til at faa 27 Øre i Timen, nu godvillig har ladet sig trykke ned til 2 Kr. om Dagen. Vi sigter her til Birchs Jærnstøberi. Varde er en rigtig gammel Rede, man faar næsten en Følelse af, at man omsluttet af Middelalderens klamme Fangearme, saa snart man er inde i Byen, Maaske det er dette, der paatrykker Arbejderne dette Resignationens Præg, thi alle Fag er daarligt lønede. Men der er vist kun faa Byer, der tæller saa mange Afholdsfolk — om vi husker ret, sagde man 4 a 500.

Den 9. Decbr. holdtes Møde og dannedes en Afdeling i Middelfart. Byen har kun en større Arbejdskøber, Jærnstøber Hess; her arbejder 13 Smede, paa et lille Værksted i Byen er 1 Svend. Alle indmeldte sig i Fagforeningen og alt syntes at skulle gaa meget godt. Naa, Jærnstøber Hess har hidtil troet, at hans Arbejdere betragtede ham som en Fader for dem, og blev vred, da de ønskede at undrage sig hans faderlige Omsorg, saa var Fagforeningen færdig — troede han. Den kommer imidlertid vistnok alligevel og det synes i Øjeblikket at se ud, som om Hess ønskede at prøve Kræfter med os om Arbejdernes Ret til at organisere sig. Han skulde vare sig, der er mange Arbejdskøbere, der har løbet Hornene af sig imod den Mur.

Søndag den 9. Decbr. var Møde i Horsens, Mandag den 10. i Vejle og Tirsdag den 11. i Fredericia. De to første Steder har vi gamle Organisationer, men det kniber med at vinde frem, og begge Steder er Fagforenings-medlemmerne i Minoritet, trods det, at der er lagt meget Arbejde ind af de Folk, der har staaet i Spidsen, et Ar-

bejde, der maa vurderes saa meget højere, fordi de kun har haft ringe Glæde deraf.

Den sidstnævnte Afdeling er stiftet sidste Sommer og lover godt for Fremtiden; der er ikke saa mange Arbejdere i Faget, som i Horsens og Vejle. Lønnen er vistnok gennemgaaende højere her.

Den 12. December holdtes Møde i Aarhus, det var godt besøgt og ikke saa faa af dem, der endnu staar udenfor, var mødt.

Efter det offentlige Mødes Slutning indmeldte der sig en Del nye Medlemmer, hvad der i Forbigaaende bemærket ogsaa har været Tilfælde i de fleste andre Byer, og der afholdtes et Medlemsmøde, hvad der forresten ogsaa har fundet Sted andre Steder. Men der er det Særkende ved Aarhusianerne og det er ikke saa galt, de skal altid, naar Foretningsføreren kommer, have saa grundig rede paa al Ting, om hvordan al Ting gaar, hvilke Planer Hovedbestyrelsen ligger inde med o. s. v. Afdelingen gaar smaat, men støt fremad og anderledes kan det ikke være, en saadan Aareladning som der blev foretaget i 1891 og som endnu spores i vide Kredse, ogsaa uden om Aarhus, skal have Tid til at blive lagt, et er dog sikkert, de lidt over hundrede Medlemmer, der nu staar, er et bedre Grundlag for en god Organisation end de to hundrede og halvtreds, der var før Striken.

Lønforholdene ere saa daarlige i Aarhus, at af store Byer kan kun Odense være ved Siden af dem og dog kan Fagforeningsbevægelsens Resultater mærkes der.

Det sker paa den Maade, at nu en meget stor Del af den vandrende Arbejdskraft, takket være vor Rejsekasse, vender Aarhus Ryggen, naar den bliver i alt for høj Grad misbudt.

I Silkeborg var Møde den 13. Decbr. Vore organiserede Kolleger der gjør hvad de kan, s. m. s., men der kan vistnok foreløbig ikke udrettes store Sager, dette skyldes for en væsentlig Del, at ingen af vore jyske Arbejderblade har nogen Udbredelse der af Betydning. Publikum betjenes af et Par daarlig redigerede Venstreblade og et Højre do.

Assens, den 14. Decbr. Her er al faglig Bevægelse ganske ny, vi mene dog at have en god lille Afdeling.

Den første Afdeling af Rejsen var begyndt i Nyborg, der mødte ikke et Menneske, saa tog vi fat der igen, idet vi sluttede anden Tur den 15. Decbr.

Ligesaa kummerligt var Resultatet vel ikke denne Gang, der var mødt 6, men nu vil vi hverken offre flere Ord eller flere Penge paa Nyborg for lange Tider. (Fortsettes.)

Tænkt og handlet.

H. P. Hansen havde holdt Møde i Nakskov den 6. Januar og var afrejst derfra til Maribo den 7. om Middagen. Efter i Maribo at have udført de nødvendige Forberedelser til Mødet der om Aftenen, sidder han om Aftenen Kl. 7 i et Gæsteværelse paa „Harmonien“ og skriver paa en Artikel til Fagbladet. Da kaldes han til Telefonen, det var Nakskoviterne der vilde have fat i ham. Du maa snarest mulig komme igen, der er i Dag opslaaet et Mulksystem paa Tuxen & Hammerichs Fabrik. Det skal træde i Kraft i Morgen, vi vil ikke finde os i det.

Mødet i Maribo er forbi og om Natton Kl. 1 er H. P. Hansen atter i Nakskov. Det første Sprrgsmaal er naturligvis, — hvad skal vi gøre — og Svaret ligesaa selvfølgeligt: Gaa to af Jer til Direktøren straks i Morgen tidlig og anmod ham i samtlige Kollegers Navn om, at tage det ned igen.

Og hvis han ikke vil? — Ja, lad os nu høre farst

Næste Dag var Plakaterne væk og H. P. Hansen kunde fortsætte sine Møder.

Som man ser, Nakskoviterne kan handle hurtig, men lad os sige, for en anden Gangs Skyld, man skal ogsaa kunne vente med at handle til den rette Tid er inde.

Arbejdskraften er billigere

i Tyskland, raaber vore Arbejdskøbere stadig. Anledningen til at vi undersøgte om dette forholdt sig rigtig var en Anmodning fra Arbejderne paa „Skandia“. Vi aftrykke nu her ordret den Skrivelse, vi som Svar modtog fra Breslau; den behøver ingen Kommentar.

Breslau, 6. Jan. 1895.

Ærede Kollega!

Paa Deres Skrivelse til os af 28. Decbr. f. A. meddeler jeg Dem, at Arbejdsforholdene hos os akkurat er lige saa daarlige, som det er Tilfældet hos Dem. Lige de samme Talemaader fra Arbejdskøbernes Side om at Arbejdet er for dyrt, og at Arbejdslønnen derfor stedse maatte reduceres. Vil virkelig Nogen fordriste sig til at ville søge at opnaa en større Løn, saa mødtager han det smukke og meget gerne anvendte Svar, at man havde staaende mange Folk uden for Porten, der gerne vilde arbejde for de samme Penge, ja maaske billigere endnu. Desværre er det jo kun saadanne, der ikke ere organiserede. I vor Fabrik, som for Tiden kun tæller 6—700 Mand, er ikke en Gang 10 % organiserede, i den anden, som beskæftiger 15—1700 Mand, ser det endnu mere sørgeligt ud.

Dog nu til Sagen!

Arbejdstiden er 10 Timer pr. Dag med en gennemsnitlig Ugeløn af 25 Pfennige (ca. 23 Ø.) pr. Time, men dette kommer dog kun sjældnere i Anvendelse. For det meste er det Akkordarbejde og der kan ved dette i Gennemsnit fortjenes 35—40 Pf. pr. Time, enkelte Undtagelser er paa 45 Pf. For Overarbejde, som enten kun lidt eller saa godt som slet ikke kommer til Anvendelse hos os, betales 5 Pf. mere i Timen. Dette var i Følge de forskellige Lønningssedler fra en Del Kolleger den højeste Fortjeneste i vore Waggon-Fabriker.

I Forventning om tilfredsstillende at have opfyldt Deres Ønske, tegner

med koll. Hilsen

Léfebvre,
Forretningsfører for Lokalforen..
Breslau.

Bidrag-Liste

over Klejnsmedeforeningens frivillige Bidrag til de Arbejdsløse i Julen.

Svendens Svende 150 Øre, Mogensens 200, Olsens 350, Doberchs 350, Schæbels, Gl. Kongevej 630, Høsts 585, Bluchers 800, Schæbels, Mikkølbyrgergade 490, Andersens 200, Nielsens, undtagen Bendsen, 1100, Seiferts 900, Neckelmans 500, Strands 400, Jensens, St. Pederstræde 200, Pedersens 350, Nielsens, Adelgade 370, Olsens, Utterslev 385, Kastrups 600, Hassel & Teuats 175, 3 Svende hos Dreier 150, L. Jensen 150, Blankensteiner 100, Schmar 50, Krohn 50, Pedersen 25, + 50. — Ialt 93 Kr. 10 Øre. — Udbetalt til 9 Gifte 63 Kr. og 8 Ugifte 40 Kr. — ialt 103 Kr.

Rejse- og Understøttelseskassen.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørese).

S. og M. F. i København	Kr. 457,60
Grovsmedenes Fagforening	” 82,00
Klejnsmedesvendeforeningen	” 150,00
Kedelsmedeforeningen	” 96,40
Afdel. i Assens	Kr. 9,00
do. i Roskilde	” 21,20
do. i Thisted	” 1,20
do. i Faaborg	” 7,00
do. i Nørre Sundby	8,00
do. i Hjørring	” 4,80
do. i Slagelse	” 9,60
do. i Aarhus	” 90,00
do. i Skive	” 7,60
do. i Vejle	” 26,40
do. i Svendborg	” 15,60
do. i Horsens	” 23,20
do. i Odense	” 62,40
do. i Aalborg	” 41,60
do. i Randers	” 66,40
do. i Helsingør	” 136,00
Afdel. i Varde	” 8,40
do. i Esbjerg	” 16,40
do. i Fredericia	” 11,20
do. i Holbæk	” 14,40
do. i Stege	” 11,60
do. i Næstved	” 18,40
do. i Nakskov	” 60,80
do. i Kolding	” 15,60
do. i Nykøbing S.	4,80
do. i Ringsted	” 5,60
do. i Nykøbing F.	8,00
do. i Silkeborg	” 4,40
do. i Nykøbing M.	24,20
do. i Lemvig	” 6,60
do. i Ribe	” 2,30

Fejlregning paa Udgift fra forr. Maaned (Aarhus) ” 3,76
Indvundne Renter til 31. Decbr. ” 17,10

Ialt indbetalt Kr. 1549,56

Beholdning fra forrige Opgjørese ” 2932,09

Balance Kr. 4481,65

UDGIFT

siden sidste Opgjørese

Udbetalt i Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i København paa Bog Nr. 45	4,50 — 51 2,50 — 258 5,17
325 3,00 — 345 2,50 — 441 3,50 — 449 2,82 — 450 3,50	
473 3,29 — 501 0,94 — 538 1,88 — 552 7,00 — 560 3,29	
606 0,94 — 647 7,00 — 675 2,00 — 701 1,41 — 732 2,35	
743 1,41 — 754 3,50 — 757 6,00 — 758 0,50 — 759 13,00	
761 3,50 — 764 7,00 — 765 3,29 — 766 0,50 — 767 2,50	
768 3,50 — 778 0,94 — 799 1,88 — 800 1,88 — 6 5,70 —	
53 18,60 — 128 13,80 — 140 1,20 — 193 4,93 — 256 18,00	
325 18,60 — 327 18,00 — 345 5,40 — 349 6,00 — 354 1,80	
404 8,40 — 429 8,40 — 762 4,00 — 441 4,20 — 453 5,03	
560 1,14 — 565 1,14 — 606 3,59 — 670 1,14 — 735 2,85	
746 2,28 — 753 1,20 — 754 3,60 — 759 17,40 — 760 7,50	
765 3,60 — 767 5,00 — 768 4,00 — 769 5,88 — 770 7,70	
771 0,60 — 772 22,10 — 773 4,20 — 774 16,80 — 775 8,40	
795 7,98 — 825 2,28 — 853 18,00 — 854 8,40 — 855 4,20	
856 15,60 — 857 13,80 — 859 3,20 — 830 6,00 — 861 1,80	
862 5,40 — 863 1,20 — 864 1,80 — 877 7,41 — 961 4,20,	
763 3,50 — 858 13,80, i alt Kr. 490,74.	

Udbetalt i Grovsmedenes Fagforening paa Bog Nr. 119 7,20 — 162 14,40 — 643 7,20 — 644 4,20 — 791 3,00
792 4,20 — 827 5,50 — 828 4,20 — 829 19,80, ialt Kr. 69,70.

Udbetalt i Kedelsmedeforeningen paa Bog Nr. 65 24,00 — 78 6,00 — 113 21,00 — 114 14,40 — 115 16,80
173 25,80 — 198 9,00 — 292 7,20 — 309 7,20 — 311 7,20
312 19,60 — 315 12,00 — 477 18,00 — 554 7,20 — 843 18,60 — 844 6,60 — 845 8,40 — 846 3,60 — 847 7,20,
ialt Kr. 239,80.

Udbetalt i Svendborg Afdeling paa Bog Nr. 72 2,35 91 1,88 — 473 2,35 — 485 0,47 — 500 1,88 — 501 1,88
600 0,47 — 670 1,41 — 732 1,41 — 741 7,10 — 743 5,38
746 2,35 — 766 0,94 — 778 1,88 — 794 1,41 — 802 2,75,
ialt Kr. 35,91.

Udbetalt i Nykøbing F. Afdeling paa Bog Nr. 454 1,41 — 501 0,47 — 650 2,28 — 732 1,88 — 746 1,51 —
769 1,71 — 794 2,28 — 799 2,85 — 802 3,42 — 670 2,28
ialt Kr. 20,09.

Udbetalt i *Nykøbing M.* Afdeling paa Bog Nr. 32
2,82 — 555 2,82 — 561 1,41 — 565 2,35 — 603 3,76 —
605 0,94 — 667 2,82 — 686 2,35 — 701 3,29 — 740 3,29
703 3,29 — 746 1,88, ialt Kr. 31,02,

Udbetalt i *Hjørring* Afdeling paa Bog Nr. 72 5,70
585 2,35 — 603 2,28 — 607 2,35 — 690 3,29 — 701 2,35
731 0,47 — 740 2,28, ialt Kr. 21,07.

Udbetalt i *Silkeborg* Afdeling paa Bog Nr. 473 1,41
500 2,85 — 565 1,41 — 648 1,88 — 747 2,85 — 802 0,94,
ialt Kr. 11,34.

Udbetalt i *Roskilde* Afdeling paa Bog Nr. 6 2,85
33 1,71 — 36 1,71 — 72 2,28 — 162 1,71 — 473 0,94 —
499 2,28 — 500 1,41 — 501 0,94 — 538 0,94 — 552 2,85
560 1,71 — 565 2,85 — 606 1,14 — 650 2,28 — 667 1,71
670 1,14 — 695 1,14 — 715 1,71 — 726 1,41 — 732 1,41
735 2,85 — 746 2,85 — 748 1,88 — 771 1,14 — 791 1,71
799 0,47 — 800 0,47 — 802 1,71 — 819 1,14, ialt Kr.
50,34.

Udbetalt i *Randers* Afdeling paa Bog Nr. 43 0,57
— 290 1,71 — 388 1,71 — 455 0,57 — 493 2,85 — 561
1,41 — 585 3,29 — 672 1,71 — 707 0,57 — 715 0,57 —
716 9,60 — 730 3,42 — 733 1,41 — 735 1,88 — 740 2,28
805 1,71 — 913 4,80 — 915 0,57, ialt Kr. 40,63.

Udbetalt i *Assens* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,88
95 0,47 — 398 0,47 — 500 1,41 — 501 1,71 — 607 1,41
651 0,47 — 722 1,41 — 730 1,71 — 732 0,94 — 739 0,57
740 1,41 — 767 0,57, ialt Kr. 14,73.

Udbetalt i *Aalborg* Afdeling paa Bog Nr. 6 0,47
287 1,20 — 455 5,70 — 521 6,27 — 561 6,11 — 565 6,17
585 4,73 — 603 2,08 — 689 4,56 — 690 9,87 — 692 4,56
730 2,35 — 740 6,44 — 747 5,94 — 806 2,35, ialt Kr.
68,80.

Udbetalt i *Klejnsmedesvendeforeningen* paa Bog Nr.
7 8,40 — 9 24,90 — 170 7,70 — 300 19,50 — 512 7,00
516 6,00 — 710 12,60 — 711 8,40 — 712 8,40 — 713
12,60 — 718 7,00 — 719 14,00 — 720 3,50 — 796 15,40
797 7,00 — 798 8,40 — 870 4,20 — 871 8,40 — 901 4,20,
ialt Kr. 187,60.

Udbetalt i *Holbæk* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
162 1,14 — 376 1,14 — 552 2,28 — 715 2,28 — 747 1,41
748 0,94 — 791 1,14 — 799 0,94 — 800 0,47 — 802 2,85,
ialt Kr. 18,01.

Udbetalt i *Støge* Afdeling paa Bog Nr. 501 2,82 — 650
2,85 — 667 3,45 — 746 3,42, ialt Kr. 12,54.

Udbetalt i *Kolding* Afdeling paa Bog Nr. 32 0,47
455 0,94 — 473 0,57 — 500 0,57 — 501 2,28 — 520 0,57
521 1,41 — 533 0,94 — 555 1,88 — 606 0,57 — 667 0,94
670 0,47 — 694 2,28 — 715 0,57 — 732 1,71 — 740 0,94
746 0,94 — 794 1,41 — 795 1,41 — 818 1,71 — 819 1,71
820 1,71 — 887 1,71 — 888 1,71, ialt Kr. 29,42.

Udbetalt i *Aarhus* Afdeling paa Bog Nr. 72 3,99
473 2,85 — 493 1,61 — 500 1,14 — 566 3,29 — 585 2,35
671 3,50 — 672 0,60 — 673 3,42 — 715 1,14 — 721 2,35
730 3,42 — 735 2,35 — 740 1,14 — 747 2,35 — 793 1,41
798 1,71, ialt Kr. 39,32.

Udbetalt i *Esbjerg* Afdeling paa Bog Nr. 32 2,35
455 3,29 — 500 1,70 — 521 2,85 — 555 0,94 — 732 2,85
818 2,85 — 872 0,57, ialt Kr. 17,40.

Udbetalt i *Nykøbing S.* Afdeling paa Bog Nr. 376 3,99
521 0,47, ialt Kr. 4,46.

Udbetalt i *Odense* Afdeling paa Bog Nr. 337 1,88
453 3,29 — 471 0,57 — 473 1,41 — 485 1,88 — 490 1,71
500 1,71 — 521 1,88 — 560 1,71 — 565 2,28 — 603 1,41
618 1,41 — 667 3,42 — 670 1,41 — 685 0,47 — 694 2,85
715 3,42 — 730 2,85 — 732 2,28 — 735 2,28 — 743 2,35

746 1,88 — 748 1,88 — 750 0,47 — 771 2,28 — 778 0,94
794 1,41 — 799 2,85 — 819 2,85, ialt Kr. 57,03.

Udbetalt i *Slagelse* Afdeling paa Bog Nr. 6 2,28
162 1,14 — 453 0,94 — 473 0,94 — 500 0,47 — 521 2,35
534 1,41 — 552 2,28 — 565 1,71 — 606 1,71 — 650
1,71 — 667 1,14 — 670 1,14 — 694 1,14 — 695 0,57
726 0,47 — 732 1,71 — 735 1,71 — 748 3,76 — 750 2,08
771 1,71 — 778 0,47 — 791 1,14 — 794 1,14 — 798 0,57
799 1,14 — 802 1,71 — 819 0,57, ialt Kr. 39,11.

Ialt udbetalt Kr. 1746,35

Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til
Administrationen for Novbr. og Decbr. „ 40,00
Kr. 1786,35
Beholdning „ 2695,30
Balance Kr. 4481,65

Afdelingerne Næstved, Ribe, Vejle, Ringsted, Nakskov,
Helsingør, Fredericia, Horsens, Skive og Vardø Regn-
skab kan, fordi Bogtrykkeriet ikke havde Tal nok, ikke
optages før i næste Numer.

Arbejdsanvisningskontor i Randers.

Vi tillader os igennem Fagbladet, at meddele til
samtlige Afdelinger og alle Medlemmer Landet over, at
Afdelingen i Randers har aabnet et Arbejdsanvisnings-
kontor, hvor Arbejde anvises til Fagets Udøvere, forsaa-
vidt der er Brug for Arbejdere.

*Samtidig med Kontorets Aabning er det ved Overens-
komst med Arbejdskøberne i hele Byen forbudt de Rej-
sende at gaa til Værkstederne og Fabrikerne for at søge
Arbejde.*

Da de Rejsende som Følge heraf er afskaaret fra
at faa „Geschenk“, betaler hver arbejdende Svend i
Randers egentlig 10 Øre til en særlig Kasse, hvoraf der
udbetales enhver Rejsende, der intet Arbejde faar, en
Krone, foruden den Understøttelse, han erholder af For-
bundet, naar han er understøttelsesberettiget.

Imellem hver Gang der søges Arbejde i Randers
skal være et Tidsrum af 3 Maaned.

Arbejdsanvisningskontoret er *Schousgade 1, 2. Sal,*
og aabent fra 12—1 og 6—7. Her skal enhver Rejsende
og Arbejdssøgende henvende sig for at modtage Under-
støttelse eller faa anvist Arbejde.

Vi henstiller til samtlige Afdelinger, snarest mulig
at optage denne Sag og søge at faa den gennemført
overalt.

For Afdelingen i Randers:

Th. Köhler, Sekretær.

Smedemester *Petersens* Værksted, Dæmningen i
Vejle er nu blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft.
Smedemester *Svanbergs* Værksted i Vejle og *J. Chr.*
Sørensens Værksted, Søndergade, Silkeborg, er ligeledes
vedblivende lukket for Tilgang.

Rettelse.

I Hovedbestyrelsens Forslag til Forandringer i Lovene
er i forrige Nr. forglemt følgende:

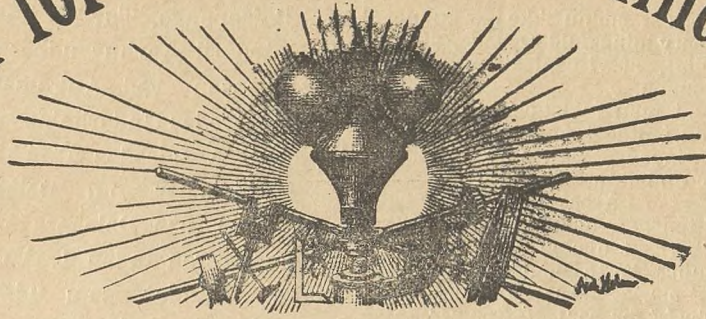
I § 4 2det Stykke udgaar de to sidste Linier fra
„Delegerede“.

Understøttelsen for **Februar** er fastsat til **60**
Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Bøhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5

Februar 1895

7. Aargang

Vort Maal og vore Midler.

En kompakt Organisation, det er Maalet. Lad os saa overveje hvilke Midler vi skal anvende. Jeg lovede i forrige Fagblad i en indgaaende Artikel, at tage Rejse- og Understøttelseskassen under Behandling og jeg haabede da, at vi i Hovedbestyrelsen skulde være kommet saa vidt i vore Overvejelser, at Artiklen kunde fremgaaet som Udtryk for den Anskuelse, hvorom hele Hovedbestyrelsen samlede sig. Naar dette nu ikke sker, men derimod Artiklen gaar i Bladet som Udtryk for min personlige Mening, saa er Aarsagen ikke, at Hovedbestyrelsen har en, jeg en anden Optattelse, men kun dette, at forskjellige Forhold har umuliggjort hele Hovedbestyrelsen at blive samlede til de indvarslede Møder og Tiden er som Følge heraf rykket saa langt frem, Sagen saa ofte udsat, at længere Udsættelse blev umulig.

Da Rejse- og Understøttelseskassen oprettedes i 1891 haabede man, at det igjennem den skulde lykkes ikke alene at forcere Tilgangen af Medlemmer, men ogsaa at fæstne Baandet imellem dem. Det var jo samtidig med at Odenseprogrammet saa Dagens Lys, samtidig med, at man stillede *det* som den foreløbige Opgave, ingen bør arbejde under 27 Øre i Timen i Provinserne og 30 Øre i København.

Men, saadan uden noget Vederlag at faa gammel Slendrian, „arbejde for hvad man kunde faa“, drevet ud, lod sig ikke gøre, der maatte bydes noget til Erstatning og derfor sagde man, bliver Du misbudt for din Arbejdskraft, saa sig „Nej“ og vi giver Dig da en daglig Understøttelse i et begrænset Tidsrum, saa Du kan søge Dig noget mere vellønnet. Eller, Offer for Arbejdsløsheden, dette frygtelige Spøgelse, kan vi alle blive, Ved Hjælp af den Understøttelse, kan det maaske lykkes os, at holde hverandre oven Vand, i alt Fald for en Tid, saa Modløsheden ikke indfinder sig og Tab af borgerlige og politiske Rettigheder undgaaes.

At det er lykkedes at forcere Tilgangen af og tæstne Baandet mellem Medlemmerne, er en saa øjensynlig Kendsgjerning, at Paavisning deraf er unødvendig, og heri har R. og U. K. haft sin store Del. Den har været os et brugbart Middel, men trænger nu til Reparation, thi endnu har vi ikke naaet vort Maal, den kompakte Organisation og man kaster ikke en Brugsgenstand bort, før man har taget den fulde Nytte af den.

Et er imidlertid afgjort, og det skal stilles aldeles

nøgent frem, *i en lang Fremtid at støtte de arbejdsløse efter vort nuværende Princip er en Umulighed*, der vil komme et Tidspunkt, da Ydelserne fra de arbejdende bliver uoverkommelige, naar Kravene skal tilfredsstilles.

Men dette Tidspunkt er ikke kommet endnu, vi kan endnu taale en Kontingentforhøjelse, for derigennem yderlige at støtte vore Arbejdsløse og læg vel Mærke til det, „først og fremmest os selv“.

Vi skal benytte det Middel, vi har i R. & U. K. endnu en Tid til Udvikling af vor Organisation og naar vi da om nogle Aar atter staar paa Skillevejen, saa er det tidsnok at undersøge, hvad der er fordelagtigst for os, enten at opføre med Understøttelsen eller igen forhøje de Arbejdendes Ydelser.

Og er det for at bruge et Eksempel lykkedes os indtil om fem Aar, at *twinge* Lønnen for hver enkelt Arbejder op med gennemsnitlig 2 a 3 Kr. pr. Uge, kan vi vel være enige om, det er god Politik at give 10 Øre ugentlig til for at støtte vore arbejdsløse Kolleger og *os selv*. Der er imidlertid en Side af Sagen, som jeg først er bleven rigtig kendt med under den nu afsluttede Agitationsrejse, jeg har tidligere anet at det var saadan, nu fik jeg Beviserne.

Overalt, siger Tillidsmændene, har vi en Del Arbejdere i Faget, som, saalænge de staar i Arbejde, ikke paa nogen Maade er til at overbevise om, at det er deres Pligt at være Medlemmer. Men saa snart de mærker Arbejdet sløjer af, kommer de, melder dem ind og betaler for en Uge eller en Maaned. Kort Tid efter blive de afskedigede, kommer paa Rejsen og piner saa vore Medlemmer efter en større Maalestok for „Geschenk“. Naar i Provinserne en rejsende Kollega kommer paa Værkstederne for at høre om Arbejde, saa er det første Spørgsmaal fra Svendene almindeligvis nu og det er saadan det skal være, „Er Du Medlem af Forbundet“, „Ja, det er en soleklar Sag, ner skal Du se; men jeg har ikke været Medlem saa længe, at jeg kan faa Understøttelse, saa hvis Du kunde hjælpe mig lidt, for den er sløj nu.“ Medlidenheden løber da af med vore gode Medlemmer og Resultatet bliver, at disse „Fagtemestre“ faar paa den Maade en Understøttelse, der i de allerfleste Tilfælde overstiger hvad vi kan byde vore gode Medlemmer. Ja, man kan høre, at der kan *laves* 10 a 13 Kr. i en større Provinsby paa en Dag og vi tager meget fejl, dersom vi tror at disse Folk, naar de komme i Arbejde, føle nogen Forpligtigelse til at støtte os.

Disse Folk skal vi have fat paa, thi de ydbytter os

faktisk, og vi skal lige saa lidt lade os udbytte af nogle Egoister blandt vore egne Standsfæller som af Arbejds-køberne.

For at faa fat paa disse, der endnu ikke har kunnet eller villet indse, hvilken betydningsfuld Opgave, vi arbejder paa, er det nødvendigt, at vi centraliserer vore Ydelser og strammer Disciplinen.

Dette kunde ske ved, at man fuldstændig ophørte med at give „Geschenk“ og i Stedet for betalte f. Ex. 10 Øre mere ugentlig i Kontingent. Man blev derved i Stand til at give en større Understøttelse til dem, der ogsaa selv vil yde, naar de staa i Arbejde, og man ødelagde fuldstændig „Geschäften“ for dem, der ikke vil det. Man tvang disse Folk til at hjælpe dem selv og os indtil deres Overbevisning lærte dem at gøre det frivillig. *Og jeg er overbevist om, at det ogsaa forretningsmæssigt set vilde være en Fordel for vore Medlemmer, thi de slipper aldrig med 10 Øre ugentlig i „Geschenk“.*

Og nu de enkelte Ældre, der nogenlunde stadig staa i Arbejde og som heller ikke er Medlemmer, hvad skal vi gøre ved dem? Ganske simpelt oplyse dem om deres Pligt, men først og fremmest kunde vise dem, hvad vi er i Stand at udrette. Lad os aldrig tro, at med et ubetydeligt Kontingent faar man mange Medlemmer, Erfaringerne lærer os det modsatte; for intet faar man nemlig intet.

Igennem vor Rejse og Understøttelseskasse er i 1894 arbejdsløse Medlemmer understøttet med noget over 7000 Kr. Tror nogen at ikke dette har baaret gode Frugter for vor Organisation, tager han storlig fejl, men selvfølgelig kan alt ikke komme paa en Gang. En Organisation skal have Tid til at gro sammen. Og hvor den kan og har alle Betingelser for at blive en af Landets bedste, naar vi bare vil forstaa at benytte de Midler og Fordele vi har og ikke tro at det kommer uden Arbejde og noget at arbejde med.

Dette til Overvejelse inden Kongressen.

H. P. Hansen.

Kongres.

Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbunds 4de Kongres skal efter Beslutning af Kongressen i København i 1893 finde Sted i Aarhus i tilstundende Foraar. Det overlodes den Gang Hovedbestyrelsen nærmere at bestemme Tiden og hertil ere nu Dagene den 12. April (Langfredag), 13. og 14. April (Paaskedag) bestemte.

I Henhold til Lovene opfordres derfor samtlige Afdelinger over hele Landet til at vælge og sende Delegerede til nævnte Kongres, for derigennem at gøre de Beslutninger, som her maatte blive tagne, til et virkeligt Udtryk for de Ønsker, der ere til Stede om den fremtidige Arbejdsplan for vor Organisation.

Vi har 36 Afdelinger i Provinserne, deraf har Aarhus og Helsingør Ret til at sende hver to Delegerede, de øvrige Afdelinger hver en

København sender 6 Delegerede foruden Hovedbestyrelsen.

Rejsepenge, Tur og Retur, fra Afdelingernes Hjemsted til Aarhus udbetales de Delegerede af Hovedkassen ved Ankomsten til Kongressen. De Delegeredes Underholdsgodtgørelse for Dagene, der medgaa, udredes af Afdelingerne.

Meddelelser om Deltagelse i Kongressen samt Navn paa Delegerede bedes tilsendte Forretningsføreren Inden 1. April. Der vil da blive tilsendt Mandat, som udfyldes af Afdelingens Bestyrelse og underskrives af Formanden og et Medlem af Bestyrelsen, er Formanden valgt som Delegeret underskrives af to Medlemmer og Bestyrelsen.

Mandatet medbringes til Kongressen.

Kongressens Dagsorden offentliggøres i Fagbladet for Marts.

Ændringer til Lovene, saavel som andre Spørgsmaal, der ønskes behandlede paa Kongressen, maa være tilsendte Forretningsføreren inden 10. Marts, herfra undtages hvad tidligere er indsendt og som har været optaget i Fagbladet for Decbr. f. A.

Forbundets Regnskab for 1893—94 vil være samtlige Afdelinger tilsendte i Slutningen af indeværende Maaned. Mulige Indvendinger imod Regnskabet bedes, for at fyldestgørende Oplysninger kan gives, indsendte til Forretningsføreren inden 1. April. Interpellationer til Hovedbestyrelsen angaaende Virksomheden siden forrige Kongres bedes ligeledes anmeldt inden 1ste April.

For at have Ret til at sende Delegerede til Kongressen, skal Kontingentet for Februar være indsendt inden 15. Marts.

Hovedbestyrelsen.

Arbejdsgiver og Arbejder.

(Efter „Typograf-Tidende“.)

Som bekendt holdt Hr. Bogtrykker Holger Ibsen fra Holbæk et Foredrag paa Bogtrykkermødet i Aarhus den 5.—6. Avgust. Referatet af dette Foredrag og den derefter følgende Diskussion er først nu sluttet i det nylig udkomne December-Hæfte af Dansk Bogtrykkertidende og vi skal derfor omtale den lidt nærmere, saa meget mere, som det sikkert i mangt og meget karakteriserer den almindelige Opfattelse hos Bogtrykkerstandens Arbejdskøbere.

Taleren indrømmer først den soleklare Nødvendighed af, at Arbejderne organiserer sig; han siger nemlig:

Naar Arbejderne overhovedet kan stille Krav med Udsigt til at gennemføre disse mod Arbejdsgivernes Ønsker, er Grunden hertil at søge i deres Organisation. *Den enkelte Arbejder kan Intet gennemføre, han staar fuldstændig afmægtig overfor Arbejdsgiveren*, hans Krav kan kun føres frem ad to Veje, det Almenes Retsbevidsthed, der faar sit Udtryk gennem Demstolene og Øvrigheden, og Sammenslutningen, Organisationen af Arbejderne.

At Arbejderne derfor slutter sig sammen og organiserer sig for selv at faa Indflydelse paa Forbedringen af deres Kaar og for ikke udelukkende at nøjes med at appellere til det Almenes Retsbevidsthed og overlade Alt til den, det er en saare naturlig Sag, som maa respekteres og godkendes af Alle.

„Christen“ Andersen i Svendborg.

Man kan nu sige om den Mand, hvad man vil. I Henseende til at opfinde Methoder, hvorved han kan „spare en Skilling“ paa Arbejdslønnen, er der Ingen, der stikker ham.

Hør nu hans sidste „Fif“.

En Dag forelægger han en af Arbejderne en Kontrakt med følgende *storslaaede* Tilbud, som han skulde underskrive paa et Aar. Forpligtelse til i den Tid ikke at deltage i nogen Strejke eller Arbejdsnedlæggelse, 11 (elleve) Kr. om Ugen og en Dusør af 35 Kr. naar Aaret var omme. Det generer aldeles ikke Christen Andersen, at han overfor Industriforeningen og de samvirkende Fagforeninger i Svendborg er indgaaet paa at betale en Minimumsløn af 25 Øre i Timen.

Da Udsigten til at føre et saadant „Slaraffenliv“ hos Christen Andersen ikke kunde friste Svenden til at underskrive, fik han sin Afsked. Jeg opfordrer enhver ærekær, sin Stilling forstaaende Arbejder til ikke at inklade sig paa at underskrive Kontrakter af nogen- somhelst Art hos den Mand.

Om kort Tid falder der Dom i en af de Sager, han har anlagt imod mig. Der vil da fremkomme interessante Ting til Belysning af den Maade, hvorpaa han overholder Overenskomsten.

H. P. Hansen.

Hædersmand.

Carl Torben Rossing, født i Dunnerup ved Horsens den 11. Oktober 1871, nu hjemmehørende i Middelfart (optraadte under Phoenix-Strejken i Odense 1889). Derefter rejste han til Tyskland, hvor han den 17. Juli 1893 indmeldte sig i Metalarbejder-Forbundet, — naturligvis uden at meddele hans Fortid.

Den 18. Decbr. f. A. kom han rejsende til Kolding. Da han havde tysk Rejsebog og man ellers intet kendte til ham fik han en dansk Bog og Understøttelse for 3 Dage, senere fik han ligeledes for 3 Dage i Fredericia.

Hjemkommen til Middelfart anmodede han om Optagelse i Forbundet. Dette blev paa et Møde den 3. ds. nægtet af Afdeling i Odense med stor Majoritet. Han havde i Kolding faaet den nu ugyldige Rejsebog Nr. 820.

Om Hans Mazanti fra Odense, der under Strejken paa Jærnbnewaggon-Fabriken i Gustrov, gjorde de danske Arbejdere den Skam at optræde som Hædersmand, meddeles det, at han i den senere Tid er set opholde sig i Odense.

H. P. Hansen.

Mindre Meddelelser.

I Meddelelser „Fra Agitationen“ findes forskellige Udtalelser som Bestyrelsen for Afdelingen i Aalborg finder Anledning til at gøre et Par berigtigende Oplysninger til:

Forretningsføreren anfører, at Uenigheden mellem ham*) og Bestyrelsen ingen Rod har blandt Medlemmerne, hertil skal bemærkes, at Medlemmerne Alle som En ere enige om, at den Opfattelse, de siden Overenskomstens**) Aslutning mellem Forretningsføreren og dem selv (Medlemmerne) har, er den rigtige, og vil fastholde den til det Yderste, og Afdl. vil i Henhold til Medlemmernes Beslutning søge at faa sin Ret anerkjendt af Kongressen.

Forretningsføreren Meddelelse om „de mindre Virksomheder“ er noget villedende, der findes saaledes en Fabrik (P. J. Buaas), der beskæftiger ca. 45 Svende, det store Smitske naar vel næppe her over i Arbejdernes Antal. Endvidere findes 3 Maskinfabriker med 15—20 Mand. Lønnen er nogle Steder mindre og nogle Steder større end der gives paa det Smitské.

Bestyrelsen f. S. M. F. Afdeling i Aalborg.

Udfald af Licitationer over Smedearbejde.

En Gasmotor til Østre Gasværk i København overdrages til det engelske Firma Sam. Cutler & Søn for 10,259 Lstr. (ca. 184,600 Kr.). Højeste Tilbud var fra Rasmussens Sønner i Slagelse med 485,000 Kr.

(Sidstnævnte Firma er et af dem, der betaler den laveste Arbejdsløn her i Landet og hvis Udførelse af Gasværksarbejdet i Næstved mildest talt var en Fiasko. Skal vi saa ikke snart være enige om, at lav Løn ikke er det samme som billig Produktion. Red.)

En Gasbeholder til Aarhus. De tre laveste Tilbud vare fra følgende: „Phoenix“, Odense, Kr. 31,700. Frich Caroc & Leth og H. P. Jensen, Aarhus, Kr. 35,950.

Stålgreen & Hertz, Kbhv., Kr. 39,500.

Højest var Jochumsen og Nøddelund, Randers, med Kr. 65,000 og S. P. Johansen, Aarhus, med 65,500.

Arbejdet overdroges til de tre Fabriker i Aarhus.

14 Stkr. Hejseapparater til de offentlige Slagtehus i Aarhus. De tre laveste Tilbud vare følgende: P. K. Simonsen, Lemvig, Kr. 2,646, Marstrand & Helwig, Kbhv., 3,050 og H. P. Jensen, Aarhus, 3,500.

2 Stkr. Broklappe med Hejseapparater til Færgelejerne i Frihavnen. De tre laveste Tilbud vare følgende: Stålgreen & Hertz Kr. 27,000, Frederiksberg Jærnstøberi 28,420 og Christianshavn Jærnstøberi 29,950. Frederiksberg Jærnstøberies Tilbud blev antaget.

Udførelsen af Terrænledninger, saavel for varmt Vand og Damp som for koldt Vand, ved Middelfart Sindssygeanstalt er under 4. ds. overdraget Fabrikant G. Løssel i Kolding for henholdsvis 11,754 Kr. 70 Øre og 5,748 Kr. 91 Øre.

*) Der menes vel Hovedbestyrelsen, efter som Afdelingen godt ved, at hele Hovedbestyrelsen er enig med Forretningsføreren.

**) Hvilken Overenskomst?

Det er Medlemmernes Pligt at indbetale deres
Kontingent i rette Tid.

Forandringer i Tillidsmændsfortegnelsen, der
først er opgivet efter at denne var gaaet i
Trykken i Stuttgart.

Nakskov. Formand: M. Madsen, Kasserer: P. Sørensen,
Madeskov 294, foretager Udbetalinger.

Herning Formand: K. M. Jensen, Bopæl: Knud Nielsen,
Vejlegade.

Hjørring. Formand: F. Rasmussen.

Nykøbing M. Formand: Smed O. C. Andersen, Nørrebro,
Kasserer: Smed P. Jacobsen, Algade 21, foretager
Udbetalinger paa Svendehjemmet.

Nykøbing F. F. Knudsen bor nu hos Rebslager Erik-
sen, Slotsgade.

Esbjerg. Smed M. Mikkelsen, Logebygningen, Skolegade
foretager Udbetalinger.

Rejse- og Understøttelseskassen.

UDGIFT

(Slutning fra forrige Opgjørelse.)

Udbetalt i *Næstved* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,71
72 2,28 — 162 1,71 — 446 1,71 — 453 1,71 — 499 1,14
534 1,41 — 552 1,71 — 650 1,14 — 667 1,14 — 670 2,28
693 0,94 — 726 1,41 — 732 2,35 — 748 1,41 — 791 1,71
794 2,28 — 798 2,28 — 799 2,28 — 802 1,71, ialt Kr.
34,85.

Udbetalt i *Fredericia* Afdeling paa Bog Nr. 72 0,94
473 1,61 — 500 1,14 — 501 1,71 — 521 1,41 — 555 0,94
606 2,28 — 665 1,71 — 667 1,71 — 670 1,41 — 694 1,71
721 1,41 — 730 1,71 — 735 1,71 — 740 2,85 — 794 1,41
795 1,41 — 802 1,41 — 818 1,71 — 820 1,71, ialt Kr.
31,90.

Udbetalt i *Horsens* Afdeling paa Bog Nr. 460 0,47
493 2,85 — 500 1,14 — 555 1,14 — 565 1,14 — 619 1,20
694 1,71 — 707 1,71 — 715 1,71 — 721 1,41 — 724 1,71
730 1,14 — 735 1,14 — 740 1,71 — 787 2,82 — 802 0,94
805 1,71 — 818 1,71, ialt Kr. 27,36.

Udbetalt i *Skive* Afdeling paa Bog Nr. 290 3,99
455 3,99 — 521 4,56 — 565 0,94 — 585 2,28 — 603 0,94
629 0,57 — 735 1,88 — 740 1,88 — 747 3,42, ialt Kr.
24,45.

Udbetalt i *Varde* Afdeling paa Bog Nr. 455 1,04
500 1,14 — 501 2,85 — 521 1,14 — 555 3,29 — 606 1,14
667 4,23 — 732 0,57 — 818 1,14, ialt Kr. 16,54.

Udbetalt i *Ribe* Afdeling paa Bog Nr. 213 1,71
818 0,57 — 887 1,71, ialt Kr. 3,99.

Udbetalt i *Vejle* Afdeling paa Bog Nr. 473 0,57
500 0,57 — 555 1,71 — 606 1,14 — 619 0,57 — 661 0,57
715 1,14 — 771 2,28 — 802 1,41 — 818 1,14, ialt Kr.
11,10.

Udbetalt i *Ringsted* Afdeling paa Bog Nr. 162 1,14
453 0,47 — 500 0,47 — 560 1,14 — 670 1,80 — 695 1,14
789 1,71 — 791 1,14 — 799 1,51 — 819 0,57 — 877 2,94
900 1,14, ialt Kr. 15,17.

Udbetalt i *Nakskov* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
32 3,29 — 72 2,82 — 91 1,41 449 1,41 — 453 1,88 — 473
0,47 — 499 1,71 — 501 1,41 — 552 3,42 — 603 1,14
667 1,71 — 670 1,41 — 701 1,88 — 730 2,28 — 732 2,35
746 2,35 — 782 15,40 — 794 1,41 — 799 285, ialt Kr.
54,2.

Udbetalt i *Helsingør* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,71
193 0,47 — 258 0,47 — 499 1,14 — 501 0,47 — 538 1,44
552 2,85 — 555 2,28 — 556 1,41 — 557 1,71 — 684 1,41
747 2,82 — 778 3,76 — 790 1,41 — 791 2,85 — 802 1,71,
ialt Kr. 27,91.

INDTÆGT

(siden sidste Opgjørelse.)

S. og M. F. i København	Kr. 214,80
Grovsmedenes Fagforening	" 48,80
Klejnsmesvendeforening	" 52,00
Kedelsmedeforeningen	" 41,20
Afdel. i Thisted	Kr. 6,40
Afdel. i Stubbekøb	Kr. 1,10
do. i Nykøbing F.	15,20
do. i Nørre Sundby	3,20
do. i Silkeborg	" 4,40
do. i Helsingør	" 62,00
do. i Svendborg	" 16,40
do. i Slagelse	" 5,20
do. i Hjørring	" 6,40
do. i Næstved	" 7,60
do. i Stege	" 5,80
do. i Aalborg	" 21,60
do. i Nykøbing S.	4,00
do. i Ringsted	" 2,80
do. i Kolding	" 9,60
do. i Randers	" 30,00
do. i Nykøbing M.	14,40
do. i Holbæk	" 7,20
do. i Faaborg	" 8,40
do. i Varde	" 4,40
do. i Lemvig	" 6,80
do. i Horsens	" 13,60
do. i Odense	" 33,60
do. i Aarhus	" 48,00
do. i Skive	" 4,00
do. i Vejle	" 13,00
do. i Roskilde	" 10,40
do. i Fredericia	" 5,60
do. i Ribe	" 2,40
do. i Esbjerg	" 10,40
do. i Herning	" 4,40
do. i Vordingborg	" 4,00
do. i Nakskov	" 18,00

Ialt indbetalt Kr. 767,70

Tilbagebetalt uberettiget udbetalt Understøt-
telse paa Bog 701, Pilemann, Hjørring " 2,35
Nykøbing M. " 3,29
Af Lorentz Petersen for 2 Dage " 0,94
Kontingent for 4 Uger af Bog Nr. 953 " 0,40
Beholdning fra forr. Maaned " 2695,30
Balance Kr. 3469,98

UDGIFT

siden sidste Opgørelse

Udbetalt i *Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i
København* paa Bog Nr. 18 8,40 — 36 0,57 — 53 1,80
60 4,20 — 67 15,60 — 126 6,60 — 128 15,60 — 131 16,80
140 16,20 — 195 15,60 — 256 14,40 — 274 15,60 — 325
15,60 — 327 2,40 — 345 8,40 — 349 4,80 — 354 15,00
360 16,80 — 376 1,14 — 404 8,40 — 415 4,20 416 6,00
560 6,84 — 565 6,27 — 603 1,71 — 615 2,28 — 616 2,28
629 2,28 — 650 1,71 — 695 7,98 — 715 1,14 — 730 3,42
735 5,13 — 752 8,40 — 754 8,40 — 759 12,60 — 761 4,20
768 9,00 — 765 8,40 — 772 0,60 — 774 3,00 — 789 1,71
791 1,71 — 819 7,98 — 825 3,99 — 830 5,13 — 853 15,60
856 15,60 — 857 12,00 — 858 18,00 — 859 1,20 — 861
2,40 — 862 8,40 — 863 12,60 — 864 3,00 — 865 4,56
866 4,80 — 867 4,20 — 868 2,40 — 869 4,20 — 872 1,71
877 0,57 — 942 4,20 — 944 5,40, ialt Kr. 451,11

Udbetalt hos *Forretningsførereren* paa Bog Nr. 453
1,41 — 493 2,85 — 629 0,57 — 667 1,14 — 825 2,40
880 3,42 — 953 1,80, ialt Kr. 13,57.

Udbetalt i *Esbjerg* Afdeling paa Bog Nr. 213 0,57
378 1,71 — 464 0,57 — 484 1,71 — 739 1,14 — 807 1,71,
ialt Kr. 7,21.

Udbetalt i *Fredericia* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,71
32 1,71 — 213 1,71 — 453 1,71 — 485 1,71 — 493 1,71
552 1,71 — 618 1,71 — 623 1,14 — 738 1,71 — 739 1,71
799 3,99 — 805 1,14 — 818 2,85 — 872 1,14 — 923 1,14,
ialt Kr. 28,50.

Udbetalt i *Grovsmedenes Fagforening* paa Bog Nr.

119 16,80 — 162 1,20 — 510 8,40 — 643 1,20 — 644 4,20
791 1,80 — 829 1,20 — 928 8,40, ialt Kr. 43,20.

Udbetalt i *Kedelsmedeforeningen* paa Bog Nr. 47
1,80 — 65 15,00 — 111 12,60 — 113 14,40 — 114 16,80
115 6,00 — 173 16,80 — 174 4,20 — 198 13,80 — 292 4,20
294 15,00 — 309 16,80 — 311 16,80 — 312 4,20 — 477 1,20
544 16,80 — 844 16,80 — 845 1,20 — 847 16,80 — 848
16,20, ialt Kr. 227,40.

Udbetalt i *Hjørring* Afdeling paa Bog Nr. 213 1,71
689 2,28 — 692 2,28 — 694 1,71 — 909 1,71, ialt Kr. 9,69,

Udbetalt i *Svendborg* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,14
499 1,14 — 552 1,14 — 506 2,95 — 603 1,14 — 667 2,28
730 2,85 — 739 1,71 — 740 1,71 — 789 0,57 — 799 0,57
819 2,28, ialt Kr. 19,33.

Udbetalt i *Silkeborg* Afdeling paa Bog Nr. 493 2,85
521 2,28, ialt Kr. 5,13,

Udbetalt i *Nykøbing F.* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
162 2,28 — 376 3,99 — 499 1,71 — 552 3,42 — 603 2,28
667 1,71 — 730 2,28 — 789 3,42 — 889 0,57 — 895 2,28,
ialt Kr. 27,36.

Udbetalt i *Vejle* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,71
32 1,71 — 43 2,28 — 453 1,14 — 485 1,14 — 505 1,14
531 0,57 — 552 1,71 — 618 1,14 — 657 0,57 — 689 1,71
692 1,71 — 805 1,71 — 889 1,71 — 890 1,71 — 923 1,14,
ialt Kr. 22,80.

Udbetalt i *Odense* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
213 1,71 — 349 2,28 — 378 1,14 — 455 3,42 — 484 0,57
493 2,85 — 499 1,14 — 552 3,42 — 623 1,71 — 738 2,85
739 1,14 — 795 2,28 — 802 3,42 — 805 2,28 — 872 1,71
880 4,56 — 923 1,71, ialt Kr. 41,61.

Udbetalt i *Klejnsmidesvendeforeningen* paa Bog Nr.
7 15,60 — 9 15,60 — 10 12,60 — 170 8,40 — 300 12,80
499 4,20 — 500 7,20 — 513 8,40 — 626 8,40 — 710 8,40
711 7,20 — 713 14,40 — 718 4,20 — 796 7,80 — 797 8,40
830 3,00 — 870 4,20 — 901 16,20 — 902 0,60 — 903 4,20
904 4,20, ialt Kr. 176,40.

Udbetalt i *Varde* Afdeling paa Bog Nr. 213 1,14
378 1,14 — 484 1,14 — 501 0,57 — 739 0,57 — 807 1,14,
ialt Kr. 5,70.

Udbetalt i *Aarhus* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
32 1,14 — 43 2,85 — 206 1,71 — 453 2,85 — 455 3,99
485 2,85 — 505 2,85 — 527 0,57 — 552 3,42 — 605 1,71
615 2,28 — 616 2,28 — 618 2,85 — 629 3,42 — 657 3,42
661 2,85 — 667 3,99 — 674 8,40 — 689 2,85 — 692 4,56
694 2,85 — 714 1,71 — 789 1,71 — 802 3,99 — 875 2,85
818 2,28 — 833 1,71 — 900 1,71 — 908 4,56 — 910 6,27
915 1,71 — 916 0,57 — 923 0,57, ialt Kr. 96,75.

Udbetalt i *Horsens* Afdeling paa Bog Nr. 6 1,71
43 3,42 — 453 0,57 — 485 1,71 — 505 1,14 — 527 1,71
552 1,71 — 618 1,71 — 623 0,57 — 680 3,42 — 692 2,85
788 1,71 — 889 1,71 — 890 1,14 — 908 1,71 — 916 1,71
923 0,57, ialt Kr. 29,07.

Udbetalt i *Holbæk* Afdeling paa Bog Nr. 397 2,28
603 3,99 — 615 1,71 — 616 1,71 — 629 3,42 — 650 3,42
667 2,85 — 700 2,85 — 735 2,85 — 789 1,14 — 872 1,14
900 0,57 — 902 1,14, ialt Kr. 29,07.

Udbetalt i *Randers* Afdeling paa Bog Nr. 32 2,28
206 1,71 — 213 1,71 — 485 0,57 — 505 2,28 — 527 0,57
605 5,70 — 615 2,85 — 616 2,85 — 618 0,57 — 657 2,85
661 1,71 — 689 1,71 — 692 1,71 — 694 2,28 — 716 18,00
793 2,28 — 802 1,71 — 818 2,85 — 900 1,71 — 908 2,85
911 1,14 — 913 11,40 — 916 0,57 — 917 0,57 — 923 1,71,
ialt Kr. 76,14.

Udbetalt i *Ringsted* Afdeling paa Bog Nr. 493 1,14
527 1,14 — 715 1,14 — 735 1,71 — 795 0,57 — 805 1,14
861 0,57 — 896 1,14, ialt Kr. 8,55.

Udbetalt i *Kolding* Afdeling paa Bog Nr. 213 1,71
349 1,14 — 378 0,57 — 434 0,57 — 485 0,57 — 493 2,85
527 1,71 — 618 0,57 — 739 1,14 — 892 1,71 — 805 1,14
872 1,14 — 916 1,71, ialt Kr. 16,80.

Udbetalt i *Nykøbing S.* Adeling paa Bog Nr. 735 1,71
789 2,28 — 821 0,57 — 872 1,71, ialt Kr. 6,27,

Udbetalt i *Nykøbing M.* Afdeling paa Bog Nr. 455
1,71 — 521 2,85 — 732 1,71, ialt Kr. 6,27.

Udbetalt i *Stege* Afdeling paa Bog Nr. 162 285 — 812
6,84 — 817 7,41, ialt Kr. 17,10.

Udbetalt i *Skive* Afdeling paa Bog Nr. 32 3,99
213 399 — 335 1,14 — 378 4,56 — 484 356 — 501 1,71
732 2,28 — 739 2,85, ialt Kr. 25,08.

Udbetalt i *Roskilde* Afdeling paa Bog Nr. 162 1,71
376 1,71 — 397 0,57 — 453 2,28 — 493 1,14 — 603 2,28
615 1,71 — 629 0,57 — 730 2,28 — 791 2,85 — 805 2,28
861 0,57 — 872 1,14 — 880 1,71 — 897 1,14 — 902 1,14,
ialt Kr. 26,79.

Udbetalt i *Ribe* Afdeling paa Bog Nr. 739 2,28
807 0,57, ialt Kr. 2,85.

Udbetalt i *Slagelse* Afdeling paa Bog Nr. 376 1,71
397 2,28 — 493 2,85 — 499 1,71 — 715 1,71 — 728 0,57
730 1,14 — 789 1,71 — 795 2,85 — 872 2,85 — 880 1,71
923 0,57, ialt Kr. 21,66.

Udbetalt i *Helsingør* Afdeling paa Bog Nr. 376
3,42 — 556 1,71 — 557 1,71 — 560 2,85 — 565 1,71 —
603 1,71 — 615 1,14 — 616 1,14 — 629 2,28 — 650 2,28
667 2,28 — 715 1,71 — 730 1,14 — 735 1,71 — 789 1,14
791 1,71 — 795 3,42 — 830 1,71 — 831 1,14 — 897 1,71,
ialt Kr. 37,62.

Udbetalt i *Nakskov* Afdeling paa Bog Nr. 782 8,40.

Udbetalt i *Aalborg* Afdeling paa Bog Nr. 206 6,84
213 9,12 — 485 3,42 — 505 0,57 — 617 5,13 — 689 1,14
690 11,97 — 692 1,14 — 694 3,42 — 793 3,42 — 802 3,42
818 3,99 — 908 0,57 — 909 6,54 — 910 1,71 — 911 1,71
917 5,13, ialt Kr. 68,67.

Udbetalt i *Næstved* Afdeling paa Bog Nr. 6 0,57
376 1,71 — 552 0,57 — 603 2,28 — 629 5,70 — 715 2,28
730 2,85 — 735 6,27 — 789 1,71 — 811 1,14 — 861 2,85
895 2,85 — 896 0,60 — 897 1,71 — 900 0,57 — 902 3,42,
ialt Kr. 37,08.

Ialt udbetalt Kr. 1593,55

Bogtrykarbejde " 47,00
Bogbinderarbejde " 80,00
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til
Administrationen for Januar " 20,00

Kr. 1740,55

Beholdning " 1729,43

Balance Kr. 3469,98

Understøttelsens Størrelse for **Marts** er fastsat til **60** Øre pr. Dag.

Fortegnelse over ugyldige Bøger til **Rejse- og Understøttelseskassen** indtil 31. Debr. 1894.

Nr. 94, 203, 444, 194, 568, 369, 222, 254, 283, 326, 183, 233, 21, 91, 270, 40, 214, 169, 244, 341, 528, 322, 463, 89, 46, 136, 241, 686, 77, 219, 225, 13, 289, 399, 524, 461, 699, 352, 469, 458, 820, 149, 470, 263, 301, 332.

Da der ikke vil blive modtaget Kuponer paa disse Bøger, anbefales det Tilidsmændene al Tid at have denne Fortegnelse ved Haanden.

I Randers maa Ingen gaa paa Værkstederne eller Fabrikkerne for at søge Arbejde. Enhver bedes henvende sig paa Arbejdsanvisningskontoret Schousgade 1, 2. Sal, i Tiden fra 12-1 og 6-7.

Bestyrelsen for Afd. i Randers.

Smaating.

De udsendte Schemaer til Oplysning om Arbejdsforholdene komme allerede rask ind og det er glædeligt at lægge Mærke til det Tag i Fagfællerne, som vore Organisationer mange Steder har.

Foruden den almindelige summariske Oversigt, der indeholdes i de udsendte Schemaer, har Afdelingen i Odense udført et overmaade omsigtsfuldt Arbejde ved sideordnet dermed at udarbejde en detailleret Oversigt over samtlige Arbejdstider, Løn og Arbejdsforhold, som vi haabe ved Lejlighed at faa Plads til at præsentere i Fagbladet, andre til Efterlignelse.

Under 11. ds. tilsendtes Direktionen for Helsingørs Skibsvært et Forslag fra os til Forandringer i de bestaaende Lønningsforhold paa Væritet, som vi jo aldrig tidligere har haft nogen Indflydelse paa. Vi tilbød Underhandling og mente, at man da i det mindste vilde tale os. Den 18. ds. kom Svaret: *Ingen, Indrømmelser, ingen Forhandling.*

Altsaa maa vi nu handle alene.

Kammerater, Fagtæller over hele Landet, vis nu Eders Solidaritet og ret Eder efter de Bestemmelser, Hovedbestyrelsen og Afdelingen i Helsingør nu bliver tvungne til at tage.

Fra Smede- og Maskinarbejdernes Forbund har man forespurgt hvorledes 3die Stykke i § 2 af „Fælles Værkstedesregler“, der lyder saaledes:

„Naar Akkordarbejde af Arbejdsgiveren fordres udført uden for den normale Arbejdstid, betales der for hver Time af Overarbejdstiden samme Tillæg som ved almindeligt Overarbejde, nemlig 1/2, eller 1 Gang den sædvanlige Timeløn efter ovenanførte Tider“, skal forstaaes.

Vi skal svare ved at fremsætte et Eksempel.

Arbejdet udføres altsammen i Akkord; men da der jo desuagtet al Tid er fastsat en Timeløn for vedkommende Arbejder sætter vi her denne til 30 Øre.

Der arbejdes:

Mandag	fra 6 Morg. til 8 Aft.	= 13 Timer	+ 1 Time
Tirsdag	6	9	= 14 1/2 " + 1 1/2 "
Onsdag	6	10	" = 16 " + 2 "
Torsdag	6	11	" = 18 " + 3 "
Freitag	6	12	" = 20 " + 4 "
Lørdag	6	6	" = 10 " + "

Ialt 91 Timer + 11 1/2 Tim.

Lad os antage Akkorden er færdig med de 91 Timer og at der er tjent et Overskud pr. Time af 15 Øre, eller ialt pr. Time Kr. 45 Øre.

Det akkorderede Beløb var Kr. 40,95 = 45 × 91.

Hertil lægges nu 11 1/2 × 30 „ 3,45

ialt Kr. 44,40

Man ser altsaa at Extra-Betalingen ikke har noget som helst med Akkordarbejdets Pris eller dets Timer at gøre.

Lad os med det samme sige at Extrabetalingen skal udbetales hver Uge uden Hensyn til om en Akkord er fuldført eller ej.

Vi anmoder Arbejderne paa samtlige Fabrikker i

København om nøje at paase at de ogsaa bliver betalte herefter, og i hvert Tilfælde, hvor de ikke gør det, lade det komme til vor Kundskab.

Dhrr. Fabrikanter er nemlig ikke saa hurtige i Vendingen nu, da de ved Præs har maattet indsætte en eneste Bestemmelse til vor Fordel, som den Gang de smakkede hele Plakaten op overalt paa en Gang uden med et eneste Ord at have spurgt om vor Mening.

Ligeledes beder vi Arbejderne meddele os hvor de ny „Fælles Værkstedesregler“ endnu ikke er opslaaet og hvor man altsaa hidtil, mindre nobelt forresten, heller ikke har betalt efter den, endskønt de traadte i Kraft i Juli Maaned f. A.

Tekniske Meddelelser.

Samlingen af Kakkelovnsrør. „Bad. Gewerbezgtg.“ meddeler herom følgende: Man vil finde, at til visse Tider flyder der ud af Kakkelovnsrørene en ildelugtende, tjæreagtig Vædske, der løber langs disse for endelig at havne paa Gulvet. Grunden hertil er Rørstykkernes mangelfulde Forbindelse; en Afhjælpning lader sig let udføre, idet man skyder Rørstykkerne omvendt i hinanden, d. v. s. den øverste Ende af det underste Rørstykke maa dække over den underste Ende af det ovenfor værende Rør og saa fremdeles. At Kakkelovnsrørene samles som ovenfor er for Trækkets Skyld, uden Tvivl i den Tanke, at Gassen ved at stryge forbi Samlingen ikke skal trænge ud af den fine Samlingsfuge. Men dette er, som bekjendt, fuldstændig umuligt, saa snart der er Træk i Kaminen; thi i saa Tilfælde trænger Luften igennem enhver Fuge i denne. Man ser heraf, hvorledes forudfattede Meninger kunne hævde deres falske Praksis heri Verden, saalænge ikke tungt vejende Interesser komme med i Spillet og gøre deres Indflydelse gældende.

Kit for Befæstelse af Metalbogstaver paa polerede Flader af Sten, Glas, Træ osv. kan tilberedes paa følgende Maade. 15 D. Kopalfernis, 5 D. Linoliefernis og 5 D. Snedkerlim opløses i lidt Vand, og til denne Blanding tilsættes 10 D. til et Pulver udrevet lædsket Kalk.

Tætning af Vandledningsrør. Hertil kan anvendes et Kit, bestaaende af 10 D. smeltet Kolofonium, hvortil lidt efter lidt tilsættes 10 D. fint plukket Bomuld; dette udvøres derefter godt og endelig tilføjes 10 D. brændt Kalk og 5 D. Linoliefernis.

Ildfast Overtræk for Træ. Salt, Alun, Vandglas og wolframsur Soda i lige Dele blandes med fire Dele Kalk og udvøres med Hørfrøolie. En tre Gange gjentagen Overstrykning gør Træet ildfast og skal, som der forsikres, staa mod Vind og Vejr indtil 30 Aar.

Sammenslutning er det eneste Værn, vi har mod hensynsløs Udbytning og inhuman Behandling.

(Ved Rød. Slutning.)

Lørdag Aften, den 23. ds. bliver der afholdt extra Generalforsamling af Afdelingen i Svendborg.

Hovedbestyrelsen har givet Forretningssførerens Ordre til at være tilstede der. Arbejdet vil efter al Sandsynlighed blive nedlagt hos „Christen“ Andersen, fordi han ikke respekterer Overenskomsten af 3. Maj forr. A.

Redlgeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6

Marts 1895

7. Aargang

Forbundets 4. Kongres.

Den 12. April (Langfredag) aabnes Kongressen Formiddag Kl. 10 pr. i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Studsgade i Aarhus og vil derpaa blive fortsat og tilendebragt den 13. og 14. April med følgende

Dagsorden:

1. Mandaternes Prøvelse.
2. Valg af Kongressens Embedsmænd.
3. Fastsættelse af Forretningsordenen.
4. Forhandlingsprotokollens Oplæsning.
5. Beretning om Virksomheden siden forrige Kongres.
 - a. Forbundets.
 - b. Rejse- og Understøttelseskassens.
6. Regnskabet.
 - a. Forbundets.
 - b. Rejse- og Understøttelseskassens.
 - c. Strejkernes.
7. Revision af Lovene.
 - a. Hovedforbundets.
 - b. Afdelingernes.
 - c. Rejse- og Understøttelseskassens.
8. Særlige Forslag.
 - a. Højere Kontingent for ugifte end for gifte Medlemmer (Næstved).
 - b. Ensartet kontrolleret Regnskab i alle Afdelinger (Kolding).
 - c. Arbejdsanvisningskontorer (Randers).
 - d. Tilbagebetaling af et Beløb til Aalborg Afdeling, som denne gør Fordring paa.
 - e. Dannelse af et Strejkefond (Hovedbestyrelsen).
 - f. Oprettelse af en Begravelseskasse (Nykøbing Mors).
9. Meddelelse om Arbejdstid og Løn i Faget i de forskellige Byer, som Grundlag for Forbundets videre Virksomhed.
10. Agitationen.
11. Fagbladet.
12. Fastsættelse af Forretningsførerens Løn.
13. Valg af Forretningsfører.
14. Valg af Hovedbestyrelse.
15. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Alle Afdelingernes Bestyrelser har faaet tilsendt det trykte Regnskab for 1893 og 94. Da dette er meget omfattende (18 tættrykte Sider af Fagbladets Størrelse), henstiller vi til Bestyrelserne og de Delegerede nøje at gennemgaa det og gøre sine Optegnelser over hvad der mulig ønskes yderligere Oplysning om inden Kongressen,

der kan da spares en Del af Kongressens kostbare Tid, hvis man kan undgaa at oplæse det.

Vi fremsætter her de tidligere, tilligemed de ikke tidligere optrykte

Forslag til Forandringer i Lovene.

A. Hovedforbundets Love.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

a. „fra uden“ stryges.

§ 4 b. De to sidste Linier stryges og forandres til: Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales de Delegerede af Hovedkassen.

Klejnsmedeforeningen foreslaar:

Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales af Hovedkassen. Tarepenge betales af Afdelingen selv. Naar to eller flere Afdelinger vælger en Delegeret, skal de i Forening afholde Tarepengene.

Samme Afdeling foreslaar til § 4 d.:

§ 4 d. Hovedbestyrelsen forøges med 3 Repræsentanter.

Endvidere fra samme Afdeling Tilføjelse til

§ 6. Revisorerne lønnes hver med 2 Kr. for hver Revision.

§ 8. Sidste og næstsidste Punkt ombyttes.

Hovedbestyrelsens Forslag

§ 9 udgaa. Følgende ny indsættes:

Jngen Arbejdsnedlæggelse kan finde Sted, ejheller Underhandlinger med Arbejdskøberne om gennemgaaende Lønforhøjelser, eller Paatale af begaaede Uregelmæssigheder i bestaaende Overenskomster, før Sagen har været forelagt Hovedbestyrelsen og faaet dennes Godkendelse.

Naar en Konflikt i København udbræder; hvori flere Afdelingers Medlemmer er interesserede, maa en Strejke ikke iværksættes, forinden den er godkendt paa et Møde af samtlige Bestyrelser for de københavnske Afdelinger og Hovedbestyrelsen.

Naar en Strejke er godkendt af Hovedbestyrelsen eller af dennes Repræsentant ved personlig Tilstedekomst, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra ottende Dagen efter Strejkens Udbrud, for saa vidt den omfatter et Antal Strejkende, der overstiger 5 pCt. af Afdelingens Medlemsantal. Et Antal, lig 5 pCt. af Afdelingens ikke-strejkende Medlemsantal understøtter Afdelingen til enhver Tid selv.

Bidraget til saadanne Strejker paaligner Hovedbestyrelse Afdelingerne med lige store Beløb pr. Medlem. Hovedbestyrelsen bestemmer Understøttelsens Størrelse.

Overskud fra Indsamlingen (ogsaa frivillige) til Strejker, skal straks efter Strejkens Ophør tilstilles Hovedkassen og indføres i Bøgerne paa en særskilt Konto.

Strejkens og sammes Regnskabsførelse bestemmes og kontrolleres af Hovedbestyrelsen.

Klejnsmedeforeningen foreslaar hertil følgende Ændring:

§ 9 3 Stk. Dog undtages herfra, hvis en Afdelings Midler ved Afslutningen af en større Konflikt ere udtømte, og endnu et ringe Antal skal understøttes.

Aalborg Afdeling foreslaar:

Naar en Strejke godkendes af Hovedbestyrelsen, oprettes en skriftlig Kontrakt imellem Hovedbestyrelsen ved sin befuldmægtigede Repræsentant, og den vedkommende lokale Forening, der bestemmer, hvad Hovedkassen skal yde i Understøttelse til dem, der muligvis skulde blive arbejdsløse eller lide andet Tab i Anledning af Strejken.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Ny § 10. Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomst om Arbejdstid og Arbejds løn, ej heller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskendelsen af stedlige Institutioner, uden Hovedbestyrelsens Samtykke.

Gl. § 10 bliver § 11.

B. Afdelingernes Love.

§ 12. Forbundet kan ikke opløses uden at $\frac{2}{3}$ af samtlige Medlemmer stemmer derfor.

§ 12 bliver § 13.

§ 13 tilføjes: Ethvert Medlem, der handler uhæderligt, ukollegialt eller i Strid med bestaaende Regler, tage af Arbejderne til Beskyttelse af deres Interesser, kan ekskluderes paa enhver Generalforsamling med en Majoritet af $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

§ 15 tilføjes:

Naar et Medlem begiver sig til Udlandet for at søge Arbejde, maa han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmeldte sin Afrejse, saavel som sin Tilbagekomst.

§ 24 tilføjes: som til enhver Tid er gældende og naarsomhelst kan bringes i Anvendelse.

C. Rejse- og Understøttelseskassens Love.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 2 b. fra „Maaneder“ stryges.

§ 2 c. efter „Løbenummer“ tilføjes „og Udstedelsesdato“. Endvidere fortsætter Pkt. c: I Byer, hvori der tidligere har været Afdelinger, der endnu staar i Gæld til Understøttelseskassen, bliver en ny oprettet Afdelings Medlemmer først berettigede efter 12 Maaneders Forløb.

Undtagne herfra er Medlemmer, der i den mellem-liggende Tid har betalt deres Kontingent til en anden af Forbundets Afdelinger.

§ 2 d. Berettigede er endvidere: Fagfæller, som hjemkommer fra Udlandet og som ved deres Hjemkomst præsterer Bevis for, at de i de sidste 12 Maaneder har været Medlem her og i Udlandet.

Punkt e. Sidste Punktum fortsætter saaledes:

Udlærninge, der indmelder sig inden 14 Dage efter Læretidens Udløb, og Fagfæller, der bliver Medlemmer ved Oprettelsen af nye Afdelinger, er understøttelsesberettigede efter 6 Maaneders Forløb. Det samme er Tilfældet med de Danskere, der har erhvervet sig Understøttelsesret i Tyskland.

Klejnsmedeforeningen foreslaar følgende Ændring til

§ 5. Ønskes forandret til 25 Aar i Stedet for 33 Aar.

Og følgende til § 7:

Ny §. Ethvert Medlem, som bliver arbejdsløs og endnu ikke har indbetalt et Aars fuldt Kontingent til Afdelingen, er kontingentfri under Arbejdsløsheden,

imod at hans Rettigheder bliver hvilende i lige saa lang Tid, som Arbejdsløsheden varede,

Esbjerg foreslaar:

Rejsende Medlemmer, som ikke er understøttelsesberettiget, faar fri Stempler i den Tid, de er paa Rejse. Dog skal de betale Kontingent i et Aar før de kan faa Understøttelse.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Gl. § 11 udgaar.

Ny § 11 lyder saaledes: Under Sygdom betales ikke Rejsehjælp eller Arbejdsløsheds Understøttelse.

§ 12. Efter „Arbejde“ tilføjes: „i mindst 14 Dage“.

Klejnsmedeforeningen foreslaar Ændring til

§ 14. Samt et Tilskud af 1 Kr. pr. Medlem om Aaret, fordelt paa to Maaneder (Juli og August).

Randers foreslaar:

Afdelingerne betaler af hvert nyt Medlems Indskud en Krone til Rejse- og Understøttelseskassen.

En ny Afdeling er ikke understøttelsesberettiget før efter et halvt Aar at have staaet i Forbundet.

Ethvert Medlem, som træder i Arbejde paa et Sted, hvor der findes en Afdeling, skal aflevere sin Rejsebog til Afdelingens Formand.

Aalborg og Holbæk foreslaar:

Kontingentet til Rejse- og Understøttelseskassen forhøjes med 10 Øre pr. Uge, hvilken Forøgelse af Indtægten udelukkende anvendes til en Forhøjelse af Understøttelsen, saaledes at Geschænk paa Værkstederne for Fremtiden undgaas.

Desuden ere følgende særlige Forslag fremkomne:

Næstved foreslaar:

Ugifte Medlemmer betaler et Kontingent, der egentlig er 10 Øre højere end de familieforsørgende Medlemmers.

Kolding foreslaar:

Der indføres ensartet, af Hovedbestyrelsen kontrolleret, Regnskab for alle Afdelinger.

Randers foreslaar:

Der oprettes Arbejdsanvisningskontorer i alle Byer.

Aalborg foreslaar, at der af Hovedbestyrelsen tilbagebetales den de Betøb. som Afdelingen har udbetalt i Understøttelse til de to Medlemmer, der blev arbejdsløse, som Følge af Forholdenes Ordning paa de schmitske Maskinværksteder i Aalborg.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

I § 1 f. (Forbundets Formaal) tilføjes:

Dette Fonds Minimumsgrændse maa, under almindelige Forhold, ikke være under 2 Kr. pr. Medlem.

Ny § 9 tilføjes:

Strejkefondens Midler maa ikke angribes saalænge Bidraget til Strejker ikke paalignes med Beløb, der overstiger 50 Øre egentlig pr. Medlem.

Er det i Strejkefondens værende Beløb ved en Strejkes Afslutning under Minimumsgrændsen, udskrives extra Bidrag indtil denne er naaet.

De Delegerede til Kongressen, der ønsker forud at sikre sig Logi under Kongressen, kan gøre dette ved, inden 6. April, at meddele det til Formanden for Aarhus Afdeling, Maskinarb. C. H. Petersen, Fiskergade 24.

Sammenslutning er det eneste Værn, vi har mod hensynsløs Udbytning og inhuman Behandling.

Rejse- og Understøttelseskassen.

I N D T Æ G T

(siden sidste Opgjørese).

2. og M. F. i København	Kr. 257,20	Afdel. i Stubbekøb.	Kr. 2,00
Grovsmedenes Fagforening	" 47,60	do. i Silkeborg	" 8,80
Klejnsmedesvendeforeningen	" 52,00	do. i Svendborg	" 26,00
Kedelsmedeforeningen	" 37,20	do. i Slagelse	" 5,20
Afdel. i Thisted	Kr. 2,80	do. i Ribe	" 2,10
do. i Silkeborg	" 8,80	do. i Kolding	" 9,20
do. i Svendborg	" 26,00	do. i Ringsted	" 2,00
do. i Slagelse	" 5,20	do. i Nørre Sundby	" 3,60
do. i Ribe	" 2,10	do. i Hjørring	" 3,20
do. i Kolding	" 9,20	do. i Aalborg	" 18,40
do. i Ringsted	" 2,00	do. i Odense	" 33,60
do. i Nørre Sundby	" 3,60	do. i Kallundborg	" 0,80
do. i Hjørring	" 3,20	do. i Nykøbing S.	" 2,80
do. i Aalborg	" 18,40	do. i Nakskov	" 20,80
do. i Odense	" 33,60	do. i Vejle	" 14,80
do. i Kallundborg	" 0,80	do. i Nykøbing F.	" 7,20
do. i Nykøbing S.	" 2,80	do. i Assens	" 4,00
do. i Nakskov	" 20,80		
do. i Vejle	" 14,80		
do. i Nykøbing F.	" 7,20		
do. i Assens	" 4,00		

Ialt indbetalt Kr. 792,90

Beholdning fra forr. Maaned

" 1729,43

Balance Kr. 2522,33

U D G I F T

siden sidste Opgørelse

Udbetalt i *Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i København* paa Bog Nr. 60 2,40 — 67 16,80 — 124 10,80
 126 16,20 — 128 3,00 — 140 16,80 — 195 11,40 — 267 4,20 — 274 16,80 — 325 16,80 — 354 16,80 — 360 16,20
 412 12,60 — 415 12,60 — 416 16,80 — 439 3,60 — 441 8,40 — 493 1,14 — 527 6,27 — 623 1,14 — 726 2,85
 743 5,13 — 746 0,57 — 749 3,99 — 759 15,00 — 761 16,20 — 771 2,85 — 791 6,84 — 805 2,28 — 810 8,55
 821 8,55 — 834 3,99 — 853 1,80 — 854 8,40 — 856 7,20
 858 6,60 — 866 4,20 — 867 16,80 — 872 2,85 — 880 3,42
 891 4,56 — 896 1,71 — 942 4,20 — 943 16,80 — 945 4,20
 946 8,40 — 947 3,00 — 951 12,60 — 953 3,42, ialt Kr. 397,71.

Udbetalt i *Lemvig* Afdeling paa Bog Nr. 162 2,28
 335 2,85 — 403 0,57 — 485 3,99 — 736 2,85, ialt Kr. 12,54.

Udbetalt i *Vejle* Afdeling paa Bog Nr. 162 3,42
 209 1,14 — 378 1,14 — 484 1,71 — 623 5,13 — 627 0,57
 648 2,85 — 771 0,57 — 789 1,71 — 852 1,14 — 897 1,71
 600 1,71, ialt Kr. 22,80.

Udbetalt i *Hjørring* Afdeling paa Bog Nr. 378 1,14
 484 1,14 — 485 6,27 — 521 1,71 — 605 3,99 — 607 0,57
 818 2,85, ialt Kr. 17,67.

Udbetalt i *Esbjerg* Afdeling paa Bog Nr. Nr. 162
 1,14 — 335 2,28 — 648 1,71 — 909 1,14, ialt Kr. 6,27.

Udbetalt i *Aalborg* Afdeling paa Bog Nr. 378 7,98
 484 7,98 — 485 1,71 — 521 6,84 — 600 1,71 — 605 5,70
 616 5,70 — 645 1,71 — 657 2,28 — 667 5,70 — 690 15,96
 788 4,56 — 793 0,57 — 885 2,28, ialt Kr. 70,68.

Udbetalt i *Randers* Afdeling paa Bog Nr. 6 2,85
 162 1,71 — 378 2,28 — 484 1,71 — 521 2,85 — 600 1,71
 645 3,99 — 648 1,71 — 667 2,85 — 716 14,40 — 788 1,14
 885 2,28 — 913 16,20 — 914 0,57, ialt Kr. 57,25.

Udbetalt i *Silkeborg* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,14

501 2,28 — 616 2,85 — 667 2,85 — 739 2,28 — 802 2,28
 851 2,85 — 852 2,85 — 909 2,85, ialt Kr. 22,23.

Udbetalt i *Horsens* Afdeling paa Bog Nr. 206 8,55
 209 1,71 — 213 1,14 — 378 1,71 — 484 1,71 — 600 1,14
 645 2,85 — 648 1,71 — 786 12,60 — 789 2,85 — 852 1,14
 911 1,71 — 922 1,14, ialt Kr. 39,96.

Udbetalt i *Skive* Afdeling paa Bog Nr. 162 0,57
 485 1,71 — 605 2,28 — 802 1,14 — 851 2,28 — 852 2,85
 909 2,28, ialt Kr. 13,11.

Udbetalt i *Aarhus* Afdeling paa Bog Nr. 209 1,71
 213 2,28 — 378 2,28 — 521 2,85 — 600 2,85 — 645 2,85
 673 1,80 — 674 8,40 — 788 2,85 — 851 2,28 — 852 1,14
 911 1,71 — 914 1,71 — 918 1,71 — 922 1,71, ialt Kr. 38,13.

Udbetalt i *Varde* Afdeling paa Bog Nr. 162 1,14
 335 2,24 — 616 1,14 — 648 1,14 — 703 1,14 — 735 0,57
 736 2,24 — 909 2,28, ialt Kr. 13,03.

Udbetalt i *Ringsted* Afdeling paa Bog Nr. 101 1,14
 397 1,14 — 746 2,28 — 821 1,14 — 878 1,80 — 939 0,57,
 ialt Kr. 8,07.

Udbetalt i *Slagelse* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,14
 213 2,28 — 453 1,71 — 464 2,28 — 505 2,85 — 527 2,28
 613 3,42 — 623 1,71 — 726 2,28 — 805 3,42 — 878 1,71
 891 1,71 — 896 2,85 — 897 1,14 — 902 1,71 — 939 2,28,
 ialt Kr. 34,77.

Udbetalt i *Svendborg* Afdeling paa Bog Nr. 32 3,42
 43 4,56 — 162 4,56 — 397 2,28 — 455 0,57 — 484 1,71
 600 1,71 — 689 2,85 — 735 2,85 — 738 2,28 — 766 1,65
 805 2,85 — 880 2,28 — 916 2,28 — 939 1,14, ialt Kr. 36,99.

Udbetalt i *Nykøbing S.* Afdeling paa Bog Nr. 505 5,17
 673 2,85 — 650 3,42 — 805 1,14, ialt Kr. 12,58.

Udbetalt i *Nykøbing F.* Afdeling paa Bog Nr. 397
 2,28 — 453 3,99 — 476 1,71 — 493 3,42 — 735 2,85
 815 2,28 — 902 3,99, ialt Kr. 20,52.

Udbetalt i *Nykøbing M.* Afdeling paa Bog Nr. 378
 2,28 — 485 2,28 — 485 1,71 — 501 1,71 — 618 1,71
 739 0,57 — 802 1,14 — 909 2,85, ialt Kr. 14,25.

Udbetalt i *Assens* Afdeling paa Bog Nr. 6 3,42
 43 1,14 — 527 1,71 — 552 3,42 — 689 2,28 — 805 1,71
 889 1,14, ialt Kr. 14,82.

Udbetalt i *Odense* Afdeling paa Bog Nr. 30 11,97
 32 2,28 — 43 2,85 — 353 2,28 — 464 3,14 — 505 2,28
 527 1,71 — 600 0,57 — 603 2,28 — 629 1,71 — 743 0,57
 749 0,57 — 776 0,57 — 889 2,28 — 897 2,28, ialt Kr. 35,34.

Udbetalt i *Nakskov* Afdeling paa Bog Nr. 162 2,28
 376 2,85 — 735 2,85 — 782 16,80 — 895 2,85, ialt Kr. 27,63.

Udbetalt i *Kolding* Afdeling paa Bog 43 2,28
 162 1,71 — 464 1,14 — 505 0,57 — 689 0,57 — 692 2,28
 889 1,71 — 890 1,71 — 891 1,71 — 911 0,57, ialt Kr. 14,25.

Udbetalt i *Thisted* Afdeling paa Bog Nr. 378 1,71
 484 1,71 — 485 2,28 — 618 2,28 — 657 2,28 — 739 0,57
 802 2,28 — 851 0,57 — 852 0,57 — 909 2,28, ialt Kr. 16,53.

Udbetalt i *Ribe* Afdeling paa Bog Nr. 162 1,14
 335 1,71 — 464 1,71, ialt Kr. 4,56.

Udbetalt i *Fredericia* Afdeling paa Bog Nr. 43 1,14
 464 1,71 — 527 1,71 — 600 1,71 — 689 1,71 — 692 1,71
 889 1,71 — 897 1,71 — 908 1,71 — 911 1,71 — 916 1,71,
 ialt Kr. 18,24.

Udbetalt i *Holbæk* Afdeling paa Bog Nr. 505 9,45

607 1,14 — 746 2,85 — 805 2,85 — 821 1,71 — 891 1,14
896 1,14 — 953 1,14, ialt Kr. 21,42.

Udbetalt i *Stege* Afdeling paa Bog Nr. 376 6,27
397 5,70 — 453 2,85 — 493 5,70 — 811 2,28 — 815 3,42
817 4,56 — 902 4,56 — 952 1,71, ialt Kr. 37,05.

Udbetalt i *Helsingør* Afdeling paa Bog Nr. 101 0,57
693 2,28 — 746 2,28 — 805 1,71 — 833 0,57 — 834 0,57
872 1,14 — 880 2,28 — 896 2,85 — 953 1,14, ialt Kr.
15,39.

Udbetalt i *Næstved* Afdeling paa Bog Nr. 32 1,14
41 0,57 — 43 2,28 — 101 4,56 — 397 3,99 — 453 1,71
560 1,14 — 623 2,85 — 629 5,13 — 726 1,71 — 776 1,14
805 3,99 — 815 1,14 — 916 2,28, ialt Kr. 33,63.

Udbetalt i *Roskilde* Afdeling paa Bog Nr. 101 2,28
213 1,14 — 464 2,85 — 527 1,14 — 560 2,28 — 607 1,71
623 1,71 — 726 1,71 — 743 2,28 — 748 1,14 — 749 2,28
791 0,57 — 810 0,57 — 821 2,28 — 891 1,14 — 896 1,71
916 1,71 — 939 1,14 — 953 2,85, ialt Kr. 32,49.

Udbetalt i *Vordingborg* Afdeling paa Bog Nr. 815
1,14 — 43 0,57 — 493 1,71 — 560 1,14 — 727 1,14
735 1,14 — 805 1,14, ialt Kr. 7,98.

Udbetalt hos *Forretningsføreren* paa Bog Nr. 453
0,57 — 607 1,14 — 693 0,57 — 700 6,27 — 748 0,57
805 1,71 — 953 2,85 — 916 1,71, ialt Kr. 15,39.

Udbetalt i *Klejnsmedesvendeforeningen* paa Bog Nr.
7 8,40 — 9 8,40 — 10 16,80 — 300 16,80 — 499 8,40
516 8,40 — 587 8,40 — 710 8,40 — 713 12,60 — 718 5,24
901 15,60 — 905 4,20, ialt Kr. 120,60.

Udbetalt i *Grovsmedenes Fagforening* paa Bog Nr.
119 16,80 — 162 2,40 — 299 8,40 — 570 12,60, ialt Kr.
40,20.

Udbetalt i *Kedelsmedeforeningen* paa Bog Nr. 47
12,00 — 111 4,20 — 114 12,60 — 115 5,40 — 173 12,60
174 12,60 — 198 11,40 — 229 12,60 — 294 12,60 — 319
12,60 — 311 12,60 — 312 12,60 — 479 3,00 — 543 12,60
544 12,60 — 844 12,60 — 847 10,20 — 848 8,40 — 849
6,60 — 850 5,40 — 974 3,00, ialt Kr. 208,20.

Ialt udbetalt Kr. 1501,28
R. og U. K. Tilskud til Administrationen „ 20,00
Beholdning „ 1001,05

Balance Kr. 2522,33

Understøttelsens Størrelse for **April** er fast-
sat til **60** Øre pr. Dag.

Giv Agt.

Hos Fabrikant „Christen“ Andersen i Svendborg
har Arbejdet nu været nedlagt siden 24. Febr.

Vi tror, at alle vore Medlemmer kender Aarsagen,
hans Brud paa Overenskomsten af 3. Maj f. A., saa
godt, at det er unødvendigt at dvæle derved. I den
senere Tid har han søgt Arbejdere igennem „Højskole-
bladet“, men endnu ingen faaet.

En Maskinarbejder, som forøvrigt ikke er Medlem
af Forbundet, indlagde Billet og fik følgende Svar fra
„Christen“ Andersen, som han selvfølgelig ikke reflek-
terede paa:

„Da jeg fra Højskolebladets Kontor har modtaget
Deres Ansøgning angaaende Plads og ser deraf at
Deres Løremester er Fabrikant S. der er en god Be-
kendt af mig.

Jeg tror at kunne garantere Dem stadigt Arbejde
her til en Timeløn af 25 Øre rimeligvis 27 Øre. Det
ville være mest heldig (mon for „Christen“ Andersen

eller Arbejderen) om De ikke er Medlem af Fagfor-
eningen, da jeg har haft nogle Konflikter med denne.

I øvrigt tør jeg nok garantere Dem at De med
Hensyn til Arbejde og saavel som andre Forhold
(mon det er Kosten, Logiet og den kristelige Omgang)
vil blive særdeles godt tilfreds her

Erb.

Chr. Andersen

„Stilen“ er „Christen“ Andersens, det udhævede og
Parenthesbemærkningerne ere af os. Red.

I Helsingør er Striden med Værftet nu indtraadt i
en ny Fase.

Efter at vi havde modtaget det i forrige Fagblad
omtalte fuldstændig afvisende Svar, kom der dog ved
fornye Anstrængelser et Par Sammenkomster i Stand
imellem os og Direktionen.

Denne lod som om den nok vilde gøre nogle Ind-
rømmelser, men bad om Betænkningstid; dette blev til-
staaet en Gang, to Gange, og endelig kom saa Resul-
tatet. Vi er villige til, hvis *vore egne Arbejdere* vil have
det, at udbetale dem deres Løn om Fredagen istedetfor
om Lørdagen.

D'Hrr. Rohmann og Bindsbøll maa være meget
indskrænkede eller ikke regne deres Arbejdere for
meget, naar de tør tilbyde dem noget saadant. Det er
fuldstændig Mads Holms Aand, der endnu hviler over
de Herrer. Endogsaa det Fif, at holde formanende
Taler, har man forsøgt.

Men det skal Intet hjælpe dem, vi vil nu have et
Afdrag paa vort Tilgodehavende og derfor er:

Al Tilgang af

Smede og Maskinarbejdere til Helsingør

forbuft.

Kammerater: over hele Landet vær parat, nu kan
Kampen med de stormægtige Herrer komme til at gaa
for sig hvilket Øjeblik, det skal være.

Meddelelser til Tillidsmændene.

Der gøres opmærksom paa, at de Schemaer, der af
Tillidsmændene udfyldes og indsendes hver Gang et
Medlem faar udstedt en ny Bog til Rejse- og Under-
støttelseskassen, skal være underskrevet med Mod-
tagerens fulde Navn og ikke med enkelte Bogstaver.

For Medlemmer af vort Forbund, der kommer til-
bage fra Tyskland, skal tillige anføres hvilket Bog-Nr.
han havde her før han rejste, hvilket kan ses af den
tyske Bog i „Anmærkningen“.

Alle Medlemskort skal være paaført Rejse- og Under-
støttelsesbogens Nr. og Datum for dens Udstedelse.

Ligeledes anmodes Tillidsmændene om nøje at over-
holde, at Udbetalingen sker i Henhold til Lovene og de
af Hovedbestyrelsen Tid efter anden udsendte Med-
delelser.

Fra en anonym Indsender i Nordvestsjælland (Post-
stempel Snertinge) er tilsendt os et Spørgsmaal, som
han beder om Svar paa i Fagbladet.

Svar: Skal komme, men først maa vi bede om
Navn, kun til Underretning for os.

Red.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, København

Regnskaber

for

Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund.

1893-94.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. Januar Kvartal 1893.

Indbetalt.	Kr.	Ø.	Udbetalt:	Kr.	Ø.
Overskud fra forrige Aar	1241	75	Smede og Maskinarb. Forb.	1083,60	
Rente af Kapital den 31. Decbr. 1892.	14	86	Klejnsmedeforeningen	136,50	
Køge.....fra $\frac{1}{1}$ - $\frac{3}{3}$ 93	4,40		Kedelsmedeforeningen	165,90	
Vejle..... - -	28,40		Grovsmedenes Fagforening	126,70	
Roskilde..... - -	19,20		Helsingør.....	213,50	
Nykøbing M.... $\frac{1}{1}$ - $\frac{28}{2}$	8,50		Aarhus	129,50	
Klejnsmedeforeningen fra $\frac{1}{12}$			Roskilde	76,30	
92 - $\frac{31}{3}$ - 93	120,00		Vejle	86,20	
Slagelse..... fra $\frac{1}{1}$ 93 - $\frac{31}{3}$ 93	30,00		Slagelse	81,20	
Horsens..... - -	26,40		Horsens	67,90	
Esbjerg..... - -	11,20		Esbjerg	23,80	
Smede og Mask. Forb. -	504,40		Køge.....	11,90	
Kedelsmedeforeningen -	74,80		Svendborg	33,70	
Helsingør.... fra $\frac{1}{1}$ 93 - $\frac{31}{3}$ 93	134,40		Varde.....	14,70	
Varde..... - -	6,00		Holbæk.....	39,90	
Svendborg... - -	43,40		Nykøbing M.....	23,80	
Aarhus..... - -	98,80		Odense	40,60	
Holbæk..... - -	19,20		Randers	42,00	
Randers..... - -	16,00		Aalborg	51,80	
Odense..... fra $\frac{1}{2}$ -	34,00		Storehedinge.....	4,90	2454 40
Aalborg..... fra $\frac{1}{3}$ 92 - $\frac{28}{2}$ 93	89,59		517 Stkr. Rejse- og Understøt-		
Grovsmedenes Fagforening fra			telsesbøger indbundne.....	51,70	
$\frac{1}{1}$ - $\frac{31}{3}$ 93	70,00		Bogbinderarbejde (Protokoller)	48,00	
Storehedinge... fra $\frac{15}{1}$ - $\frac{28}{2}$ 93	4,00	1342 69	500 Love til Rejsebøgerne....	7,33	107 03
Refunderet Understøtt. fra Hol-			Kassebeholdning		339 27
bæk.....	1,40	1 40			
Laan hos Helsingør Afd.	300,00	300 00			
Balance	2900	70	Balance	2900	70

København, den 24. April 1893.

Revideret og fundet rigtigt.

C. Jacobsen.

K. A. Hansen.

P. Olsen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Januar Kvartal 1893.

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Indtægt:			Udbetalt:		
Kassebeholdning fra 1892	379	92	En Agitationsrejse (ved H. P. Hansen).....	170,00	
Godskrevne Renter af 31. Decbr. 1892		28	Rejse til Storehedinge (Samme)	11,00	181 00
Kontingent:			Afdrag paa Laan:		
Køge.....	1,32		Til Smede og Mask. Forbund	151,32	
Vejle.....	8,52		— Helsingør Afd.....	44,00	195 32
Roskilde.....	5,76		Fagbladet.....	128,50	
Nykøbing M.....	4,12		Forretningsførerens Løn.....	105,00	233 50
Klejnsmedeforeningen.....	36,00		Udbetalt til Hurop en Fordring		
Slagelse.....	9,00		paa Bjørkmann i Stockholm	20,00	
Horsens.....	7,92		Porto og Telegrammer.....	38,71	
Smede og Mask. Forb.....	151,32		2 Stempler.....	2,75	
Kedelsmedeforeningen.....	22,44		26 Rejsestempler.....	32,25	
Helsingør.....	40,32		Medlemskort.....	8,50	
Varde.....	1,80		Boghandlerregning.....	19,54	121 75
Svendborg.....	14,68		Trykning af 100 Regnskaber..	23,50	
Aarhus.....	29,64		Oversættelser.....	6,00	
Holbæk.....	5,76		1 Haandbog for Dirigenter....	2,35	31 85
Esbjerg.....	3,36		Indbinding af Fagblade til Kon-		
Odense.....	10,20		gressen og Arkivet.....	13,55	13 55
Randers.....	4,80		Rejsepenge til Delegerede ved		
Grovsmedenes Fagforening ...	21,00		Kongressen.....	138,75	
Aalborg.....	34,80		Diæter (Hovedbest., 7 Mand)..	105,00	243 75
Storehedinge.....	1,33	414 09	Trykning af 4000 Love.....	58,67	
Andre Indtægter			Lovene falsede og hæftede....	20,00	78 67
Salg af Medlemskort.....	15,53		5 Pd. Hektografmasse.....	5,50	5 50
Tilskud til Agitationsrejsen i			Forskjellige Udgifter, som Nytaarsgra-		
Jan. og Febr. fra følgende Af-			tiale til Postbudene, Abonnement paa		
delinger: Slagelse, Svendborg,			Vulkan, Avertissementer, Penne m. m.		8 25
Esbjerg, Varde, Nykøbing M,					
Randers, Aarhus, Horsens og					
Vejle (Aalborg skylder)	85,20	100 73			
Laan af Grovsmedenes Fagf... 100,00		200 00			
— af Klejnsmedeforeningen. 100,00		18 12			
Underskud.....	18,12				
Balance	1113	14	Balance	1113	14

København, den 24. Maj 1894.

Revideret og fundet rigtigt.

C. Jacobsen.

K. A. Hansen.

P. Olsen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. April Kvartal 1893.

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Indtægt:			Udbetalt:		
Overført Beholdning	339	27	Storehedinge.....	4,10	
Kontingent:			Odense.....	37,79	
Storehedinge.....	7,70		Grovsmedenes Fagf.....	26,61	
Odense.....	34,40		Slagelse.....	26,00	
Grovsmedenes Fagforening ...	69,60		Randers.....	17,89	
Slagelse.....	22,14		Klejnsmedeforeningen.....	49,40	
Randers.....	44,80		Esbjerg.....	7,99	
Klejnsmedeforeningen.....	64,80		Kedelsmedeforeningen.....	108,00	
Esbjerg.....	19,00		Aarhus.....	20,08	
Kedelsmedeforeningen.....	97,20		Roskilde.....	21,01	
Aarhus.....	96,80		Varde.....	1,88	
Roskilde.....	19,20		Vejle.....	10,73	
Varde.....	6,40		Helsingør.....	13,55	
Helsingør.....	139,60		Svendborg.....	18,88	
Svendborg.....	48,40				

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Vejle	31,20		Aalborg	3,29	
Aalborg	55,40		Smede og Mask. Forb.	362,59	
Smede og Maskinarb. Forb.	514,80		Skive	2,50	
Holbæk	21,60		Holbæk	8,46	
Skive	8,80		Horsens	9,82	
Nykøbing M.	14,80		Hjørring	1,41	
Hjørring	11,20		Hos Forretningsførerens	11,33	763 31
Horsens	19,20	1347 04	Rejse- og Understøttelseskass.		
			Tilsk. til Adm.	40 00	
			Tilbagebetalt Laan til Helsingør	300 00	
			Kassebeholdning	583 00	
Balance	1686	31	Balance	1686	31

København, den 24. Maj 1894.

Revideret og fundet rigtigt.

N. Lundbye.

C. Krohn.

P. Olsen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Forbundets Regnskab. April Kvartal 1893.

Indbetalt:		Kr.	Ø.	Udgift:		Kr.	Ø.
Kontingent:				Underskud fra forrige Kvartal		18	12
Storehedinge	4,64			Fagbladet	115,00		
Odense	14,84			„Vulkan“ for April Juli Kvart.	1,70		
Grovsmedenes Fagf.	29,60			Trykning af Papir og Konvoluter	6,00		
Slagelse	9,52			Boghandlerregning	40,02		
Randers	18,24			Blanketter klæbet paa Med-			
Kleinsmedeforeningen	25,44			lemskort	0,75		
Aarhus	42,00			Oversættelser	4,00		
Esbjerg	8,36			En Svamp	0,50		
Roskilde	8,32			Udgifter ved at stifte en Fag-			
Kedelsmedeforeningen	41,08			forening i Hjørring	10,00		
Varde	2,68			Porto og Telegrammer	26,34		
Helsingør	61,24			Stempler til Afd.	3,60		
Svendborg	21,72			30 Kort over Danmark	3,00		
Vejle	13,60			Formerstrejken i Christiania	100,00		
Aalborg	18,92			Afdrag paa Laan:			
Smede og Maskinarb. Forb.	227,80			Til Smede og Mask. Forb.	227,80		
Holbæk	9,36			— Kleinsmedeforeningen	25,44		
Skive	4,40			Forretningsførerens Løn	180,00	744	15
Hjørring	5,60			Kassebeholdning		125	90
Horsens	8,32						
Nykøbing M.	5,88						
Tilgodehavende fra Viborg fra 93	13,95	595	51				
Andre Indtægter:							
Solgt Love a 2 Ø. pr. Stk.	53,24						
— Stempler	27,80						
Medlemskort og Blanketter	7,92						
Aalborg Afd. Bidrag til Agita-							
tionsrejsen i Jan. og Febr.	14,00						
Solgt et Eksp. indb. Fagblade	1,80						
Til Strejken i Christiania	147,90						
Rejse- og Understøttelseskass.							
Tilskud til Administrationen	40,00	292	66				
Balance		888	17	Balance		888	17

København, den 6. August 1894.

Revideret og fundet rigtigt.

N. Lundbye.

C. Krohn.

P. Olsen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. Juli Kvartal 1893.

Indtægt:		Kr.	Ø.	Udbetalinger.		Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Kvartal...		583	00	Klejnsmedeforeningen	17,00		
Kontingent:				Vejle.....	18,33		
Klejnsmedeforeningen	152,10			Horsens	31,96		
Vejle	27,00			Roskilde.....	16,45		
Horsens	16,00			Storehedinge	1,88		
Roskilde.....	26,00			Aalborg	30,55		
Storehedinge	10,10			Smede og Mask. Forbund.....	273,80		
Aalborg	90,80			Helsingør.....	4,88		
Smede og Mask. Forbund.....	685,50			Grovsmedenes Fagf.....	17,50		
Helsingør	181,50			Odense	27,26		
Grovsmedenes Fagf.....	113,00			Randers	17,39		
Odense	38,50			Esbjerg.	7,99		
Randers	45,00			Slagelse	27,25		
Esbjerg	23,00			Varde	8,93		
Slagelse	33,00			Skive	10,81		
Varde	8,00			Aarhus	19,27		
Skive	21,90			Svendborg	18,92		
Aarhus.....	129,00			Hjørring.....	5,64		
Svendborg	60,50			Kedelsmedeforeningen	100,00		
Hjørring.....	16,00			Kolding	7,05		
Kedelsmedeforeningen	138,50			Holbæk.....	13,19		
Kolding	13,00			Nykøbing M.....	5,64		
Holbæk	27,00			Silkeborg	1,41		
Nykøbing M.....	10,00			Hos Forretningsføreren.....	16,22	699	32
Silkeborg	4,00			Trykning og Indbinding af 62 Stkr.			
Hos Forretningsføreren, af 2				Kontrolkvitteringsbøger		26	70
Medlemmer for ialt 13 Uger	1,30	1870	70	R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.		60	00
				Kassebeholdning		1667	68
				Balance		2453	70

København, den 21. Nvbr. 1893.

N. Lundbye.

C. Krohn.

K. A. Hansen.

J. M. Eggert.

Revideret og fundet rigtigt.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Juli Kvartal 1893.

Indtægt:		Kr.	Ø.	Udgift:		Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Kvartal.....		125	90	Fagbladet	116	00	
Kontingent:				Porto (heri Korsbaand, Brevkort)	29,04		
Klejnsmedeforeningen	64,00			Telegrammer.....	1,75	30	79
Aalborg	40,20			Afdrag paa Laan:			
Smede og M. Forb.....	274,20			Til Smede og Mask. Forb.....	274,20		
Helsingør	72,60			— Klejnsmedeforeningen	64,00	338	20
Grovsmedenes Fagf.	45,20			Procesomkostn.: Sagf. Nonboe i			
Odense	15,40			Varde (Esbjerg-Sagen).....	65,95		
Storehedinge	4,60			Lokale til et off. Møde i Kbh.	10,00	75	95
Randers	18,00			Rejser: Til Kolding (H.P.Hansen)	22,00		
Roskilde.....	10,40			— Aalborg og Hjørring	44,50	66	50
Esbjerg.....	9,20			Oversættelser:			
Slagelse	13,20			Den internationale Kongres i			
Varde	3,20			Zürich (N. Lundbye).....	12,00		
Skive	9,10			Breve paa Fransk og Tysk ved			
Vejle.....	10,80			Rud. Bøhm og Nic. Petersen..	6,00	18	00
Aarhus	51,60			Strejken i Aalborg.....	270,00	270	00
Svendborg	24,20			Avertissementer	3,30		
Hjørring.....	6,40			100 Adressebøger (trykt i Stuttg.)	5,28		
Kedelsmedeforeningen	55,40			250 nye Medlemskort	12,50		

Strejken i Aalborg. Juli Kvt. 1893. (Supplement til Kvartalets Hovedregnskab.)

Indkommet fra Afd.:	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Slagelse	4,85	Afsendt til Aalborg	270 00
Grovsmedenes Fagf.	17,50	Rest	41 85
Kleinsmedeforeningen	20,25		
Helsingør	31,00		
Varde	1,50		
Esbjerg	4,00		
Kedelsmedeforeningen	30,00		
Kolding	6,50		
Aarhus	21,25		
Smede og Mask. Forbund.	126,75		
Randers	7,50		
Nykøbing M.	2,50		
Svendborg	11,25		
Storehedinge	1,25		
Odense	6,50		
Skive	2,75		
Roskilde	4,00		
Horsens	4,00		
Holbæk	4,50		
Vejle	4,00		
	311 85		
Balance	311 85	Balance	311 85

København, den 21. Nvbr 1893.

H. P. Hansen, Forretningsfører.

Revideret og fundet rigtigt af **K. A. Hansen** og **J. M. Eggert**.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Oktober Kvartal 1893.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Beholdning fra forrige Kvartal.	162 78	Fagbladet	120,50
Kontingent: Odense	21,40	Porto (heri Korsbaand, Brevkort)	24,52
Kolding	15,80	100 Adressebøger (trykt i Stuttg.)	5,28
Silkeborg	8,40	Oversættelser	10,00
Smede og Mask. Forb.	266,60	Telegrammer	5,50
Esbjerg	10,40	Tryksager	1,50
Aarhus	55,40	Medlemskort og Blanketter ...	67,77
Randers	29,40	Agitationsrejse, ved H. P. Hansen	
Skive	7,20	til Nakskov, Nykøb. F., Stege	50,61
Vejle	16,60	Afdrag paa Laan:	
Slagelse	10,00	Til Smede og Mask. Forb.	266,60
Kedelsmedeforeningen	54,00	— Kleinsmedeforeningen	10,56
Storehedinge	3,30	— Grovsmedenes Fagforening.	36,20
Nykøbing M.	9,80	Tidsspilde for 2de Hovedb.-Medl.	
Varde	2,40	ved Underh. m. Arbejdskøbere	5,00
Holbæk	10,80	6 Stempler	5,10
Aalborg	29,80	„Ingenøren“	2,00
Kedelsmedeforeningen	50,20	Forretningsførerens Løn	180,00
Helsingør	71,60	Overskud fra Aalborgstrejken	2 00
Svendborg	23,40	Kassebeholdning	248 14
Grovsmedenes Fagf.	52,20	Balance	1041 28
Horsens	13,00		
Nykøbing F.	4,20	H. P. Hansen,	
Stege	6,00	Forretningsfører.	
Hjørring	2,20		
Roskilde	12,40		
Hos Forretningsføreren	1,60	København, den 1. Febr. 1894.	
Silkeborg til Aalborgstrejken ..	2,00	Revideret og fundet rigtigt.	
Medlemskort og Blanketter ...	17,70	J. M. Eggert. K. A. Hansen.	
Love og Stempler	10,20	P. Hansen. N. Lundbye.	
Salg af Fagblade	0,50		
R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.	60 00		
	28 40		
Balance	1041 28		

Forbundets Regnskab (Administrationen) fra 1. Jan. til 31. Decbr. 1893.

Indtægt:	Kr.	Ø.	Udgift:	Kr.	Ø.
Overskud fra forrige Aar	380	20	Agitation og Underhandlinger med Arbejdskøberne	313,11	
Kontingent:			Fagbladet	480,00	793 11
Odense	61,84		Afdrag paa Laan:		
Kolding	21,00		Til Smede og Mask. Forbundet	919,92	
Silkeborg	10,00		— Helsingør Afd.	44,00	
Smede og M. Forb.	919,92		— Kleinsmedeforeningen	100,00	
Esbjerg	31,32		— Grovsmedenes Fagf.	36,20	1100 12
Aarhus	178,64		Porto og Telegrammer	125,86	
Randers	70,44		Udbetalt til Huop en Fordring paa Bjørkmann i Stockholm	20,00	
Skive	20,70		Stempler	47,15	
Vejle	49,52		Tryksager, heri kommer Love, Regnskaber til Kongressen, Avertissementer og iøvrigt		
Slagelse	41,72		alt, undt. Fagbladet	123,53	
Kleinsmedeforeningen	179,44		Medlemskort	89,52	
Storehedinge	13,87		Oversættelser fra og til Tysk og Fransk	38,00	
Nykøbing M	23,80		Papirhandlerregning	61,91	
Varde	10,08		Indbinding af Fagblade til Kongr.	13,55	
Holbæk	36,72		Rejsepenge og Diæter ved do.	243,75	
Aalborg	123,72		5 Pd. Hektografmasse	5,50	
Kedelsmedeforeningen	169,12		30 Kort over Danmark	3,00	
Helsingør	245,76		Lokale til et off. Møde i Kbh.	10,00	781 77
Svendborg	84,00		Grovsmedestrejken i Aalborg	270,00	
Grovsmedenes Fagforening ...	148,00		Formerstrejken i Christiania..	100,00	
Horsens	35,64		Procesomkostn. (V. Olsen contra Phønix)	65,95	
Nykøbing F.	4,20		Forskellige Udgifter	13,30	
Stege	6,00		Formandens Løn	645,00	1094 25
Hjørring	14,20		Overskud den 31. Decbr. 1893	153,19	
Roskilde	36,38		Desuden et Overskud fra Ind- samlingerne til Strejkerne i Aalborg og Christiania	96,95	250 14
Viborg (Gæld)	13,95				
Køge	1,32				
Hos Forretningsføreren	4,20	2556 00			
Andre Indtægter:					
Salg af Medlemskort og Blan- ketter	55,85				
Tilskud fra Afd. til Agitations- rejsen i Jan. og Febr.	99,20				
Laan af Grovsmedenes Fagf. ...	100,00				
— af Kleinsmedeforeningen.	100,00				
Salg af Love	60,64				
— af Stempler	38,25				
— af Fagblade	2,30				
Strejken i Aalborg	313,85				
— Christiania	153,10				
Rejse og Understøttelseskass. Tilskud til Administrationen	160,00	1083 19			
Balance	4019	39	Balance	4019	39

København, den 1. Febr. 1894.

N. Lundbye.

K. A. Hansen.

J. M. Eggert.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

P. Hansen.

Revideret og fundet rigtigt.

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Kedelsmedeforeningen	48,80		12. Stempler	6,45	
Vejle	15,60		13. Afdrag paa Laan til Smede og M. Forbund, Rest	252,48	
Skive	5,40		13. Do. til Grovsm. Fagf.	46,20	
Randers	53,60		14. En Reol	9,00	
Aarhus	62,00		15. Adressebøger Okt. og Jan. Kv.	12,46	
Aalborg	20,40		15. En Anmeldelse til Fagbladet	1,50	
Nykøbing F.	7,00		17. Oversættelser	8,50	
Grovsmødenes Fagf.	69,80		18. Forretningsførerens Løn	180,00	909 93
Varde	3,80		Overskud paa Administrationens Konto i Jan. Kv.	198,00	
Helsingør	66,60		19. Overskud fra Indsaml. til Strejk. i Christiania og Aalborg	140,77	339 60
Holbæk	10,40		20. Udbetalt til Strejken i Grovsm. Fagf.		80 00
Horsens	12,00		21. Overskud fra samme Strejke		600 60
Nykøbing S.	2,70		Saa vel de 140 Kr. 77 Øre fra Strejkerne i Christiania og Aalborg som de 600 Kr. 60 Øre fra Grovsmødestrejken i København er herfra overført paa en særlig Konto, hvor de i Fremtiden, saalænge der endnu er en Rest deraf tilbage, vil blive staaende.		
Nykøbing M.	8,40	812 70			
Silkeborg	2,60				
Salg af Stempler	2,80				
— Medlemsk. og Blanketter	42,60				
— Love	6,80	60 07			
— Fagblade	7,87				
Tilbagesendt Restbeløb fra Strejken i Aalborg	45,82				
Fra det svenske Jærn- og Metal. Forbund	20,00				
4 Ugers Kontg. af Bog 78 og 563	0,80				
Rejse- og Understøttelseskass. Tilskud til Administrationen	60,00	126 62			
Indbt. til Strejken i Grovsmødenes Fagforening		680 60			
Balance 1930		13	Balance 1930		13

København, den 24. Maj 1894.

Revideret og fundet rigtigt.

G. Olsen.

P. Hansen.

J. M. Eggert.

K. A. Hansen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. Januar Kvartal 1894.

Indbetalt.	Kr.	Ø.	Udbetalt:	Kr.	Ø.
Overført Beholdning	1397	25	Roskilde	72,34	
Roskilde Afdel. til 1. April 94	26,40		Odense	113,51	
Odense	50,80		Esbjerg	32,21	
Esbjerg	27,20		Stege	44,79	
Stege	20,00		Slagelse	54,69	
Slagelse	37,20		Hjørring	39,75	
Hjørring	18,70		Klejnsmedeforeningen	170,10	
Klejnsmedeforeningen	80,00		Smede og Maskinarb. Forb.	1327,30	
Smede og Maskinarb. Forb.	510,00		Kolding	58,52	
Kolding	22,40		Svendborg	49,30	
Svendborg	56,80		Storehedinge	17,42	
Storehedinge	4,80		Kedelsmedeforeningen	473,00	
Kedelsmedeforeningen	97,90		Skive	30,85	
Skive	10,80		Vejle	105,79	
Vejle	31,20		Randers	98,94	
Randers	107,20		Aarhus	174,18	
Aarhus	124,00		Aalborg	67,01	
Aalborg	40,80		Grovsmødenes Fagforening	121,10	
Grovsmødenes Fagforening	139,60				

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Nykøbing F.	14,00		Nykøbing F.	40,73	
Varde	7,60		Varde	19,44	
Holbæk	22,00		Holbæk	60,39	
Helsingør	133,20		Helsingør	149,21	
Horsens	24,00		Horsens	36,90	
Nykøbing S.	5,40		Nykøbing S.	11,39	
Nykøbing M.	16,80		Nykøbing M.	50,75	
Silkeborg	5,20	1634 00	Silkeborg	25,52	
4 Ugers Kntg. p. Bog 78 og 563	0,40		Udbetalt hos Forretningsføreren	66,51	3511 62
Uberettiget udbetalt Understøt-			1 Protokol	5,75	
telse af Vejle Afdeling	1,34		Rejse- og Understøttelseskass.		
Do. af Forretningsføreren	7,37	9 11	Tilsk. til Adm. i Jan. Kvartal	60,00	65 75
Underskud at overføre		537 01			
Balance	3577	37	Balance	3577	37

København, den 24. Maj 1894.

Revideret og rigtigt fundet.

G. Olsen.

P. Hansen.

J. M. Eggert.

K. A. Hansen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Strejken i Grovsm. Fagf. Marts 1894 (Supplement til Kvartalets Hovedregnskab).

Indbetalt:		Kr.	Ø.	Udbetalt:		Kr.	Ø.
Odense	22,00			Grovsmedenes Fagforening	80,00		
Svendborg	20,0 0						
Vejle	3,60						
Helsingør	53,00						
Klejnsmedeforeningen	50,00						
Smede og Maskinarb. Forb.	254,00						
Kolding	9,50						
Holbæk	9,00						
Skive	5,00						
Randers	43,50						
Varde	3,50						
Aarhus	52,50						
Esbjerg	10,50						
Hjørring	6,50						
Støge	8,00						
Nykøbing M.	7,00						
Aalborg	35,75						
Slagelse	10,75						
Silkeborg	6,00						
Kødelsmedeforeningen	40,00						
Horsens	10,00						
Roskilde	11,00						
Nykøbing F.	5,00						
Nykøbing S.	3,00						
Storehedinge	1,50	680	60	Overskud	600,60		
Balance		680	60	Balance		680	60

København, den 24. Maj 1894.

Revideret og fundet rigtigt.

G. Olsen.

P. Hansen.

J. M. Eggert.

K. A. Hansen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Konto for Overskud paa forskellige Strejker (Supplement til Hovedregnskaberne).

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Overskud fra Indsamlingen til Strejken i Christiania i April og Juli Kvartal 1893	53,10		Af Indtægterne paa denne Konto er bestridt følgende Udgifter:		
Do. fra Strejken i Aalborg i Juli Kvt. 1893	41,85		Strejken paa de „smithske Jærnstøberi og Maskinfabrikker“ i Aalborg i April Kv. 1894	250,00	
Et Restbeløb fra samme Strejke indsendt til Hovedkassen i Jan. Kvt. 1894	45,82	140 77	Rejser i samme Anledning ...	48,90	
Overskud fra Indbetalingen til Grovsmedestrejken i Kbhvn. i Jan. Kv. 1894	600,60	600 60	Telegrammer og Porto i Anledning af denne og flere andre Strejker	16,35	315 25
Frivillige Bidrag til Strejkerne i Aalborg og Svendborg i April Kvt. 1894	50,75	50 75	Trykning af 1000 Kuponbøger til Indsamling ved Strejker.	60,00	60 00
Balance		792 12	Beholdning		416 87
			Balance		792 12
			H. P. Hansen, Forretningsfører.		
Beholdning	416 87		Afholdte Udgifter ved Rejser til Slagelse, foranlediget ved Konflikt hos Rasmussen & Sønner i Juli Kv. 1894	40,80	
Frivillige Bidrag til Strejkerne fra Randers og Nakskov Juli Kvt. 1894	20,38	20 38	Indbinding af 1000 Kuponbøger til Indsamling ved Strejker.	65,00	105 80
			Beholdning		331 45
Balance	437 25		Balance	437 25	
			H. P. Hansen, Forretningsfører.		

Den samme Beholdning, Kr. 331,45, var tilstede ved Aarets Slutning.

Forbundets Regnskab (Administrationen). April Kvartal 1894.

Indtægt:		Kr.	Ø.	Udgift:		Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Kvartal		198	83	Fagbladet	135,00		
Kontingent:				Rejser for Agitation samt Udgifter ved Underhandling med Fabrikantforeningen i Kbhvn	149,50		
Aalborg	36,40			Trykning af Love m. m.	42,35		
Klejnsmedeforeningen	75,00			Medlemskort	15,00		
Kolding	14,20			Procesomkostninger:			
Odense	42,60			Hurop ctr. P. Nielsen, Hillerød	103,27		
Faaborg	4,40			Porto	29,72		
Hjørring	6,80			Telegrammer og Telefon	3,09		
Vejle	13,00			Stempler	6,30		
Esbjerg	15,00			„Vulkan“ f. April og Juli Kv.	1,70		
Nykøbing M.	2,40			„Ingeniøren“	2,00		
Holbæk	10,90			Afdrag paa Laan:			
Smede og Maskinarb. Forb. ...	338,40			Til Grovsmedenes Fagf.	17,40		
Aarhus	58,00			Understøttelse til en Udelukket fra Aalb. (L. Jensen)	25,00		
Randers	51,60			Laan til Samme	10,00		
Grovsmedenes Fagf.	53,20			Papirhandlerregning	19,55		
Skive	5,70			Oversættelser	4,00		
Horsens	15,00			Forretningsføreren Løn	180,00	743	88
Slagelse	13,20						
Varde	4,60						
Stege	9,00						

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Nykøbing S.	8,40		Nykøbing S.	1,91	
Roskilde	30,80		Roskilde	38,51	
Ringsted	6,40		Ringsted	7,77	
Silkeborg	15,20		Silkeborg	12,90	
Nørre Sundby	8,00	1932 55	Storehedinge	8,46	
Kontingent for 5 Uger af Bog Nr. 683		0 50	Hos Forretningsføreren	12,25	987 52
			Bogtrykarbejde	40,00	40 00
			R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.		60 00
			Kassebeholdning		308 52
Balance	1933	05	Balance	1933	05

København, den 14. Aug. 1893.

Revideret og fundet rigtigt.
J. M. Eggert. **J. Eriksen.**

H. P. Hansen,
 Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. Juli Kvartal 1893.

Indbetalt.		Kr.	Ø.	Udbetalt:		Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Kvartal...		308	52	Smede og Mask. Forb.	138,56		
Kontingent:				Kedelsmedeforeningen	27,50		
Smede og Mask. Forb.	871,00			Grovsmedenes Fagf.	7,00		
Kedelsmedeforeningen	177,50			Kleinsmedeforeningen	12,50		
Grovsmedenes Fagf.	145,00			Helsingør	14,75		
Kleinsmedeforeningen	135,00			Odense	25,38		
Helsingør	259,50			Nakskov	13,34		
Odense	115,50			Nykøbing F.	10,52		
Nakskov	144,70			Nykøbing M.	6,64		
Nykøbing F.	33,30			Holbæk	8,46		
Nykøbing M.	25,30			Slagelse	24,91		
Holbæk	19,00			Ringsted	7,05		
Slagelse	21,00			Nykøbing S.	1,41		
Ringsted	12,80			Fredericia	9,87		
Nykøbing S.	12,80			Esbjerg.	14,10		
Fredericia	16,80			Aarhus	28,20		
Esbjerg	32,50			Varde	6,11		
Aarhus	150,00			Svendborg	16,92		
Varde	11,50			Stege	0,94		
Nørre Sundby	11,20			Aalborg	23,62		
Svendborg	78,00			Randers	23,48		
Stege	21,10			Roskilde	21,52		
Aalborg	75,00			Vejle	14,57		
Randers	95,50			Kolding	7,92		
Faaborg	8,00			Skive	4,29		
Roskilde	42,00			Horsens	21,15		
Vejle	37,00			Assens	2,82		
Kolding	36,00			Næstved	5,17		
Skive	13,00			Korsør	4,70		
Horsens	45,00			Hjørring	7,05		
Assens	13,00			Silkeborg	3,76		
Næstved	17,00			Hos Forretningsføreren	11,08	525	29
Korsør	7,50			Bogbinderregning	60,20		
Hjørring	14,40			Rejse- og Understøttelseskass.			
Silkeborg	44,40	2710	90	Tilskud til Administrationen	80,00	140	20
				Kassebeholdning		2353	93
Balanec		3019	42	Balance		3019	42

København, den 29. Oktbr. 1893.

Revideret og fundet rigtigt.
J. M. Eggert. **J. A. Olsen.** **G. Olsen.** **J. Eriksen.**

H. P. Hansen, Forretningsfører.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Juli Kvartal 1894.

Indtægt:	Kr.	Ø	Udgift:	Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Kvartal.....	507	52	Rejser i Agitation o. lign. ...	44,00	
Kontingent:			— i Anledning af Konflikt		
Smede og Mask. Forbund.....	348,40		i Slagelse	40,80	84 80
Klejnsmedeforeningen	54,00		Fagbladet		132 00
Grovsmedenes Fagf.....	58,00		1 Jærnpengeskab		185 00
Kedelsmedeforeningen.....	71,00		1 Kopipresse med Bog og a. Tilbehør		31 35
Fredericia	7,25		Indb. af 1000 Kuponbøger til Strejker		65 00
Nykøbing S.	6,10		Hæftet 1500 Love.....	7,50	
Esbjerg.....	15,10		Indbinding af 10 Kontrolbøger	2,70	10 20
Aarhus.....	60,00		Trykning af Papir og Konvoluter		10 30
Varde.....	4,60		Medlemskort	16,48	
Nørre Sundby.....	5,30		Stempler	8,60	25 08
Odense.....	46,20		Porto (heri Korsbaand, Brevkort)	29,68	29 68
Helsingør	103,80		100 Adressebøger (trykt i Stuttg.)	6,36	
Svendborg	31,20		Oversættelser	8,50	14 86
Stege	8,85		Et Ekspl. af „Danske Typogra-		
Aalborg	30,00		fers Organisations-Historie..	3,00	
Randers	38,20		En Mappe til Fagblade.....	2,50	5 50
Faaborg	4,00		„Vulkan“ for Oktbr. Kvart....	0,85	
Roskilde.....	16,80		Forskjellige Udgifter	5,37	6 22
Vejle.....	14,80		Forretningsførerens Løn		180 00
Slagelse	8,40		Overført til den særlige Fond f. Strejker		
Nakskov.....	66,22		Bidrag fra Randers og Nakskov		20 38
Kolding	14,40		Kassebeholdning		1044 44
Skive	5,20				
Horsens	18,00				
Assens	5,85				
Næstved	7,20				
Korsør	3,00				
Hjørring.....	6,93				
Ringsted	5,40				
Silkeborg	6,40				
Holbæk	7,60				
Nykøbing M.....	11,00				
Nykøbing F.....	13,66	1102 86			
Andre Indtægter					
Ardrag paa Laan:					
Fra L. Jensen	8,00				
Rente af Kapital	3,95	11 95			
Solgt Stempler	6,45				
— Love.....	2,50				
— Medlemskort	7,35	16 30			
Frivillige Bidrag til Strejker:					
Fra Randers	6,07				
— Nakskov.....	14,31	20 38			
R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.		80 00			
Rejserne til Slagelse godtgjort					
af den særlige Fond f. Strejker	40,80				
Ligeledes for Indbindg. af 1000					
Kuponb. til Strejkeindsamling.	65,00	105 80			
Balance	1844	81	Balance	1844	81

København, den 29. Oktbr. 1894.

J. M. Eggert.

Revideret og fundet rigtigt.

G. Olsen.

J. A. Olsen.

J. Eriksen.

Balance 1844 81

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelsesassens Regnskab. Oktober Kvartal 1894.

Indbetalt.		Kr.	Ø.	Udbetalt:		Kr.	Ø.
Kassebeholdning fra forrige Kvartal...		2353	93	Holbæk	28,35		
Kontingent:				Nykøbing F.....	32,31		
Holbæk.....	33,40			Slagelse	49,92		
Nykøbing F.....	28,00			Ringsted	20,84		
Slagelse	25,60			Silkeborg	22,15		
Ringsted.....	14,10			Nakskov	54,02		
Silkeborg	28,90			Odense	65,49		
Nakskov.....	123,80			Helsingør	29,85		
Odense.....	100,90			Grovsmedenes Fagf.....	90,70		
Helsingør.....	223,00			Svendborg	55,78		
Grovsmedenes Fagf.	136,50			Aarhus	76,57		
Korsør	0,70			Hjørring.....	25,30		
Nørre Sundby.....	11,50			Nykøbing S.	5,40		
Svendborg	43,60			Vejle.....	22,85		
Aarhus.....	142,50			Skive	32,91		
Hjørring.....	9,80			Kolding	32,71		
Nykøbing S.	8,30			Stege	15,36		
Vejle.....	42,40			Næstved	39,55		
Skive	12,10			Fredericia	41,30		
Kolding	25,10			Horsens	42,40		
Stege	19,60			Roskilde.....	63,50		
Næstved.....	28,40			Esbjerg.....	26,80		
Fredericia.....	17,70			Aalborg	97,94		
Horsens	37,20			Randers	59,90		
Roskilde.....	35,20			Varde.....	27,82		
Esbjerg. :	34,40			Kedelsmedeforeningen	277,80		
Aalborg	66,60			Assens	14,73		
Randers	102,40			Klejnsmedeforeningen	187,60		
Varde.....	12,90			Nykøbing M.....	31,02		
Kedelsmedeforeningen	158,90			Ribe	3,99		
Assens.....	9,00			Smede og Mask. Forbund.....	544,05		
Klejnsmedeforeningen	150,00			Hos Forretningsføreren.....	15,98	2134	89
Thisted.....	1,20			R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.		40	00
Faaborg	7,00			Kassebeholdning		2695	30
Nykøbing M.....	24,20						
Lemvig.....	6,60						
Ribe.....	2,30						
Smede og Mask. Forb.....	770,60						
Hos Forretningsføreren	1,00	2495	40				
Andre Indtægter							
Indvundne Renter	17,10						
En Regnefejl paa Aarhus Ud- giftpost.....	3,76	20	86				
Balance		4870	19			Balance	4870 19

København, den 14. Febr. 1895.

Revideret og fundet rigtigt.

J. M. Eggert.

J. Eriksen.

J. A. Olsen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Oktober Kvartal 1894.

Indtægt:		Kr.	Ø.	Udgift:		Kr.	Ø.
Beholdning fra forrige Kvartal.....		1044	44	Fagbladet.....	137,00		
Kontingent:				Tryksageri	21,25		
Holbæk	14,80			Avortissementer	8,85		
Nykøbing F.	12,00			Rejser for Agitation og Under-			
Slagelse	11,20			handling med Arbejdskøbere	285,05		
Ringsted	6,20			Udgift ved Arrangement af Mø-			
Silkeborg	12,00			der i Provinser, hvor der tid-			
Nakskov.....	58,40			ligere ingen Afd. var	8,65		
Odense.....	46,00			For Tidsspilde til Hovedbesty-			
Helsingør	102,80			relsesmedlemmer ved Underh.			
Grovsmedenes Fagf.....	62,80			med Fabrikantforeningen eller			
Korsør	0,20			enkelte Arbejdskøbere	27,00		
Nørre Sundby.....	5,75			Rejsepenge til Amerika for Mor-			
Svendborg	19,00			tensen (Affæren Petersen &			
Aarhus.....	66,00			Christensen	60,00		
Hjørring.....	4,80			Bøde i Anledning af en Injurie-			
Nykøbing S.	3,80			sag (Strejkebryder N.C. Andersen)	30,00		
Vejle.....	19,60			Papirhandlerregning.....	12,45		
Skive	5,60			Porto	42,04		
Kolding	11,60			Telegrammer.....	4,77		
Stege	9,00			Stempler	11,98		
Næstved.....	13,40			Medlemskort	5,43		
Fredericia	8,64			Adressebøger (trykt i Stuttg.)..	6,34		
Horsens	17,20			1 Rulle Pergament til Autoco-			
Roskilde	16,20			pisten	4,00		
Esbjerg.....	15,74			Oversættelser	2,00		
Smede og Mask. Forb.	354,00			„Ingenøren“	4,00		
Aalborg	30,80			Lokale i Nyborg til et Møde ^{15/12}	3,00		
Randers	47,60			Forretningsførerens Løn	180,00	853	81
Varde	6,00			Kassebeholdning		1423	31
Kedelsmedeforeningen	73,20						
Assens.....	3,60						
Klejnsmedeforeningen	70,00						
Thisted	0,80						
Faaborg	4,00						
Nykøbing M	10,34						
Lemvig.....	3,30						
Ribe.....	1,15						
Kontingent paa Bog Nr. 684 ..	0,20						
Do. 778	0,30	1148	62				
Andre Indtægter:							
Salg af Medlemskort	22,46						
— Love	3,75						
— Stempler	5,60						
— Fagblade	3,75	35	56				
Rejse- og Understøttelseskass.							
Tilskud til Administrationen	40,00	40	00				
Indvundne Renter	8,50	8	50				
Balance		2277	12	Balance		2277	12

København, den 14. Febr. 1895.

Revideret og fundet rigtigt.

J. M. Eggert.

J. A. Olsen.

J. Eriksen.

H. P. Hansen,
Forretningsfører.

Forbundets Regnskab (Administrationen). Fra 1. Jan. til 31. Decbr. 1894.

Indtægt:	Kr.	Ø.	Udgift:	Kr.	Ø.
Overført fra forrige Aar	153	19	Nytaar til Postbudene	4,00	
Overskud fra Strejker	96	95	Telegrammer	15,19	
Kontingent:			Rejser for Agitation samt Tids-		
Holbæk	43,70		spilde for Medl. af Hovedbst.		
Nykøbing F.	39,26		ved Underh. med Arbejdskøbere	704,80	
Slagelse	51,40		Porto (heri Korsbaand, Brevkort)	132,48	
Ringsted	14,80		„Ingeniøren“ for 1894	8,00	
Silkeborg	28,60		„Vulkan“ do. og Nytaar til Budet	3,90	
Nakskov	124,62		Fagbladet for 1894	532,90	
Odense	160,80		Papirhandlerregning	53,10	
Helsingør	351,00		Bogbinderregning	80,55	
Grovsmedenes Fagf.	243,80		Bogtrykkerregning	69,60	
Korsør	3,20		En Autocopist med Tilbehør ..	40,62	
Nørre Sundby	15,20		Stempler til Afd. o. Forretnf. Brug	33,33	
Svendborg	106,60		Afdrag paa Laan	316,08	
Aarhus	246,00		En Reol	9,00	
Hjørring	24,33		Adressebøger fra Stuttgart ..	25,16	
Nykøbing S.	16,80		Et Bidrag til Fagbladet	1,50	
Storehedinge	2,40		Oversættelser	23,00	
Vejle	63,00		Forretningsførerens Løn	720,00	
Skive	21,90		Overskud fra Strejkerne i Chri-		
Kolding	51,40		stiania og Aalborg, der er		
Stege	36,85		overført til den særlige Konto	211,90	
Næstved	20,60		Udbetalt til Grovsmedestrejken	80,00	
Fredericia	15,89		Oversk fra Indsaml. til samme,		
Horsens	62,20		overført til den særlige Konto	600,60	
Roskilde	61,60		Medlemskort	36,91	
Esbjerg	59,44		Procesomkostninger:		
Smede og M. Forb.	1295,80		Hurop ctr. P. Nielsen, Hillerød	103,27	
Aalborg	117,60		Understøtt. til L. Jensen, Aalb.	25,00	
Randers	191,00		Laan til Samme	10,00	
Varde	19,00		Et Jærnpengeskab	185,00	
Kedelsmedeforeningen	243,40		1 Kopipresse m. Bog og Tilbehør	31,35	
Assens	9,45		Et Ekspl. af „Danske Typogra-		
Klejnsmedeforeningen	239,00		fers Organisations-Historie ..	3,00	
Thisted	0,80		Forskjellige Udgifter	14,02	
Faaborg	12,40		Avertissementer	8,85	
Nykøbing M.	32,14		Rejsepenge til Amerika for Mor-		
Lemvig	3,30		tensen (Affæren Petersen &		
Ribe	1,15	4030 43	Christensen)	60,00	
Konting. af Rejsende (se Kvartalsregnsk.)		2 30	Bøde for en Injuriesag (Strejke-		
Andre Indtægter:			bryderen N. Andersen, Nørre		
Salg af Love	16,46		Sundby ctr. Forb. og Forretnf.)	30,00	
— Medlemskort	82,40		1 Rulle Pergament til Auto-		
— Stempler	19,55		copisten	4,00	
— Fagblade	16,34	134 75	Lokale til et Møde i Nyborg ..	3,00	4180 11
Af Svensk Jærn og Metalarb.			Kassebeholdning		1423 31
Forbund, Bjørkmanns Laan.	20,00				
L. Jensen tilbagebetal Laan ..	10,00	30 00			
Rest fra Strejken i Aalborg	45,82				
Bidrag fra Afd. til Grovsmede-					
strejken i Kbhvn.	680,60	726 42			
Frivillige Bidrag til Strejker fra Afd.	71 13				
Godtgjort af den særlige Strejkefond ..	105 80				
Rente af Kapital	12 45				
R. og Understøttelseskass. Tilsk. til Adm.	240 00				
Balance	5603	42			
			Balance	5603	42

København, den 14. Febr. 1895.

Revideret og fundet rigtigt af **J. A. Olsen. J. Eriksen. J. M. Eggert.**

H. P. Hansen, Forretningsfører.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab. Fra 1. Jan. til 31. Decbr. 1894.

Indbetalt:		Kr.	Ø.	Udbetalt:		Kr.	Ø.
Kontingent:				Holbæk.....	128,04		
Holbæk.....	96,20			Nykøbing F.....	103,95		
Nykøbing F.....	88,50			Slagelse.....	162,89		
Slagelse.....	110,20			Ringsted.....	35,66		
Ringsted.....	33,30			Storehedinge.....	25,88		
Storehedinge.....	4,80			Silkeborg.....	64,33		
Silkeborg.....	63,70			Nakskov.....	67,36		
Nakskov.....	268,50			Odense.....	256,73		
Odense.....	352,40			Helsingør.....	221,10		
Helsingør.....	771,30			Korsør.....	4,70		
Korsør.....	8,20			Grovsmedenes Fagforening ..	296,30		
Nørre Sundby.....	30,70			Svendborg.....	157,96		
Grovsmedenes Fagf.....	527,50			Aarhus.....	316,38		
Svendborg.....	234,40			Hjørring.....	78,68		
Aarhus.....	532,50			Nykøbing S.....	20,11		
Hjørring.....	58,15			Vejle.....	165,39		
Nykøbing S.....	34,90			Skive.....	73,20		
Vejle.....	136,60			Kolding.....	130,64		
Skive.....	47,30			Stege.....	62,97		
Kolding.....	111,50			Næstved.....	44,72		
Stege.....	78,40			Fredericia.....	51,17		
Næstved.....	45,40			Horsens.....	141,87		
Fredericia.....	34,50			Roskilde.....	195,87		
Horsens.....	136,20			Esbjerg.....	82,98		
Roskilde.....	134,40			Aalborg.....	213,95		
Esbjerg.....	124,10			Randers.....	211,93		
Aalborg.....	255,20			Varde.....	61,36		
Randers.....	408,30			Kedelsmedeforeningen.....	801,30		
Varde.....	41,20			Assens.....	17,55		
Kedelsmedeforeningen.....	535,10			Klejnsmedeforeningen.....	488,20		
Assens.....	22,00			Nykøbing M.....	91,23		
Klejnsmedeforeningen.....	515,00			Ribe.....	3,99		
Nykøbing M.....	71,10			Smede og Mask. Forb.....	2271,35		
Thisted.....	1,20			Hos Forretningsføreren.....	105,82	7155	56
Faaborg.....	21,80			Rejse- og Understøttelseskass.			
Lemvig.....	6,60			Tilskud til Adm.....	240,00	240	00
Ribe.....	2,30			Bogtrykarbejde.....	40,00		
Smede og Maskinarb. Forb....	2828,40			Bogbinderarbejde.....	65,95	105	95
Hos Forretningsføreren.....	1,90	8773	75	Kassebeholdning.....		2695	30
Beholdning for 1893.....		1397	25				
Andre Indtægter:							
Tilbagebetalt uberettiget udbe-							
talt Understøttelse.....	8,71						
Indvundne Renter i 1894.....	17,10	25	81				
Balance		10196	81	Balance		10196	81

København, den 14. Februar 1895.

Revideret og fundet rigtigt.

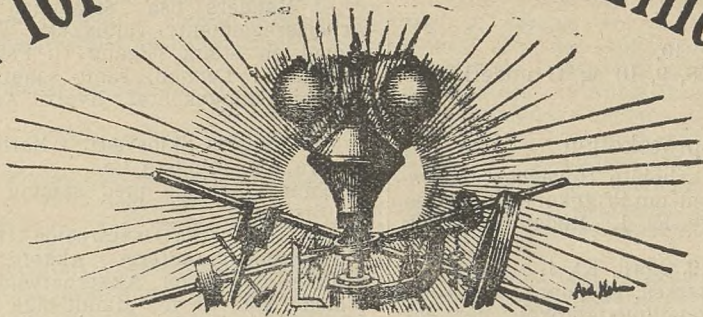
J. M. Eggert.

K. Eriksen.

J. A. Olsen

H. P. Hansen,
Forretningsfører,

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7

April og Maj 1895

7. Aargang

Forbundets 4. Kongres

aaabnedes Fredag den 12. April, Morgen Kl. 8 $\frac{1}{2}$, af Forretningsføreren, *H. P. Hansen*, der bød de Delegerede „Velkommen“ samt meddelte, at Forbundet for Tiden tæller 39 Afdelinger, som vare repræsenterede ved 38 Delegerede.

Følgende Afdelinger vare repræsenterede:

Smede og Maskinarb. Forbund i Kbhvn. ved *V. Stilling*, *N. Larsen* og *N. Lundby*. *Grovsmedenes Fagforening* i Kbhvn. ved *Joh. M. Eggert*, *Klejnsmedeforeningen* i Kbhv. ved *J. P. Borek* og *M. Sørensen*. *Kedelsmedeforeningen* i Købh. ved *K. Hansen*. *Helsingør Afdeling* ved *Chr. Rasmussen* og *H. Schiller*. *Aarhus* ved *H. C. Petersen* og *L. J. Sørensen*. *Randers* ved *H. Jensen*. *Thisted* ved *C. Dysted*. *Hjørring* ved *C. F. Rasmussen*. *Aalborg* ved *H. Petersen*. *Skive* ved *A. Neumann*. *Nykøbing M.* ved *O. C. Andersen*. *Lemvig* ved *N. P. Hansen*. *Herning* ved *N. K. Kristensen*. *Silkeborg* ved *A. Petersen*. *Varde* ved *H. P. Hansen*. *Esbjærg* ved *Marcussen*. *Kolding* ved *N. F. Hegelund*. *Fredericia* ved *Lindballe*. *Vejle* ved *F. C. Lund*. *Horsens* ved *P. Andersen*. *Odense* ved *P. Rosenkrantz*. *Spøndborg* ved *Chr. Olsen*. *Nakskov* ved *R. Olsen*. *Nykøbing F.* ved *J. Nielsen*. *Slagelse* ved *N. Nielsen*. *Nykøbing S.* ved *L. P. Larsen*. *Holbæk* ved *J. Olsen*. *Roskilde* ved *Chr. Jensen*. *Ribe* ved *J. Poulsen*. *Nørre Sundby* ved *S. Olsen*.

Følgende Afdelinger vare ikke repræsenterede: *Næstved*, *Kallundborg*, *Vordingborg*, *Ringsted*, *Stege*, *Faaborg*, *Assens*, *Stubbekøbing*.

Tilstede var desuden Hovedbestyrelsen, *Vald. Olsen*, *N. P. Nielsen*, *H. Hansen*, *P. Hansen*, *Chr. Poulsen* og *R. Olsen*.

Der nedsattes et Udvalg bestaaende af *H. Hansen*, *København*, *C. H. Petersen*, *Aarhus*, og *H. Schiller*, *Helsingør*, for at prøve Mandaterne. Udvalget indstillede samtlige Mandater til Godkendelse, som derpaa vedtoges.

Til Ordstyrere valgtes *N. P. Nielsen*, *Kbhv.*, og *H. Petersen*, *Aalborg*. Til Sekretærer *Chr. Rasmussen*, *Helsingør*, og *V. Stilling*, *Kbh.* Endvidere nedsattes et Redaktionsudvalg bestaaende af *V. Olsen* og *N. Larsen*, *Kbhv.*, samt *P. Andersen*, *Horsens*.

Redaktionsudvalget tiltrædes al Tid af de respektive Forslagsstillere.

Den for dette Møde ledende Ordstyrer, *N. P. Nielsen*, overtog nu Mødet Ledelse og satte Dagsordenens Punkt 3,

Kongressens Forretningsorden, under Debat, der efter kort Diskussion vedtoges saaledes:

1. Kongressen vælger 2 Ordstyrere og 2 Sekretærer. Hvert Møde ledes af en Ordstyrer, med Sekretærernes Bistand. Ordstyrerne ordner indbyrdes Ledelsen af Møderne. Ønsker den ledende Ordstyrer at udtale sig under et Punkt eller en Sags Behandling, overgiver han Ledelsen til den anden Ordstyrer.
2. Ved alle Afstemninger gælder almindelig Stemmeret. Afstemning ved Navneopraab kan fordres af mindst 3 Delegerede. Naar Afstemning ved Haandsoprækning er foretaget, kan Navneopraab ikke forlanges, medmindre at Halvparten af de Delegerede har undladt at stemme.
3. Den ledende Ordstyrer søger, saa vidt muligt, at tilendebringe Behandlingen af den foreliggende Sag, inden hvert Mødes Slutning. Han kan derfor stille Forslag om Debattens Afslutning og om Begrænsning af Tiden for Talerne. Saadant Forslag kan ogsaa stilles af Kongressens øvrige Medlemmer.
4. Til Formforslag, d. v. s. Forslag 1) om Sagens Afvisning, 2) om Sagens Udsættelse, 3) om Udvalgs Nedsættelse, 4) om Debattens Afslutning, 5) om Forslags Tilbagetagelse, 6) om en Sags Genoptagelse, kan ikke stilles Ændringsforslag.
5. Hovedforslag og Ændringsforslag kunne indleveres indtil Afstemning paabegyndes om det først fremlagte Hovedforslag, men Motivering af dem eller Debat om dem kan ikke tillades, naar Debattens Afslutning om det først foreliggende Hovedforslag er vedtaget.
6. Hovedforslag og Ændringsforslag, som stilles, skal indleveres skriftlig til Ordstyreren, underskrevet med Navn og Navnet paa den Afdeling, han repræsenterer.
7. Sekretærerne fører Kongressens Forhandlingsprotokol, der kun skal indeholde Diskussionsæmnerne og de vedtagne Beslutninger, med Angivelse af Stemmeantal for og imod. Protokollen oplæses ved hvert Mødes Begyndelse, for det foregaaende Møde. Reservationer til Protokollen modtages kun, naar Afstemning ved Navneopraab har fundet Sted.
8. Møderne begynder til den i Forretningsordenen fastsatte Tid uanset de Mødes Antal.
9. For nærværende Kongres fastsættes Møderne til

Fredag fra 8 $\frac{1}{2}$, til 11.

” - 1 - 5.
” - 6 - 9.

Lørdag fra 8 til 10.

" - 11 - 3.

" - 5 - 8.

" - 9 - 8.

Søndag - 8 - 10.

10. Dagsordenens Punkter 7, 8, 9, 10 og 11 underkastes 2 Behandlinger.

Punkt 4

Forhandlingsprotokollen

for de siden sidste Kongræs afholdte Hovedbestyrelsesmøder oplæstes. Diskussionen om Protokollen udsattes til næste Møde, der begyndte Kl. 1. Mødet hævet Kl. 11,30.

2det Møde den 12. April, Kl. 1.

(Ordstyrer: H. Petersen, Aalborg.)

Hovedbestyrelsens Forhandlingsprotokol, der var oplæst i forrige Møde, godkendtes uden Diskussion.

Punkt 5.

Beretning om Forbundets Virksomhed siden forrige Kongræs.

a. Forbundets:

Forretningsføreren, H. P. Hansen, aflagde Beretningen.

Ved Kongressen i København i 1893 var Antallet af Afdelingerne 21.

Ved Kongressen i Aarhus 1895 39. De tilkomne er: Skive, Nykøbing S., Hjørring, Nykøbing F., Kolding, Nakskov, Nørre Sundby, Stege, Fredericia, Silkeborg, Assens, Faaborg, Næstved, Korsør, Stubbekøbing, Vordingborg, Kallundborg, Ribe, Herning, Lemvig, Thisted, ialt 21.

Ophævede i 1893-94: Korsør efter 3 Maaneders Virksomhed, Storehedinge 1 Aars. Køge for 3. eller 4. Gang.

Byer, hvori der i April 1895 ingen Afdelinger er:

Lolland-Falster.

Rødby, Nysted, Maribo.

Sjælland.

Præstø, Faxe, Storehedinge, Køge, Skelskør, Korsør, Sorø, Frederikssund, Hillerød, Frederiksværk.

Fyn, Langeland og Æro.

Nyborg, Kerteminde, Bogense, Middelfart, Rudkøbing, Æreskøbing, Marstal.

Jylland.

Ringkøbing, Holstebro, Struer, Vestervig, Viborg, Løgstør, Nibe, Frederikshavn, Sæby, Hadsund, Mailager, Hobro, Grenaa, Æbeltoft, ialt 34.

Af Konflikter har været følgende:

Strejke paa de smitske Jærnstøberier og Maskinfabriker i Aalborg i Maj 94, der vandtes fuldstændig efter 10 Dages Forløb.

Rasmussens Søner i Slagelse — en Affære, hvoraf der ikke blev Konflikt — men hvorfra 12 Mand blev afskediget paa Grund af stillede Fordringer.

Aarsagen til at ikke Forbundet tog sig deraf, var en fejlagtig Optræden fra Afdelingens Side.

„Sløbe Larsens“ Fjernelse fra de „smitske Jærnstøberier og Maskinfabriker i Aalborg i August 93, hvortil Hovedbestyrelsen paa Grund af tilstedeværende Forhold nægtede sin Medvirkning.

Petersen og Christensen i København.

En Arbejdsstansning paa 3 Dage, hvor Hovedbestyrelsen tvang Arbejderne til igen at optage Arbejdet.

Grovsmedestrejken i Aalborg i Efteraaret 93, der tabtes.

Grovsmedestrejken i København i Marts 94, der vandtes fuldstændig.

Strajken hos „Christen“ Andersen i Svendborg i Foraaret 94, der ordnedes ved Voldgift og bragte nogle Fordele.

Hos Samme igen fra 24. Febr. 95 paa Grund af hans Brud paa Overenskomsten.

Vundne Fordele ved Overenskomst.

I Vejle er Arbejdstiden indskrænket en halv Time

paa alle Arbejdspladser undtagen hos Svanberg og Petersen, hvorfor deres Værksteder endnu ere blokerede.

I Randers paa „Strømmen“ fjærnedes et brutalt Arbejdsreglement i Januar 94. Dette gav Anledning til saavel en stærk Tilgang til Fagforeningen som til en Staving i Lønren, samt senere Oprettelse af et Arbejdsanvisningskontor, hvortil Arbejdskøberne sluttede sig.

Helsingørs Skibsværft i Marts 95:

25 Øre som mindste Løn,

10 Timers Arbejde med samme Løn som tidligere for 10¹/₂ Time,

50 pCt. Tillæg for Overarbejde, tidligere 33 pCt.,

Timelønnen garanteret i Akkord,

Samme Tillæg for Akkordarbejde udført som Overarbejde, som til den almindelige Timebetaling.

Nykøbing S.: Gennemførelse af 27 Øre i Timen og Afskaffelse af Kost og Logi overalt i Juni 94.

I København nye „Fælles Værkstedregler“ med nogle Fordele for Arbejderne.

I Esbjerg hos N. J. Poulsen en Overenskomst fra 1. September 94. Mindste Timeløn 25 Øre, Arbejdstiden 10 Timer, samme Løn som for 10¹/₂ og 25 til 50 pCt. for Overarbejde.

I København hos Stålgren & Hertz gennemførtes Odenseprogrammet fra 1. Oktober 94.

Processer.

Chr. Andersen i Svendborg har anlagt 4 Sager mod Forretningsføreren. Deraf er faldet Dom i 1, der lyder paa 100 Kr. i Bøde eller 15 Dages Fængsel og 80 Kr. i Sagsomkostninger.

En Skruebrækker fra Nørre Sundby anlagde Sag, hvilken jævnedes med 30 Kr. ved Forlig.

Blokade af Værksteder.

Svanberg i Vejle fra 22. April 1893,

J. C. Jensen, Silkeborg, fra 3. Marts 94.

Petersen, Dæmningen, Vejle, fra Decbr. 94.

I København hos:

Borch, Artilleri-Kasernen, Olsen, Øresundsgade, Allermann, Bragesgade, Lyngø, Godthaabsvej, Necketon, Godthaabsvej.

Ufærdigt Arbejde.

Polititilsyn med vore rejsende Medlemmer er søgt afskaffet. Vi har korresponderet med Politimesteren i Kolding og andre Autoriteter, dog endnu uden Resultat.

Internationalt Bureau i Schweiz har ført en tarvelig Tilværelse siden det oprettedes i Eftersommeren 93. Vi har nu tilsagt det vor Støtte, dersom ogsaa andre, særlig de store Lande gør det, saaledes at dets Bestaaen er sikret.

Smedemesterforeningen i København har forkastet et af os stillet Forslag om at oprette en Voldgiftsret.

Angaaende Ulykkesforsikringen er der ført nogle Forhandlinger med Bestyrelsen for Fabrikantforeningen i København, der foreløbig kun har ført til en Udtalelse fra disse om det ønskelige i, at Arbejderne forsikredes.

Metalarbejderforbundet, hvorpaa der fra sidste Kongræs arbejdedes i et Aars Tid, har maattet opgives af Mangel paa Forstaaelse fra de andre Organisationer, Blikkenslagerne, Formerne, osv.

Agitationen.

I Vinteren 94 og 95 er afholdt Møder i 44 Byer, dels hvor vi tidligere havde en Organisation, dels ingen.

I de sidste er stiftet 7 ny Afdelinger, nemlig i Stubbekøbing, Vordingborg, Kallundborg, Ribe, Herning, Lemvig og Thisted.

I de forløbne 2 Aar er foretaget af Forretningsføreren 18 Rejser med et Dageantal af 61 og en Agitationsrejse paa 45 Dage, ialt 106 Dage. Desuden har Medlemmer af Hovedbestyrelsen foretaget mindre Rejser. Endvidere overværede Forretningsføreren Arbejdermødet i Aarhus den 8. Juli 94, hvor der holdtes Fagmøde.

Beretning om Forholdet i Udlandet.

Der har været ydet Understøttelse til en Strejke i

Christiania, desuden paa Opfordring fra Partifæller i Nøise til en Kollega der.

Med Sverrig, Norge og Tyskland har vi staaet i en livlig Rapport og i alle Tilfælde af nogen Betydning har Blokering af Arbejdspladser været meddelt i alle Blade i de 4 Lande.

Af *Hovedbestyrelsesmøder* er afholdt 70 med ca. 240 Sager behandlede.

Fagbladets Oplag er forøget med 1000 siden forrige Kongres.

Nyt Medlem af Hovedbestyrelsen: H. Hansen istedetfor N. Petersen af Grovsmedenes Fagf.

Tilgangen af Medlemmer i de forløbne 2 Aar var 863.

Formændene for forskellige Afdelinger supplerede Beretningen, hvorefter den enstemmig godkendtes.

b. Forretningsføreren aflagde dernæst Beretning om Rejse- og Understøttelseskassens Virksomhed og de Foranstaltninger, som der var foretaget, hvorefter ogsaa denne godkendtes.

Punkt 6.

Regnskabet.

(Ordstyrer: N. P. Nielsen.)

Regnskabet fra 1. Januar 1893 til 31. Decbr. 1894 fremlagdes af Forretningsføreren og godkendtes enstemmig uden Debat.

Punkt 7.

Revision af Lovene.

Fra Hovedbestyrelsen forelaa Forslag om at stryge sidste Punkt i Lovens § 4 a, saaledes at Hovedbestyrelsens Medlemmer (ikke Forretningsføreren) faar Stemmeret paa Kongressen. V. Olsen motiverede og anbefalede det til Vedtagelse. Efter en længere Diskussion forkastedes det og følgende af Rasmussen, Helsingør, stillede Forslag vedtoges:

Til Kongressen har enhver af Forbundets Afdelinger Ret til at sende 1 Delegeret for indtil 100 Medlemmer, 2 for indtil 300, 3 for indtil 400 og 5 for indtil og over 500 Medlemmer.

Til § 4 b. foreslaar Hovedbestyrelsen:

§ 4 b. De to sidste Linier stryges og forandres til: Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales de Delegerede af Hovedkassen.

Klejnsmedeforeningen foreslaar:

Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales af Hovedkassen. Tarepenge betales af Afdelingen selv. Naar to eller flere Afdelinger vælger en Delegeret, skal de i Forening afholde Tarepengene.

Klejnsmedeforeningens Ændring forkastedes og Hovedbestyrelsens vedtoges.

Til § 4 d. foreslog *Klejnsmedeforeningen*: Hovedbestyrelsen forøges med 3 Repræsentanter. Dette anbefalede af *Borck* med den Motivering, at da nu Forbundet talte saa mange Medlemmer, var det ikke formeget om Hovedbestyrelsen blev forøget til 10 mod tidligere 7 Medlemmer. Forslaget forkastedes med stor Majoritet.

Mødet hævet.

3. Møde den 12. April, Kl. 5.

(Ordstyrer: H. Petersen.)

Klejnsmedeforeningen foreslog følgende Ændring til § 6. Revisorerne lønnes hver med 2 Kr. for hver Revision. Ændringen anbefalede af *Borck* og bekæmpedes af V. Olsen. Forkastedes med stor Majoritet.

En Omskrivning af § 8 vedtoges uden Diskussion.

Fra *Hovedbestyrelsen* forelaa Forslag til en saalydende Affattelse af § 9:

Ingen Arbejdsnedlæggelse kan finde Sted, ejheller Underhandling med Arbejdskøberne og gennemgaaende Lønforhøjelser, eller Paatale af begaaede Uregelmæssigheder i bestaaende Overenskomster, før Sagen har været forelagt Hovedbestyrelsen og faaet dennes Godkendelse.

Naar en Konflikt i København udbryder, hvori flere Afdelingers Medlemmer er interesserede, maa en Strejke ikke iværksættes, forinden den er godkendt paa

et Møde af samtlige Bestyrelser for de københavnske Afdelinger og Hovedbestyrelsen.

Naar en Strejke er godkendt af Hovedbestyrelsen eller af dennes Repræsentant ved personlig Tilstedekomst, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra ottende Dagen efter Strejkens Udbrud, for saa vidt den omfatter et Antal Strejkende, der overstiger 5 pCt. af Afdelingens Medlemsantal. Et Antal, lig 5 pCt. af Afdelingens ikke-strejkende Medlemsantal understøtter Afdelingen til enhver Tid selv.

Bidraget til saadanne Strejker paaligner Hovedbestyrelsen Afdelingerne med lige store Beløb pr. Medlem. Hovedbestyrelsen bestemmer Understøttelsens Størrelse.

Overskud fra Indsamlingen (ogsaa frivillige) til Strejker, skal straks efter Strejkens Ophør tilstilles Hovedkassen og indføres i Bøgerne paa en særskilt Konto.

Strejkens og sammes Regnskabsførelse bestemmes og kontrolleres af Hovedbestyrelsen.

Klejnsmedeforeningen foreslaar hertil følgende Ændring:

§ 9 3. Stk. Dog undtages herfra, hvis en Afdelings Midler ved Afslutningen af en større Konflikt ere ud-tømte, og endnu et ringe Antal skal understøttes.

Aalborg Afdeling foreslaar:

Naar en Strejke godkendes af Hovedbestyrelsen, oprettes en skiftelig Kontrakt imellem Hovedbestyrelsen ved sin befuldmægtigede Repræsentant, og den vedkommende lokale Forening, der bestemmer, hvad Hovedkassen skal yde i Understøttelse til dem, der muligvis skulde blive arbejdsløse eller lide andet Tab i Anledning af Strejken.

N. Larsen, Købhv., anbefalede at vedtage Hovedbestyrelsens Forslag, dog med den Ændring, at Sætningen „eller Paatale af begaaede Uregelmæssigheder i bestaaende Overenskomster“ udgaar.

Vald. Olsen tog herefter, paa Hovedbestyrelsens Vegne, ovenstaaende Sætning tilbage.

Klejnsmedeforeningens Ændring forkastedes med 14 St. mod 11.

Forslaget fra *Aalborg* forkastedes med 15 St. mod 9, hvorefter Hovedbestyrelsens vedtoges.

Hovedbestyrelsen foreslog indsat følgende ny § 10.

Ny § 10. Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomst om Arbejdstid og Arbejdsløn, ejheller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskendelsen af stedlige Institutioner, uden Hovedbestyrelsens Samtykke.

Gl. § 10 bliver § 11. Dette vedtoges.

B. Afdelingernes Love.

Hovedbestyrelsen foreslog: § 12. Forbundet kan ikke opløses uden at $\frac{2}{3}$ af samtlige Medlemmer stemmer derfor.

Vedtoges.

§ 12 bliver § 13.

§ 13 tilføjes: Ethvert Medlem, der handler uhæderligt, ukollegialt eller i Strid med bestaaende Regler, tagne af Arbejderne til Beskyttelse af deres Interesser, kan ekskluderes paa enhver Generalforsamling med en Majoritet af $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

Vedtoges.

Af Afdelingen i Helsingør var stillet følgende Tilføjelse til § 13 1. Stk.:

Dog kan ingen samtidig være Medlem af „Dansk Smede- og Mask. Forbund“ og en anden faglig Organisation, hvis Love ere i Modstrid med Forbundets.

Denne Tilføjelse forkastedes efter at det var oplyst, at § 24 i saadanne Tilfælde vil kunne benyttes med samme Virkning.

Dernæst vedtoges følgende Tilføjelse til § 15:

Naar et Medlem begiver sig til Ulandet for at søge Arbejde, maa han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmelde saavel sin Afrejse som sin Tilbagekomst.

Endelig vedtoges en Tilføjelse til § 24, saa at denne kommer til at lyde:

Afdelingerne har Ret til, for deres lokale Virksomhed, at vedtage og benytte særlige Bestemmelser, der dog ikke maa være i Modstrid med nærværende Love, som til enhver Tid er gældende og naarsomhelst kan bringes i Anvendelse.

Mødet hævet.

4. Møde den 13. April, Kl. 8 Morgen.

(Ordstyrer: N. P. Nielsen.)

Protokollen fra det foregaaende Møde oplæses og godkendes.

Reise- og Understøttelseskassens Love.

Hovedbestyrelsen foreslaar til § 2 b.: fra „Maaneder“ stryges, saaledes at Udlæringer skal være mindst 12 Maaneder Medlem for at blive understøttelsesberettigede og ikke som nu, hvor de bliver berettigede 10 Dage efter Lærebrevets Udstedelse og deres Indmeldelse i Forbundet. N. Larsen, København, foreslog at sætte Grænsen til 3 Maaneder efter Lærebrevets Udstedelse, forudsat at de bliver indmeldt inden 10 Dage efter at have udlært. Hovedbestyrelsens Forslag forkastedes ved Navneopraab med 25 Nej mod 7 Ja.

Følgende Afdelinger svarede Nej: Hjørring, Aalborg, Randers, Skive, Thisted, Lemvig, Herning, Varde, Esbjerg, Kolding, Vejle, Fredericia, Aarhus, Svendborg, Odense, Nørre Sundby, Roskilde, Ribe, Nykøbing M., F. og S. samt Grovsm. Fagi. i Kbh.

„Ja“ svarede følgende: Silkeborg, Nakskov, Helsingør, Klejnsmedeforeningen og N. Larsen, Kbh.

„Stemmer ikke“ svarede Lundby og Stilling, Købh.

Derpaa vedtoges følgende af Hovedbestyrelsen foreslaaede Ændringer:

§ 2 c. efter „Løbenummer“ tilføjes „og Udstedelsesdato“. Endvidere fortsætter Pkt. c.: I Byer, hvori der tidligere har været Afdelinger, der endnu staar i Gæld til Understøttelseskassen, bliver en ny oprettet Afdelings Medlemmer først berettigede efter 12 Maaneders Forløb.

Undtagne herfra er Medlemmer, der i den mellem-liggende Tid har betalt deres Kontingent til en anden af Forbundets Afdelinger.

§ 2 d. Berettigede er endvidere: Fagfæller, som hjemkommer fra Udlandet og som ved deres Hjemkomst præsterer Bevis for, at de i de sidste 12 Maaneder har været Medlem her og i Udlandet.

Punkt e. Sidste Punktum fortsætter saaledes:

Fagfæller, der bliver Medlemmer ved Oprettelsen af nye Afdelinger, er understøttelsesberettigede efter 6 Maaneders Forløb. Det samme er Tilfældet med de Danske, der har erhvervet sig Understøttelsesret i Tyskland.

Klejnsmedeforeningen foreslaar følgende Ændring til § 5: Grænsen nedsættes fra 33 til 25 Aar.

Vald. Olsen foreslaar 30 Aar. Første Ændring toges tilbage til Fordel for sidste. Endelig forkastedes efter lang Diskussion begge Ændringer med alle St. mod 4.

Mødet hævet.

5. Møde den 13. April, Kl. 11.

(Ordstyrer: H. Petersen.)

Fortsættelse af Behandlingen af Revision af Rejse- og Understøttelseskassens Love.

Klejnsmedeforeningen foreslaar følgende til § 7:

Ny §. Ethvert Medlem, som bliver arbejdsløs og endnu ikke har indbetalt et Aars fuldt Kontingent til Afdelingen, er kontingentfri under Arbejdsløsheden, imod at hans Rettigheder bliver hvilende i lige saa lang Tid, som Arbejdsløsheden varer.

Esbjerg foreslog:

Rejsende Medlemmer, som ikke er understøttelsesberettiget, faar fri Stempler i den Tid, de er paa Rejse. Dog skal de betale Kontingent i et Aar før de kan faa Understøttelse.

Rosenkranz, Odense, foreslog: Ugifte Medlemmer, der kun er Understøttelsesberettigede, naar de rejser, men som ønsker at blive i den By, hvor de sidst har

arbejdet, kan faa Fristempler, dog ikke udover 3 Maaneder.

Efter en indgaaende Diskussion henvistes saavel Forslagene som Ændringen til Redaktionsudvalget.

Hovedbestyrelsen foreslog:

Gl. § 11 udgaar.

Ny § 11 lyder saaledes:

Under Sygdom betales ikke Rejsehjælp eller Arbejdsløshedsunderstøttelse.

§ 12. Efter „Arbejde“ tilføjes „i mindst 14 Dage“. Klejnsmedeforeningen foreslaar Ændring til § 14. Samt et Tilskud af 1 Kr. pr. Medlem om Aaret, fordelt paa to Maaneder (Juli og August).

Randers foreslog:

Afdelingerne betaler af hvert nyt Medlems Indskud en Krone til Rejse- og Understøttelseskassen.

En ny Afdeling er ikke understøttelsesberettiget før efter et halvt Aar at have staaet i Forbundet.

Ethvert Medlem, som træder i Arbejde paa et Sted, hvor der findes en Afdeling, skal aflevere sin Rejsebog til Afdelingens Formand.

Aalborg og Holbæk foreslog:

Kontingentet til Rejse- og Understøttelseskassen forhøjes med 10 Øre pr. Uge, hvilken Forøgelse af Indtægten udelukkende anvendes til en Forhøjelse af Understøttelsen, saaledes at Geschænk paa Værkstederne for Fremtiden undgaas:

P. Andersen, Horsens, foreslog tilføjet, at intet Medlem maa hæve Geschenk paa Værkstederne.

K. A. Hansen, Kbh., foreslog at forhøje Kontingentet til Rejse- og Understøttelseskassen med 5 Øre pr. Uge. Stilling og N. Larsen, Kbh., stillede følgende Ændring: Kontingentet til Rejse- og Understøttelseskassen forhøjes med 2 Øre pr. Uge.

Forslaget fra Randers forkastedes, Forslaget fra Klejnsmedeforeningen toges tilbage til Fordel for det af Stilling og N. Larsen stillede. Forslagene fra Aalborg og Holbæk forkastedes. K. A. Hansens ligeledes. P. Andersens Ændring bortfaldt.

Et Forslag fra Næstved om, at ugifte Medlemmer skulle betale 10 Øre mere egentlig i Kontingent end gifte, forkastedes.

Endelig vedtoges Stillings og N. Larsens Ændring om en Forhøjelse af 2 Øre egentlig.

Punkt 8.

Særlige Forslag.

Af Vald. Olsen m. fl. var til § 11 i alm. Bestemmelser stillet følgende Forslag:

„Under Militærtjeneste og Sygdom ere Pligter og Rettigheder, saavel til Forbundet som til Rejse- og Understøttelseskassen, hvilende. Anmeldelse om Sygdommens eller Militærtjenestens Begyndelse og Slutning skulle uopholdelig foretages.

Dette vedtoges.

Randers Afdeling foreslog:

Ethvert Medlem, som træder i Arbejde paa et Sted, hvor der findes en Afdeling, skal aflevere sin Rejsebog til Afdelingens Formand.

Forslaget toges tilbage.

Kolding Afdeling foreslaar:

Der indføres ensartet, af Hovedbestyrelsen kontrolleret, Regnskab i alle Afdelinger.

Dette vedtoges.

P. Andersen, Horsens, foreslaar:

Det paalægges Afdelingernes Revisorer at eftersé Kassebeholdningerne ved hver Revision, for saa vidt dette undlades, ere Revisorerne til enhver Tid medansvarlige for Kassebeholdningen.

Dette vedtoges.

Randers Afdeling foreslaar:

Der oprettes Arbejdsanvisningskontorer i alle Byer. H. Jensen, Randers, ændrer Forslaget til:

Alle Afdelinger opfordres til at søge oprettet Arbejdsanvisningskontorer saa hurtigt som muligt.

Chr. Rasmussen, Helsingør stillede følgende Resoluition, der vedtoges: Kongressen udtaler sin Tilslutning

til Tanken om Arbejdsanvisningskontorer i Provinserne, dog saaledes, at det overlades de enkelte Afdelinger at tage Tanken op, naar de anser Tiden for passende.

Randers Afdelings og H. Jensens Forslag bortfaldt. *N. P. Nielsen*, København, stillede følgende Resolution, som vedtoges:

Kongressen henstiller til alle Afdelinger at forbyde deres Medlemmer at give „Geschenk“ paa Værkstederne. Som Følge heraf bortfaldt tvende af *P. Andersen*, Horsens, og *H. Petersen*, Aalborg, stillede Resolutioner.

Aalborg Afdeling foreslaar, at der af Hovedbestyrelsen tilbagebetales den de Beløb som Afdelingen har udbetalt i Understøttelse til de to Medlemmer, der blev arbejdsløse som Følge af Forholdenes Ordning paa de Schmitske Maskinværksteder i Aalborg. Efter at *Forretningsføreren* og *H. Petersen*, Aalborg, har haft Ordet, vedtoges følgende Resolution:

Kongressen anerkender Hovedbestyrelsens og Forretningsføreren Optræden i Striden mellem dem og Aalborg Afdeling angaaende Understøttelsen til *L. Jensen* og *J. M. Christensen*, der bleve afskedigede fra de Smitske Jernstøberier og Maskinfabriker i Aalborg i April 1894 og gaar derpaa over til den næste Sag paa Dagsordenen.

Til Lovenes § 1 Punkt 1 (Forbundets Formaal) foreslaar *Hovedbestyrelsen* følgende Tilføjelse:

Dette Fonds Minimumsgrænse maa, under almindelige Forhold, ikke være under 2 Kr. pr. Medlem.

Ny § 9 tilføjes:

Strejkefondens Midler maa ikke angribes saalænge Bidraget til Strejker ikke paalignes med Beløb, der overstiger 50 Øre ugentlig pr. Medlem.

Er det i Strejkefonden værende Beløb ved en Strejkes Afslutning under Minimumsgrænsen, udskrives extra Bidrag indtil denne er naaet.

Tilføjelserne vedtoges enstemmig og Oprettelse af et Strejkefond er saaledes vedtaget. Angaaende den første Indbetaling vedtoges følgende af *Stilling* og *Lundby*, Kbhv., stillede Resolution:

Det overlades til de forskellige Afdelinger at ordne Indbetalingerne til Strejkefonden, som Forholdene passer bedst i de forskellige Byer, dog at det skal være indbetalt senest inden 5 Maaneder fra i Dag.

Mødet hævet.

6. Møde den 13. April, Kl. 5.

(Ordstyrer: *N. P. Nielsen*.)

Redaktionsudvalget foreslog følgende Affattelse af § 7 i Rejse- og Understøttelseskassee Love:

Arbejdsløse Medlemmer, som endnu ikke ere understøttelsesberettigede, kan ved Henvendelse til vedkommende Tilidsmænd hver Uge erholde foreløbige Stempler (Restance Stempler), med hvis Betaling der kan gives Henstand til senest 14 Dage efter at Medlemmet er traadt i Arbejde. Det samme gælder dem, der, efter at have erholdt Understøttelse i 70 Dage, vedblivende ere arbejdsløse.

Fristempler af anden Art end nævnt i § 11 (alm. Bestemmelser) kan ikke erholdes.

Denne Affattelse vedtoges med 18 St. mod 7.

Fra *Nykøbing M.* forelaa Forslag om Oprettelse af en Begravelseskasse. Forslaget motiveredes af den Delegerede, *O. C. Andersen*, og forkastedes efter en kort Diskussion med alle Stemmer mod 2.

Punkt 9.

Meddelelse om Arbejds løn og Arbejdstid i Faget, som Grundlag for Forbundets videre Virksomhed.

Forretningsføreren aflagde Beretning om Forholdene i de forskellige Byer. Efter en længere Diskussion vedtoges det ikke længere at nøjes med Odenseprogramets 27 Øre som mindste Løn.

Lundby, København, foreslog følgende Resolution, som vedtoges med 15 St. mod 6:

Det vedtages, snarest muligt at søge gennemført en Minimumsløn af 35 Øre for alle Smede og Maskinarbejdere i Danmark.

Punkt 10 og 11.

Agitationen og Fagbladet.

Forretningsføreren gav Meddelelse om Agitationen i de forløbne 2 Aar og henstillede til Kongressen, at lade Hovedbestyrelsen fortsætte paa samme Maade efter Skøn og Ævne. Han gav ligeledes nogle Meddelelser om Fagbladet og anbefalede, ikke fremtidig at aftrykke Rejse- og Underst.-Kassens Regnskab i sin Helhed, men kun Hovedsummerne.

Rasmussen, Helsingør, anbefalede at slutte med Diskussionen angaaende denne Sag, da Hovedbestyrelsen efter hans Mening havde arbejdet saa udmærket i den forløbne Tid, at man kun kunde anbefale den kommende Hovedbestyrelse at gøre ligesaa.

Sørensen, Aarhus, foreslog, at Fagbladet udvides til samme Størrelse som Bødkernes og trykkes i Arbejderpartiets Trykkeri i Aarhus. Dette forkastedes.

Stilling, København, foreslog: Det overlades til Hovedbestyrelsen, at ordne Fagbladet med Hensyn til Størrelse og Trykkersted. Dette vedtoges.

Med Hensyn til Regnskabet vedtoges det, fremtidig kun at indrykke Hovedsummerne for Ind- og Udbetalinger.

Løvrigt godkendtes den Maade, hvorpaa Agitationen og Fagbladet var ledet.

Møde den 13. April, Kl. 9 Aften.

(Ordstyrer: *H. Petersen*.)

Punkt 12.

Fastsættelse af Forretningsføreren Løn og Valg af Forretningsfører.

Chr. Poulsen, København, foreslog, at fastsætte Forretningsføreren Løn til 100 Kr. maanedlig.

Af *C. F. Rasmussen*, Hjørring, *H. Hansen* og *Joh. Eggert*, Købh., m. fl. blev forlangt Afstemning ved Navneopraab, idet der fra *R. Olsen*, Nakskov, var foreslaaet at fastsætte Lønnen til 120 Kr. maanedlig. Ved Afstemningen ved Navneopraab stemte følgende Delegerede for 120 Kr.:

Hjørring, Skive, Nykøbing M., Thisted, Lemvig, Silkeborg, Varde, Kolding, Fredericia, Vejle, Svendborg, Nakskov, Nykøbing S., Holbæk og Roskilde, ialt 15 St.

For 100 Kr. stemte følgende Delegerede:

Aalborg, Esbjerg, Aarhus, Odense, Nykøbing F., Helsingør, Kedelsmedeforeningen, Klejnsmedeforeningen, Grovsmedenes Fagf., Ribe og Norre Sundby, ialt 14.

Det vedtoges at underkaste Sagen endnu en Behandling.

Punkt 13.

Valg af Forretningsfører.

Hertil genvalgtes *H. P. Hansen* ved Akklamation.

Punkt 14.

Valg af Hovedbestyrelse.

Hertil valgtes:

Chr. Poulsen af Kedelsmedeforeningen med 34 St., *P. Hansen* af Klejnsmedeforeningen med 29 St., *H. Hansen* af Grovsmedenes Fagf. med 27 St., *N. Larsen* af Smede- og Mask. Forbund med 13 St., *N. P. Nielsen* med 10 St.

Valg af det 6te Medlem udsattes til næste Møde.

Mødet hævet Kl. 12,30.

7de Møde den 14. April, Kl. 8.

(Ordstyrer: *N. P. Nielsen*.)

Anden Behandling af Dagsordenens Punkter 7, 8, 9, 10 og 11 samt af Forretningsføreren Løn og Valg af det 6. Medlem til Hovedbestyrelsen.

N. P. Nielsen, stillede følgende Resolution, der vedtoges:

Kongressen overlader til Hovedbestyrelsen at forme de vedtagne Ændringer til Lovene, saaledes at disse paa intet Punkt kommer i Modstrid med tidligere gældende Bestemmelser, der ikke ere forandrede.

Af *Harald Petersen*, Aalborg, stilledes Forslag om at yde Afdelingen i Aalborg 50 Kr. som Erstatning for Afdelingens Udbetalinger til L. Jensen og J. M. Christensen. Dette forkastedes.

Til det vedtagne, af Redaktionsudvalget udarbejdede Forslag til Lovenes § 7 angaaende foreløbige Stempler, stilledes af *Rosenkrantz*, Odense, følgende Ændring:

Arbejdsløse Medlemmer kunne, ved at henvende sig til vedkommende Tillidsmænd, erholde foreløbige Stempler.

Ændringen forkastedes.

Følgende af *Sørensen*, Aarhus, stillede Resolution vedtoges:

Kongressen henstiller til Hovedbestyrelsen, saavidt muligt, at lade Forbundets Tryksager udføre paa Demokratens Trykkeri i Aarhus.

Ved den endelige Afstemning over Forretningsførerens Løn fastsattes denne til 100 Kr. maanedlig.

Til at indtræde i den 6. Plads i Hovedbestyrelsen valgtes *N. Lundby*.

Punkt 15.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i *København* i Paasken 1897.

Da Dagsordenen hermed var udtømt, sluttedes Kongressen med et af *Forretningsføreren* motiveret „Leve Fremskridt for Forbundet“.

N. P. Nielsen, Harald Petersen,
Ordstyrere.

Chr. Rasmussen, Viggo Stilling,
Sekretærer.

8 Timers Dagens Anerkendelse.

Otte Timers-Dagen bliver mere og mere af Fabrikkanterne og Jærnværksejerne anerkendt. Denne Gang er det Direktør *Heidler* paa Jærnværket Rothau i Bohmen, som erklærer i „Arbeiter-Schutz“ (Bladet „Arbejderbeskyttelse“), at 8 Timers Arbejdstiden ikke alene ligger i Arbejderens men ogsaa i Fabrikanternes Interesser, og at Indførelsen af 8 Timers-Dagen er særdeles at anbefale i Jærnindustrien. Istedetfor 2 Hold bliver ved den nye Indretning 3 Hold, som skifter Kl. 4 Morgen, Kl. 12 Middag og Kl. 8 Aften. Arbejderens Fordele bestaar efter Direktør *Heidler* deri: 1. Paa 8 Timer intensivt regelmæssigt Arbejde kommer 16 Timers Hvile, som skulde benyttes til Ophold i det Frie, til aandelig Pleje og Legemets Hvile. 2. Arbejderen kommer saaledes kun hver 3die Uge til Natarbejde (fra 8 Aften til 4 Morgen), hvilket absolut maa udøve en gavnlig Indflydelse paa hans fysiske og aandelige Konstitution. 3. Da Arbejderne i de fleste Tilfælde boer temmelig langt fra Arbejdspladsen blev deres Middagsmad, ved 12 Timers Skiften, bragt til Arbejdspladsen. Maden maatte opvarmes og blev spist ved kun lidt Ro og mange Afbrydelser. Ved 8 Timers Arbejde kan enhver Arbejder spise sin Mad sammen med Familien i Hjemmet, da han Kl. 12 skal paabegynde eller forlade sit Arbejde.

Som Fordel for Fabrikanten fremhæves:

1. Da Akkordlønnen ikke bliver højere, bliver Produktet naturligvis ikke dyrere. Derimod tager Forbruget af Kullene, Smørelse, Polerings- og Belysningsmateriel af og Produktet bliver selvfølgelig billigere.

2. En yderligere Prisbillighed bliver naaet igennem den forhøjede Produktion, da Arbejderens Arbejdskraft mindst stiger med 50 pCt.

3. Produktets Kvalitet bliver forbedret, fordi Arbejderens Lyst til Arbejde og Opmærksomheden ikke bliver trættest eller overanstrengt, som ved en 12 Timers Arbejdstid.

Efter Direktør *Heidlers* Erfaringer kan en Arbejder ved nogle Forbedringer i Driften i 8 Timer udføre lige-

saa meget, som før i 12 Timer. Hr. *Heidler* kan bevise, at en Arbejder kan fortjene i 8 Timer ligesaa meget, ja til Tider endog mere, som før i 12 Timer.

Til samme Resultat kom *Vogel* (en større Jærnindustri-drivende), som i 1892 udtalte følgende: „Jeg er selv for en 8 Timers Arbejdsdag og har ogsaa gennemført denne, fordi mine Arbejdere kan fortjene i 8 Timer ligesaa meget som ellers i 12. Jeg tjener derved, fordi mine Arbejdere udføre lige saa meget i 8 Timer, som andres i 12. Hvis en af mine Arbejdere vilde arbejde i 12 Timer, gav jeg ikke Tilladelse dertil, da han ikke kan udholde det og tilsidst ikke kunde udføre noget ordentligt Arbejde. Altsaa, fordi Jærnværksejerne tjener ved en Forkortelse af Arbejdstiden, stemmer de for en 8 Timers Arbejdsdag. Ja Fortjenesten er saa stor, at Fordelene ved en 8 Timers Arbejdsdag kan betragtes som en Fabriks-Hemmelighed. Af Konkurrencehensyn er dog en Del imod en almindelig Indførelse af en 8 Timers Arbejdsdag.

(Efter „Deutsche Metalarbeiter-Zeitung“, ved A. Neumann).

Efter Forlydende arbejder Direktør *Nielsen* ved Burmeister & Wains Skibsbyggeri paa at faa indført 8 Timers Arbejdsdagen der. Direktøren har, siger han, gjort de samme Erfaringer, som ovenfor omtalt. Om han kan overvinde Hr. *Tietgens* Modstand, bliver jo et andet Spørgsmaal. For 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse her hjemme vil Direktør *Nielsens* Anstrængelse have megen Betydning, men vi tror dog ikke, han kan bryde *Gehejme-Etatsraadens* Modstand, før vi ser det.

Red.

Vogt Eder for de frivillige Overenskomster!!

„Naar Akkordarbejde af Arbejdsgiveren *fordres* udført udenfor den normale Arbejdstid, betales der for hver Time af Overarbejdstiden samme Tillæg som ved almindeligt Overarbejde, nemlig en halv eller en Gang den sædvanlige Timeløn efter ovenførte Tider.“

Saaledes staa der i „Fælles-Værkstedesregler“ § 2 og vi senere i Artiklen meddele, hvorledes Fabrikantforeningens Medlemmer her i København med deres Bestyrelse i Spidsen fremtidig agter at fortolke den. Vore ældre Medlemmer husker endnu hvorledes disse „Fælles-Værkstedesregler“ fremkom. Det var ikke af noget Samarbejde mellem Arbejdskøbernes og vore Organisationer, i den Henseende var der ikke saa meget „fælles“ i dem, som der kan ligge paa en Negl.

Nej, det „fælles“ i dem var, at nu skulde Arbejderne lystre et ensartet „Gummielastikum-Reglement“ paa alle Fabrikerne, de skulde ikke have den Fordel overfor Offentligheden ved Stridigheder med enkelte meget yderlig „spekulerende“ Udbyttere, at kunne henvise til, at der er Arbejdspladser, hvor vi i alle Henseender bliver bedre behandlede. Nej, „fælles“ System i Udsvedningen, det var og skulde fremtidig være Principet og — Direktør *Hauberg*, Meinungsgade og Tagensvej, lagde for. Han var ogsaa den rette Mand til at gøre det, han, Frihandelsmanden med de liberale Tendenser, „lad staa til“ Princippernes Ypperstepræst herhjemme.

Der blev, lad os kun indrømme det, begaaet en betydelig Fejl fra Smede- og Maskinarbejdernes Forbunds Side, da man den Gang bøjede af for Magten eller — hvad skal vi sige. Thi skøndt Organisationen den Gang kun var en Skygge af hvad den nu er, saa er den Mulighed slet ikke udelukket, at vi var blevet de Sejrende. Og i hvert Fald vilde en Arbejdsmedlæggelse hos *Hauberg* paa det Tidspunkt haft til Følge, enten at han maatte opgive sine store Leverancer af Centrifuger til England eller — udtræde af Fabrikantforeningen, thi selv en Lock-out paa samtlige Fabriker vilde ikke have gjort *Haubergs* Stilling en eneste Smule bedre.

Men Lykken staar den Dristige bi, Hauberg spillede og — vandt.

Dette Held gav ham kun mere Lyst til at være „Foregangsmand“ og han nyder for Tiden den tvivlsomme Ære, at der Aaret rundt, paa det nærmeste, er ligesaa mange Konflikter mellem ham og hans Arbejdere, eller Klager fra disse, til Afgørelse indenfor Organisationerne, som fra alle øvrige ca. 25 Fabrikanter tilsammen.

Vi skal nu komme tilbage til det sidste Strids-spørgsmaal og her er det, at Fabrikantforeningens Bestyrelse har gjort ham Følgeskab.

Sidste Sommer var der en Tid stærk Udsigt til en Konflikt hos Hauberg. Aarsagen var den, at Overarbejde drevs i en rent ud sagt grusom Udstrækning og da Arbejdet udførtes i Akkord, fik Hauberg det udført til lige lave Priser, hvad enten det udførtes om Natten eller om Dagen. Og dette System var gaaet sin skæve Gang hver Sommer i 3—4 Aar, med en hvert Efteraar ligesaa regelmæssig tilbagevendende Udsmidning af overflødig Arbejdskraft.

Dette Forhold blev Arbejderne kede af og nægtede tilsidst rent ud at arbejde „over“.

Organisationerne traadte nu til, Krisen afværgedes og for første Gang fik Arbejderne en Smule Indflydelse paa det Reglement, de i alt skulde bøje dem for.

§ 2 i „Fælles Værkstedregler“ fik den Affattelse, den nu har og som findes i Spidsen af Artiklen.

De øvrige Punkter søgte vi at faa forandret, saaledes at vi kunde godkende dem, at vi kunde faa en Lov, efter hvilken der kunde siges, hvad der var Ret og hvad ikke. Men det passede ikke den Gang i d'Hrr.s Smag, der var nemlig kun Krudt under § 2.

Nu, vi slog os til Ro og var for Resten sjæleglade over § 2, men vi havde atter gjort Regning uden — Hr. Hauberg. Ja, en mærkelig Skæbne synes at drage os og Hauberg sammen, thi hver Gang vi en „stakket Stund“ hengiver os til Illusionernes fortryllende Himmelfred, saa er Hauberg der, og med en kold „Dousche“ hensætter han os igen paa Jorden. Ligesaadanne denne Gang.

For nogen Tid siden indløb til Bestyrelsen for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund Klage over, at der paa Fabrikken paa Tagensvej ikke betaltes efter § 2 ved Overarbejde i Akkord og Aarsagen var den, at det ikke var *fordret*, man havde kun *anmodet* Arbejderne om det. Arbejderne kunde gøre det, om de vilde, men de fik ingen ekstra Betaling — man *fordrede* det jo ikke.

Klagen kom til Hovedbestyrelsen og denne lod den igen med Paatale af det formentlig urigtige i Haubergs Fortolkning af § 2 gaa til Fabrikantforeningens Bestyrelse. Stor var derfor Hovedbestyrelsens Forundring, da Svaret, hvorefter vi hidsætter følgende Brudstykke, indløb:

„Bestyrelsen har hos Aktieselskabet indhentet Oplysninger om de faktiske Forhold. Det forholder sig herefter saaledes, at Aktieselskabet i et Tilfælde har meddelt Arbejderne, at de kunde arbejde over, hvis de vilde — eller, som Hovedbestyrelsen udtrykker det, har „anmodet“ Arbejderne om at arbejde over, i hvilket Tilfælde intet Tillæg er blevet udbetalt — og i et andet Tilfælde har „fordret“ Overarbejde, hvorefter Tillæg efter § 2 i Fælles Værkstedregler er blevet udbetalt. Men Aktieselskabet er i denne Henseende i fuldständig Overensstemmelse med Bestyrelsens Opfattelse af den anførte Bestemmelse. Ordene: „naar Akkordarbejde af Arbejdsgiveren *fordres* udført“ kunne ikke misforstaas, en „Anmodning“ om at arbejde over, kan ikke tvinges ind under Udtrykket „fordres“, og en frivillig Overenskomst mellem Arbejdsgiver og Arbejder om at arbejde over er ikke paa nogen Maade udelukket ved den nuværende Affattelse af § 2, idet Tanken med denne Bestemmelse, saaledes som det fremgaar af de paa Fællesmøderne faldne Udtalelser, er og var den, at Fabrikantforeningens Medlemmer ikke kunne *forlange*, at Arbejderne skulle arbejde over ved Akkordarbejde uden Til-

læg, men at Fagforeningerne heller ikke kunne *forbyde* Arbejderne at gøre det. Hvis det virkelig havde været Meningen at udelukke saadanne frivillige Overenskomster fuldständig, havde der ikke været den fjærneste Grund for Bestyrelsen til ikke at antage Hovedbestyrelsens Forslag til § 2, der lød saaledes: „Naar Akkordarbejde udføres udenfor den normale Arbejdstid, betales det samme Tillæg, som for Daglønarbejde.“

Forholdet er da ganske simpelt dette: Arbejdsgiveren kan „fordre“ Overarbejde — i saa Fald kan Arbejderne ikke nægte det, men der skal da gives Tillæg til Akkordprisen efter § 2 i Vedtægterne, eller Arbejdsgiveren kan „foreslaa“ Arbejderne en frivillig Overenskomst om Overarbejde, i hvilket Tilfælde det da kan fastsættes, om der skal gives Tillæg, og i bekræftende Fald hvor meget — men Arbejderne kan i saa Fald nægte at inkludere sig paa Overarbejde.“

Kommentarer hertil burde være overflødige. Denne Skrivelse er i sin brutale Ærlighed et Slag i Ansigtet paa os og al fremtidig Forhandling med d'Hrr. Fabrikanter, thi det hævder vi, om det saa skal være vort sidste Ord, at det ikke „fremgaar af de paa Fællesmødet faldne Udtalelser“, at en saadan Fortolkning af § 2 er tilladt.

Det har maaske nok været d'Hrr.s Bagtanke, thi ellers „havde der ikke været den fjærneste Grund for Bestyrelsen til ikke at antage Hovedbestyrelsens Forslag til § 2“.

Men det var der nu, for Hovedbestyrelsens Forslag udelukkede Fortolkning og en Indrømmelse, der ikke i den Grad var stillet paa Skruer, at de praktiske Fordele deraf for Arbejderne blev lig Nul, det skulde man nok vogte sig for at gaa ind paa, naar ikke, billedligt talt, Arbejderens Knæ stod paa d'Hrr.s Bryst og hans kraftige Næve havde fat i Struben. Enhver Arbejder ved, hvordan Betingelserne bliver for ham, naar Arbejdskøberen eller hans lejede Repræsentant kommer og foreslaar ham, at arbejde paa andre Vilkaar end de af Organisationerne, Arbejdernes og Arbejdskøbernes fastsatte, „han kan i saa Fald nægte at inkludere sig paa Overarbejde“.

Ja, det kan han, men saa kan han ogsaa gjerne med det samme pakke sammen, thi Opholdet paa vedkommende Arbejdssted bliver ham fremtidig uudholdeligt og ved første give Lejlighed bliver han „hældt ud“. Det er en Kendsgærning, skulde d'Hrr. ønske Bøviserne, skal vi gjerne være til Tjeneste.

Men naar Konsekventserne af vore venskabelige Forhandlinger imellem Organisationerne fremtidig skal gøres illusoriske af juridiske Spidsfindigheder, saa skal vi vise d'Hrr. Arbejdskøbere, at vi har Magtmidler til at skaffe indgaaede Overenskomster „loyalt“ overholdte. Og med Fabrikanternes egne Ord for hvorledes de tror at turde behandle os, siger vi til Arbejderne: „Indlad Eder ikke paa foreslaaede frivillige Overenskomster, men tag heller ikke Eder selv til Rette. Lad enhver Sag komme til Bestyrelsens og Hovedbestyrelsens Kundskab, lad Eders egne valgte Tillidsmænd paatale de begaaede Uretfærdigheder i Eders Navn, saa skal, det ved vi, d'Hrr. Arbejdskøbere ved deres „Profithunger“ nok selv skabe en saadan Situation, at vi bliver i Stand til at dyppe dem i deres eget Fedt og saa eftertrykkelig at de juridiske Spidsfindigheder og Lock-out Fraserne forgaar dem for længere Tid.“

(Vor Foragt hviler paa deres Person og Gærninger fra nu af og til evig Tid.)

Christen Andersens Hædersmænd.

Niels Peder Rasmussen fra Krogsbølle pr. Otterup, ca. 21 Aar, 66“ høj.

Thorvald Gjørdrup fra Glumsø pr. Sorø, ca. 21 Aar, middelhøj.

Poul Thygesen fra Øster Skerninge pr. Svendborg, 22 Aar, lille og tyk.

Anders Jørgensen, ca. 20 Aar, lyst, strittende Overskæg, tykhovedet.

Christen Christensen, 42 Aar, 66" høj, lyst Fuldskæg, fedtet, skummelt Udseende, født i Jylland, sidst i ca. 12 Aar sejlet som Fyrbøder. Har i sin Tid arbejdet paa Baneværkstedet i Frederikshavn og Skibsværftet i Kiel.

J. P. Busch fra København, et Individ, der kun har Arbejde, naar der er Strejke.

Den 26. Oktober ekskluderedes af Smede- og Mask. Forbund i København en Person ved Navn Lauritz Jensen, 34 Aar, ca. 67" høj, bredskuldret, mørkt Haar og Overskæg. Han er den ene af dem, der i Maj Maaned blev udelukket fra de „smitske Jærnstøberier og Maskinfabriker“ i Aalborg. Deroppe ansaas han for at være meget solid som Kammerat. Her i København udviste han en Adfærd, der ikke giver den simpleste Skruebrækker noget efter. Jeg anbefaler ham til særlig Opmærksomhed. — Der kan ventes alt af ham.

I Vinter har han sejlet som Fyrbøder, for Tiden er han uden Beskæftigelse. Muligvis vil han igen søge Arbejde ved vort Fag.

H. P. Hansen.

En af Hædersmændene fra Hillerød, Stigaard, er nu en Slags Værkfører hos Buraas i Aalborg.

Medlemmer, der ere beskæftigede paa Fabriker i København, hvor de ny „Fælles Værkstedesregler“ endnu ikke ere opslaaede og hvor der ikke betales efter dem, bedes snarest muligt meddele dette til

Forretningsføreren.

Til

Redaktionen af Fagbladet
for Smede- og Maskinarbejdere!

I Henhold til Presselov af 3. Januar 1851 § 11 anmoder jeg Redaktionen om, at der i et af de to første Numre af Deres ærede Blad maa blive indrykket en Meddelelse om, at Bladets ansvarlige Redaktør i den af Fabrikant Chr. Andersen af Pasop ved Svendborg mod ham anlagte Injurisag ved Hof- og Stadsrettens Dom af 11. d. M. er bleven dømt til en Bøde af Kr. 100, ligesom de Injurier mod Hr. Andersen, som indeholdes i Bladets Nr. 9, mortificeredes.

København, den 26. Marts 1895.

Ærbødigst

Busch,

Overretssagfører.

Vi forbeholder os at komme tilbage til denne Sag og den faldne Dom, naar de tre endnu tilbageværende Sagsanlæg har fundet deres Afslutning. *Red.*

Til samtlige Tillidsmænd.

Naar Indehaveren af Bog Nr. 896, Ludvig Sørensen, født den 19. Oktober 1872 i Thestrup pr. Haslev, indmeldt den 21. Juli 1894 i Næstved, er traadt i Arbejde, skal han anmodes om at laane Hovedbestyrelsen sine Rejsebøger saavel til Forbundet, som til Rejseforeningen. Det bør meddeles ham, at der ikke fra hans Side foreligger noget ulovligt, og at han hurtigt igen vil blive dem tilstillet. Tillidsmændene bedes snarest indsende Bøgerne.

Obs. Paa Grund af at dette Numer udgaar som Dobbeltnumer, vil der ikke blive udgivet noget Fagblad for Maj Maaned. *Red.*

Strejken hos „Christen“ Andersen i Svendborg vedvarer uforandret.

Sammenslutning er det eneste Værn, vi har mod hensynsløs Udbytning og inhuman Behandling.

Rejse- og Understøttelseskassen.

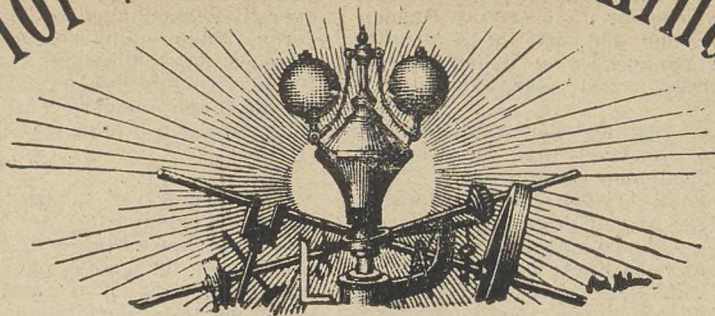
Regnskab for Marts. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	235	60	432	35
Kedelsmedeforeningen	48	00	291	60
Klejnsmedesvendeforeningen	52	00	168	00
Grovsmedenes Fagforening	34	00	16	11
Ringsted	2	00	17	67
Kallundborg	2	40		
Esbjerg	9	20	13	80
Stubbekøbing	4	20		57
Aalborg	18	40	36	48
Assens	2	00		
Randers	29	60	56	67
Ribe	2	30	7	41
Hjørring	2	40		
Nykøbing F.	6	40	17	10
Stege	5	40	19	40
Nakskov	22	00	20	16
Nørre Sundby	5	00		
Nykøbing M.	8	80	6	84
Skive	4	00	11	40
Odense	34	00	71	25
Vejle	13	60	29	07
Helsingør	63	60	27	45
Varde	4	80		57
Svendborg	22	80	41	04
Holbæk	6	00	35	74
Roskilde	11	20	42	18
Faaborg	3	40		
Næstved	5	60	31	38
Vordingborg	3	20	6	27
Fredericia	4	80	33	06
Nykøbing S.	2	70	4	56
Silkeborg	4	80	15	96
Herning	3	20	5	13
Horsens	13	60	39	12
Kolding			25	08
Thisted			10	83
Slagelse			41	04
Lemvig				
Aarhus.	48	00	74	13
Ialt	739	00	1648	72
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen			20	00
Beholdning fra forrige Maaned	1001	05		
Summa	1740	05	1668	72
Beholdning			71	33
Balance	1740	05	1740	05

Understøttelsens Størrelse for Maj og Juni er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe havn

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8

Juni 1895

7. Aargang

1885!!! 1895!!!

Lock-out i Aarhus.

Man kan søge længe og langt tilbage uden at finde noget saa idiotisk, brutalt, som den Slavekontrakt, Aarhus-Fabrikterne stak deres Arbejdere ud Onsdag den 29. Maj, og Aarsagen var saa ringe som tænkes kunde.

Lønnen har, som almindeligt bekendt, i Aarhus gennemgaaende været betydelig lavere end andre Steder og Vanskelighederne ved at faa den hævet i Vejret var store, fordi kun Halvparten af Arbejderne tilhørte Organisationen.

Arbejderne vare saaledes afskaarne fra igennem Organisationen at stille deres Krav til Arbejdskøberne og det var vel ogsaa derfor, at den første Henvendelse, der skete, blev besvaret af d'Hrr. Fabrikanter Wied og Westesen (S. Frichs Eftl.) saa brutalt, som den gjorde. Arbejderne anmodede om, at faa Arbejdstiden forkortet med en halv Time samt faa 1 Øres Tillæg til Timelønnen, altsaa kun saa meget, at Løntabet ved den halve Times Afkortning ikke fik nogen væsentlig Betydning; for Lønninger paa 30 Øre vilde Tabet ved den af Arbejderne ønskede Ordning andrage 30 Øre ugentlig. Fabrikterne svarede „Nej“ til Anmodningen og afskedigede endvidere 3 Mand af det Udvalg, som frembar Ønskerne. Dette vakte selvfølgelig megen Forbitrelse iblandt Arbejderne og i Øjeblikkets Ophidselse frøkom der Forslag om at bruge Magt, nedlægge Arbejdet straks og forlange de afskedigede genantagne. Imidlertid traadte, paa Arbejdernes Anmodning, Fagforeningen til og dæmpede de ophidsede Gemytter en Del. Der blev saa Søndag den 26. Maj afholdt en Generalforsamling, hvor Forretningsførereren for D. S. & M. F. var tilstede. Her opstilledes Fordringerne, Odenseprogrammet, kun forandret paa Fordringen om Minimallønnen, der i Henhoid til Kongressens Beslutning nu skulde være 35 Øre, og der nedsattes et Udvalg til at gøre Fabrikterne bekendte dermed, samt meddele dem, at forsaavidt ikke Enighed kunde opnaas, vilde Fagforeningen lade Fordringerne paadømme ved den derværende Voldgiftsret, hvori en af Fabrikterne, Krogh (Caroc & Leth) havde Sæde. Mandag Formiddag den 27. Maj gik det paa Mødet om Søndagen valgte Udvalg rundt til Fabrikterne og meddelte dem,

hvilken Beslutning, der var taget, og spurgte om der kunde forhandles derom. Overalt svarede „Nej“. Samme Dags Middag meddelte Symaskinefabrikant Nielsen sine Arbejdere, at de vare afskedigede, men de, der vilde melde dem ud af Fagforeningen kunde begynde igen. De andre kunde møde Kl. 5 og faa deres Penge. Alle, paa en Mand nær, var i Fagforeningen, men han gik med. Samme Dag nedlagde Formerne Arbejdet, fordi Fabrikterne intet vilde indrømme dem, end ikke en Gang svare paa deres Skrivelser. Afdelingens Bestyrelse i Aarhus meddelte telegrafisk Hovedbestyrelsen den nye Situation, og man blev derfor ikke saa overrasket, da det to Dage efter meddeltes os:

„Samtlige Smede, Maskinarbejdere, Arbejdsmænd og Snedkere hos S. Frichs Eftl., Caroc & Leth, H. P. Jensen & Co., Chr. Christensens Enke, L. Andersen og E. Nielsen ere kastede paa Gaden.“

Fabrikterne siger de kan ikke beskæftige dem, naar Formerne strejker, men samtidig fremlagdes nedenstaaende Kontrakt, vilde Arbejderne underskrive den, kunde de paabegynde Arbejdet igen om Eftermiddagen. Vi aftrykker dette mærkværdige Aktstykke her, det bør kendes af enhver Arbejder og i ethvert Arbejderhjem Landet over.

„Arbejderen er forbunden til ikke at være Medlem af nogen socialistisk Fagforening samt til iøvrigt at holde sig udenfor enhver socialistisk Bevægelse og ikke støtte en saadan enten med Penge eller paa anden Maade.

2. Arbejdsgiveren tilbageholder ugenlig 2 pCt. af den fortjente Løn, hvilket Beløb gennem en Arbejdsgiverorganisation opsamles og frugtbares. Hver enkelt Arbejder erholder sin Konto, til hvilken Arbejdsgiveren hver 1. Januar tilskyder 10 Kr., forsaavidt vedkommende Arbejder har arbejdet hos ham hele det forløbne Aar, og ellers i Forhold hertil. Dette gælder, uanset om Arbejderen har været syg i Arbejdsgiverens Tjeneste, dog ikke forsaavidt dette har været ud over 13 Uger ialt, i hvilket Tilfælde forholdsvis Afkortning sker.

3. Det saaledes opsparede Beløb med paaløbet Nettoudbytte er Arbejdernes Ejendom, som dog først udbetales ham ved hans fyldte 55. Aar, med mindre han forinden ved Lægeattest godtgør at være bleven for bestandig uarbejdsdygtig. Ved hans Død forinden 55-Aars Alderen, udbetales Beløbet straks til hans Arvinger. Endvidere kan Udbetaling ske, naar Arbejderen godtgør, at han efter Erhvervelsen har været bortrejst fra Landet i mindst 10 Aar — Saa fremt Arbejderen ikke inden 1 Aar efter opnaaet 55-Aars Alder eller hans Arvinger inden et Aar efter hans Død melder sig

med Krav paa Beløbets Udbetaling inddrages Beløbet til Anvendelse paa den nedenfor i § 6 nævnte Maade.

4. Det opsparede Beløb kan ikke af Arbejderen borttransporteres eller pantsættes, ej heller kan der af nogen Kreditor gøres Arrest eller Eksekution i samme.

5. Hver 1. Februar tilstilles der Arbejderen en Udskrift af hans Konto, forsaavidt han forud har tilmeldt Arbejdsgiverorganisationen sin Adresse.

6. Saafremt Arbejderen bryder sine ovenstaaende Forpligtelser, blandt andet ved at *deltage i eller bevistlig støtte en hel eller delvis Arbejdsnedlæggelse*, mister han herved sin Ret til det paa hans Konto opsparede Beløb, og bliver samme da inddraget og anvendt enten til Fordeling paa andre under lignende Arbejdsregler virkende Konti eller indbetalt til Institutioner, der maatte have Arbejderens Vel for Øje. **Alt efter Arbejdsgiverorganisationens nærmere Bestemmelse.**

7. Udræder en Arbejder af Arbejdsforholdet efter eget Ønske uden for Strejkeforhold, eller afskediges han uden at have overtraadt disse Bestemmelser, mister han ikke derved sin Ret til det paa hans Konto opsparede Beløb, men dette forbliver herstaaende under Bestyrelse ganske efter foranstaaende Regler. Hvis Arbejderen derefter træder i Tjeneste hos en anden Arbejdsgiver, hos hvem lignende Arbejdsregler gælder, fortsættes Kontoen med Tilskud som før. Saafremt Udrædelsen finder Sted inden Forløbet af 3 Maaneder efter Antagelsen og vedkommende Arbejder ikke forud har nogen Konto for Opsparing af her nævnte Slags, har han intet Krav paa det opsparede beløb; med dette forholdes da som bestemt i § 6.

8. *Saafremt en Arbejder formener, at Arbejdslønnen er for lav eller han paa anden Maade føler sig forurettet*, skal der gives ham Adgang til, *saafremt mindst Halvdelen af Fagets Arbejdere* hos samme Arbejdsgiver slutter sig til hans Begæring, at faa sin Klage paakendt af en af Arbejdsgiverorganisationen udmeldt Kommission, bestaaende af Arbejdsgivere af saavel samme Fag som af andre Fag. Vedkommende Arbejdsgiver, over hvem Klage saaledes er ført, er bunden ved denne Kommissions Kendelse med den Virkning, at hvis han er uvillig til at rette sig efter samme, taber vedkommende Arbejder eller Arbejdere ikke Retten til deres opsparede Beløb, saafremt de derefter strejker hos ham. Det er en Selvfølge, at den Arbejdsgiver, over hvem Klage er ført, ikke kan have Sæde i Kommissionen.

9. Denne Kontrakt kan opsiges fra begge Sider med 8 Dages Varsel.

Denne Slavekontrakt vakte, som naturligt er, en enorm Opsigt hele Landet over. Imidlertid traadte Voldgiftsretten sammen Fredag den 7. Juni. I Indledningen til de Bemærkninger, hvormed Voldgiftskendelsen sendtes ud, hedder det:

Voldgiftsretten mellem Arbejdsgivere og Arbejdere holdt Møde Fredag den 7. Juni i Haandværkerforeningen for at afsige Kendelse i en Sag mellem Smede og Maskinarbejdernes Fagforening og Fabrikkerne i Jærindustrien i Aarhus.

Ved Mødet forelaa en Skrivelse fra „Samtlige Jærnstøbere og Maskinfabrikker i Aarhus“, hvori disse betonedes, at de desværre ikke kunde benytte sig af Voldgiftsrettens Assistance, „da Standsningen af vore Fabrikers Drift hidrører fra Formerstrejken, overfor hvilken vi Arbejdsgivere i Aarhus ikke selv kan tage Bestemmelse, da Spørgsmaalet vedrører alle vore Kolleger i hele Landet.“

Voldgiftsretten tilkaldte saa Udvalget fra Smede og Maskinarbejdernes Fagforening, og efter at det dels herigennem og dels gennem den af Fabrikkerne til Bladene sendte Redegørelse var konstateret, at Udelukkelsen ikke var sket med Hensyn til Formerstrejken, men at man tværtimod havde tilbudt at genantage Smede og Maskinarbejderne samme Dags Eftermiddag, som Udelukkelsen fandt Sted, kunde Retten intet Hensyn tage til Fabrikernes Skrivelse, men

besluttede at optage Sagen til Kendelse. Man gik saa over til Behandlingen af de fra Smede og Maskinarbejdernes Fagforening fremsatte Krav, hvori bl. a. begæredes en Minimallo af 35 Øre i Timen, samt 50—100 pCt. Godtgørelse for Helligdags- og Natarbejde.

Efter en længere Forhandling afsagde Voldgiftsretten *enstemmig* følgende

Kendelse.

1. Lønnen er mindst 28 Øre pr. Time i den normale Arbejdstid for de paa Fabrikkerne arbejdende Smede og Maskinarbejdere, dog at der herfra kan gøres Undtagelse for gamle og ikke i Faget fuldt udlærte Arbejdere, naar et af Fabrikkerne og Smede og Maskinarbejdernes Fagforening desangaaende nedsat fast Udvalg enes herom.

2. Lønnen udbetales al Tid fuldt ud i rede Penge. Udbetalingen sker for hver Uge ad Gangen og senest hver Fredag Aften Kl. 6.

3. Ved alt Akkordarbejde er Timelønnen fuldt ud garanteret, saaledes at Minimumsfortjenesten ved Akkordarbejde ikke bliver mindre, end hvis Arbejdet blev udført for Dag- eller Timeløn.

4. Arbejdstiden er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med en halv Time Frokost og halvdagen Time Middag.

5. Arbejde ud over den ovenanførte Arbejdstid betales paa følgende Maade: Sønedege fra Kl. 6—8 Aften med 25 pCt., fra 8—12 med 33 $\frac{1}{3}$ pCt. og fra Kl. 12—6 Morgen med 50 pCt. Tillæg til Timelønnen. Søn- og Helligdage betales Arbejdet fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag med 50 pCt. og fra Kl. 4 Eftermiddag til Kl. 6 næste Morgen med 100 pCt. Tillæg til Timelønnen.

Ved Akkordarbejde, der udføres paa de i dette Punkt nævnte Tider, betales ekstra den ovenfor fastsatte Forhøjelse uden delvis eller tilsvarende Afkortning i den akkorderede Pris ved den endelige Opførelse. Ved akkorderet Pris forstaaes enten Priskuranten eller den ved Arbejdets Begyndelse fastsatte Pris for Udførelsen, dog i alle Tilfælde med fornødent Hensyn til Bestemmelserne i Punkt 3. Dog bemærkes, at naar Vedkommende har forsømt ordinære Dagsarbejdstimer gives ingen Godtgørelse for det tilsvarende Antal Overarbejdstimer.

Arbejde udenfor Værkstedet, men dog i samme By, betales med 3 Øre mere pr. Time; for Arbejde ombord i Skibe 5 Øre mere pr. Time. Arbejde en halv Mil og derover uden for Byen betales med 3 Øre mere pr. Time samt Kosten paa Arbejdsstedet eller denne betalt af Arbejdsgiveren.

Paa foranførte Betingelser genoptages Arbejdet førstkommande Mandag den 10. Juni, saaledes at samtlige siden den 23. Maj udelukkede og afskedigede Smede og Maskinarbejdere genantages, uden at der fra nogen af Siderne maa stilles yderligere Betingelse end de i denne Kendelse fastsatte. Saafremt Genantagelsen ikke har fundet Sted senest Mandag den 17. Juni, bstragtes det, som om den paagældende Part har siddet Kendelsen overhørig og den modsatte Part er da fritagen for alle Forpligtelser i Henhold til Kendelsen.

Imidlertid rustede vi os af al Kraft til at fortsætte den paatvungne Kamp, thi at Fabrikkerne vilde bryde sig Pokker om Voldgiftsretten og dens Kendelse, var man paa Forhaand vis.

Fabrikkerne havde paa deres Side heller ikke drevet Tiden bort, de havde fartet Landet rundt og forsøgt at faa Fabrikkerne i andre Byer til at smide deres Arbejdere ud, men uden Held. Den Idé, nu at hjælpe de Folk ud af Roderiet, som til daglig konkurrerede paa Liv og Død med dem, særlig med billig Arbejdskraft, syntes dem dog for vanvittig.

Aarhus Fabrikkerne opnaar dog et, de faar et Møde i Stand i Odense Lørdag den 8. Juni, hvor Fabrikker fra hele Landet samles. Her dannes en Forening, *aldeles sikkert paa det Grundlag, at knuse alle vore Fagforeninger*. Vi har i hvert Fald sikre Beviser

for, at Slavekontrakten fra Aarhus, maaske i en noget ændret Skikkelse, *skulde været forelagt paa Mødet, vedtaget og forlangt underskrevet af Smede og Maskinarbejderne hele Landet over, dem der ikke vilde underskrive, skulde saa været afskediget.* Denne lige saa dumme som sjofle Plan røg imidlertid i Lyset. De københavnske Fabrikanten, uden hvilke Provinsianerne ikke turde foretage dem noget, kom til Mødet og sagde: *„Nej, Godtfolk, den skal I ikke gaa paa, den er for tydelig, nej, her har vi en anden Plan, den g ar ud paa det selv samme, men den ser langt uskyldigere ud. Ja, Læserne kender jo vor gamle Ven, Hauberg, han var der nemlig ogsaa.*

Vi maa af Hensyn til Pladsen nøjes med at forholde os rent refererende og skal derfor i en senere Artikel komme tilbage til Fabrikanternes Møde i Odense samt dets Forbindelse med Fællesrepræsentationens Møde i Hillerød.

Tirsdag den 11. Juni findes der saa i de 4 Blade i Aarhus, men ikke i „Demokraten“, en Indbydelse til de Strejkende og Udelukkede, hvori de anmodes om at vælge et Udvalg paa 10 Mand, bestaaende af 2 Smede, 2 Maskinarbejdere, 2 Formere, 2 Snedkere og 2 Arbejds mænd, til en Forhandling Torsdagen den 13. Juni.

Trods den haanende Tilsidesættelse, der laa i ikke at avertere i det Blad, Arbejderne læste, valgte man dog Udvalget, kun til od man sig at give det en anden Sammensætning, end d'Hrr. Fabrikanten havde ønsket og ventet. Valget blev nemlig:

Formanden for Snedkerens Fagforening i Aarhus samt en af de udelukkede Snedkere. Forretningsføreren for Arbejds mændenes Forbund for Jylland og Fyn og en af de udelukkede. Forretningsføreren for Jysk-Fynsk Formerbund og Formanden for Formernes Fagforening i Aarhus. Forretningsføreren for Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund, Formanden for Afdelingen i Aarhus og en af de udelukkede. Formanden for Fællesfagforeningerne i Aarhus samt Formanden for de samvirkende Fagforeninger i København.

Det var den nydannede Fabrikantforenings Bestyrelse, der havde indbudt til dette Møde, de skulde nu forsøge at klare Hægterne for deres Aarhus-Kolleger, det var i sig selv ikke noget morsomt Hverv, og saa sender de *drilagtige* Arbejdere dem et saadant Udvalg.

Vi skal gjerne indrømme, at det var med et lunt ironisk Smil, vi saa paa d'Hrr.s forbavsende Alvor og deres Formands, Hr. Langes, Febrilskhed, da han læste disse Navne op af Mandaterne.

Den Dags Forhandling førte intet som helst til og man sluttede, vistnok fra begge Sider, uden Haab om at komme længere næste Dag. Ikke desto mindre besluttedes det at møde igen næste Morgen for at forsøge endnu en Gang. Imod al Forventning fremkom dog her Forlag, der, skøndt det var smaa Fordele, som bødes de Udelukkede, syntes at kunne danne Grundlaget for videre Forhandling.

Dette Forslag, som man senere i Debatten har kaldt Aarhus Forslaget, var formuleret af den københavnske Fabrikantforenings Sekretær, Hr. Cand. polit. Vald. Helsing, der paa de københavnske Fabrikanters Vegne deltog i Forhandlingerne, og lød saaledes:

§ 1. Der indføres en 10 Timers Arbejdsdag fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med en halv Time Frokost og halvanden Time Middag.

§ 2. Overarbejde beregnes for de paa Fabrikerne arbejdende Svende og Arbejds mænd saaledes: Fra Kl. 6-9 Aften betales 25 pCt. Tillæg, fra Kl. 9 Aften til 6 Morgen 50 pCt. Tillæg. Arbejde paa Søn- og Helligdage beregnes som følger: Fra Kl. 6-9 Morgen 25 pCt. Tillæg, fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 6 Morgen 50 pCt. Tillæg.

Akkordarbejde undtages fra denne Regel.

Ved Opgørelse af Overarbejdet fradrages den til Hvile og Spise medgaaede Tid, ligesom ogsaa forsomt Tid af den normale ugentlige Arbejdstid fra

drages Overarbejdstiden, med mindre Forsømmelsen har fundet Sted af en Arbejderen utilregnelig Grund, som rettidigt er anmeldt for Arbejds skøberen og godkendt af denne.

§ 3. Udearbejde betales Svende med 3 Øre mere pr. Time saavel for Overarbejde som for almindeligt Dagarbejde, forsaavidt dette finder Sted udenfor Aarhus Købstads Grund. For Arbejde ombord i Skibe betales 5 Øre mere pr. Time.

§ 4. De før Stridens Udbrud gældende Timelønninger forhøjes paa følgende Maade. Lønninger paa 28 Øre og derunder forhøjes med 2 Øre pr. Time. Lønninger paa 29 Øre forhøjes med 1 Øre pr. Time. Denne Bestemmelse skal gælde indtil 1 April 1896.

§ 5. Arbejdet genoptages paa alle Fabriker med alle de strejkende og udelukkede Arbejdere. Ingen Arbejder, som har arbejdet under Konflikten, maa fordres afskediget paa Grund af dette. Arbejdsgivernes og Arbejdernes gensidige Ret og Frihed til at danne faglige Organisationer skal fra begge Sider respekteres.

§ 6. Bestyrelsen for „Foreningen af Fabrikanten i Jærindustri for Provinserne“ erklærer sig villig til, naar Foreningen har holdt sin konstituerende Generalforsamling, at optage en Forhandling om de almindelige Lønprincipper med Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“.

Formerne sagde aldeles bestemt Nej til at gaa med hertil, hvad i og for sig ganske naturligt, da deri ikke var Spor af Indrømmelser til dem.

Arbejds mændene erklærede at kunne modtage det, men Smede, Maskinarbejdere og Snedkere vare i høj Grad utilfredse dermed. Samtidig udtalte Fællesbestyrelserne i Aarhus sig for, at de strejkende og Udelukkede ikke burde tage herimod. Under disse Forhold vilde J. Jensen og H. P. Hansen, der mest havde deltaget i Forhandlingerne, ikke paatage sig Ansvaret for Afslutningen, og man enedes da fra begge Sider om at udsætte Forhandlingerne, saaledes at Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ kunde sige sin Mening.

Ved det derpaa følgende Møde den 18. Juni erklærede Hovedbestyrelsen ikke at kunne forpligte de udelukkede til at modtage et saa lavt Tilbud.

Det vedtoges at forlange alle tidligere Lønninger paa 26 Øre og derunder forhøjede med 4 Øre. 27 Øre med 3 Øre. 28 Øre med 2 Øre. 29 Øre og alle derover med 1 Øre pr. Time. Endvidere at Linien i § 2 „Akkordarbejde undtages fra denne Regel“ skulde udgaa og der skulde derefter betales efter de samme Regler, som for almindeligt Overarbejde.

Naar Udvalget, som havde ført Forhandlingerne i Aarhus, og nu ogsaa Hovedbestyrelsen gik bort fra Fordringen om Minimalløn, saa var Aarsagen den, at Fabrikanten gentagne Gange erklærede, at det kunde og vilde de ikke forhandle om, det vilde de kun slaas om, og vi ønskede ikke at slaas bare for at fejle d'Hrr. Vi vilde søge en Udgang af Striden, om en saadan fandtes, uden lang Kamp. For Ledelsen gjaldt det om at skaffe Arbejderne de størst mulige Fordele, men ikke at slaas om Principper.

Disse yderligere Lønfordringer tilstilledes af Hovedbestyrelsen Fabrikantforeningens Formand. Hr. Lange sammenkaldte telegrafisk Bestyrelsen samt Repræsentanter for Aarhus Fabrikanten og forelagde Fordringerne for disse. Her enedes man nu om — hvorelendes Enighed kom til Stede, hører ikke hjemme her — at tilbyde ud over Aarhus-Tilbudet halvanden Øre Tillæg til Lønninger paa 26 $\frac{1}{2}$ Øre, 1 Øre paa 29 Øre og alle Lønninger derover, samt det samme Tillæg i Akkord, naar dette udtøites udenfor den normale Arbejdstid, som skulde gives for almindeligt Overarbejde. Men hertil knyttede Fabrikanten saa den Bestemmelse, at da der nu var givet et Tillæg, der ogsaa kom Formerne til Gode, saa skulde disse gaa med ind.

Paa Forespørgsel fra J. Jensen og H. P. Hansen om, hvorledes Stillingen vilde blive, dersom Formerne ikke vilde gaa ind paa disse Betingelser. svarede V. Helsing og J. Lange, at *for de Udelukkede alene gjaldt kun Aarhus-Tilbudet*. Allerede samme Aften rejste Jensen og Hansen til Aarhus, for Dagen efter at forelægge disse Tilbud for de Stræjkende og Udelukkede.

Formerne nægtede aldeles bestemt at indlade sig herpaa.

De Fordele, de Udelukkede kunde naa, forringedes derved en Del, desuagtet vedtog de paa Mødet den 22. Juni at paabegynde Arbejdet Mandag den 24. Juni.

I Henhold til Aftalen med Lange skulde Resultatet telegraferes ham Lørdag Eftermiddag, dette blev straks gjort, Forbavelsen var derfor ligesaa stor som Forbitrelsen, da han efter at have konfereret med Aarhus Fabrikanterne, Lørdag Aften svarede tilbage, at *paa de Betingelser kunde han ikke afslutte, det led hans Mandat ikke paa*.

Ligesaa idiotisk-bruttalt Aarhus Fabrikanterne begyndte Striden, ligesaa forfjamskede, raadville og stædige stod de nu.

Hr. Lange, som Mangelen paa Omtanke og Erfaring havde spillet dette Puds, gjorde et sidste fortvivlet Forsøg paa at redde Situationen og det skal vi sige til hans Ros, det eneste vi kan rose ham for under denne Histories Forløb — Forsøget var sikkert velment, men desværre umuligt.

Nu stod vi paa bar Bund. Kampen maatte fortsættes igen. Fabrikanternes sidste Dumbhed var ligesaa stor som deres første Raahed.

Kampen vil nu blive fortsat med alle de Midler og Kræfter vi har, indtil der fra Fabrikanterne fremkommer et Tilbud, vi kan acceptere.

8 Timers Dagen.

Hr. Redaktør!

Tillad mig som Medlem af Smede og Maskinarbejder Forbund Plads i Fagbladet for nedenstaaende.

Otte-Timersdagen, der for Arbejderne jo vilde være et uafviseligt Gode, møder jo, som bekendt, megen Modstand fra de fleste Sider og man giver gerne som Grund, at der ikke kan produceres saa meget i 8 Timer som i 12, hvilket jo kan være meget sandt, naar man kun regner med en enkelt Dag eller en kort Tid, men det vil vistnok komme til at ballancere, naar man fører Tiden længere ud.

Vi har saaledes mange erfarne Mænds Ord for, at den Paastand ingen Steder hører hjemme og der er Læger og Videnskabsmænd, som paastaar og beviser ved Statistik, at det ligefrem er en Nødvendighed at Arbejdstiden bliver forkoilet.

Arbejderne vil jo med en kortere Arbejdstid faa den Tid, de nu mangler for at hæve deres Intelligents, deres hele aandelige og fysiske Velvære, og dermed er jo sagt, at de ikke som nu ere henviste til Nydelser, som desværre saa ofte skader dem selv.

Hvor maa Arbejderne ikke væmmes ved at høre, at paa 8 Timer produceres ikke saa meget som paa 12; thi der ligger jo i disse Ord, udslyngede fra vore Modstandere, en fuldstændig aaben Tilstaaelse af, at Arbejderne kun er en Biting — Pengene, at faa Kapitalen til at vokse, er Hovedtingen, og medens man skulde tro, at nye Maskiner, nye Opfindelser var det naturlige Middel til at lette Arbejdet, give Arbejderne kortere Arbejdstid og større Fortjeneste, saa betyder nu en ny Maskine alle Tider det modsatte, hvilket er en Følge af den forbandede kapitalistiske Produktionsmaade og overnaturlige Konkurrence — derfor maa den væk.

Tror man f. Eks. at Sporvejsdriften i sin nuværende Form er til for at lette Publikum for lange Vej-længder, saa tager man fejl, det er kun for at tjene Penge eller rettere — opdyngte Penge.

Denne Tilsidesættelse af Mennesket og Forherligelse af Pengene kan vi, som Arbejdere, ikke være med til, netop fordi det i første Række gaar ud over os selv, men derfor er det heller ikke nok at være faglig organiseret, man maa tillige være politisk organiseret for derigennem at naa frem til bedre Samfundstilstande og i første Række deraf en kortere Arbejdstid.

Lønarbejderen har jo, som det nu er, aldrig andet end at arbejde, gaa hjem og udhvile sig, arbejde igen osv. osv. i det uendelige. Han er for hele Døgnet bundet til sin Eksistents paa en saa ubarmhertig Maade, saa Mange tror det ikke kan være anderledes.

D'rrr. Skorstensbaroner ser naturligvis ogsaa helst, at Arbejderne ingen Tid faar til at tænke, for saa kan de handle og vandle med dem, som de vil. Men at dette ikke maa ske, derom ere vi alle enige. Lad os da ogsaa alle være enige om at benytte den politiske Ret, vi har, ved Siden af vor faglige og i videst mulige Maal slaa vore Principper og Ideer fast, saa vil det vise sig endnu mere end hidtil, at Arbejderne er dem, der skal bære den nyere Til frem, og faa vore Modstandere, hvad enten det er faglige eller politiske til endelig at give efter for Tidens og Udviklingens Lov.

524.

Meddelelser til Tillidsmændene.

I Følge Beslutning, tagen paa et Fællesmøde af Hovedbestyrelsen og de københavnske Afdelingers Bestyrelse den 20. Juni, maa Arbejde ikke tages ved Opstillingen af den fra Helsingør Skibsværft til Frihavnen i København kommende Jærnbros under 45 Øre i Timen.

Ved en Gasbeholder, der ankommer fra England til Østre Gasværk i København, maa ikke tages Arbejde under 50 Øre i Timen.

Hovedbestyrelsen.

Til Aarhus maa Ingen rejse for at søge Arbejde saa længe Lock-ouren varer. Ej heller maa Nogen lade sig forskrive dertil, end ikke til de Arbejdskøbere, hvor ingen Konflikt er, da der er tilstrækkelig Arbejdskraft til Stede.

Rejsehjælp udbetales ikke i Aarhus saalænge Lock-ouren varer.

Hovedbestyrelsen.

Følgende Steder ere lukkede for Tilgang af Arbejdskraft:

I København:

Borck, Artillerikasernen, Amager.
Smedem. Olsen, Øresundsgade, Østerbro.
Allermann, Bragesgade, Nørrebro.
Lynge & Negiton, Godthaabsvej, Frederiksberg.

I Provinserne:

Christen Andersen, Fabriken Svendborg i Svendborg.
Lendorfs Maskinfabrik, Ringsted.
Jens Chr. Jensen, Søndergade, Silkeborg.
Svanberg og Petersen, Vejle.

En Arbejderven.

Fabrikant *Rasmussen* i *Stubbekøbing* er af de gode gammeldags Fabrikanter, der „som en Fader sørger for sine Arbejdere“, har i den senere Tid begyndt at tildrage sig vor Opmærksomhed paa en for ham ikke smigrende Maade. I Begyndelsen af April modtog vi et Brev fra et af vore Medlemmer, der arbejdede hos ham, hvori han meddelte, at han nu rejser defra.

Grunden dertil, skriver han, er, at Fabrikant *Rasmussen* bød mig en Akkord, hvorpaa selv en Specialist ikke kunde tjene 25 Øre i Timen. Jeg underhandlede med ham om enten at faa Timelønnen garanteret eller undvære Akkorden, men fik Afslag. Følgelig sagde jeg Farvel og Tak.

Heldig at man ikke er gift, for de Gifte her har han ligefrem i Lommen.

I Begyndelsen af Juni modtog vi igen et Brev fra *Stubbekøbing*, der omhandlede *Rasmussen*. Der skrives: „Jeg har udstedt Medlemsbøger til 2 Udlæringer fra *Rasmussen & Co.* Deres Svendebrev blev udstedt den 8. Maj og de meldte sig til Optagelse i Forbundet den 14. Maj.

Lørdagen den 1. Juni meddelte Fabrikanten dem, at han ikke havde mere Arbejde til dem, men han kunde skaffe dem udmærket Arbejde i — *Aarhus*. Det havde de begge stor Lyst til at faa, de vidste endnu ikke, at der var Lock out. Men, sagde Hr. „Arbejderven“ *Rasmussen*, saa maatte de ikke være i nogen Fagforening. De unge Mennesker smagte lidt paa det, men efter et Øjebliks Betænkning svarede de begge to, at „saa skulde han ingen Ulejlighed gøre sig for deres Skyld“. De har rimeligvis i deres Læretid set adskillige Eksempler paa, hvordan *Rasmussen* behandlede sine ældre Arbejdere og hvad disse maatte taale, fordi de ikke var organiserede. Bagefter erfarede de to unge Svende saa, at de oven i Købet skulde være brugt som Skruebrækkere.

Ikke sandt, en nobel Mand, den *Rasmussen* i *Stubbekøbing*. Men det sidste Træk af ham her, er dog det bedste. *Med Overlæg forsøge at ødelægge to unge Menneskers Fremtid, oven i Købet sine egne Udlæringer.*

Nu kan Læserne jo tænke Resten.

Til Oplysning i Anledning af den Mistorstaaelse, der enkelte Steder har gjort sig gældende i Anledning af, at Smede og Mask. Forbund først fra den 29. Juni har paalagt deres Medlemmer Kronebidraget til Aarhus, tjener, at Afdelingen 29. Juni har betalt til Aarhus af sin Kassebeholdning 2132 Kr.

Misforstaaelsen maa formodentlig saa være hævet.

Forretningsføreren.

Meddelelser til Tillidsmændene.

Tillidsmændene bedes nøje paase: At det Antal Dage, der er modtaget Understøttelse i paa de gamle Rejse- og Understøttelsesbøger i indeværende Aar, indføres i de nye Medlemsbøger,

at ingen maa indføres som Medlem i nogen Afdeling uden at være frameldt Afdelingen i den By, hvori han sidst stod i Arbejde.

Medlemmerne maa derfor selv paase, at de bliver ordentlig afmeldte. Ved Rejse fra By til By uden Arbejde, skal Afmelding ikke foretages, da saadant kan ses af den modtagne Understøttelse.

Ved Medlemsbøgernes Udstedelse skal Tillidsmændene indføre under „Anmærkninger“ til hvilket Tids-

punkt Medlemmet bliver understøttelsesberettiget, saavidt han ellers opfylder sine Forpligtelser.

Tillidsmændene bedes have deres Opmærksomhed henvendt paa en Maskinarbejder *Carl Lauritzen Frydenborg*, som i Begyndelsen af Juni Maaned kom til Roskilde fra København. I Roskilde vilde han saa have en ny Medlemsbog, men ikke lade sig indføre med Navnet *Frydenborg*, kun med Fornavnene, da han paa-stod ikke at kunne rejse i Tyskland med Navnet *Frydenborg*. Dette kan være meget rimelig, men han kan næppe heller rejse paa det i Danmark; thi der meddeles samtidig fra Roskilde, at han der har „glemte“ at befale Værten paa Fælleshjemmet 22 Kr. og derved umuliggjort andre Rejsende at erholde noget omhelst, naar de staar uden Penge. Vi har med egne Øjne set ham, der staar opført paa Listen over Folk, der har snydt Værterne paa Svendehjemmene, nemlig i Kolding.

Tillidsmanden for Aalborg Afdeling anmoder *M. Frederiksen*, der havde Rejse og Understøttelsesbog Nr. 1084 og var tilrejsende Aalborg den 28. Maj, om at henvende sig til ham for at berigtige et mindre Mellemværende.

Den 15. Juni skal der indsendes for Juni Maaned 48 Øre pr. Medlem til Rejse- og Understøttelseskassen. Den 15. Aug., Sept., Oktbr. og Novbr. skal der indsendes 58 Øre pr. Medlem, derefter igen 48 Øre maanedlig pr. Medlem.

Forskelligt.

Maskinarbejder *O. Kragh*, der i Midten af Maj arbejdede i *Assens* og boede paa det derværende Svendehjem, bedes opgive sin nuværende Adresse samt meddele, af hvilke Grunde han ikke efterkom min Anmodning af 16. Maj om at indsende Afdelingens Materiale og Kassebeholdning, da han erklærede, at der nu ikke var saa mange Medlemmer, saa Afdelingen kunde bestaa. Kvittering for de under 15. Maj indsendte Kr. 2,50 henligger hos mig.

Forretningsføreren.

Maskinarb. *Chr. Hansen*, Lille Mikkelsgade, Viborg, skrev den 7. April: „Kan vi faa dannet en Afdeling her, vi er 10, der er med paa den. Der blev saa meddelt, at Afdelingen godt kunde dannes, men kunde ikke blive optagen før efter Kongressen. Efter Kongressen blev der saa tilskrevet *Chr. Hansen*, at nu kunde Afdelingen optages, men endnu har vi intet hørt fra „de 10, der var med paa den.“

Sympathien for de Udelukkede i Aarhus har givet sig tilkende ogsaa uden for Arbejdernes Kredse. I vor hjemlige, borgerlig-radikale Presse har Aarhus Fabrikkerne faaet dem mangen en god Omgang. Ogsaa i Udlandets, ellers ikke arbejdervenlige Presse, har de Udelukkede været omtalt med *Sympathi*.

At det, at staa udenfor Fagforeningerne, ikke af alle Fabrikanter bliver betragtet som noget særdeles storslaaet Bevis paa Fornuft, fremgaar af følgende Skrivelse, som en Fabrikant i Midtjylland tilsendte en af de Udelukkede.

„Hvis De har Lyst til Pengeskabsarbejde maa De komme naarsomhelst. Jeg forudsætter De er Medlem af Fagforeningen, for Skruebrækkere vil jeg ikke have noget med at gøre.“

Fabrikant *Hess* i Vejle har paa Anmodning af sine Arbejdere nedsat Arbejdstiden fra 10¹/₂ til 10 Timer. Uden Opfordring forhøjede han derpaa Lønnen med 1 Øre i Timen, saaledes at mindste Løn nu er 26 og højeste 31 Ø. hos ham. I den Anledning skriver Formanden for vor Afdeling der til os: Det er næppe af Kærlighed til Arbejderne, *Hess* har gjort denne Indrømmelse, men det kan for Resten ogsaa være ligegyldig.

Nej, han har rimeligvis faaet at vide, at der paa

vore Møder er talt om at faa Arbejdstiden indskrænket, saa har han skyndt sig at være liberal, og det er meget klogt af Hess og til Gavn for os. Han kunde nemlig have været ligesaa rundtosset som Aarhus-Fabrikanterne.

Hr. Redaktør!

Vil De optage denne Meddelelse i Fagbladet:

Geschenk gives ikke paa Værkstederne i Vejle, men udbetales hos Kassereren, dog kun til dem, der har været Medlem af Forbundet i mindst 6 Maaneder og Udlæringe, som ere understøttelsesberettigede.

Geschenk udbetales kun et Medlem paany efter to Maanedes Forløb.

Lund,
Afdelingens Formand.

Fra Tyskland.

Nürnberg. Paa Grund af Værkstedforhold og Lønningstridigheder er Tilgangen af *Smede* og *Kedelsmede* lukket til Firmaet *Scharrer & Gross* i Nürnberg.

Brevkasse.

Herunder kan i Fremtiden Tillidsmænd og Medlemmer indsende Spørgsmaal og faa disse besvaret. Svaret kan afgives under et eller andet Mærke, men Forspørgslen maa være underskrevet med Navn og Medlemsnummer.

N. Skive. Hvorledes skal jeg forholde mig med Medlemmer, der nægter at betale den ugentlig paaliggende Krone til vore Udelukkede?

Svar: Betal Kronen af Afdelingens Kasse, opfør Beløbet i en dertil indrettet Bog som vedkommende Medlems Gæld. Kommer han saa senere og vil have Understøttelse, da præsenterer ham denne Gældspost (se Lovene for R. & U. K. § 2 a) og vil han ikke betale den, saa nægt ham Understøttelse og nægt at melde ham fra, hvis han vil rejse.

Tekniske Meddelelser.

Smedning af Aluminium udføres let ved alle de i Handelen forekommende Sorter af rent Aluminium.

Smedningen er endog et fortrinligt Middel til at prøve Metallets Godhed og Renhed, særlig ved at udstrække det i en meget fin Spids. Viser det derimod ingen Ridser, kan man være sikker paa at have et 98 pCt. Metal for sig. I al Almindelighed har den Regel Gyldighed under Smedningen, at man opvarmer Metallet, naar det begynder at fjedre sig noget. Opvarmningen maa ikke gerne overskride 48 Gr. C. Man kan kende denne Temperatur ved, at en Draabe Mineralolie, anbragt paa et i en skraa Stilling holdt Stykke Metal, løber af dette under en momentan Fordampning. Efterlader den paa sin Bane noget Olie, der først lidt efter lidt fordampes, er Varmen for svag; efterlader den derimod brune eller endog sorte Pletter, saa er den for høj. Et andet let Kendetegn ved en passende Temperatur er, naar der ved at stryge et Stykke haardt Træ over det varme Metal fremkommer Røg. Bedst lykkes Smedningen, naar man holder den ovenfor nævnte Temperatur, Genstande, hvoraf man fordrer særlig Haardhed og Styrke, maa udsmedes koldt. Varmt valset eller smedet Aluminium og ligesaa støbt besidder kun liden Styrke og meget stor Blødhed, medens derimod det koldt bearbejdede opnaar Fosfor-

bronsens Styrke og dertil er baade noget haardt og elastisk. For Smedningen maa alle fra Støbningen hidrørende Fejl (Støbehuller osv.) først fjernes; ellers er Ridser uundgaaelige under Smedningen.

Sammenslutning er det eneste Værn, vi har mod hensynsløse Slave-Kontrakter.

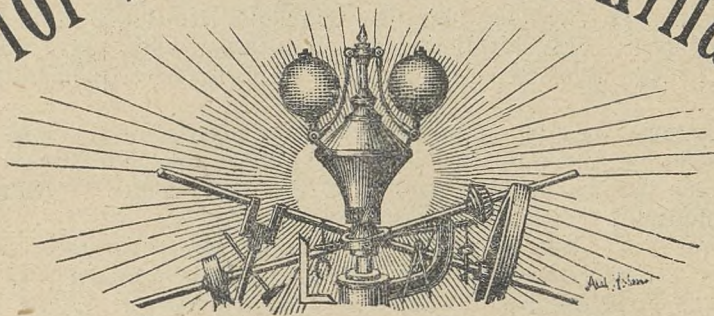
Staa fast, saa sejrer vi i Aarhus-Slaget.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for April-Maj. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	466	80	417	78
Klejnsmedesvendeforeningen	100	00	47	40
Grovsmedenes Fagforening	80	00	20	01
Kedelsmedeforeningen	90	00	27	60
Skiibssmedeforeningen	41	40		
Ringsted	5	00	17	00
Kallundborg				
Esbjerg	32	00	9	69
Stubbekøbing	5	50		
Aalborg	45	92	55	86
Assens				
Randers	55	20	113	67
Ribe	5	90	8	55
Hjørring	12	20	10	26
Nykøbing F.	10	00	12	54
Stege	9	90	3	99
Nakskov	39	60	31	46
Nørre Sundby	8	00		
Nykøbing M.	17	00	3	42
Skive	9	60	13	11
Odense	68	00	66	12
Vejle	30	38	19	21
Helsingør	122	00	41	16
Varde	7	60	10	38
Svendborg	27	92	30	21
Holbæk	11	60	6	96
Roskilde	20	00	53	01
Faaborg	5	00		
Næstved	10	80	15	39
Vordingborg	6	40	10	26
Fredericia	10	40	33	63
Nykøbing S.	6	00		
Silkeborg	10	40	17	67
Hørning	6	80	1	71
Horsens	32	00	57	71
Kolding	18	80	41	07
Thisted	10	88	6	27
Slagelse	15	60	49	59
Lemvig	18	10	5	13
Aarhus	110	00	83	31
Kontingent for 5 Ug. af Bog Nr. 1049		50		
Do. af Bog Nr. 4016		20		
Ialt	1583	90	1341	20
Overskud fra forrige Opgørelse	71	33		
	1655	23	1341	20
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for April og Maj Maaned			40	00
Beholdning ved Opgørelsen			274	03
Balance	1655	23	1655	23

Understøttelsens Størrelse for Juli er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9

Juli 1895

7. Aargang

Til alle klassebevidste Smede og Maskinarbejdere i Danmark!

Fagtæller! Kammerater! Kampen, Lock-ouden, i Aarhus er endt og endt med Sejr, takket være vor egen gode Organisation og vort broderlige, kollegiale Forhold til alle øvrige faglige Organisationer i Landet. Kampen blev os paatvungen, vi gik til den med den gode Bevidsthed, at stride for en god og retfærdig Sag, og tillige med den største Redebonhed til at bringe Ofre. Der var kun én Tanke, der besjælede os: *denne Kamp skulde vindes for os!* Nu er den vundet. Er de økonomiske Fordele end ikke saa store, som det en Tid saa ud til at de kunde blive, saa er der dog Fordele over hele Linien, — og hvad mere er: vi gik i Kampen med en forholdsvis lille Styrke organiserede Fagfæller i Aarhus, nu staar vi dér med en af de kraftigste Afdelinger i hele Forbundet. Vi tabte i 1891, nu staar vi som Sejrherrer dér; Smede og Maskinarbejderne i Aarhus tilhører fra nu af os, ingen af dem gaar nogensinde mere i Kapitalisternes Køl vand. En grundmuret Organisation, der kan arbejdes videre med til Held for vore Interesser — det er *næsten* den største Fordel ved vor Sejr. Vore Fagfæller i Aarhus har, da det kneb, lært, hvor Hjælpen var at finde — maatte det kun hurtigt gaa op ogsaa for alle i det øvrige Land, der endnu ikke har sluttet sig til os, at *Tiden er lige lang, men ikke lige nyttig.* „Slavekontrakterne“ i den Form, hvorunder de fremkom i Aarhus, er slaaede ned, men endnu er Faren for vor Selvstændighed ikke fjærnet. Fabrikanterne i Jærnindustrien har udregnet en ny Plan, lige saa tyrannisk, men langt mere snedig end den første, og tager vi os ikke sammen, kunde det let ende med, at vi en anden Gang kom til at bide i Græsset. Deres Bestræbelser paa at slavebinde os har de endnu ikke opgivet. Paa den konstituerende Generalforsamling, der afholdtes i Odense Lørdagen den 13. Juli, vedtoges nemlig følgende:

„Foreningens Medlemmer har Ret til at afslutte Kontrakter i en af Bestyrelsen fastslaaet eller billiget Form med deres Arbejdere enkeltvis, hvorefter Arbejderen paa sin Side forpligter sig til ikke at deltage i nogen som helst partiel eller total Arbejdsnedlæggelse, Arbejdsgiveren ligeledes paa sin Side til ikke at inddrage den paagældende Arbejder under nogen som helst partiel eller total Lock-out. Disse Kontrakter skal i hvert enkelt Tilfælde sanktioneres af Bestyrelsen og underskrives af dennes Formand. Selvfølgelig kan Kontrakterne opsiges af begge Parterne med éns Varsel.

„Ingen af Foreningens Medlemmer maa i Tilfælde af Strejke eller Lock-out antage strejkende eller udelukkede Arbejdere.“

Man tør ikke mere sige til Arbejderen: „Du maa ikke være Medlem af Din Fagforening,“ thi man har set, at ikke alene Arbejderorganisationerne, men alle dannede og humantænkende Mennesker tog Parti for Arbejderne og mod Fabrikanterne. Nu skal der oprettes Kontrakter imellem den enkelte Kapitalist og den enkelte Arbejder. Denne sidste maa ikke deltage i nogen partiel eller total Arbejdsnedlæggelse, ligegyldig hvad Overlast han end maatte lide, hvilke Ydmygelser der end blev budt ham! Er det ikke at fratage en Mand hans personlige Frihed og gøre ham til en Slave af den Kapitalist, der køber hans Arbejdskraft? Ellers véd vi ikke, hvad

det er. Som Vederlag herfor paatager Fabrikanten sig ikke at inddrage ham i nogen Lock-out. *Hvor opofrende* at beholde den slavekontraktbundne Arbejder til yderligere Misbrug af hans Arbejdskraft og hans Menneskeret, naar de øvrige smides ud.

Og endelig maa en Arbejder, der paa Grund af Brutalitet eller Idiotisme fra en eller anden Fabrikants Side bliver uforskyldt Deltager i en Lock-out, ikke tages i Arbejde af nogen anden.

Vi spørger: Mon Egoisme, Selvraadighed og Foragt for Medmenneskers Rettigheder kan drive det videre?

Dette er Forsøget paa at danne et nyt „Arbejdernes Værn“. Dette er Forsøget paa at dele Arbejderne i Smede- og Maskinfaget i to Dele, hvoraf den ene Part, for saa vidt man kan undvære den, skal jages paa Landevejen fra By til By, den anden, de **værnede**, skal ved Hjælp af Slavekontrakter hundsnes i d'Hrr. Arbejdskøberes Fabriker.

Begge Parter faar kun ét til Fælles, nemlig Kapitalisternes Hungersvøbe hængende over deres Ryg, men — **dette er ogsaa nok**. Hvad de, der som det frie Arbejdets Mænd ikke vil lade sig „*værne*“ af Arbejdskøberne, skal døje, ses kun altfor tydelig af det ovenfor aftrykte Afsnit af Lovene. Og hvad de Stakler skal døje, der af Uvidenhed eller Nød *tvinges* til at lade sig „*værne*“, *tvinges* til at underskrive de nye „Slavekontrakter“, det forstaas let.

Men vi, der ved alle danske organiserede Smede og Maskinarbejders Tillid har Ansvaret for, hvad enhver af disse *kan*, *maa* eller *skal* lade sig byde af Arbejdskøberne, *vil ikke* lade saadanne Overgreb gaa upaataalt hen, og vort Raab skal derfor lyde i enhver, selv den fjærneste Krog af Landet: Slut Eder sammen! Slut Eder sammen til Værn om Eders egne Interesser, og *vi* skal nok lære Arbejdskøberne, at de intet har at *foreskrive* deres Arbejdere, men at de kommer til at tage dem med paa Raad om, hvorledes Arbejdsforholdene skal være.

Kammerater! Fagfæller over hele Landet! I har sét i Aarhus, hvad Fabrikanterne bød dem, der tjener deres Formuer og gør dem til ledende Mænd for vor Industri. I har set Fabrikanterne i hele det øvrige Land sanktionere Slaveriet i en ny Udgave paa Generalforsamlingen i Odense — — behøves der mere for at vise Eder, hvad I kan vente fra den Kant?

Fra nu af kan og maa Ingen, der vil beholde sin Selvstændighed og sin Ære som god Kammerat, underskrive nogen Kontrakt enkeltvis med nogen Arbejdskøber. Og Ingen maa modtage eller afgive „Arbejdsseddel“! Under Lock-ouden i Aarhus har ingen af de unge, der rejste derfra, kunnet faa Arbejde. Saasart man saa' deres „Seddel“, erklæredes, at de Folk maatte de ikke tage i Arbejde. Nuvel, **vi sælger Arbejdskøberne vor Arbejdskraft for den Løn, vi er enige med dem om, og de beskæftiger os, saalænge de kan tjene Penge derpaa, hvad angaar det da dem, hvor vi kommer fra og hvor vi gaar hen? Sælger vi da ogsaa vor Fortid og Fremtid til disse Mænd?**

Smede og Maskinarbejdere, der endnu staar udenfor Organisationen! Indenfor vore Rækker, dér er Eders Plads, der er Eders Værn mod Udbytning og Slaveri! Har I Følelsen af, hvor Tiden bærer hen, da kom hurtig, thi Tiden er lige lang, men ikke lige nyttig.

Hovedbestyrelsen.

Feltraabet.

„De skal knuses!“ det er det Slagord, der i denne Tid gaar igennem hele den Bevægelse, der er oppe iblandt Arbejdskøberne og i Højrepressen. Og hvem er det saa, denne drabelige Gærning skal øves paa? Arbejderne, — ja, hvor utroligt det end lyder, *saa* er det dog. Ikke saaledes at forstaa, at man vil knuse Arbejderne, mase *dem* til Støv, de skal benyttes eller udbyttes, hvilket man vil. Nej, deres Organisation er det, man vil til Livs, og hvorfor? Kun fordi d'Hrr. Arbejdskøberne, som Helhed set, ikke har mindste Begreb om den kulturbevarende Opgave, Arbejderorganisationerne har.

Lad os se lidt paa, hvad det er, der i de sidste to Maaneder har tildraget sig. Den 29. Maj smides samtlige Arbejdere paa Maskinfabrikerne i Aarhus, undtagen Formerne, der strejkede, paa Gaden. Hvad var Aarsagen? Arbejderne stillede Fordringer gemem deres Organisation. Nu skulde denne Organisation kvæles, man vilde fra Fabrikanternes Side være enebestemte over Arbejdsforholdene; de følte, at den Enevoldsmagt, de hidtil havde besiddet, var ved at glide fra dem, dette skulde forebygges, derfor lavedes den berygtede Slavekontrakt. Som en Følge af den derved

opstaaede Strid kom Fabrikanterne sammen fra hele Landet til et Møde i Odense, og med hvilke Hensigter de kom der, faar man et Begreb om, naar man erindrer sig Fabrikant *Langes* Udtalelser til sine Arbejdere, inden han rejste derop.

Der skulde nu dannes en Arbejdskøberforening, Slavekontrakten fra Aarhus skulde i en noget ændret Form vedtages og fremtidig skulde saa enhver, selv mindre betydelig Strejke i Faget, mødes fra samtlige Arbejdskøbere med en almindelig Lock-out.

Paa Spørgsmaal til ham, om han ogsaa ansaa dette for retfærdigt, da han dog selv indrømmede, at der var mange Arbejdspladser, hvor der raadede nogle elendige Forhold, og hvor en Strejke alene var i Stand til at rydde op i disse, svarede han, at det skulde *tillades* Arbejdskøberne under en Lock-out at arbejde videre med saadanne Folk, som ikke var i Fagforeningen.

Har vi saa mere Vidnesbyrd behov? Paa Odense-mødet gik det imidlertid ikke lige saadan til, som Hr. Lange m. fl. havde tænkt sig. Københavner Fabrikanterne var ogsaa mødte i Odense og udøste naturligvis af deres dyrekøbte Erfaringer for deres hidsige Provinskolleger.

Ikke angribe Organisationsretten, sagde de, det var nemlig alt for dumt; men vi kan jo opstille nogle Principper, om hvilke *vi ikke vil forhandle*, det er et ganske anderledes Grundlag at slaas paa. Som sagt, saa gjort.

Først anerkendte man, paa Papiret, Arbejdernes Organisationsret, dernæst erklærede man sig villig til Forhandling om næsten alt muligt, undtagen det, som det i Virkeligheden kom an paa i **Øjeblikket**. Og Københavner Fabrikanternes Sekretær fik Ordre til at være Hr. Lange til Assistance i den Underhandling, der nu skulde foregaa for at redde Stumperne for Aarhus Fabrikanterne.

Det fik man dog straks at vide, at Minimalløn, Akkordarbejdets Afskaffelse, eller den almindelige Timeløn garanteret i Akkord, var Principper, hvorom d'Hrr. Arbejdskøbere ikke indlod dem paa at forhandle, det skulde der slaas om. Saa brød man sig ikke noget om, at en Kendelse fra en Voldgiftsret, hvori deres egne Standsfæller havde Sæde og Stemme, havde erklæret sig for alle disse Principspørgsmaal og for Arbejdernes Ret til at faa Arbejdsvilkårene ordnede efter saadanne Regler. Man vilde ikke og dermed Punktum.

Paa samme Tid kom saa „Fællesrepræsentationens“ Møde i Hillerød.

Her taltes mange smukke Ord om hvor godt d'Hrr. mente det med Arbejderne, alle de dumme Flovser, der ellers lyder ved saadanne Arbejdskøbermøder, blev omhyggeligt holdt nede, fra nu af vilde man gaa i sig selv igen, vilde ikke mere forsøge at danne Fagforeninger paa andet Grundlag end det, hvorpaa de nuværende stod.

Man vilde forhandle om alle Spørgsmaal, der saavel faglig som økonomisk laa Arbejdere og Arbejdskøbere imellem o. s. v.

I Løbet af Dagene den 11. og 12. Juli smider saa Murer- og Tømremestrene i Jylland samtlige deres Arbejdere paa Gaden under et saa intetsigende Paaskud, som de berygtede Arbejdssedler. At Mestrene i dette Tilfælde vilde Kamp, med det Formaal at slaas Murerens og Tømmerens solide Organisationer ihjel, er en saa stærkt udtalt Kendsgærning, at Diskussion derom er aldeles meningsløs.

Org. „Fællesrepræsentationens“ ledende Mænd — *Axel Meyer* m fl. — hvad gør de, for at forhindre denne Kamp, hvad gør de, for at vende Tvytydighedens Stempel fra deres Organisation? — Intet, i hvert Fald ikke noget, der kan ses.

Vi maa stole paa os selv og det har vi heldigvis ogsaa lært at gøre.

Arbejderne vil forhaabenlig nu have set, hvad der venter dem, om de ikke slutter godt sammen. Det gælder om, at der, medens vi rider denne Storm af, ingen Vaklen bliver i Geledderne; intet Offer maa skyes, hverken fra de arbejdendes eller de strejkendes Side. Mange Aars Arbejde kan gaa tabt for os, *men knuse os, det kan d'Hrr. ikke!* Derfor, I arbejdende Smede og Maskinarbejdere! med Iver og Lyst maa Kronerne rulle, der staar meget paa Spil, er meget at tabe, men — *ogsaa meget at vinde!*

Nærværende Artikel var allerede sat, forinden Hr. Fabrikant *Axel Meyer* tilbød sin Mægling. *Red.*

Aarhus-Overenskomsten.

1. Arbejdstiden er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med en halv Times Frokost og halvanden Times Middag.

2. Overarbejde fra Kl. 6 til 9 Aften betales med et Tillæg af 25 Procent og fra Kl. 9 Aften til Kl. 6 Morgen med 50 Procent.

Søndagsarbejde fra Kl. 6 Morgen til Kl. 9 Formiddag betales med et Tillæg af 25 Procent og fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 4 Eftermiddag med 50 Procent.

For Akkordarbejde udført udenfor den normale Arbejdstid betales et lignende Tillæg som for Arbejde udført paa Timeløn, saafremt Arbejdsgiveren fordrer Overarbejdet.

Overarbejde paa Akkord kan ikke nægtes udført af Arbejderne.

3. Saalænge nærværende Overenskomst er gældende, indføres Akkordarbejde ikke blandt Formerne paa de Støberier i Aarhus, hvor det ikke benyttes før 27. Maj 1895. Enhver ny Akkordpris paa Formerarbejde maa, forinden Arbejdet paabegyndes, fastsættes imellem Fabrikanten og den paagældende Arbejder.

4. Alle Lønsetser under 25 Øre pr. Time faa 2 Øres Tillæg pr. Time. Lønsetser paa 25 Øre og derover faa 1½ Øres Tillæg pr. Time.

5. For Arbejde paa Arbejdspladser beliggende udenfor Aarhus Bys Grund betales et Tillæg af 3 Øre pr. Time samt fri Station.

For Arbejde ombord i Skibe og for Kedelrensning betales et Tillæg til Arbejdernes Værkstedsløn af 5 Øre pr. Time.

Overarbejde beregnes af Arbejdernes Værkstedsløn i Overensstemmelse med § 2.

6. Arbejdet genoptages Mandagen den 22. Juli af samtlige siden den 23. Maj afskedigede, udelukkede eller strejkende Arbejdere.

7. Nærværende Overenskomst gælder til den 1ste April 1896. Efter dette Tidspunkt kan den kun forandres efter forudgaaende Forhandling mellem de respektive Organisationer.

En Humleplukkemaskine.

Et tysk Kapitalistorgan bringer følgende Meddelelse:

„Vi skal tillade os at gøre Humleproducenterne opmærksomme paa en epokegørende Opfindelse fra d'Hrr. Christian Wolff & Søn, Indehaverne af den bekendte Jærnvarefabrik af samme Navn i Langquaid. Det er en Humleplukkemaskine. Formedelst denne, der kun udkræver en Betjening af 5 Mand, kan der i Løbet af en Dag (12 Timer) plukkes 2½ Centner Humle. Derved bliver denne desuden renere og smukkere end den haandplukkede Humle. Angaaende Konstruktionen af den allerede patenterede Maskine meddeles os følgende: Foran 2 Gummivaltser ligger de elastiske Plukketangenter, der ved Hjælp af et Klaviatur enkeltvis helt kan løftes saavel foran som bagved; Gummivaltserne trækker tykke og tynde Ranker, Arme og Blade fortløbende igennem, medens Tangenterne ved deres Fjederkraft afriver Kronens tynde Stilke og ved Hjælp af den paa Hjulene anbragte Kontragang og Tangentudveksling kaster dem foran paa et bevægeligt Sold, under hvilket en Vindstrømning er anbragt til at rense Bladene og bortfjerne de muligvis afrevne Bladstumper, hvorefter den rene Humle falder i en under Maskinen staaende Kasse. Paa Gaarden kan Maskinen sættes i Gang ved mekanisk Drivkraft, paa Marken derimod ved Haandkraft, og kan en Mand let drive den. „Mundbredden“ er 60 Ctm., alle Dele er forarbejdede af det fineste Staal. Efter 5 Aars ihærdige Forsøg er det lykkedes Opfinderne at opnaa at bringe Maskinen til den nuværende Fuldkommenhed, og de hidtil anstillede Prøver har paa det bedste konstateret Maskinens Anvendelighed — etc.“

* * *

Naar denne Maskine kommer til Indførelse, berøver den atter Hundreder af Mennesker Arbejde og Fortjeneste. For at plukke en Centner Humle, behøver 5 Arbejdere mindst 3 Dage, medens 5 Mand ved Maskinens Hjælp paa 2 Dage plukker 5 Centner, altsaa 5 Gange saa meget. Arbejdet bliver bedre og gaar langt hurtigere, hvilket sidste er af en betydelig Fordel ved Humlehøsten.

Meddelelser til Tillidsmændene.

Fra en af Afdelingerne meddeles mig følgende: De Blade, der skal indsendes af de nye Bøger, kan jeg ikke

sende endnu, da Medlemsbøgerne er ude omkring hos Medlemmerne, hvorfra jeg skal „have Bladene underskrevne tilbage“.

Jeg maa, da lignende kan gentage sig andre Steder, paa det mest indtrængende anmode Tillidsmændene om, ikke at lade Bøgerne gaa ud, forinden de er underskrevne og det Blad, der skal indsendes til mig, er afrevet. Det kan umulig undgaas, at der ved „at skulle have Bladet underskrevet tilbage“, tabes nogle af disse og da bliver Resultatet, at hvis der senere udbetales Understøttelse paa en Bog, hvoraf Blad ikke er modtaget og indført i Hovedprotokollerne, saa modtages disse Kuponer ikke, men returneres til Erstatning hos den Afdeling, der har udstedt Bogen. Bliver der tilfældigvis et Blad borte, da maa der indsendes et almindeligt Stykke Papir de samme Oplysninger, som det trykte Blad skulde have indeholdt.

Jeg benytter Lejligheden til at anmode Tillidsmændene om at anskaffe saa store Konvoluter, at de her omtalte Blade ikke behøver at sammenlægges, naar de indsendes.

Ved en Fejltagelse er der i forrige Nr. af Fagbladet skrevet, at der i Maanederne Aug., Septbr., Oktbr. og November skal indsendes 58 Øre pr. Medlem til Rejse- og Understøttelseskassen, det skal selvfølgelig være 60 Øre, nemlig for 5 Uger à 12 Øre.

Forretningsføreren.

Under Lock-ouden i Aarhus er følgende Kuponbøger tilsendt følgende Afdelinger: Holbæk Nr. 1001—1010, Nykøbing M. 1011—1014, Forretningsføreren 1015, Odense 1016—1019, Helsingør 1020—1031, Grovsmedenes Fagf. 1032—1050, Aarhus 1051—1150, Odense 1151—1175, Fredericia 1176—1177, Slagelse 1178—1181, Fredericia 1182—1184, Holbæk 1185—1194, Næstved 1195—1196, Stubbekøbing 1197—1200, Smede og Mask. Forb., Købh. 1201—1250, Odense 1251—1275, Vordingborg 1276—1277, (Bogbinder Bloch 1278 gaar ind til de samvirkende Fagf. i Købh.), Nørre Sundby 1279—1282, Grovsmedenes Fagf. 1283—1292, Varde 1293—1296, Nakskov 1297—1299 (desuden en ældre Kuponbog 399), Thisted 1300, De samvirkende Fagf. i Købh. 1301—1450, Smede og Mask. Forb. i Købh. 1451—1500, De samvirk. Fagf. i Købh. 1501—1600, Thisted 1601—1602, Ytting, Jørgensens mekan. Etabl., Købh. 1603—1604 (er igen afgivet til Forretningsføreren), Odense 1605—1625, Helsingør 1626—1650, De samvirk. Fagf. i Købh. 1651—1700, Sm. og Mask. Forb. i Købh. 1701—1750, De samvirk. Fagf. i Købh. 1751—1850, Odense 1851—1860, Skibssmedeforeningen 1861—1866, ikke udsendte 1867—1875, Helsingør 1876—1900, Varde 1901—1904, Aarhus 1905—1914, Slagelse 1915—1918, Klejnsmedeforeningen 1919—1922, Hjørring 1923, ikke udsendte 1924—1925, De samv. Fagf. i Købh. 1926—1950.

Alle ubrugte Bøger bedes nu tilbagesendt Forretningsføreren.

De samvirkende Fagf. i Købh. indkalder de Bøger, som de har modtaget, og opgør dem.

De Kuponbøger, paa hvilke der er indbetalt i Provinserne, bedes tilsendt *Brockmann*, Studsgade 5—7, Aarhus, hvor de vil blive opgjort. Det samme gælder de Kuponbøger, der er benyttet af Forbundets Afdel. i København.

Dersom nogen af vore Afdelinger har benyttet de tilsendte Kuponbøger til deraf at give Medlemmerne Kvittering for det dem paalignede Kronebidrag, maa disse Bøger fratages, inden Oversendelsen til Aarhus sker.

Afdelingerne bedes samtidig med at de afsender de ubrugte Kuponbøger til København og de brugte til Aarhus, opgive til Forretningsføreren, hvilke Bøger de har sendt til Aarhus. Det Udvalg, der i Aarhus faar med Opgørelsen at gøre, bedes meddele Forretningsføreren, hvilke Bøger de modtager fra hver By.

Saa snart som muligt maa Afdelingerne faa denne Sag bragt i Orden.

Hovedbestyrelsen.

Af nærværende Nr. af Fagbladet vil der blive trykt et større Oplag til Agitation. Tillidsmændene kan rekvirere et Antal Eksemplarer fra Forretningsføreren.

En „Trækker“ hos Lendorf i Ringsted.

Hans Hermansen, hjemmehørende i Ringsted, middehøj, mørk, lille Overskæg, 26 a 27 Øre.

Lad Lendorf „slide“ ham med Helsen; det er at haabe, at han ret ofte vil prøve sine Kræfter paa ham.

Rejse- og Understøttelseskassen.

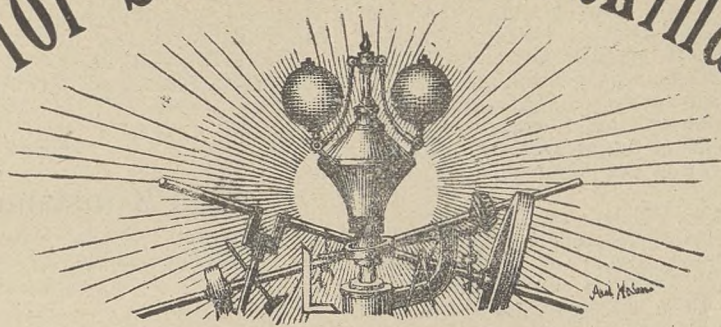
Regnskab for Juni. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	273	60	151	92
Klejnsmedesvendeforeningen	57	60	21	90
Grovsmedenes Fagforening	48	00	18	60
Kødelmedeforeningen	47	04		
Skibssmedeforeningen	42	72		
Ringsted	1	92	6	90
Kallundborg				
Esbjerg	16	80	2	31
Stubbekøbing	2	00	1	14
Aalborg	25	92	30	21
Assens				
Randers	30	72	31	44
Ribe	2	88	2	28
Hjørring	7	68	3	42
Nykøbing F.	6	72	2	85
Stege	8	02	3	42
Nakskov	23	04	4	56
Nørre Sundby	4	80		
Nykøbing M.	10	56	2	85
Skive	6	24	5	70
Odense	26	51	29	70
Vejle	16	32	11	97
Helsingør	86	40	17	68
Varde	4	80	5	13
Svendborg	9	20	9	69
Holbæk	6	24	18	87
Roskilde	13	44	17	79
Faaborg				
Næstved	5	76	7	41
Vordingborg	3	20	7	98
Fredericia	7	20	14	82
Nykøbing S.	3	36		
Silkeborg				
Herning				
Horsens	13	92	11	40
Kolding	7	20	9	12
Thisted	2	96		
Slagelse	7	68	15	54
Lemvig	8	75	0	60
Aarhus	96	00		
Udbetalt hos Forretningsføreren			97	08
Kontingent for 3 Ug. af Bog Nr. 4019		30		
	Ialt	935	50	563
Overskud fra forrige Opgørelse		274	03	
		1209	53	563
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Juni Maaned			20	00
Beholdning ved Opgørelsen			626	15
	Balance	1209	53	1209

Understøttelsens Størrelse for August er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10

August 1895

7. Aargang

Provins-Fabrikanternes Organisation og deres Love.

Som man vil erindre, dannedes der i 1891 en Organisation af Mestre og Fabrikanter i Jernindustrien; denne førte imidlertid kun en kortvarig Skintilværelse og har aldrig givet andre Livstegn fra sig end Strejken hos P. Nielsen i Hillerød. Vi tabte Strejken og P. Nielsen ødelagde sin blomstrende Forretning, for ham var Tabet sikkert størst, thi vi staar trods den tabte Strejke nu med en Organisation, der er mindst dobbelt saa talrig, hvad Mængden angaar, og vi tør godt sige, mange Gange saa stærk, hvad Penge, Sammenhold og Medlemmernes Forstaaelse angaar. Dette til Underretning for d'Hrr. Fagforeningshadere, der endnu ønsker at støde Hornene af sig.

Det var ogsaa den Gang en Strid i Aarhus, der gav Anledning til Arbejdskøbernes Organisation, og deres Love, som vi er i Besiddelse af, var mindst lige saa strenge, som de nu vedtagne. Men hvis det gamle Ord, at „strenge Herrer regerer kort“, ogsaa skal bekræfte sig overfor den sidste Mesterorganisation, har denne heller ingen lang Levetid for sig, thi nu har man raabt Fagforeningstyranni efter os i saa mange Aar, men de Love, den ny Forening har givet sig selv, har med Hensyn til Tyranni rigtignok vasket sig.

Det er atter her den gamle Historie om de store, der æder de smaa, som gentager sig. I § 16, der handler om Generalforsamlinger, hedder det:

„Stemmeret paa en Generalforsamling kan udøves af Firmaets Indehavere eller en med skriftlig Fuldmagt udrustet Repræsentant for hvert Firma.

„Ved Afstemninger over Love eller Lovændringer samt over Forslag til Lock-out har ethvert Medlem en Stemme for hver 1000 Kr. udbetalt Værkstedsløn eller Del deraf i Foreningens foregaaende Regnskabsaar; i alle andre Tilfælde har ethvert Medlem (Firma) kun en Stemme.“

Endvidere: „Udeblivelse fra Generalforsamlingen straffes med en Mulkt af en Kr. for hver 1000 Kr. udbetalt Værkstedsløn.“

En Fabrikant, der beskæftiger 5 Mand, har i Forvejen nok at gøre, om han i Konkurrencen skal kunne klare sig overfor dem, der beskæftiger 100. Kommer han nu ind i Foreningen, skal han lade hele sin økonomiske Velfærd bestemme af Fabrikanten med de 100 Arbejdere. De mindre Fabrikanter har almindeligvis de bedste Arbejdere. Forretningen nødvendigvis, at Arbejderne i smaa Bedrifter er mere alsidige end i de

store, de holder derfor mere paa deres Arbejdere, og hos dem er der sjældnest Konflikter; Kendsgærningerne taler her tydelige nok.

Men paa Generalforsamlingen, hvor i givet Tilfælde Bestyrelsen skal foreslaa en almindelig Lock-out, der har den mindre Fabrikant 5 Stemmer mod den stores 100 – og Interesserne er jo dog ens for dem begge!

Der maa ikke have været ret mange smaa Fabrikanter i Foreningen, da den stiftedes, thi saa skulde man ikke tro, at saadanne Love kunde blive vedtagne.

Man har tillige i Henhold til en Paragraf, nemlig § 15, en Standret paa 7 Medlemmer, der sammen med Bestyrelsen kan idømme et Medlem en Mulkt, dersom han ikke kan eller ikke vil deltage i en eller anden Lock-out. Til Sikkerhed for, at en saadan Bøde altid kan faas betalt, skal der hos Bestyrelsen deponeres en udateret Veksel paa ikke under 500 Kr. Og hvor let Lock-outer kan komme og hvad de kan komme over, har vi jo for nylig set i Jylland. Der roste Mesterorganisationens Formand sig af, at Medlemmerne ikke havde kendt Lovene forinden de indmeldte sig, og nu kunde de sprælle; man havde Mulkten at holde sig til. Mon man kan tro, at vore mindre Arbejdskøbere er blevne kloge af den Historie?

Slutningen af § 13 lyder saaledes: „Ingen af Foreningens Medlemmer maa i Tilfælde af Strejke eller Lock-out antage strejkende eller udelukkede Arbejdere, efter at have modtaget Underretning herom fra Bestyrelsen.“ For Overtrædelse heraf erlægges en af Standretten bestemt Mulkt til Understøttelsesfonden.

§ 11 havde vi i forrige Fagblad Anledning til at advare vore Medlemmer imod; det er den, hvorefter det hører med til Foreningens Virksomhed at opdrætte – om det kunde lade sig gøre – en ny Udgave af „Værn“ og lign.

Det er denne §, der i Følge Fabrikanternes Beregning skal blive den Kile, der skal skille Fagets Arbejdere i to Partier, der gensidig bekæmper hinanden, imedens Arbejdskøberne griner i Skægget og udbytter dem, medens de samtidig ødelægger hinanden i Konkurrencen.

Forinden vi slutter, kan vi ikke undlade at sige et Par Ord om § 2. „Foreningens Formaal er gennem en Sammenslutning af Arbejdsgiverne i Jernindustrien at varetage Fagets Interesser og at frembyde et Organ til Forhandling med Arbejderne eller deres Organisationer om fælles Interesser.

Hvad Forskel der mon i d'Hrr.s Øjne er paa Fagets Interesse og fælles Interesser? I vore Øjne er der ingen. Men hos d'Hrr. maa den Anskuelse vel være gældende, at „Fagets Interesser“ er noget højere, noget bedre,

noget, de maa have for dem selv, — det mere underordnede „fælles Interesser“ kan saa tjene som Skilt for den Arbejdervenlighed, der nu for Tiden, for at holde paa god Tone, maa udvises. Havde man været klar over, hvad det var, man vilde, og havde man villet sige Sandheden derom, saa maatte det have kommet til at hedde: „gennem en Sammenslutning af Arbejdsgivere i Jernindustrien at varetage Fabrikanternes økonomiske Fordel ved Udbyttets Fordeling.“ Og dertil skulde vi ikke have sagt et eneste Ord, thi vort Formaal er jo for Arbejdernes Vedkommende det selv samme foreløbig.

„Fagets Interesser“ og „fælles Interesser“ er et og det samme, thi hvem er interesserede i Faget? — Arbejdskøbere og Arbejdere. Hvem er interesserede i fælles Interesserne? — akkurat de selv samme!

Skulde der derfor være nogen Mening i § 2, saa maatte det hedde:

„Foreningens Formaal er at frembyde et Organ til Forhandling med Arbejdernes Organisationer om de faglige fælles Interesser.“

Tiden vil vise, hvad det er, Organisationen vil, indtil vi har set Beviser paa det modsatte, tror vi den er dannet som en Kamporganisation, udelukkende med det Formaal at skulle slaa alle de Fordringer fra Arbejderne ned, der kan slaas ned.

Og vi er ikke ganske uberettigede til at tro det, der var i Eks. Ting, som vi godt kunde komme til Rette med Aarhusfabrikanterne om, da vi ikke længere havde Fabrikantbestyrelsens Personer til Stede. Og vi véd, at Hr. Lange var meget utilfreds med det for os heldige Udfald af Kampen i Aarhus, der er endogsaa dem, der har ment — og disse Folk staar Fabrikantbestyrelsen meget nær —, at Overenskomsten i Aarhus ikke vilde holde til 1. April 1896, og gør den ikke det, saa er det ikke Aarhus Fabrikanternes Skyld.

Brev fra England.

Fra en Maskinarbejder, der i Foraaret rejste til England, har vi modtaget et Brev, hvoraf vi her frem sætter et Uddrag:

Arbejdsforholdene her (i Newcastle) saavel som over hele England er for Tiden meget ugunstige. Arbejdsløsheden er stor. Jeg boede en Tid hos en Engländer, som er Maskinarbejder, en Mand i tredive, dygtig Arbejder og Medlem af „Amalgamated Society of Engineers“, han er gift, havde været i Skotland for at søge Arbejde, fik intet, gik saa her i 5 Uger, fik endelig Arbejde, men kun i 3 Uger, siden har han været uden Arbejde i 11 Uger.

De kan efter dette nok forstaa, at det er et helt Lotterispil for en Udlænding at faa Arbejde her.

Jeg gik her i 6 Uger før jeg fik Arbejde og havde ikke faaet det, om jeg ikke havde haft Brev til en Fabrikant fra en Mand, som han indsaa, han maatte gøre det for. Jeg arbejder nu paa Wallsend Slipway. Da jeg kom her over, gik jeg nogen Tid i Hull; jeg var oppe hos Konsulen for at faa nogen Underretning om Arbejdsstederne, hvad jeg ogsaa fik, men samtidig den Meddelelse, at det vist ikke nyttede noget, da jeg ikke var i Fagforeningen, og det gjorde det heller ikke, de fleste Steder her antages ikke Folk, der ikke er Fagforeningsmedlemmer.

Nu er jeg Medlem af Fagforeningen (The Amalgamated Society of Engineers) her. Først arbejdede jeg i 3 Uger, blev saa toreslaaet og 2 Uger efter optaget. Under 22 Aar koster det 5 Shilling at komme ind, det stiger med Alderen, de ældste, der kan komme ind, er 45 Aar og de maa betale 4 L. (72 Kr.).

Lønnen her er bestemt af Societyen til 31 Shilling og 6 Pence. Jeg har ligesom Engelskmændene til at begynde med 1 L. 10 sh. Men i Følge Societyens Love skal jeg i Løbet af 1 Aar rejse Lønnen til 1 L. 11. sh. 6 d.

Vi arbejder 53 Timer om Ugen, de 5 Dage fra 6—5, Lørdag fra 6—12. Læretiden er ikke bestemt 7 Aar, men ingen bliver betragtet som Svend, før han er 21 Aar, saa er det ligemeget, enten han kommer i Lære naar han er 14 eller 16 Aar.

Kost og Logi koster, naar det skal være nogenlunde ordenlig, 15 sh. om Ugen.

H. Baltzeren.

Om Kunstsmedearbejder.

Foredrag ved „Teknisk Provinsskoleforening“s Møde i Aarhus den 11., 12. og 13. August 1894.

Af Sigurd Müller.

Det lader sig vel tænke, at En og Anden kan finde det Emne, jeg har valgt, noget for specielt i Forhold til Anledningen; er der end i denne Forsamling adskillige Haandværkere tilstede, kan det dog næppe forudsættes, at Smedene eller i det hele Metalarbejderne ere særlig talrigt repræsenterede. Imidlertid tror jeg dog, at Valget lader sig forsvare — at Emnet maa have sin Interesse for enhver ægte Haandværker, for hver den, som vil være med at løfte sit Fag, saa det bliver ikke blot en Haandens, men ogsaa en Aandens Gerning, — ja for Alle, hvem det gode Haandværks Tarv og Udvikling ligger paa Hjærte. De Tider ere vel forbi, da man mente, at ethvert Haandværk kunde og burde være „sig selv nok“; nu skønner man, at der er Enhed i Mangfoldighed — at det enkelte Haandværk ikke skal isolere sig, men at de forskellige bør lære af, befrugtes af hinanden. Formerne ere mangfoldige, men Aanden kun en, Maalet ét: at give Haandværksfrembringelsen det personlige Præg, der peger i Retning af Kunsten.

Ethvert Haandværk kan være godt for sig, for saa vidt dets Frembringelser kunne staa med Præg af at være Menneskegerning, ikke Maskinværk. En Slags „Rangforordning“ vilde dog maaske kunne opstilles, og i en saadan mener jeg, at de Haandværk, som arbejde i Metaller, vilde komme til at staa i første Klasse om ikke af anden Grund, saa af den, at Metallet her tillader den største og frieste Udfoldning af Personligheden; af alle Stoffer føje Metallerne sig lydigt efter Menneskehaanden. Metallet viser under Bearbejdelsen en jævn Modstandskraft, over hvis Styrkegrad Mesteren selv kan byde (særlig ved Opvarmingen); det kender lidet til tilfældige og uforudsete Strukturhindringer, man raader over Arbejdet fra først til sidst, kan saaledes ikke blot give, hvad Form man vil, men ogsaa helt beherske Overfladen.

For Haandværket — Kunsthaandværket — er alle de gængse Metaller gode Emner; Søndringen mellem „ædle“ og „uædle“ har her kun saare lidt at sige. Indrømmes maa det vel, at det er i de førstnævnte, man i Tidernes Løb med størst Forkærlighed har udført de baade ideelt og teknisk set kosteligste Sager, men hvor prægtige Ting er der dog ikke ogsaa skaaret i Tin og Grevet i Kobber, hvor meget skönt er der ikke smedet af Jærn, „Proletaren mellem Metallerne“? Og intet Under, at „Proletaren“ er kommen til Ære for sine mange under Udarbejdelsen som under Brugens uvurderlige Egenskaber: Lethed og Følgelighed i Behandlingen, stor Varighed og en Prisbillighed, der tillader Brugens af Materialet efter en næsten uindskrænket Maalestok.

At der allerede i den graa Oldtid er bleven smedet i Jærn, er en bekendt Sag; forholdsvis tidligt er der endog Tale om en Smedning, der rækker ud over det rent praktiske, stræber efter Skønhed. Middelalderen og de følgende Kunstperioder bringer, som vi senere skal se, mærkelige Fremskridt, men tidligt optræder en Konkurrent til Smedehaandværket, og Smedekunsten, nemlig Jærnstøbningen, en Konkurrent, der med al en Plebejers Paatrængenhed gaar sin ædlere Medbejler paa Livet og endog for en Stund synes rent at skulle tage

Lys og Luft fra ham. Endnu den Dag i Dag faar Støbe-ogdsset Lov til at brede sig paa mangfoldige Steder, hvor man kunde og burde have Smedearbejde; det er jo saa billigt og tilvejebringes let i saadanne Former, at det kan gøre en vis Virkning paa den overfladiske Sans. I et virkeligt Forhold til Kunsten eller Kunsthaandværket vil dog Jærnstøbning vanskelig kunne træde; det smedede Stykkes Fortrin for det støbte er i alt Fald indlysende. Dette vil i Korthed kunne udtrykkes saaledes: Det støbte Stykke har i hver Form, i hver Kontur, i hele sin Overflade Præget af at være en mekanisk Frembringelse; alt er stump, dødt, aandløst. Det smedede bærer, det være forøvrigt nok saa tarveligt og beskedent, helt igennem Mærkerne af Menneskets levende Haand; hvert Spor af Hammerens, Punsens, Filens Virksomhed taler om det Liv, der har ledet denne — er Arbejdet godt, vidner det om en styrende Aand. Saa bliver da hvert Stykke en Original, der friskt og levende melder om en Personlighed, og som derfor kan tale fængslende og fornøjeligt til os.

Om Oldtidens Smedekunst véd vi kun lidet; Sagnene fortæller om mere eller mindre prægtige Jærnarbejder, men Efterladenskaberne er kun faa — Vaaben fra Fund i de nordiske Lande, Dørbeslag, Laase og forskellige Redskaber fra Hellas og Italien; — Rusten har ødelagt det meste. I Middelalderen udvikler Smedningen sig til et i vid Udstrækning og med stor Dygtighed udøvet Kunsthaandværk. Her som paa saa mange Omraader er det i denne Periode især Gejstligheden, der giver Impulsen, sætter Kræfterne i Gang. For Kirkerne udføres allerede i det tolvte Aarhundrede fremragende Smedearbejder, rige ornamentale Beslag til Porte, Døre og Kister, dernæst Lysekroner og Kandelabrer, fremfor alt Gitre for Døre og Vinduer. Men ogsaa for den „propane“ Verden smededes der i Middelalderen meget og godt. De usikre Tider gjorde det nødvendigt at skærme Indgangen til Boligerne med Gitterværker; saadanne opstilledes ogsaa om Brønde og Mindesmærker; Murene styrkedes med mere eller mindre stilfulde Ankere, i Salene havde man Brug for Idbukke, Lysholdere og deslige. Særlig Omhu anvendtes ofte paa de rigt prydede Dørhamre, paa Laasetøj, Nøgler og Beslag.

Med en vis Ret kan det hævdes, at Smedekunstens Udvikling gaar jævnsides med Arkitekturens; det smedede Arbejde vil altid i sin Form være afhængigt af Stilen i de Bygninger, hvori det er anbragt. Som den romanske Kirkebygning er solid, lidet kompliceret, ren og enkel i Forholdene, saaledes ogsaa den romanske Stilperiodes Smedearbejder; der lægges kun i ringe Grad Vind paa det pyntelige, Formerne er storladne og kraftige, om end noget rigere end i den tidlige Middelalder; man begynder saaledes at spalte Stavene og at oprulle i Spiral samt at klæde Dørene med fladt udhamret Beslag, der giver stiliserede Planteformer; skulde flere Stave samles, sker dette saa godt som udelukkende ved Svejsning, sjælden ved Baand, aldrig ved Nitning. Denne kommer ind med Gothiken, der tillige medfører en større Fylde af Former, langt mere Liv i disses Enkeltheder. Man hamrer Stavene flade i Enderne, danner disse til Bladformer og driver dem op i Højden; hele Plader behandles med Gennembrydninger, der ofte underfores med farvet Klæde eller Læder, i Gitrene begynder man at vride Enkelthederne ud af Planet, saa det hele faar et mere organisk Præg. Smedejærnet kommer i den gotiske Periode mere og mere i Brug udenfor Kirkerne, saaledes til Dørhamre, Lysestager og Kamingitre.

I Renæssancetiden raader der en uendelig Rigdom paa Motiver, som dels skyldes det genoplivede Naturstudium, dels den nyvakte Interesse for den klassiske Oldtids Former; indenfor Kunstsmedningens Omraade bliver Principet ædel Simpeltid i hele Værkets Anlæg — Rigdom, Fylde og Liv i Enkelthederne. Til Gennemførelsen heraf paakalder man Kunstnerens Hjælp; fremragende Mestie gør Tegningerne, udmærkede Teknikere

arbejder efter disse. Der smedes en Mangfoldighed af kostelige Gitterværker, store og smaa, for Kirker og Profanbygninger. Det tidligere brugte Kantjærn afløses af Rundjærn; dette omvulles til Voluter med talrige Gennemskydninger, mellem hvilke det ofte hamres ud til flade ornamentale Led, som Blade, Profilhoveder, Masker eller Blomster; oventil har Gitret i Regelen frie Afslutninger, idet de lodret opstigende Led gaar igennem det øverste vandrette og ender i Blad eller Blomsterformer, Spyd eller mere eller mindre „proptrækkeragtige“ Ornament. Paa Porte og Døre anbringes Beslag, som oftest er holdt ganske lavt og kun forsynet med drevne eller indgraverede Ornament; paa lignende Maade udstyrer de pragtfulde Dørhamre, Portringe, Ringe til at binde Hestene ved, Fakkellholdere, Laase, Nøgler o. s. v. Ikke sjældent faar Overfladen af de mindre Genstande særlig Glans ved en rig Anvendelse af Ætsning og Niello eller ved Indlægning med Guld og Sølv; dette er især Tilfældet med de mange prægtige Vaaben og Rustninger, der smedes baade i Italien og i Tyskland, og hvortil vel Indflydelse fra Maurerne har givet rigelige Bidrag.

Barokstilen er, som man véd, særlig betegnet ved sin Stræben efter at give den svulmende Livskraft Udtryk; overalt vil den Frodighed, Fylde og Energi. Periodens Kunstsmedning følger med Arkitekturen: Liv og Spil i smaat som i stort. Intet Under da, at den forlader de stiliserede Former og lægger sig efter de mere naturalistiske; Blomster og Blade faa Individualitet, brede sig til alle Sider, samles i Kranse og Guirlander; Linierne nøjes nu ikke med at være rundt svungne; de brydes hvert Øjeblik i skarpe Vinkler; Skæringerne markeres ved paanittede Rosetter. Kva-drattjærnet og andet Kantjærn fortrænger atter Rundjærnet, og det behandles med raffineret Teknik; kun paa et enkelt Punkt gaar man uden om Vanskelighederne, Renæssancetiden har løst, idet man undgaar dennes „Gennemskydninger“ og lægger de krydsende Stave bag hinanden.

Endnu lystigere og støttede til en endnu mere glimrende Teknik arbejde Rokokoperiodens Kunstsmede, især i de store Gittere, de udfører for Paladsgaardene, langs Trappegange og om Haver samt i Lavs- og Haandværksskiltene, Karakteristisk for denne Tid er den fuldstændige Opgivelse af Symmetrien og Hadet til den rette Linie. Alt skal være saa levende som muligt, men i Livet gaar intet efter en Snor, derfor skal alt i Ornamentiken være svunget, helst ogsaa skævt. Jo lettere, des mere livfuldt; derfor gøres alt spinkelt og elegant — mest af fladt Kantjærn — og smedes ud med en Virtuositet, der næppe kan tænkes overgaaet.

Ludvig den 16des Periode og Empiretiden er Rationalismens Tid — Stivhed og Kulde paa alle Aandslivets Omraader, ikke mindst paa det her omhandlede. Man vilde være „klassisk stræng“, men naaede kun at blive kedsommelig. Det meste, der smededes, var flove og nøgterne Gitterværker og — karakteristisk nok — Gravkors, der mere talte om Død, end de varslede om Opstandelse. (Sluttes.)

Almindelige Meddelelser.

Smedemester *J. Chr. Jensens* Værksted i Silkeborg er atter aaben for Tilgang af Arbejdskraft, idet han, der ikke vilde have Fagforeningsmedlemmer i Arbejde, nu er indgaaet paa kun at beskæftige Fagforeningsmedlemmer.

Medlemsbog Nr. 2574, *P. Nielsen*, er tabt og saaledes fremtidig ugyldig.

Der gøres opmærksom paa, at tabte Bøger ikke kan erstattes med nye, for Sagen har været indberettet

til Forretningsføreren og Svar derfra er kommet. Medlemmet maa i den mellemliggende Tid betale sit Kontingent, om han vil beholde sine Rettigheder.

I Lovene for Provinsfabrikanterne findes følgende i § 10:

For de almindelige Værkstedforhold vedtages af Generalforsamlingen almindelige Regler (Vedtægter) for samtlige Medlemmer. Disse „fælles Værkstedsregler“ skal ophænges i Arbejdslokalerne paa passende Sted. Reglementet for det enkelte Medlems særlige Værkstedforhold skal forinden Benyttelsen godkendes af Foreningens Bestyrelse.

Saasnat Ophængningen af disse „fælles Værkstedsregler“ paabegyndes et eller andet Sted, bedes Medlemmerne straks meddele Hovedbestyrelsen det igennem den lokale Bestyrelse.

Hr. Fabrikant Lange i Svendborg har følt sig særlig truffet af vore Artikler i „Social-Demokraten“ og Fagbladet, idet han har meddelt os, at det meste af Artiklernes Indhold var urigtigt (han siger „falsk“). Vi har derfor meddelt Hr. Lange, at Fagbladet for Septbr. staar ham aabent for en Imødegaaelse af det „falske“ i vore Artikler.

Endvidere siger Hr. Lange, at det er mærkeligt, vi har kunnet faa saadanne Referater, eftersom han *netop har sagt det stik modsatte* af det vi har skrevet i vore Artikler. Fagets Arbejdere Landet over venter nu at høre Hr. Lange.

Fagbladet er denne Gang forsinket, fordi Afdelingen i Horsens anmodede Hovedbestyrelsen om Assistance hos Firmaet *Paasch og Larsen*. *Petersen* i Horsens. Aarsagen var, at Firmaets Arbejdere ønskede en Priskurant anerkendt, saaledes at der ikke vilkaarlig blev trukket af, naar Arbejdslederen syntes der var tjent for meget. Tillige beklagede man sig over forskellige andre Forhold. Sagen er nu ordnet til Arbejdernes fuldkomne Tilfredshed, *thi Sammenhold og Solidaritet var til Stede*.

Hovedbestyrelsens Medlemmers Navne og Bopæl, der efter Beslutningen paa Kongressen i 1893 skal offentliggøres to Gange om Aaret, er følgende:

N. P. Nielsen, Gasværksvej 12, 3.

H. Hansen, Ahornsgade 13, 4.

P. Hansen, Ryesgade 125, 4.

N. Lundby, Holger Danskesvej 23, St.

N. Larsen, Øhlenschlägersgade 21, 4.

Hvistendahl, Fredensgade 17, 2.

Forretningsføreren Bopæl er Poppelgade 11, men efter 15. Oktober

Ole Suhrsgade 19,

København K,

Følgende Værksteder er lukkede for Tilgang:

I København:

Borch, Artillerikasernen, Amager.

Olsen, Øresundsgade, Østerbro.

Allermann, Bragesgade, Nørrebro.

Lynge & Negiton, Godthaaasvej, Frederiksberg.

I Provinserne:

Christen Andersen, Svendborg.

Lendorf, Ringsted.

Svaenberg og Petersen, Vejle.

Tekniske Meddelelser.

Rensning af Metal. Følgende Methode er foreskrevet i de forenede Staters Arsenal til Rensning af Metal: Man anvender en Blanding af 1 Del almindelig Salpetersyren og en halv Del Svovlsyre i en Stenpotte

eller et Stenkar; endvidere har man staaende en Spand rent og friskt Vand og en Kasse med Savtmuld. De Arfrikler, der skal behandles, dyppes i Syren, kastes derpaa i Vandet og gnides til Slut med Savsmuld. Dette giver øjeblikkelig Metallens en glimrende Farve. Dersom Metallens er blevet fedtet eller har et Overtræk af Smørrelse, dyppes det først i en stærk Opløsning af Potaske og Soda i varmt Vand; dette fjærner Smørrelsen eller Fedtet og Syren kan da virke paa det paa ovennævnte Maade.

Rejse- og Understøttelseskassen.

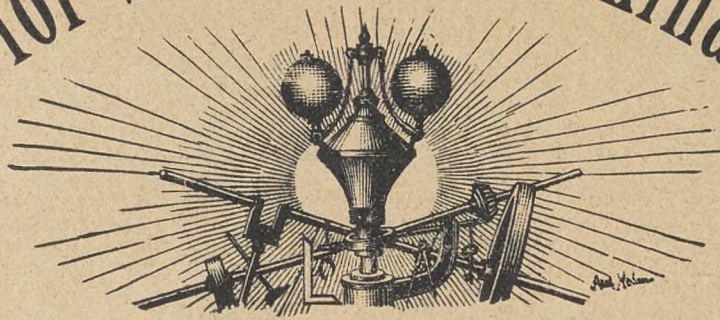
Regnskab for Juli. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	474	60	143	76
Klejnsmedesvendeforeningen	72	60	11	40
Grovsmedenes Fagforening				
Kedelsmedeforeningen	76	80	9	60
Skibssmedeforeningen	64	80	6	60
Ringsted				
Kallundborg				
Esbjerg	21	09	5	13
Stubbekøbing				
Aalborg	36	00	21	66
Assens				
Randers	42	00	32	49
Ribe	4	20	1	71
Hjørring				
Nykøbing F.	6	00	12	66
Stege	7	80	26	79
Nakskov	24	20	2	85
Nørre Sundby	6	60	2	85
Nykøbing M.	13	20		
Skive	7	20	9	12
Odense	55	20	30	78
Vejle	22	80	22	80
Helsingør	102	60	8	61
Varde	6	60	6	84
Svendborg	12	30	21	09
Holbæk	7	80	9	12
Roskilde	18	00	3	99
Faaborg	1	00		
Næstved	5	40	10	29
Vordingborg				
Fredericia	11	20	18	81
Nykøbing S.	3	00		
Silkeborg	6	24	11	97
Herning	3	60	0	60
Horsens	26	40	31	17
Kolding	8	40	10	83
Thisted			7	41
Slagelse	11	40	23	94
Lemvig	6	48	5	94
Aarhus	129	00	34	05
Viborg	4	68	0	57
Udbetalt hos Forretningsføreren			12	54
Jalt	1298	50	557	97
Overskud fra forrige Opgørelse	626	15		
Difference ved Regnefejl	0	29		
	1924	94	557	97
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Juli Maaned			20	00
Beholdning ved Opgørelsen			1346	97
Balance	1924	94	1924	94

Understøttelsens Størrelse for Septbr. er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Romersgade 23, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11

September 1895

7 Aargang

Svar fra Hr. Jens Lange.

I Juli Udgaven af nærværende Blad findes optaget en Redaktionsartikel, tituleret Feltraabet. Da der saavel i denne som i nogle Artikler i „Social-Demokraten“ omtrent samtidig med „Feltraabet“ tales i meget stærke Udtryk om Fabrikanternes „Hensigter“ særligt paa Odense Mødet den 9. Juni og som *Bevismateriale* for disse Hensigter anføres nogle Udtalelser, som jeg skulde have fremsat overfor et Udvalg af mine Arbejdere før jeg rejste til Mødet i Odense, fandt jeg Anledning til at sætte mig i privat Forbindelse med Fagbladets Redaktør, Hr. H. P. Hansen.

Hr. Hansen har i den Anledning meddelt mig, at Fagbladets Spalter stode til min Tjeneste, hvis jeg ønskede en Berigtigelse og endskønt jeg som privat meddelt Hr. Hansen, egentligt ikke selv føler Trang til at „berigtige“ noget, saa vil jeg dog efter den sidste Bemærkning i August Udgaven ikke forholde Bladets ærede Læsere, hvad der i denne Sag er at berigtige.

I Artiklen „Feltraabet“ er anført med spærret Skrift en Udtalelse, som jeg under nævnte Møde med et Udvalg paa 5 Mand af Fabriken Arbejdere skulde have fremsat saalydende:

„Der skulde nu (paa Odense Mødet) dannes en Arbejdskøberforening. Slavekontrakten fra Aarhus skulde i en noget ændret Form vedtages og fremtidig skulde saa enhver, selv mindre betydelig Strejke i Faget mødes fra samtlige Arbejdskøbere med en almindelig Lock-out.“

Dernæst findes i Artiklens næste Hovedsætning den Passus, at jeg skulde have udtalt som Svar paa et Spørgsmaal fra en af Arbejderne, at det skulde *tillades* Arbejdskøberne at arbejde videre med saadanne Folk, som ikke var i Fagforeningen.

Det er begge disse Udtalelser, som jeg i mit Brev til Hr. H. P. Hansen har erklæret for *falske* og dette fastholder jeg fremdeles.

Jeg er ikke nogen Ynder af stærke Ord, men her er dette Ord paa sin Plads, thi der findes i Citaterne bogstaveligt ikke *et sandt Ord*.

For at forvisse mig selv om, at der ikke kunde foreligge nogen Misforstaaelse, forelagde jeg Bladet for de 5 Arbejdere, med hvem jeg havde haft den omtalte Conference før Odense Mødet, og de vare *Alle* af ganske samme Mening som jeg, og afgav i den Anledning nedestaaende Erklæring.

Hermed kunde jeg egentlig slutte, men jeg vil dog

endnu benytte Lejligheden til at ledsage Berigtigelsen med et Par Bemærkninger.

Naar Hr. Hansen tror, at jeg i den foreliggende Sag har følt *mig særligt truffet* af Artiklerne i „Social-Demokraten“ og Fagbladet, saa tager Hr. Hansen fuldstændig fejl. Hvad jeg ved min rent *private* Henvendelse til Hr. Hansen har ønsket, har kun været at oplyse *ham* om, at hans Hjemmelsmand i denne Sag (som jeg jo følgelig ikke kender) har faret med Usandhed.

Thi hvad opnaas der ved en Artikel som „Feltraabet“ bygget paa usandfærdige Citater? Sikkert intet godt for nogen af Parterne!

Thi selv om jeg ganske ser bort fra den *personlige* Skade, som tilføjes mig igennem et saa systematisk Læggen for Had, som denne Artikel er et Eksempel paa, saa kan det skade *Forholdet* imellem den Forening, hvis Formand jeg har den Ære at være, og Arbejdernes Organisation, at der fremsættes slige urigtige Paastande i Arbejdernes Fagblad.

Og for Arbejderne selv bidrager det ikke til at højne Agtelsen for Sandheden, naar de ser, som i foreliggende Sag, at jeg er i Stand til at fremlægge Beviser for, at hvad der med stærke Ord og fede Typer er fremsat som *Beviser* for Fabrikanternes *Hensigter* paa Odense Mødet — er Ord til andet — grebet ud af Luften.

Hermed skal jeg slutte, idet jeg dog, da jeg nu engang har taget Ordet i dette Blads Spalter, udtaler den Forudsætning, at disse fremdeles staa mig aabne til Værge for min personlige Stilling i denne Sag.

Erbødigst

Jens Lange.

Erklæringen fra Femmandsudvalget er saalydende:

Erklæring.

Undertegnede Smede og Maskinarbejdere af Svendborg erklære herved som Deltagere i et Møde med Fabrikant Jens Lange, som afholdtes før Odense Mødet, paa hvilket Fabrikantforeningen dannedes, at de i Fagblad for Smede og Maskinarbejdere for Juli 1895, under Artiklen „Feltraabet“ anførte Citater af de Udtalelser, Herr Lange fremkom med paa nævnte Møde, er *urigtige* saavel hvad *Ord* som *Mening* angaar og fralægger vi os ethvert Ansvar for det til Nedsættelsen af Hr. Langes Hensigter — overfor den offentlige Mening, fremsatte urigtige Referat af dette iøvrigt aldeles private Møde.

Svendborg, den 4. August 1895.
sign. N. Lindberg. L. Jørgensen. L. W. Jensen.
Chr. Hansen. H. L. Hansen.

*

*

*

Det forekommer mig, og jeg troer at mange deler mine Anskuelse, at naar Hr. Lange skal til at bevise noget, og da særlig i dette Tilfælde, hvor han skal bevise, at mine Citater er „falske“ og at mine Hjemme's mænd farer med Usandhed, saa kommer han temmelig stærkt i Strid med Kendsgærningerne. Dette sidste haaber jeg nu at kunne bevise — Læserne kan saa selv dømme om, hvis Beviser der er de vægtigste.

Hr. Lange skriver: „Der tales i meget stærke Udtryk om Fabrikanternes Hensigter særligt paa Odense Mødet den 9. Juni, og som *Bevismateriale* for disse Hensigter anføres nogle Udtalelser, som jeg skulde have fremsat overfor et Udvalg af mine Arbejdere før jeg rejste til Mødet i Odense“ osv.

Denne Udtalelse er følgende:

„Der skulde nu dannes en Arbejdskøberforening, Slavekontrakten fra Aarhus skulde i en noget ændret Form vedtages og fremtidig skulde saa enhver, selv mindre betydelig Strejke i Faget, mødes fra samtlige Arbejdskøbere med en almindelig Lock-out.“

Den næste Udtalelse er den, at „det skulde tillades Arbejdskøberne under en Lock-out at arbejde videre med saadanne Folk, som ikke var i Fagforeningen.“

Hr. Lange skriver, det er begge disse Citater, som jeg erklærer for falske og det fastholder jeg fremdeles.

Vi tager nu Lovene for „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien for Provinserne“ og citerer følgende af § 13: „Lykkes det hverken ved Forhandling, Mægling eller Opfordring til Voldgift at faa Sagen bilagt i Mindelighed, kan Bestyrelsen — og skal i Tilfælde af, at Striden har ført til Arbejdsnedlæggelse — forelægge Generalforsamlingen Sagen, ledsaget af sin egen Indstilling, som enten kan gaa ud paa Afvisning eller Afslutning af et mindeligt Forlig om Sagen ved Forhandling med Arbejdernes Organisation eller pekuniær Understøttelse af det raagældende Medlem eller endelig Lock-out.“

Vi citerer videre af § 11 i samme Love: „hvorefter Arbejderen paa sin Side forpligter sig til (ved Kontrakt) ikke at deltage i nogensomhelst partiel eller total Arbejdsnedlæggelse, Arbejdsgiveren ligeledes paa sin Side til ikke at inddrage den paagældende Arbejder under nogensomhelst partiel eller total Lock-out.“

Men er det da ikke, som om Fabrikantforeningens Love er skrevne ud af den Udtalelse, som jeg i Følge Hr. Langes Udsagn dberettiget har lagt ham i Munden?

Man sammenligne de citerede Udtalelser og de vedtagne Love, mon man saa ikke faar det der ud af, at Kendsgærningerne taler stærkt imod Hr. Langes Berettigelse til at erklære noget for falsk?

Jeg kommer nu til det, der efter Hr. Langes Mening tuldstandig skal gøre det af med min sidste Smule Rest af Sanddrøhed. Erklæringen fra de 5 Arbejdere. Og jeg skal lige straks indrømme, at her er mit saarbare Punkt. Man kan næmlig ikke faa anden Mening ud af Artiklen „Feltraabet“, end at Hr. Lange brugte de omstridte Udtalelser inden han rejste til Odense til det første Møde af Fabrikanterne, det gjorde han imidlertid ikke.

Hr. Lange har Ret, naar han paastaar, at en saadan Udtalelse ikke var undsluppet ham før han den 9. Juni var i Odense.

Udtalelserne brugtes af Hr. Lange efter at det første Møde i Odense havde været, men inden den konstituerende Generalforsamling, hvor Lovene vedtoges, blev afholdt. Men i den mellem disse Møder liggende Tid, hvor Lovene udarbejdedes, var Hr. Lange Formand.

Hr. Lange har to Gange haft Udvalg kaldt ind hos sig i Anledning af den ny Fabrikantforening og dens Love. Et Udvalg var hos ham før han rejste til det første Møde i Odense, det var de 5 Mand, der har underskrevet Erklæringen, et andet Udvalg var hos ham efter det første Møde i Odense, men inden Generalforsamlingen, hvor Lovene vedtoges, blev afholdt; overfor dette Udvalg brugte Hr. Lange Udtalelserne, men dette Udvalg har ikke været spurgt.

Jeg ved ikke, hvormegen Vægt Læserne saa vil lægge paa Erklæringen fra de 5 Mand, der har underskrevet foranstaaende.

Hr. Lange mener at han, efter at have ført Beviset for at min Hjemmelsmand har faret med Usandhed, godt kunde slutte, men han vil dog spørge, hvad der vindes ved en Artikel som „Feltraabet“, der er bygget paa usandfærdige Citater. Han mener „sikkert intet godt for nogen af Parterne“.

Nu kan vi vel forelobig lade det Usandfærdige i Citaterne ligge fremme for Læsernes Domstol og slutlig med et Par Ord undersøge, hvad Skade for begge Parterne Artiklen kan have gjort.

Jeg vil da allerførst slaa fast, at Fabrikantforeningen aldrig er bleven dannet for at gavne Arbejderne eller hjælpe dem til nogen som helst Fordel. Jeg vil ydermere slaa fast, at paa det Tidspunkt, hvor Lock-outen i Aarhus sluttedes, sluttedes den imod Fabrikanternes Vilje. Og kun fordi de maatte give efter for et Tryk ude fra, hvilket i Forbindelse med, at Arbejderne trods de lidte Forhaanelser bestandig vare forsonlige, ikke turde tilbagevise. Og naar Fabrikanterne ikke vilde have Kampen sluttet, mon det saa var af anden Grund end den, at de haabede ved Fortsættelsen at kunne tvinge Arbejderne fuldstændig ind under deres Naade og Forgødtbefindende.

Det er disse Hensigter, jeg har oplyst Arbejderne om, og deraf tager de næppe Skade. At dette ikke er behageligt for Fabrikanterne forstaar jeg meget vel, de skulde gærne have deres Kontrakter sat i Gang og det er nu odelagt, men jeg sætter nu en Gang ingen Pris paa at være d'Hrr. til Behag.

Naar Hr. Lange endelig blander noget personligt ind i Debatten, naar han tror om sig selv at være lagt for Had, saa nødsages jeg til at bede Hr. Lange lade være at søge Sympathi ad den Vej. Hvad her foregaar er kun en Klaring af Forholdet mellem de to Organisationer, hvis respektive Formænd vi begge er, og intet som helst andet. Arbejderne og jeg véd, hvad der venter os, om vi lader Fabrikanterne bestemme alt uden Mukken, og Fabrikanterne véd forhaabentlig nu, at vi er paa vor Post.

H. P. Hansen.

Arbejdsanvisningskontor i Aarhus.

Idet vi henleder vore Kollegers Opmærksomhed paa vort Anvisningskontor, opfordrer vi dem til at støtte det, dels ved at de Rejsende, der kommer til Aarhus, søger det, dels ved at man i Byer, hvor der skulde være Brug for Folk, skriver til os desangaaende. Paa den Maade vil vi kunne give de rejsende Kolleger Anvisning paa, hvor de skal hen for at faa Arbejde. Vi tror herigennem at kunne faa en Del Indflydelse paa den ledige Arbejdskraft ved at retlede dem og ved at kunne paavirke dem, der endnu staa udenfor Organisationen. Ingen maa søge Arbejde her uden igennem et af Kontoret udstedt Kort; det samme gælder for Ikke-Medlemmer af Forbundet. Vi vil paa denne Maade søge at regulere Tilgangen. Naar der ingen Arbejde er, hvorfor da løbe Fabrikkerne paa Dørene? Hvor ofte hører man ikke den Udtalelse fra Mestrene: I Dag har der været saa og saa mange. Det vil sige for dem, der staa i Arbejde: Skikker de dem ikke vel, kan de gaa! Blev Tilgangen reguleret saaledes, at der ikke kom flere end Fabriken havde Brug for, vilde det absolut have en gavnlig Indflydelse paa d'Hrr. Mestres Optraeden. Der er dem, der mener, at fordi der mulig intet Arbejde er, kunde man dog forhøre sig derom og ofte faar en Mand Arbejde paa Grund af det Indtryk, han gør; men det skei ogsaa, at en anden derfor maa bort. Helheden har intet tjent derved. At ville indbilde os selv, at Arbejdskøberne tager Folk, naar de ingen Brug har for dem, er meget uheldigt.

Naar samtlige Kolleger i en By gør det til deres

Pligt daglig at meddele, om der er Arbejde, saa bør de tilrejsende Kolleger tro, naar der paa Anvisningskontoret bliver sagt, at der intet er, saa er der intet. *Kontoret er ikke lavet for at favorisere Byens Arbejdere paa de Rejsendes Bekostning*, men for at gavne vort Fag som Helhed. At søge gennemført en skarp Kontrol, betyder saa meget som at vi kender enhver Tilrejsende og ved om han er FagforeningsMedlem; erholder han Arbejde meddeles det paa hans Arbejdsplads. Tillige meddeles ham, hvad Fagforeningen formener, at han bør arbejde for.

Vi tror, at Arbejdsanvisningskontoret vil kunne gavne vort Fag, og mener, at der burde forsøges at oprette saadanne rundt i Provinserne som et nyt Led i vor Organisation. Vi behøver ikke d'Hrr. Fabrikanter, uden dem kan vi magte Opgaven. Naar Kollegerne pligtmæssig lystre Ordre, kan det gerne være, at d'Hrr. ser med skæve Øjne til et saadant Anvisningskontor, men vi tror ogsaa, at vor Organisation indgyder dem en saadan Respekt, at de næppe vover at røre ved det. Havde alle Afdelinger et saadant Kontor og vi stod i stadig Korrespondance, maatte vi derigennem kunne udrette noget for vort Fag. Arbejdsanvisningskontorer for alle Fag eller en saakaldet Arbejder-Børs er jo det Maal, hvorefter Fagene bør stræbe. D'Hrr. Mestre og Fabrikanter burde være med, men de vil ikke — nuvel, saa tager vi fat alene. I Jylland har vi to, Randers og Aarhus, byg videre og vi naar fremad!

Udvalget for
Arbejdsanvisningskontoret i Aarhus.

Paa Cyclefabriken, Falconér Alle 13, Fabrikant Madsen, var i Midten af August blevet udbetalt en Timeløn af 25 Øre til en Maskinarbejder, der oven i Købet var en dygtig og øvet Cyklearbejder. Da alle Svende paa Værkstedet var Medlemmer af S. og M. Forb. henvendte de sig til Bestyrelsen angaaende Sagen, og man blev hurtig enig om, at 25 Øre i Timen er at misbyde en Arbejder. Ved Forhandling med Hr. Madsen indrømmede han, at det var en meget lav Løn, og indgik derfor paa fremtidig ikke at betale nogen Smed eller Maskinarbejder mindre end 35 Øre i Timen. Her var Arbejderne fuldtud enige, og saa gennemførtes let en Forbedring af Lønforholdene, til Gavn for nuværende og nye tilkomne Arbejdere. Lad da dette ene Eksempel tjene os som Spore til altid at søge Enighed og godt Kammeratskab indført paa Arbejdspladserne, og lad os holde alle daarlige Kammerater borte fra os. Hvor de søger at trænge sig frem, maa vi være enige om at sige Stop! hertil, men ikke længere; thi vi er ikke tjent med at saadanne Personer ødelægger for os de Goder, som vi med store Ofre har opnaaet. Derfor vil jeg bede alle huske ikke alene Skruebrækkerne, men ogsaa andre slette Kammerater, der paa forskellig Maade fortrediger os i vort Arbejde.

N. Larsen.

Den fra Cykleværkstedet paa Vodroffvej Nr. 6 bekendte Schults er en spinkel Person med tyndt, mørkt Fuldskeg, plirrende Øjne (maaske som Følge af, at han

meget ofte er mer eller mindre beruset), taler meget gebrokket og bruger ofte grove Ord. Ca. 40 Aar, 64 Tommer høj.

Fra samme Sted. Jørgensen, omkring 35 Aar, ca. 67 " høj, meget rødfregnet, rødt, lidt krøllet Haar, rødt Kindskeg, har, foruden sin Virksomhed paa Cykleværkstedet, tillige en Cigartorretning i Valdemarsgade 57, hvor der i det sidste Aarstip har været god Forretning ved de store Byggeforetagender, ved Handel med de der arbejdende Haandværkere af alle Fag.

N. Larsen,
Formand f. S. og M. Forb.

Naar vi forlanger

noget, faar vi noget, ellers ikke.

Kedelsmedene hos Møller og Jokumsen i Horsens har alle Tider arbejdet under meget daarlige Forhold. Timelønnen var selvfølgelig lige saa lav, og helst lidt lavere end andre Steder. Naar der arbejdedes i Akkord blev Prisen bestemt fra Kontoret henimod den Tid Arbejdet var færdigt og Resultatet 0—0.

Naa, ja, saa galt var det nu ikke al Tid, en Gang blev der 50 Kr. til Deling blandt 10 Mand efter — 2 Maaneders Akkortarbejde.

Nu for nogle Dage siden forlangte Kedelsmedene 2 Øre mere i Timen, der blev selvfølgelig svaret „Nej“; men efter nogen Overvejelse fik de det alligevel. Hr. Weilback har vel resonneret, at han ellers fik Forbundet paa Halsen. Ja det Forbund, det Forbund, det er de ulykkelige Fabrikanters værste Plage.

En Gang i Sommer kom der en Maskinarbejder i Arbejde paa „Alliance“ i Slagelse. Han fik 27 Øre i Timen straks, men allerede efter 8 Dages Forløb vilde den utaknemmelige have mere, ellers vilde han holde op igen. „Naar han ikke kunde vente til Arbejdslederen højnede hans Løn, saa kunde han gaa“, lød Svaret. Manden holdt straks op. Lidt efter blev han kaldt hen til Arbejdslederen: „Ja, se det var jo naturligvis ikke Meningen, bedste H., men De kan jo nok selv forstaa, at naar her er Folk, der har været her i 20 Aar og gaar for 28 Øre, saa kan jeg jo ikke godt lige straks sætte Deres Løn til 30 eller 31.“

Thi værer artige og forlanger intet — saa skal Jer heller intet gives.

Forskellige Meddelelser.

Afdelingen i Kallundborg er opløst.
I Helsingør udbetales fra nu af Understøttelse til Rejsende hos O. Jensen, Sct. Annagade 54.

I Viborg betales ikke mere „Geschenk“ paa Værkstederne, men hos Afdelingens Kasserer, A. Andersen, Idasminde, Mathiasport, dog kun til Understøttelsesberettigede.

Forbundets samlede Medlemsantal er siden 1. Juni steget med 350, deraf alene i Aarhus med 130.

Fra 16. Oktober er Hovedforbundets Kontor og Forretningsførerens Adresse **Ole Suhrsgade 19, St., København K.**

Kontoret vil, undtagen naar Forretningsføreren er fraværende paa Rejser, være aabent hver Søgnedag fra 12—2 for Udbetaling af Understøttelse til Rejsende, samt iøvrigt for alle Forretningssager Forbundet vedrørende.

For Henvendelser af mere privat Karakter vil Forretningsføreren som oftest tillige være at træffe om Aftenen mellem 7—8.

Horsens Afdelings Medlemsantal er i de sidste 2 Maanedes steget fra 44 til 70.

I Præstø er den 11. August dannet en Afdeling af Forbundet Udbetaling til Rejsende finder foreløbig ikke Sted.

Fra Jærnstøber H. C. Petersen er i sidste Uge Kassereren for vor Afdeling der i Byen afskediget.

Aarsagen til Afskedigelsen var den, sagde Jærnstøberen, at Manden var sin egen og sine Kammeraters Sag for meget hengiven.

Hr. Petersen har nu været Jærnstøber og Maskinfabrikant i Præstø i 25 Aar og, siger han, „det er gaaet meget godt uden Fagforening“.

Ja — for ham — det tvivler ingen om. Det er vel derfor han nu er saa indgroet i egoistisk Selvgodhed, at han fuldstændig har glemt, at ogsaa andre har Ret til noget. Men nu skal vi forsøge om vi ved en „Behandling“ kan tø ham op.

Medlem 3595, Grønning af Odense, advares imod oftere at gøre lignende Forsøg, som det i Vordingborg.

Paa Beslagsmedeværkstedet i Hindegade (Hansen og Petersen) maa ikke søges eller modtages Arbejde.

Bestyrelsen for
Grovsmedenes Fagf.

Til Tillidsmændene.

De Afdelinger, der endnu resterer med Bidrag til Lock-out'en i Aarhus, bedes indsende disse inden 15. Oktober. Meddelelse om hvilke Afdelinger, der efter den Tid staar til Restance, vil blive offentliggjort i Fagbladet for Oktober.

Hvis der endnu er Kuponbøger fra den frivillige Indsamling til Lock out'en i Aarhus ude, maa disse uopholdelig tilsendes Brockmann, Studsgade 5-7, Aarhus.

Det erindres, at tyske Fagfæller, der kommer til rejsende her, kun kan faa Understøttelse i 30 Dage indtil de har opholdt sig her i et Aar. Det samme gælder for de danske, der indmelder sig i Tyskland.

Der bør i alle Medlemsbøger af den Tillidsmand, der modtager Indmeldelsen, anføres under Anmærkninger, fra hvilket Tidspunkt Medlemmet er understøttelsesberettiget.

Naar der indsendes Penge til Forretningsføreren bedes der al Tid anført bag paa Anvisningen, hvad Pengene er bestemt til.

Tillidsmændene advares imod nogensinde at afgive Meddelelser til hinanden uden at disse ere forsynede med Afdelingens Stempel. Der bør heller ikke tages Hensyn til Meddelelser, der kommer, som ikke ere forsynede med Stempel.

Til Revisorerne.

Afdelingernes Revisorer gør sig nu efter den nye Regnskabsmaades Indførelse skyldig i følgende Fejl ved Maanedes-Revisionen: Paa hver Kupon for udbetalt Understøttelse paatrykkes Revisorernes Stempel, dette er forkert. De Rejsendes Kuponer skal ikke stemples. Kun de indenfor Afdelingens Omraade bosiddende Medlemmers Kuponer skal stemples og før disse stemples

skal Revisorerne igennem Medlemsprotokollen forvisse sig om, at de ere Medlemmer og berettigede til Understøttelse.

Forretningsføreren.

Til Reserve-Strejkefonden skal foreløbig intet indbetales, idet der blev et Overskud af ca. 4000 Kr. fra Medlemmers 1-Krones Bidrag til Lock out'en i Aarhus.

Hovedbestyrelsen

Rejse- og Understøttelseskassen.

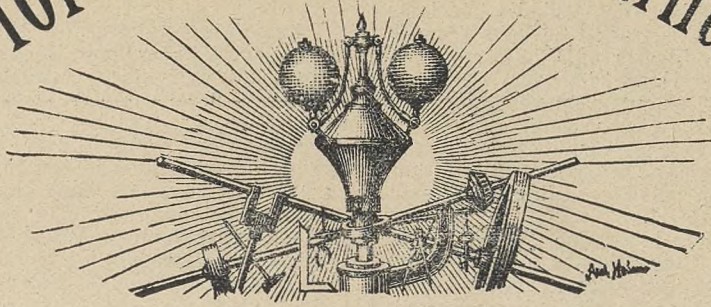
Regnskab for Aug. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	69	00	30	00
Klejnsmedesvendeforeningen	74	40	6	00
Grovsmedenes Fagforening	60	00	28	80
Kedelsmedeforeningen	45	60	10	71
Skibssmedeforeningen	2	40		57
Ringsted	22	20	11	97
Esbjerg	6	00		57
Stubbekøbing	36	00	15	96
Aalborg				
Assens				
Randers	48	00	9	69
Ribe	4	Ø8	3	99
Hjørring	11	40		
Nykøbing F.	6	00	9	12
Stege	7	80	11	41
Nakskov	27	60	13	68
Nørre Sundby	9	36		
Nykøbing M.	14	40	6	84
Skive				
Odense	48	00	18	24
Vejle	24	60	11	40
Helsingør	80	40	7	98
Varde	6	00	2	85
Svendborg	14	40	11	40
Holbæk	7	80	6	27
Roskilde	16	20	3	99
Faaborg	2	70		
Næstved	7	20	4	56
Vordingborg	7	30	7	98
Fredericia	8	20		
Nykøbing S.	3	60	3	00
Silkeborg				
Herning	9	00	7	98
Horsens	42	00	13	89
Kolding	9	60	14	25
Thisted	9	00	6	84
Slagelse	11	40	6	27
Lemvig				
Aarhus	156	00	19	38
Viborg	6	48		
Præstø	2	28		
lalt	916	90	305	59
Tilbagebetalt fra Holbæk Afd. paa Bog 505, Brask	4	20		
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for August Maaned			20	00
R. og U. Kass. Andel i Udgifter til Protokoller			70	00
	921	10	395	59
Overskud fra forrige Opgørelse	1346	97		
Beholdning ved Opgørelsen			1872	48
Balance	2268	07	2268	07

Understøttelsens Størrelse for Oktbr. er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23. Købe havn

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1

Oktober 1895

8. Aargang

Det første Resultat.

I forrige Fagblad meddelte vi i en kort Notits, at Fabrikant Petersen i Præsto havde afskediget en af sine Arbejdere med den Besked, at han ikke mere havde Brug for ham, da hans Interesse for Organisationen var større end Fabrikant Petersen syntes om.

Vi lovede i den Anledning at tage Hr. Petersen under Behandling og vilde ikke vige tilbage for at gøre ham tjenlig til at indmelde sig i Kompagniet Nielsen, Hillerød og „Chresten“ Andersen, Svendborg.

En halv Snes Dage efter denne første Afskedigelse fulgte 2 andre, med Tilkendegivelse af, at Fabrikanten ikke vilde have Fagforeningsmedlemmer. I Forbigaaende sagt et temmeligt uholdbart Standpunkt, under alle Forhold og i Særdeleshed, naar Fabrikanten selv var Medlem af Fabrikantforeningen. Hele denne Sag ordnedes imidlertid ved et Par af Fabrikantforeningens Bestyrelsesmedlemmers Mælkemkomst og dette blev saaledes den første Frugt af Mægling „mellem de stridende Parter“, som høstedes af Provinsfabrikanterne.

Men ogsaa vi har Grund til at være tilfreds med Resultatet. Der er ingen Tvivl om, at vimmed den største Lethed kunde have bibragt den ellers fredssommelige og af Arbejderne vel lidte Hr. Petersen helt andre Ideer om, hvad en Kamp paa Liv og Død med vor Organisation kunde koste ham, end han hidtil havde troet, men den kunde jo ogsaa have kostet os en rar lille Slump Penge. Nu er Striden bilagt, paa begge Sider har vi sparet vore Penge, Petersen rimeligvis flere end vi, og han har for Fremtiden ikke det fjærneste imod, at lade Penge tjene til sig af vore Medlemmer.

Men der er en Grund til, til at dvæle lidt ved dette „første Resultat“. Der er en hel Del Fabrikanter ude omkring i Provinserne, der har gaaet og fortalt alle, der gad høre derpaa, at den Fabrikantforening, de nu havde lavet, havde jaget os en alvorlig Skræk i Livet. En Fabrikant i Horsens fortalte det med slet dulgt Skadefryd for nylig til Forbundets Forretningsfører. Vi har aldrig gidet protestere mod denne naive Betragtning, thi som andet kan det ikke betegnes, naar en saadan 4 Maaneders Unge som Provinsfabrikantforeningen, der ikke en Gang endnu ved, om den selv kan holde sammen, paa Spørgsmaal af nogen Betydning, stiller sig i Position til vor 20aarige, igennem Modgang skabte Organisation og siger: „Kom nu an, saa skal vi lære Jer,“ det minder for meget om Hanen

og Hesten. Vi har derimod al Tid sagt, vil Fabrikanternes Organisation handle ud fra fornuftige og Arbejderbevægelsens Midler og Maal forstaaende Principper, saa kan vi derigennem høste mange Fordele paa begge Sider — det foreliggende Tilfælde giver os jo ogsaa Ret —, men vil de ikke det, saa faar de boltre sig til og løbe Hornene imod, til de støder dem af. At der hos en Del af dem er Krigslyst, det ved vi, de har selv aldeles uforbeholdent sagt os det, men vi tror ikke, at de enkelte saaledes faar det store Gros til at gaa fra den ene Vildmand til den anden.

Lad os gøre vor Pligt og fordrø vor Ret.

(Af A. Neumann, Skive.)

Det er jo en gammel Erfaring, at ved forekommende Konflikter søger Arbejderne hurtigst muligt Vejen til Organisationen og finder i de fleste Tilfælde der den nødvendige Hjælp i Raad og Daad, men desværre, saasnart Faren synes forbi, begynder den gamle Slendrian og Ligegyldighed forfra, og det værste ved dette Onde er, at det er meget smitsomt og breder sig hurtigt fra den første til den anden, tredje osv.

I mange Tilfælde er det Mageligheden, som er Skyld i, at et Medlem ikke opfylder sine materielle Forpligtelser; man er netop for magelig til at gaa de faa Skridt til Kassereren for at indbetale sit ugenlige Bidrag; eller man sidder maaske paa samme Tid, som en Forsamling finder Sted, lige ved et „Slag Kort“ og man vil jo ikke gærne forstyrre Selskabet. Saa bliver der 2, 4, 8 og flere Ugers Restance, som ikke bliver saa lidt at betale paa en Gang. Ofte er det ogsaa Kassererens Skyld, at saa megen Ligegyldighed i de forskellige Afdelinger hersker; skylder et Medlem mere end et ugenligt Bidrag, kan det vel ikke være fornærmende for Vedkommende at blive mindet derom, enten paa Gaden, Arbejdspladsen eller paa Værtshuset, og Kassereren burde absolut gøre dette; hvem der har overtaget Pladsen som Tillidsmand eller Kasserer, maa ogsaa tage Konsekvenserne med i Købet, som Pladsen bringer med sig; og enhver, som ikke selv mener at være en Tillidspost voksen, skulde hellere straks renoncere derpaa. Det samme gælder for Revisorerne; enhver Revisor burde gøre det til sin Pligt at understøtte Tillidsmændene i Udførelsen af deres Arbejde, ligesom Tillidsmanden ikke burde se mistroisk paa

Revisorerne, men kun se i dem de Folk, der attesterer for en dygtig Bogføring.

I Almindelighed svækkes det enkelte Medlems Interesse ogsaa ved Forsamlingerne; i de fleste Tilfælde bliver der kun talt om Indtægter og Udgifter og derefter maaské om nogle ligegyldige Ting, som sløt ingen faglige Interesser har. Disse Diskussioner gaar ofte over til personlige Angreb og gør baade den ene og den anden ked af at overvære Forsamlingerne i Fremtiden; hvor der derimod føres en interessant Diskussion, bliver, som rimeligt er, den hele Forsamling interessant og ansporer til fremtidigt Besøg.

Ethvert Medlem maa dog indrømme, at den punkt-lige Betaling af Bidragene ligger ligesaa meget i hvert enkelt Medlems, som i hele Foreningens Interesse, men alligevel er der mange, som er efterladende og ligegyldige og altsaa handler mod deres Overbevisning. Ofte anføres som Grund den „ringe Fortjeneste,“ men netop, naar dette er Grunden, burde Vedkommende særligt stræbe hen til at betale det lille Bidrag hver Uge, thi den „ringe Fortjeneste“ tillader ikke at betale en større Restance, og meget Arbejde vilde Bestyrelsen blive sparet for og mangt et Medlem vilde undgaa at blive slettet for Gæld.

Af ovenstaaende Grunde vilde det være paa Tiden, at omændre den nuværende Form for Inkassationen, nemlig, ikke at vente indtil Medlemmerne kommer og betaler, men at opkræve Bidragene hver Uge, og naturligvis paa Lønningsdagene. Det er virkelig mindre smukt, at organiserede Arbejdere kan være ligegyldige med at opfylde deres Forpligtelser overfor Organisationen, ja, at de endog sommetider behandler Kassereren grovt og uhøfligt.

Overfor en Skatteopkræver er man ikke saa uhøflig; derfor sørger ogsaa Staten og Kommunen paa faderlig Vis for sine Børgere, de faar Frihed til at sulte ihjel, eller i et særdeles heldigt Tilfælde at modtage Fattig-understøttelse, hvorved de mister deres politiske Rettigheder, og i Tilfælde af, at en erhvervsløs Arbejder betler, mister han sin personlige Frihed paa kortere eller længere Tid.

Dette vil Organisationen ikke byde Arbejderne, men den vil hjælpe enhver Arbejder til at faa det størst mulige Udbytte af sin Arbejdskraft og bevare hans politiske Rettigheder og derfor fortjener Forbundet langt mere Kærlighed og Velvilje, end mange lader det blive til Del, og det burde af ethvert Medlem holdes højt i Ære.

Stor Kamp i Jærnindustrien.

Fra det internationale Sekretariat i Wintherthour har vi modtaget Meddelelse om, at Arbejdet i Slutningen af forrige Maaned blev nedlagt af 350 Mand i Vandekerhoves Etablissement i Gent. Aarsagen er naturligvis den sædvanlige, at den i Forvejen ringe Løn yderligere skulde forringes. Unge Mennesker lønnes med fra 12—20 Cts. (9—15 Øre) pr. Time. Ældre dygtige Arbejdere med fra 30—35 Cts. (23—27 Øre) i Timen. Da de øvrige i Gent arbejdende Metalarbejdere erklærede sig solidariske med de Strejkende, erklærede samtlige Arbejdskøbere Lock-out og denne omfatter nu 2000 Mand.

Da Meddelelsen om Lock-out'en kom og samtidig en Anmodning om Hjælp, afsendte vor Hovedbestyrelse straks 100 Kr. og lovede at sætte en frivillig Indsamling til Fordel for de udelukkede i Gang. Vi anmoder derfor Fagfællerne rundt om i Landet om at foretage frivillige Indsamlinger hurtigst mulig.

Forskellige Meddelelser.

Det svenske Jærn- og Metalarbejder Forbund afholder en ekstraordinær Kongres i Eskiltuna i Dagene mellem Jul og Nytaar. Spørgsmaalet om en Rejsekasse, der nu i flere Aar har staaet paa Dagsordenen hos vore Kolleger i Sverrig, vil forhaabentlig nu finde sin Afgørelse. Paa deres sidste Kongres nedlagdes, væsentlig af økonomiske Grunde, Förtroendemannsposten og Forretningerne fordeltes paa Forbundsstyrelsen.

Man har imidlertid ikke fundet sig tilfredsstillt af dette Arrangement og Pladsen vil rimeligvis nu igen blive besat. Organisationen har i det sidste Aar gjort gode Fremskridt, hvilket kun kan glæde os.

M. Gustavsen, Medlem Nr. 3736, kan faa sine til Reserve Strejkefonden, i Viborg betalte 2 Kr. tilbage, ved at opgive sin Adresse til Forbundets Hovedkontor.

3991, der har betalt 2 Kr. i Ribe kan ligeledes faa disse tilbage ved personlig eller skriftlig Henvendelse til Hovedkontoret.

Udbetaling til Rejsende i Nykøbing S. foregaar kun imellem Kl. 6—7 Aften hos Formanden, L. P. Larsen, der bor hos Vægter Jacob Christiansen.

I Aarhus er i September Maaned indmeldt 27 nye Medlemmer og i Oktober indtil den 12. er indmeldt 8.

Forbundets Hovedkontor og Forretningsførerens Adresse er Ole Suhrsgade 19, København K.

Kontoret er aabent hver Søndag fra Kl. 12—2. Udbetaling til alle til København ankomne Rejsende finder Sted der.

Naar Forretningsføreren er fraværende paa Rejser foregaar Udbetalingen i Rømersgade paa Smede og Maskinarbejdernes Forbunds Kontor.

Odense kommer.

Arbejderne (Smedene) hos Fabrikant Brandt stillede for nogen Tid siden Forlangende om, at faa forskellige Forhold, væsentlig angaaende Lønnen, ordnede paa en for dem mere fordelagtig Maade.

De meddeler nu, at de har faaet en Del af det de forlangte. Akkorderne ere gennemgaaende forhøjede med fra 5 til 20 pCt.

Timelønnen er forhøjet med 2 Øre pr. Time, ialt, efter hvad vi foreløbig kan udregne, en Forhøjelse af den ugentlige Fortjeneste med ca. 3 Kr.

Til Tillidsmændene.

Tillidsmændene maa meget strængt overholde, at ingen optages i nogen Afdeling uden at være frameldt den Afdeling, hvorfra han kom. Der maa selvfølgelig heller ikke udbetales Understøttelse paa Bøger, der ikke ere afmeldte. Den Sport er drevet en Del, naar ikke Gæld har været betalt, da at rejse uden at lade sig afmelde, i Haab om, at Overflytningen med fuld Medlemsret nok gik alligevel.

Jeg nødsages til paany at henstille til Tillidsmændene.

dene ikke at indsende Penge paa Postanvisning uden samtidig at gøre opmærksom paa, hvad Pengene skal være Betaling for.

Det hænder ikke saa sjældent at der fra en Afdeling sendes en Anvisning uden Angivelse af Pengenes Bestemmelse, samt et Antal Kuponer paa udbetalt Understøttelse uden at der med et Ord omtales hverken det ene eller andet.

Saadanne Forsendelser vil i Fremtiden ufrankeret blive tilbagesendte

Fra Afdelingen i Assens har siden 5. Septbr. hos mig henligget et Beløb af Kr. 20.50. Afdelingen har en Tid været ude af Virksomhed, hvorfor jeg ikke er i Stand til at opgive dens Skyld til Forbundet. Jeg har nu gentagne Gange anmodet om, at faa dens Regnskaber tilsendte for at faa Sagerne ordnede, men endnu uden Resultat. Dersom ikke Regnskaberne nu kommer mig i Hænde, vil Afdelingen blive udelukket af Forbundet.

Afdelingerne gøres opmærksomme paa, at deres Regnskaber i den nærmeste Tid vil blive indkaldt til Gennemsyn ved Hovedkontoret, for at man der kan erfare om de paa Kongressen vedtagne Beslutninger, med Hensyn til den foreskrevne Regnskabsførelse, ere bragte til Udferelse.

Forretningsføreren.

Brevkasse.

N. i H. Naar et tilrejsende Medlem vil betale Kontingent i Provinserne, hvor meget skal han saa betale?

Hvem skal have disse Penge?

Svar. Til 1. Han skal betale saameget pr. Uge, som Afdelingens Kontingent paa det Sted han betaler, andrager.

Til 2. Hovedkassen faar deraf 17 Øre pr. Uge. Resten tilfalder Afdelingens Kasse.

Ethvert Medlem, der indbetaler saadant Kontingent, skal indføres i Afdelingens Medlemsprotokol.

Om Kunstsmedearbejde.

Foredrag ved „Teknisk Provinsskoleforening“s Møde i Aarhus den 11., 12. og 13. August 1894.

Af *Sigurd Müller.*

(Sluttet.)

I første Halvdel af dette Aarhundrede eller vel endnu længere saa det ud, som det ædle Smedehandværk var gaaet til Hvile for bestandig. Jærnstøbningen tog et vældigt Opsving, og da Sansen for Kunstindustri i det hele kun var ringe, nøjedes man med, hvad hin kunde yde. Saa vaagnede ved Begyndelsen af den sidste Menneskealder Kunsthaandværket igen til Live paa mangfoldige Omraader: saa begyndte man igen at faa Øjet op for, hvad en Haand, der ledes af Intelligens, kan gjøre ud af et Stykke Jærn. Der opstod i Frankrig, Tyskland — ogsaa i vort Fædreland — Kunstsmede af den gode gamle Slags, og Publikum begyndte, om end langsomt, at kunne skønne Forskellen paa smedet og støbt.

Den store Udstilling i København 1888 gav en ret god Lejlighed til at se, hvorledes det nu til Dags staar til med Kunstsmedningen; der var et smukt Udvalg af Sager fra mange europæiske Værksteder. Det første Spørgsmaal, der paatrængte sig den, som tog disse

Ting i Øjesyn for at vurdere dem i Sammenligning med ældre Tidens Frembringelser, var vel dette: Er der „Stil“ i vore Kunstsmedes Arbejder? Svaret maatte blive: Ja, til en vis Grad, men ikke nogen ejendommelig. Det gaar med vor Smedning, som med al væsenlig ornamentale Kunst, og med denne som med det nitende Aarhundredes Arkitektur: Der er ingen særlig Stil; man følger i Hovedtrækkene, hvad andre Tider havde skabt; dette gjør man ofte godt og sundt og intelligent, af og til ogsaa dumt og kludret. Af og til kombinerer man ogsaa med større eller mindre Held forskellige Stilarter; i adskillige Tilfælde nøder Opgaven — der skal frembringes Brugsgenstande, som Fortiden ikke kjendte til — Gaskroner, Garderobeholder o. s. v. — til at komponere friere. Men i det hele og store: Man holder sig til de givne Stilprinciper, giver ofte endog rene Kopier. Hertil er der nu intet at sige; en ny Stil kan ikke trues frem eller klækkes op; den kommer kun ved frit at gro op af en forberedt Naturgrund. Saa undersøge vi, hvorledes det staar til med den Teknik, hvortil man i den seneste Tid er naaet frem, og Resultatet vil da sikkert blive tilfredsstillende. De franske Sager ville forekomme de Fleste at være de lækreste; se saaledes denne Dørhammer (til 3000 Franks!), hvor den løkker og skinner. Men ere de dog ikke altfor soignerede? Stemmer det ogsaa rigtigt med Jærnets Væsen, naar man polerer i den Grad, at ethvert Præg af Værktojet udslettes, og Overfladen kommer til at staa snart med Karakter af Sølv, snart som var det et Stykke Atlas? De tyske Ting paa Udstillingen vare langt friskere, i det hele i god Stil og slupne af Haanden i rette Tid. Ogsaa de danske Smedearbejder vare gennemgaaende værdifulde — bedre end de tilsvarende nye Ting, man hos os ser i fri Luft, særlig udenfor København; navnlig tør det vel siges med Hensyn til mange af vore moderne Gittere, der lider af slette Afslutninger oven til med Vaser, store Knopper og deslige, der mere ligner daarligt Snedker- eller Drejerarbejde end noget som helst andet. I teknisk Henseende lader disse Gitter ogsaa ofte meget tilbage at ønske; man føler det haardt, selv om man ikke sammenligner med gamle Mesterværker som dem, der findes i mange af vore Kirker — Roskilde (Christian den Fjerdes Kapel), Odense og Aarhus. Overfladen er gerne død og kedelig — ser ud, som om Frembringerne havde halvsovet under Arbejdet. Og som allerede antydte, Overfladens Behandling er ved Smedearbejdet en meget væsentlig Ting; fra den skal Livet straales os i Møde. Det er derfor altid en mislig Sag at lægge Farve paa Smedearbejdet; i alt Fald maa der, om man vil have Polychromi, kun gives et ganske tyndt og let Overtræk. De af mine Tilhørere, der have benyttet Lejligheden til her i Aarhus at se det prægtige Gitter i det Skeelske Kapel i Domkirken, ville give mig Ret; de ville have gruet ved at se det, mishandlet som det er med et tykt Overtræk af brutal Farve, der giver det et Udseende, saa det lige saa godt kunde være af Træ.

Det er ofte bleven sagt, at det danske Kunsthaandværk i vore Dage staar højt; sandt er det, at Kunstsmedningen hos os har fremragende Repræsentanter. Af dem skal jeg nævne to — flere kunde maaske fortjene at fremhæves — Arthur Doberck og Viggo Hansen.

Doberck, der er født 1860, studerede efter at have modtaget en solid Fordannelse i sin dygtige Faders Værksted hos Wilhelm i Wien og hos Fiedler i Salzburg, overtog og udvidede efter sin Hjemkomst Faderens Forretning; nu er han vel den af Nordens Kunstsmede, der har den største Virksomhed. Hans Værksted ser helt simpelt ud; der er ikke megen Mekanik, fremført alt ikke en af de „Pressemaskiner“, der i Uulandets Etablissementer ofte spille saa stor en Rolle; Værktojet er det simple gamle: Hamre, Mejsler, Punsler. Alt bliver gjort med Haandgjærningens Præg, lige fra de smaa smagfulde og livlige Jærnsager, der kunne komme i Hvermands Haand — Lysestøger, Lamper, Askebægere osv. — til de mere monumentale Værker,

som udføres til offentlige Bygninger og Anlæg. Af disse maa nævnes de store Renaissancearbejder til Helsingørs ny Banegaard, Lygterne til Raadhuset i Kristiansstad (udførte efter Kongens Nytorv og Kandelabrene til Gammeltorv i København, de 36 Gitre til Marmorkirken og endelig de to syv Alen høje Kandelabre, der vakte saa megen Opmærksomhed paa Verdensudstillingen i Chikago, hvor de dog maatte dele Æren med et mindre Arbejde af Dorberck, en Gren med udhuggede Roser, der solgtes til Musæet i Filadelfia.

Vor anden udmærkede Kunstsmed er Viggo Hansen. Han har en ganske ejendommelig Udviklingshistorie. Oprindelig var han en flink Marinemaler; Smedehaandværket har han aldrig lært, men ved lejlighedsvis at udføre nogle Arbejdstegninger fik han det Indfald, at det kunde være morsomt selv at prøve at arbejde i Jærn. Saa forsøgte han og saa kunde han. De Smaating, han lavede med lidt Værktøi, han havde købt hos en Jærnkrammer, vakte Kenderens Opmærksomhed, og saa blev han ved; snart udgik der fra hans lille tarvelige Smedie helt forbavsende Ting, som de uimodstaelige morsomme Drager til Toldboden. Fiskene til Springvandet paa Gammeltorv, de ypperlige Gitre til Brygger Jacobsens Villa ved Ny Carlsberg og adskilligt andet. Hansen er ikke blot en udmærket Jærnsmed; han er ogsaa en Mester i at drive i Kobber, hvorom navnlig den kolossale Engel til Jesuskirkens Taarn er et Vidnesbyrd, den er, saa utroligt det end kan lyde, dreven paa fri Haand efter en lille Model. At Hansen er en virkelig Kunstner, derom vidner ethvert af hans Arbejder; navnlig er hans Evne til frit at modellere med Hammeren beundringsværdig.

— Det ser da ud, som om om der atter, ogsaa hos os, er kommet Liv i Smedekunsten. Men meget har den endnu at kæmpe med, særlig fordi den aldrig i Henseende til Prisbillighed vil kunne tage det op med Jærnstøbningen. Den trænger til Støtte, saa vist som den fortjener den. Støttes maa den af Arkitekterne, som overalt, hvor der er Mulighed derfor, maa indskærpe Bygherrerne, at et Støbejærnsarbejde staar lige saa langt tilbage for et af Smedejærn, som et Musikstykke for Lirekasse staar under en Orkesterpræstation. Støttes maa den af Publikums almindelige Bevidsthed, for hvilken det dog en Gang maa blive klart, at det giver et reelt aandeligt Udbytte at leve med det indholdsrige fremfor med det aandløse — at man i Længden staar sig ved at foretrække det ædle Kunsthaandværks Frembringelser for, hvad der aldrig ejede og aldrig kan eje personligt Liv!

(Efter „Vulkan“.)

Som Kuriosum kan anføres, at Forbundet iblandt sine Medlemmer tæller følgende berømte Navne:

Estrup, Bahnson, Nellemann, Scavenius, Ravn, Ingerslev, Lyttichau, Thomsen. Nu mangler vi kun en Bardenfleth, en Hørring og en Reedtz-Thott, saa kunde vi godt besætte Pladserne til de 12,000 Kr. om Aaret.

Vi kunde fristes til at foreslaa disse ærede Navnere af øverste og nederste Samfundsklasse, at de byttede Stillinger, og vi føler os paa Forhaand overbeviste om, at de, der i Øjeblikket er nederst, mindst ligesaa godt kunde gøre Fyldest øverst. Derimod er vi ikke sikre paa, at de øverste kunde gøre Fyldest nederst.

Stanislaus Kochanowski

er født i Adelnau i Posen den 25. April 1876. Indtraadt i „D. M. Verband“ i Ardelingen i Minden den 2. Marts 1894, har nu dansk Medlemsbog Nr. 3994, udstedt i Vejle.

Da Kochanowski allerede en Gang i indeværende

Aar har haft en anden dansk Bog, nemlig Nr. 3939, opfordres Tillidsmændene til at efterse om der i Bog 3994 er omtalt, at Boghaveren tidligere har haft 3939, og at der var udbetalt Understøttelse paa den. Dersom der ikke findes saadanne Oplysninger, maa der ikke udbetales Understøttelse paa Bog 3994.

Kochanowski har allerede to Gange i Aar gjort Afstikker til Tysland og er kommen tilbage og faaet anden Bog.

Forretningsføreren.

Rejse- og Understøttelseskassen.

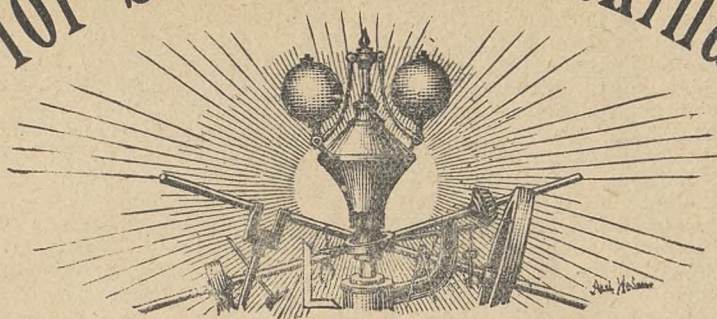
Regnskab for Sept. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	793	80	232	32
Klejnsmedesvendeforeningen	69	00	4	20
Grovsmedenes Fagforening	87	00	46	20
Kedelsmedeforeningen	79	20	35	40
Skibssmedeforeningen				
Ringsted	3	00	2	85
Esbjerg				
Stubbekøbing	2	40		
Aalborg	36	00	10	88
Assens				
Randers	50	40	14	25
Ribe	3	00	2	85
Hjørring	16	20	10	83
Nykøbing F.				
Stege				
Nakskov	33	00	3	42
Nørre Sundby	6	00		
Nykøbing M.	15	00	2	85
Skive				
Odense	50	40	29	07
Vejle	25	20	7	98
Helsingør	114	00	2	85
Varde	3	60	2	85
Svendborg	15	00	6	84
Holbæk	10	20	2	85
Roskilde	16	80	11	97
Faaborg	3	00		
Næstved	6	00	13	68
Vordingborg	3	00	3	99
Fredericia	9	00	10	26
Nykøbing S.	3	60		
Silkeborg	12	60	10	26
Herning	3	60		57
Horsens	45	00	6	84
Kolding	17	40	3	99
Thisted	3	30	4	56
Slagelse	10	20	22	23
Lemvig	7	80	1	71
Aarhus	162	00	27	06
Viborg	6	00		57
Præstø	4	80		
Udbetalt hos Forretningsføreren			11	55
Ialt	1726	50	547	68
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Septbr. Maaned			20	00
			567	68
Overskud fra forrige Opgørelse	1872	48		
Beholdning ved Opgørelsen			3031	30
Balance	3598	98	3598	98

Understøttelsens Størrelse for Novbr. er fastsat til 60 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe havn

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2

November 1895

8 Aargang

Hvad kan Forbundet gavne mig?

Hvor ofte hører man ikke, naar man søger at bevæge en Fagfælle, der staar udenfor Organisation, til at indtræde i samme, det Spørgsmaal: „Hvad kan det gavne mig?“ eller: „Hvilke Fordele har jeg af at slutte mig til Forbundet?“ En Mand, der uden at spørge om Nytten eller Skadeligheden, men kun af sin indre Overbevisning tilhører sit Fags Organisation, vil ved et saadant Spørgsmaal ofte blive sat i Forlegenhed. Han selv er paa det dybeste overbevist om Organisationens Nytte, men han er ikke i Stand til paa staaende Fod, at udregne denne Nytte i klingende Mønt. Træffer det sig nu, at den, hvem han søger at vinde for Organisation, tilfældigvis sidder i en god økonomisk Stilling og derfor svarer, at det, som Forbundet tilstræber, allerede er opnaaet af ham selv, bliver Svaret paa Spørgsmaalet om, hvad Gavn han kunde have af Organisation, saa meget vanskeligere. Ja, dersom man kunde garantere Enhver, der ønsker at slutte sig til Organisation, Dagen efter sin Indmeldelse en Lønforhøjelse af et Par Kroner, vilde det jo være let at besvare Spørgsmaalet, og da vilde der overhovedet ikke findes hverken „Brækkere“ eller Folk, der staar udenfor Organisation.

Endskønt vi ikke havde noget imod, at kunne fremhæve en saadan Ydeevne fra Forbundets Side, maa vi dog ingenlunde glemme, at Fag-Organisationen forbedrer Arbejdernes materielle Stilling — omend ikke paa én Gang, saa dog stødvis og successive —, og at den i Virkeligheden er det Middel, hvormed Arbejderklassens Stilling ikke alene kan forbedres, men ogsaa forvares mod at blive værre; at endvidere Nutidens Fagbevægelse indeholder et langt højere og ædlere Træk, end det tilsyneladende deri fremherskende „Mavespørgsmaal“ paa første Blik lader formode. At dette bliver anerkendt fremgaar allerede deraf, at de Arbejdere, der er forholdsvis bedst situerede og lettere end deres økonomisk mere uheldigt stillede Kolleger vilde kunne undvære Organisation, allersnarest tilhører Forbundet og i Reglen er de ivrigste og mest virksomme Medlemmer, medens Udenforstaaende og „Brækkere“, der vilde have den største Nytte af Organisation, sædvanlig er tvungne til ved Kryberi og Underdanighed, overfor Arbejdskøberne, at erstatte det, der mangler dem i mandigt Mod, for ved Samarbejde med deres Kammerater at tilkæmpe sig det, der med Rette tilkommer dem. Den moderne Arbejderbevægelse har et langt højere Maal, end udelukkende at forbedre Arbejdernes mate-

rielle Livsvilkaar. Ret beset er den økonomiske Kamp kun Midlet til dette højere Maal, thi i vor oplyste og fremskredne Tidsalder kan det jo umuligt være Arbejderklassens Opgave, at betragte det, at kunne spise sig mæt og hvad dertil hører, som Menneskehedens højeste Ideal.

De engelske Trades-Unions har bevaret Englands arbejdende Folk for at gaa til Grunde i det moderne kapitalistiske Lønslaveri; dette er i og for sig allerede et Kulturværk af stor Betydning. Dette er ogsaa den nærmeste Opgave for Nutidens faglige Organisationer, men disse Organisationers Endemaal er langt højere: det kulminerer i Etableringen af Menneskerettighederne, i den endelige Afskaffelse af den Enes Udbytning ved den Anden, i Opnaaelsen af saadanne Samfundstilstande, hvor Arbejdets og Kulturens Nydelser bliver tilgængelige for alle dem, der paa en nyttig Maade tjener det menneskelige Samfund.

Fag-Organisationerne maa derfor betragtes som en mægtig Banebryder for den sande Civilisation, og opfatter man Bevægelsen i denne Forstand, hvor jammerligt, hvor overordenlig snæverhjørnet lyder da ikke det Spørgsmaal fra disse 2-Øres-Sjæle om, hvor meget den Historie, at slutte sig til deres Fag-Organisation, vil kunne indbringe dem!

Hos Mænd, der har Hjertet paa rette Sted, der har en human Følelse for deres lidende Medmennesker, lyder Spørgsmaalet ikke: „Hvad gavner det mig?“ men: „Hvorledes kan jeg gavne Sagen, hvorledes kan jeg bedst vie mine Kræfter og gøre dem nyttebringende for det store Værk, der skal frigøre den lidende Menneskehed?“

Fest til Fordel for de Arbejdsløse.

Adskillige Fagforeninger saavel i København som i Provinserne, har i flere Aar, saasnart Vinteren nærmer sig, gjort Anstrængelser for, paa en eller anden Maade at kunne afhjælpe den paa denne Aarstid altid tilbagevendende Arbejdsløshed og den deraf følgende Nød. Vi skal, blandt andre, her nævne Den typografiske Forening, der regelmæssig en eller to Gange hvert Efteraar afholder en Festsigelse, med det Formaal, til Julen at kunne sprede en Smule mere Glæde og Tilfredshed blandt Fagets Arbejdsløse, end Hjælpen fra Arbejdsløhedskassen er i Stand til. Og disse Bestræbelser krones altid med Held, det er ikke ubetydeligt, man der ved disse Lejligheder har sunget sammen. Og det tør vel ogsaa siges, at Samfølelsen ved saadanne

Løjligheder baade hos dem, der giver, og dem, der faar, absolut styrkes. Det er ofte et meget stort Arbejde, der gøres af de Assisterende, og deres eneste Løn og Tak derfor er paa Juleaften Bevidstheden om, ved deres Anstrængelser at have bidraget til, at deres arbejdsløse Kammerater et Øjeblik kan glemme Næringsssorgernes trykkende Tilstedeværelse.

Hos os er der hidtil ikke i nogen væsenlig Grad gjort noget i ovenanførte Retning. Aarsagen hertil er ikke, at Følelsen for vore arbejdsløse Kollegers Lidelser er mere afstumpet hos os end hos andre Fag, men snarere Angsten for ikke at kunne skaffe tilstrækkeligt tilveje. Man har foretaget frivillige Indsamlinger og saa kompletteret disse med Bidrag af Foreningernes Kasser; at man ogsaa i Aar vil gaa den Vej, anser vi for givet, men kan der ogsaa paa anden Maade skaffes en Sum tilveje, til yderligere dermed at forhøje Hjælpen, er det selvfølgelig kærkomment.

Vi er her uventet blevet tilbudt en Anledning til yderligere at kunne hjælpe, idet Smede- og Maskinarbejdernes Sangforening den 30. November vil afholde en Maskerade i Rømersgade, hvor Halvdelen af Overskudet skal tilfalde de Arbejdsløse til Julen og uddeles gennem Hovedbestyrelsen. Det er nu til at haabe, at vore Medlemmer i København vil benytte Lejligheden, der er givet dem, til paa en Gang at more sig en Aften imellem Kolleger og bidrage til en glædelig Jul for de Arbejdsløse. Sangforeningen har Ry paa sig for at kunne arrangere noget nydeligt i Almindelighed og kun ved smaa Midler, den byder denne Gang paa et særdeles morsomt og righoldigt Program.

Samtidig vil vi benytte Lejligheden til at opfordre alle Smede og Maskinarbejdere i København, der interesserer sig for Sang, til at blive Medlemmer af Sangforeningen, enten som aktive eller passive Medlemmer. Foreningen har i den bekendte Sangdirigert, Hr. *Berthelsen*, en af Københavns dygtigste Dirigenter og har ved flere Lejligheder præsteret noget særdeles smukt paa Sangens Omraade.

Men man vil tillige ved at gøre Sangforeningen til det selskabelige Midtpunkt, ad Aare kunne give et meget væsenlig Bidrag til vore arbejdsløse Kammeraters Juleglæde.

Vi opfordrer derfor Smede og Maskinarbejderne til stærkt Besøg paa Sangforeningens Maskerade den 30. November.

Lønbevægelsen i de engelske Skibsbyggerier.

I den storartede Skibsbygningsindustri i England er udbrudt en Strejke angaaende Fastsættelsen af Lønnen. I Efteraarene 1892 og 1893 indvilligede Arbejderne paa Skibsbyggerierne i en Lønnedsættelse af 2 shilling pr. Uge under den Betingelse, at naar Konjunkturerne bedrede sig, skulde Værftsejerne forpligtede sig til at betale den gamle Løn igen. Nu er der — hvad Ingen kan nægte — indtraadt stor Travlhed, hvorfor Arbejderne har gjort deres Krav gældende, at faa den gamle Løn igen. Værftsejerne skyder sig imidlertid ind under, at denne Travlhed ikke vil være af lang Varighed, og de vil derfor ikke gaa ind paa andet, end fra 1. Marts næste Aar at betale 1 shilling Tillæg for Ugelønsarbejderne og 5% Tillæg for Akkordarbejdet. For Tiden fortjener Arbejderne 32 shilling (Kr. 30,96) om Ugen for 54 Arbejdstimer.

Det er altsaa over denne Uenighed, at Strejken er kommen. Efterretningerne derfra lyder endnu noget ubestemte, men alt i alt er der 8000 Skibsbyggere, som har opført at arbejde.

Det er nu et Spørgsmaal i de nærmeste Dage eller Uger, om denne Bevægelse vil komme til at omfatte hele det engelske Skibsbyggeri, eller om den indskrænker sig til Belfast og Glasgow.

Den Udstrækning, det engelske Skibsbyggeri har, ses af en af „Leipziger Volkszeitung“ offentliggjort statistisk Tabel af Lloyds „Register over Stillingen i Skibsbygnings-Industrien“.

Imod Slutningen af forrige Kvartal blev der paa engelske Skibsværfter bygget 314 Dampere med en Drægtighed af 688,969 Tons og 42 Sejlskibe med 27,576 Tons, med andre Ord 16,000 Tons mere i Dampskibe og 7000 Tons mindre i Sæjlskibe, end forrige Kvartal og 63,000 Tons mere end det foregaaende Kvartal. De fleste af de under Bygning værende Skibe, 235 Dampere med 543,259 Tons samt 21 Sejlskibe med 13,802 Tons er for engelske Rheders Regning.

For de engelske Koloniers Regning bliver bygget 3 Dampere paa 2000 Tons, for Rusland 11 Dampere paa 30,130 Tons, for Tyskland 9 Dampere paa 31,260 Tons, for Norge 4 Dampere paa 10,330 Tons, for Brasilien 6 Dampere paa 2140 og for Frankrig 3 Dampere paa 4217 Tons. Af de under Bygning værende Skibe er der 4, som er over 8000 Tons, 2 over 7000 og 13 over 5000 Tons.

Hvor stærkt England er truet af denne Arbejdsstandsning, kan yderligere paavises af følgende Oversigt: I Clyden (Skotland) er bygget 105 Skibe af 230,000 Tons Drægtighed, on Tyne (Newcastle) 52 Skibe med 108,788, i Wear (Sunderland) 42 Skibe med 119,895, og i Tess (Stockton) 24 Skibe med 51,815 Tons. I Sammenligning dermed bliver i Belfast (Irland), hvor nærværende Krise har taget sin Begyndelse, kun bygget 18 Skibe, men af en Drægtighed paa 97,488 Tons, altsaa gennemsnitlig store Fartøjer. De ovenfor anførte Tal, er kun for Handelsskibe og for at faa et Begreb om Industriens Helhed maa anføres: At der ogsaa er en Del Krigsskibe i Arbejde, paa private Skibsværfter.

Den britiske Marine lader for Øjeblikket paa Statsværfterne bygge 15 Krigsskibe paa 125,130 Tons og den har endvidere hos Privatfirmaer bestilt 37 Skibe paa 99,100 Tons: alle disse Skibe er i Arbejde.

Desuden bliver for udenlandske Regeringer bygget 10 Krigsskibe paa 37,355 Tons, hvoraf de fleste bliver bygget i Clyde (Glasgow), og hertil maa endnu føjes 62 Krigsskibe paa 261,505 Tons.

— Telegrammerne fra de senere Dage oplyser, at Bevægelsen tiltager, idet Skibsbyggerierne paa flere Steder erklærer Lock-out. Massemøder afholdes af Arbejderne, der overalt yder de Strejkende Støtte. Der er Udsigt til at Kampen bliver langvarig. *N. Ldby.*

Forskellige Meddelelser.

Fra flere af Provinsafdelingerne er der gentagne Gange kommet Forespørgsler om, hvordan det kunde være, at Smede og Maskinarbejdernes Forbund i København kun havde betalt 4 Kr. pr. Mølle til Lock-uten i Aarhus, om de havde taget Resten af deres Kassebeholdning, om de havde Lov til det o. s. v.

Vi har tidligere, nemlig i Fagblad for Juni, i Anledning af en Forespørgsel fra Holbæk, besvaret en Del af disse Forespørgsler og vi skal derfor kun her sige, Afdelingen har betalt alt hvad den skulde betale, inden Lock-uten sluttede, nemlig 7 Kr. pr. Mølle, men at den heraf kun har opkrævet de 4 Kr. hos Medlemmerne og det er fuldstændigt lovligt. Om det er den klogeste Taktik, derom kan man være enig eller uenig, ligesom man ser paa Tingene, og der er ogsaa indenfor Afdelingen forskellige Meninger derom, men indtil en Kongres har vedtaget en anden Regel, maa man lade hver enkelt Afdeling afgøre dette selv.

Fra *Vejle* skrives til os: En Person ved Navn *Jens Hvid Madsen*, der har gjort Brækker-Tjeneste hos Peder- sen paa Dæmningen, har søgt Optagelse i Afdelingen her. Hans Løvnetsløb er langt fra smukt. Straks efter

at Værkstedet var blokeret, tog han Arbejde der, endskønt han blev advaret derimod og lovet Optagelse i Forbundet; han erklærede hertil, at han vilde blæse Forbundet et Stykke, han kunde undvære det. Efter at have arbejdet der i ca. 7 Uger for 2 Kr. om Ugen og Kost og Logis, kom han til Kolding, hvor hans Virksomhed imidlertid ikke fandt den Paaskønnelse, han mente den fortjente. Han kom saa igen til Vejle og fik Arbejde paa Greisdals Hammerværk, hvor han nu er, men hvorfra 3 af vore Medlemmer rejste, da han kom. Der spørges nu: „Skal vi tage imod ham?“

Og vort Svar er: „Nej, saamænd skal vi ej! Han vil jo blæse Forbundet et Stykke!“

Og det vil ikke tjene til at højne Niveauet, om vi fik saadan en Person ind i vore Rækker, der selv mener, han kun er 2 Kr. værd om Ugen.

Fremgangen i Forbundets Medlemsantal vedbliver, heldigvis tør vi sige, med rivende Hurtighed. Sommeren igennem er Medlemsantallet steget med ca. 800. Aarhus har nu 300 Medlemmer imod 120 ved Lock-outens Udbrud, endogsaa Jærnbaneværkstedets Arbejdere kommer med. Horsens staar med 100 Medlemmer mod 30 for et halvt Aar siden. I Randers har vi længe haft alt, hvad der findes af Smede og Maskinarbejdere, i Organisation. Den eneste af Jyllands Storbyer, der endnu er lidt bagefter, er Aalborg. Flere af Smaabyerne er fuldstændig organiserede. Saaledes Nykøbing M., Lemvig, Thisted, Viborg, Herning og Esbjerg samt Ribe.

Paa Fyn kniber det lidt at komme med, dog er der stærk Fremgang i Odense.

Paa Sjælland, udenfor København, er omtrent alle i Organisation; en enkelt Afdeling, næmlig Slagelse trænger til lidt frisk Vind, saa er den der ogsaa. I København er man nu paa det nærmeste oppe paa samme Medlemsantal, som under Lock-outen i 1885. Grovsmedenes Fagforening tæller 200 Medlemmer, hvilket er saa godt som alt, hvad der kan være.

Tilbudet paa Arbejde har i den forløbne Eftersommer været ret god i Provinserne, medens Arbejdsløsheden i København har været forholdsvis stor. Helsingør har været den eneste af Provinserne, der har afskediget Folk i Efteraaret. I Aarhus er der Sandsynlighed for, at man hele Vinteren vil kunne beskæftige den nuværende Arbejdsstyrke, maaske med Undtagelse af et enkelt Firma, der allerede har indskænket Arbejdstiden.

Helsingør Skibsværft vil, antages der, have et Tab af henimod 10,000 Kr. paa Frihavnsbroen. Det kan ikke være os, der fordyrer Arbejdet for dem, eftersom de ved Opstillingen kun benytter Arbejdsmand og disse har 30 Øre i Timen.

Arbejdet ved den store Gasbeholder ved Østre Gasværks Udvidelse besørges ligeledes af Arbejdsfolk; disse faar nu 40 a 45 Øre i Timen. De havde straks 35 a 40, men strejkede og fik 5 Øre mere. Mon det ikke bedre havde betalt sig for d'Hrr. Cuttler & Søn at give Smedene de 50 Øre, de forlangte?

Mestrene som Lovgivere.

Paa Bødkermestrenes Delegeretmøde i Odense den 18. August foresloges og vedtoges følgende ny § 10 til Lovene:

„I Tilfælde af Stridigheder imellem Foreningen for de organiserede Bødkermestre i Danmark er alle forpligtede til en fælles Opræden, dog kan ingen Lock-out finde Sted Landet over, uden at det forud er behandlet i et Hovedbestyrelsesmøde og vedtaget paa et Repræsentantmøde med $\frac{3}{4}$ af de mødte Stemmer. Repræsentanterne er de for Aaret valgte.“

„Samarbejdet“ tilføjer: Som man ser, tænker d'Hrr. Bødkermestre sig Muligheden af, at der kan opstaa Stridigheder imellem dem, og i saa Fald er der nu taget skrappe Forholdsregler, idet *alle* „er forpligtede til en fælles Opræden“ imod de stridige Medlemmer; dog kan der ikke imod disse erklæres nogen Lock-out, med mindre $\frac{3}{4}$ af de enige stemmer mod de stridige. Lad os haabe, at denne § maa kunne forhindre den Broderkrig, den forudsætter der kan udbyde.

Meddelelse til Afdelingsformænd og Tillidsmænd.

I Henhold til Kongresbeslutning af i Aar, samt Lovene, indkaldes herved nedennævnte Afdelingers Regnskaber til Gennemsyn ved Hovedkontoret: Hjørring, Nørre Sundby, Aalborg, Randers skal være indsendt senest den 3. Dec. Aarhus, Skive, Thisted, Nykøbing M., Herning og Silkeborg inden 10. Dec.

Det bemærkes, at Regnskabet for November ikke behøver at være afsluttet, men derimod skal Regnskabet for Oktober være det.

Kun Medlemsprotokollen og Kassebogen indsendes. Samtidig skal medfølge Bevis fra Revisorerne for, at Bilag for alle i Kassebogen indførte Udgifter har været tilstede, samt ligeledes den ved Oktober Maanedes Slutning opførte Kassebeholdning.

Samtlige Regnskaber vil være tilbagesendte inden 4 Dage.

Forretningsføreren.

Bopælsforandring.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund har paa Grund af den stadige store Tilslutning til Forbundet set sig nødsaget til at forandre sine Kontorforhold, da det hidtilværende Kontor viste sig at være for lille.

Kontoret er af den Grund fra den 15. November flyttet til Rømersgade 20, Stuen tilvenstre i Gaarden.

Bestyrelsen

for Smede og Maskinarbejdernes Forbund.

Formanden for Afdelingen i Silkeborg er Chr. Bennetzn, Søndergade 17.

Kassereren for Holbæk Afdel., O. Olsen, er flyttet til Kirkestræde 26. Udbetaling finder Sted fra 6-8.

Kasserer for Kolding Afdel. er Maskinarbejder T. Hansen, Losbygade 78.

Fra Udlandet.

Det norske Jern- og Metalarbejder-Forbund afholdt sit 6. Landsmøde (Delegeretmøde) i Kristiania den 29. Septbr. Følgende 7 Foreninger var repræsenterede med 13 Repræsentanter: Mekanikernes Forening, Smedenes Forening, Formernes Forening, Skrue- og Naglearbejdernes Forening, Filehuggernes Forening, Pladearbejdernes Forening og Blikkenslagernes Forening, alle af Kristiania.

I den af Forretningsføreren E. Lundblad fremlagte Beretning ses det, at Styrelsen har indgivet Andragende til Kommunalbestyrelsen om Oprettelse af en Arbejderbørs og at en paa forrige Landsmøde vedtagen Beslut-

ning om, at Forbundet skulde indmældes under det norske Arbejderparti er annulleret. 2 ny Foreninger er i Aarets Løb kommet til, nemlig Filehuggernes og Blikkenslagernes. I Beretningen siges endvidere, at Regnskabet har haft Overskud paa Kr. 139,79, men man erfarer intet om hvor store Indtægter og Udgifter har været.

Der behandlede derefter forskellige Sager, t. Eks. Arbejdstidens Forkortelse, om Oprettelse af et eget Forsamlingslokale, Ophævelse af Værkstedssygekasserne, Etableringen af en Arbejdsløshedskasse og Udgivelsen af et Fagblad.

Man vedtog dog ikke i nogen af disse Sager nogen endelig Beslutning, alle Vedtagelser er, karakteristisk nok, holdt i den Resolutionsstil, som man kender saa godt fra de internationale Kongresser, hvor de, der vedtager Resolutionerne godt ved, at det er et Spørgsmaal, om de kan føre dem igennem og hvor Resolutionen nærmest betegner den Vej, man ønsker at anvise Mandatgiverne.

Sekretær og Kasserer genvalgtes.

Til Forretningsfører valgtes Emil Petersen, til Vice-do. O. Hemstad samt til Medlem af Styrelsen O. Aanman.

Den nye Styrelse har besluttet at tilstille vort Forbunds Forretningsfører norske „Social-Demokraten“, som Gengæld for de Eks. af vort Fagblad, som Foreningerne i Christiania modtager og for at gøre det muligt for os hernede at følge med paa, hvad der foregaar oppe hos dem.

Der er et stort Arbejde for den nye Styrelse at begynde med.

Det svenske Jærn- og Metalarbejder-Forbund afholder Kongres i Dagene den 27., 28. og 29. Decbr. i Eskiltuna. Vi har modtaget Indbydelse til at sende en Repræsentant dertil, for, som det hedder i Indbydelsen, det har en meget stor Betydning, at vi gensidig saa nøje som mulig kender hinandens Forhold og Arbejdsmaade paa begge Sider Sundet.

Hovedbestyrelsen har besluttet at lade sig repræsentere.

Emil Chr. Eggert, udlært i Roskilde, har tabt sit Svendebrev i Køge.

Tillidsmændene advares imod at udstede Medlemsbog til den, der eventuelt maatte fremvise Svendebrevet, da den retmæssige Ejer er Medlem.

Ny Helbredelsesmethode for Brandsaar.

I Følge en Række Forsøg, der for nylig ere blevne anstillede paa Charitéhospitalet i Paris af Dr. Thierry, skal man i Pikrinsyren, et eksplosivt Stof, der ofte anbringes i Granaterne, have fundet et Middel til at opheve de frygtelige Smertes, der ellers altid følge med Brandsaar. Dr. Thierry var i Færd med at anstille Undersøgelser over Pikrinsyrens antiseptiske Virkninger, da der hændte det Uheld, at det glødende Hoved af en Fosfortændstik faldt ned paa hans ene Haand, der var befugtet med Pikrinsyre, og, da han ikke følte nogen som helst Smerte derefter, tilskrev han dette Syrens Indvirkning paa Huden. Hans Formodning bekræftedes ved senere anstillede Forsøg, og ved Anvendelse af en Opløsning af Pikrinsyre i Vand har han hurtigt og smertefrit helbredet selv store Brandsaar hos en Mængde Personer. Saarene helbrededes i Reglen i Løbet af 4-5 Dage, uden at der fremkom hverken Vabler eller Ar. (N. T.)

Tilgangen af nye Medlemmer har i Oktober Maaned været 131 — et smukt Resultat, men vi maa have alle gode Kammerater med!

Til de udelukkede Metalarbejdere i Gent er indkommet fra Horsens Afd. Kr. 50,00, Nykøbing M. 16,25 og Roskilde 1,66, ialt Kr. 67,91.

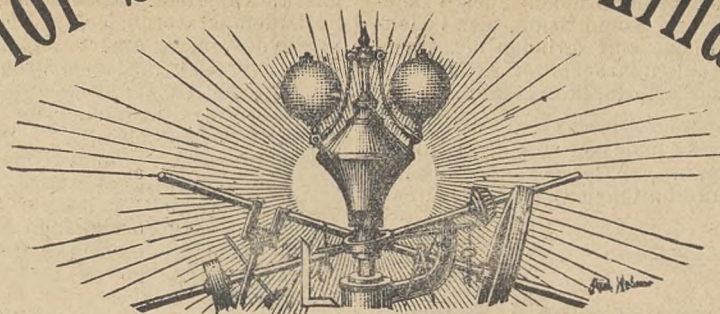
Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Oktb. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	445	80	158	79
Klejnsmedesvendeforeningen	105	00	25	80
Grovsmedenes Fagforening	57	00	24	00
Kødelmedeforeningen	127	80	79	80
Skibssmedeforeningen	3	90	2	28
Ringsted	50	40	3	42
Esbjerg	1	80		
Stubbekøbing	42	00	15	39
Aalborg	61	20	19	38
Randers	2	76		
Ribe	8	40		
Hjørring	12	00	13	11
Nykøbing F.	15	90	3	42
Stege	37	20	1	71
Nakskov	8	40		57
Nørre Sundby	15	00	2	28
Nykøbing M.	12	00	10	26
Skive	67	20	23	37
Odense	23	40	16	53
Vejle	94	80	15	24
Helsingør	4	20	1	71
Varde	17	40	12	18
Svendborg	11	40	7	98
Holbæk	16	90	16	53
Roskilde	10	80	2	28
Faaborg	2	40	4	56
Næstved	10	80	7	41
Vordingborg	3	60	1	80
Fredericia	12	00		
Nykøbing S.	3	40		57
Silkeborg	50	40	11	40
Herning	16	20	5	13
Horsens	3	24	5	13
Kolding	10	80	6	84
Thisted	9	96		
Slagelse	177	60	21	75
Lemvig	6	60		57
Aarhus	3	00		
Viborg			29	64
Præstø				
Udbetalt hos Forretningsføreren				
Kontingent af 4251, Nielsen	2	00		
Do. af 3506, Sørensen		40		
Frydenborg tilbagebetalt	1	20		
Ialt	1566	26	550	83
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Oktb. Maaned			20	00
Overskud fra forrige Opgørelse	5031	30		
Beholdning ved Opgørelsen			4026	73
Balance	4597	56	4597	56

Understøttelsens Størrelse for Decbr. er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

I November Fagblad i Fjor er Beholdningen Kr. 2932,09. Beholdningen er altsaa i Aar ca. 1100 Kr. større. Medlemmerne bedes dog ikke af den Grund hengive sig til Illusioner, thi der er i Aar 1100 Medlemmer flere end i Fjor og den største Part af disse er understøttelsesberettigede.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3

December 1895

8. Aargang

Metalarbejdernes internationale Oplysnings-Bureau i Winterthur.

Vi gengiver her et kort Uddrag af den Beretning om Bureauets Virksomhed, som Sekretæren aflagde paa det svejtsiske Metalarbejderforbunds Kongres i Luzern den 1. og 2. Juni d. A.

Sekretæren, Hr. *Vogelsanger*, udtalte: Paa Grund af den ringe Deltagelse fra de enkelte Lande er ogsaa Bureauets Virksomhed kun bleven ringe. Paa de i November 1894 udsendte Forespørgsler kom der bekræftende Svar fra Danmark, Belgien og Frankrig, Østrig frygtede for, at den internationale Bevægelse ved Bureauets Opretholdelse kun vilde kunne gavnes meget lidt. Tyskland ferholdt sig afvisende, medens Amerika, England og Ungarn ikke indsendte noget Svar. Svarene paa en anden Rundskrivelse er endnu ikke indløbne. Efter nogle forklarende Bemærkninger om Bevægelsens Stilling i England og Østrig, aflagde *Vogelsanger* Regnskabet, idet han bemærkede at samtlige Lande nu havde opfyldt deres materielle Forpligtelser. — Indtægterne var Fr. 418,79, medens Udgifterne beløb sig til Fr. 280,95, Kassebeholdningen Fr. 148,84; af det sidstnævnte Beløb er Fr. 100,00 anlagt i en Hypothek.

At gaa over til andre Spørgsmaal, var paa Grund af Mangel paa Tid umuligt, men Taleren ansaa sig dog forpligtet til at henviser til de Mangler, der klæbede ved Rejse-Understøttelsen; der var absolut ikke Tale om en nøjagtig Overholdelse af Reglementet. En anden Fejl var den, at tyske Kolleger, der arbejder ved den tyske Grænse, indsender deres Kontingent til det tyske i Stedet for til det svejtsiske Metalarbejderforbund, idet de gaar ud fra, at de ved deres Tilbagekomst til Tyskland ikke faar Kilometerpenge udbetalt, naar de betaler deres Kontingent i Svejts.

Koster kritiserede ligeledes Tysklands afvisende Holdning og foreslog at udarbejde et bestemt Arbejdsprogram, efter hvilket Bureauet skulde rette sig. Han udtalte sig energisk for Bureauets Opretholdelse. — Efter at endnu flere Talere havde ytret sig i samme Retning, og *Baeder* (Schaffhausen) var bleven valgt som Kontrollør for det Internationale Oplysningsbureau, valgtes et af 3 Medlemmer bestaaende Udvalg til i Forening med det Int. Oplysningsbureau at udarbejde et Program, som skulde fremlægges paa Mødet i Morgen.

Koster gav en kort Beretning over Kommissionens Beslutninger og forelagde for Kongressen en Resolution angaaende det Intern. Oplysningsbureau. Beretningen og Resolutionen vedtoges uden Diskussion.

Resolution.

Det den 1. og 2. Juni 1895 i „Eintracht“ i Luzern afholdte Delegeretmøde for det svejtsiske Metalarbejderforbund erklærer, efter at have modtaget Beretningen fra det Intern. Oplysningsbureau:

1. Det Internationale Oplysningsbureau opretholdes. Det er saavel Centralbestyrelsens som ethvert Medlems Pligt og betragtes som en Æressag, at bistaa Bureauet med Raad og Daad.
2. Som Vejledning anbefaler Delegeretmødet Bureauet, i sin Virksomhed indtil den internationale Kongres næste Aar at henvende sin særlige Opmærksomhed paa følgende Punkter:
 - a) Ved Meningsudveksling med Filialerne i alle større Industricentre Tysklands at klarlægge den tyske Hovedbestyrelsens Inkonsekvens og Uholdbarheden af dens afvisende Holdning, for derved gennem at jævne Vejen for Deltagelsen ogsaa af de tyske Kolleger i Virkeliggørelsen af den internationale Tanke.
 - b) At indhente Oplysninger fra de Lande, der har sluttet sig til det Int. Oplysningsbureau, over de Lov og Bestemmelser, der er at iagttage ang. Fagforeningsbevægelsen, samt at undersøge, om og hvorvidt en faktisk international Forbindelse kan tilstræbes.
 - c) At opfordre Fag-Forbundene i alle Lande til uopholdeligt, skriftligt at indberette til det Int. Opl.-Bur. alle opstaaende Lønkampe lige meget om af defensiv eller offensiv Natur, disses Aarsager, samt efter Kampens Ophør disses Forløb.
 - d) At bringe til Bureauets Kundskab allerede foreliggende statistiske Iagttagelser i Fagforeningslivet samt ligeledes saadanne, der senere bliver udarbejdede. Det saaledes indvundne Materiale skal Bureauet sammenstille samt ordne paa en oversigtlig Maade.
 - e) Særligt skal Bureauet henvende sin Opmærksomhed paa Arbejdskøbernes internationale Koalition (Forbindelser), paa Indførselen af færdige Fabrikata fra Ulandet, for derved at bryde Arbejdernes Modstand, o. s. v. I paa-kommende Tilfælde skal Bureauet modtage Beretning fra samt aflægge Beretning til Organisationerne i vedkommende Lande.

3. Det svejtsiske Metalarbejderforbunds næste Delegeretmøde nedsætter en Kommission, der i Henhold til Bureauets Arbejde kort forinden den internationale Kongres skal udarbejde et Arbejdsprogram samt forelægge dette for Kongressen.

Frech foreslog, at træffe Afgørelse om, hvem der skal bære Udgifterne ved Afsendelsen af en Kontrollør til det Internationale Bureau. — Efter nogen Diskussion vedtoges det at lade det Internationale Oplysningsbureau bære disse Omkostninger.

Metal- og Maskinindustrien i Berlin.

Efter gammel Sædvane begynder den af „Das Aeltesten Collegium“ i Berlin fornylig udgivne Beretning med udstrakte Klager over de forskellige Industriens og Handelsgrenes Stilling. Ved Kapitlet „Metalforarbejdelse“ er disse Jeremiader ret kostelige, thi det ses af et stort Antal Aktieselskabers Opgørelser, at disse har gjort ret gode Forretninger og fordelt meget fede Dividender. Om Arbejdsforholdene siges der, at de var tilfredsstillende — nemlig set fra det kapitalistiske Standpunkt; Lønnen er forbleven temmelig konstant (det indeholder det tavse Minde om de gentagne Gange forekomne Lønreduktioner), Strejker var for saa vidt udsigtsløse, som der af den svagt beskæftigede Industris Arbejds-kraft stod et Overskud til Raadighed. Kun de Forretninger, som gav sig af med Electroteknik, var i flod Beskæftigelse og optog en stor Del af Arbejdere, som blev tilovers i de andre Maskinfabriker. De fra det Nordøstlige „Eisen- und Stahlberufsgenossenschaft“ udtagne Forvaltningsberetninger, som skulde udvise en Sammenligning med Forholdene i det forrige Aar, opviser et højere Lønzniffer end dette, hvilket kommer af det større Arbejderantal; der er ingen Tilbagegang at bemærke i Lønningerne, som i de tidligere Aar. Gennemsnitslønnen var 1050 Mark pr. Hoved, imod 1045 i det forrige Aar. Ved disse Løngangværelser maa ikke forglemmes, at der er baade Værkfører, Mestrenes, Forarbejdernes og Opsynsmændenes Lønninger iberegnet, hvorved Arbejdernes Løn bliver væsentlig lavere. Vi foretrækker derfor ved enhver Lønstatistik den mest udstrakte Detaillering i de forskellige Lønklasser i Stedet for Gennemsnitslønnen for Funktionærer og Arbejdere sammen. I øvrigt maa jo en gennemsnitlig Løn af 1051 Mark eller 20 Mark om Ugen siges at være meget lille og som Gennemsnitsløn saa meget lavere, som det maa formodes, at et stort Antal Maskinarbejdere fortjener langt under 20 Mark om Ugen.

Ikke uden Interesse er det at læse de talrige Enkelberetninger fra de forskellige Maskinfabriker. De klager gennemgaaende over Jærn- og Staalindustriens Stilling, som i det forløbne Aar har været meget trykket. Her nogle Eksempler: Maskinfabriken „Cylop,“ (Melis og Berenhus) ytrer: „at næsten samtlige større Maskinfabrikers Konkurrence mødes i Berlin og trykker Prisene.“ „Die Maschinenbauanstalt und Eisengiesserei“ beretter: „At var Bestillingerne endogsaa mindre end i 1893, var der dog Mulighed for ved Tiltrækning af Bestillinger fra nogle i Ulandet værende Lokalbaner at finde i det mindste saa vidt Beskæftigelse, at Virksomheden, med forkortet Arbejdstid, kunde opretholdes og Afskedigelser forhindres.“ En almindelig (altsaa en delvis) Reduktion af Arbejdslønnen har ikke fundet Sted. „Berliner Maschinenbau-Aktiengesellschaft vorm. Schwartzkopff“ meddeler, at Total-Omsætningen har beløbet sig til 6,650,876 Mark. Efter Fradrag af Afskrivningerne bliver der en ren Fortjeneste af 883,000 Mark. Aktionærerne faar 12½ %. En Arbejder faar en gennemsnitlig Løn af 1244 Mark om Aaret, medens Kapitalisten (Aktionæren) erholder en Dividende af 678 Mk. Dette vil med andre Ord sige, at en Arbejder af Frugten af sit Arbejde faar 2/3, medens den anden Trediedel

gaar til Kapitalen. Modstanderne beskylder som bekendt Socialdemokraterne for, at de vil dele, men nu vender vi Spyd om og siger: „Kapitalisterne har delt og de deler hver Dag med den foragtede Proletar.“

Aktieselskabet Löwe & Co. beklager sig ligeledes paa Jærn- og Staalindustriens Vegne, men selv har det dog haft godt at bestille. I 1893 har det i Forbindelse med flere Banker dannet „Unionelectricitätsgesellschaft“ med fuld indbetalt Kapital af 75 Millioner Mk., som forrentes meget godt og bringer den Löweske Fabrik meget Arbejde. Dette Foretagende har betalt sine Aktionærer 20 % Dividende, men desuagtet har det i Forretningsforetaget betydelige og ret uforskammede Lønnedsætninger.

„Berliner Actiengesellschaft für Eisengiesserei und Maschinenfabrication“ (tidligere J. C. Freund & Co.) var kvantitativt tilfredsstillende beskæftiget; men ikke lønrende beskæftigede var 394 Mand med en gennemsnitlig Fortjeneste af 1189 Mark hver, mod 382 Mand i det foregaaende Aar med en Gennemsnitsfortjeneste af 1254 Mark, altsaa en Forøgelse af Arbejderantallet og en Formindskelse af Lønnen med 65 Mk. Saaledes lyder Klagerne i det uendelige fra de dividendebegærlige Aktieselskaber og Fabrikanter!

Medens de fleste Firmaer erklærer, at de ser sig skuffet i deres Forhaabninger til den tysk-russiske Handelskontrakt, er Firmaet Rudolf & Kühnes Forhaabninger gaaet i Opfyldelse; de fabrikerer nemlig Appreturmaskiner og i Ruslands store Fabrikbyer, som særlig arbejder i Tekstilbranchen, blev der bygget mange nye Fabrikker, der i Følge Toldnedsættelsen slipper billigere ved at tage deres Maskiner fra Tyskland.

(Fortsættes.)

Fransk Metalarbejderkongres.

I Dagene fra den 20. — 22. September 1895 afholdtes i Limoges i Frankrig Metalarbejdernes 4. National-Kongres med Tilslutning fra 30 franske Byer. Resultatet af Forhandlingerne omtales i de franske Maskinarbejderes Fagblad som i høj Grad tilfredsstillende, og omendskønt der ofte fandt en stærk Meningskamp Sted, saa hørte man dog ikke noget til de tidligere saa hyppige personlige Stridigheder.

Foruden de staaende Spørgsmaal om Begrænsning af Arbejdstiden samt Fastsættelsen af Lønnen, er der enkelte Bestemmelser, som har en større Nyhedens Karakter for franske Forhold; saaledes blev det vedtaget, at skaffe Forbundsledelsen flere Midler til sin Raadighed — hvad man tidligere har været meget sparsom med — ved at fordoble Kontingenterne til Hovedledelsen, saa at denne kan udfolde en større Agitation, og til lige straks træde hjælpende til ved Udbrud af Strejker.

Ved Strejker skal Forbundsmedlemmernes Kontingent yderligere forhøjes mod 25 pCt., og endelig blev det vedtaget at ansætte en fast lønnet Forretningsfører ved Forbundet.

Af andre Bestemmelser bør nævnes Organiseringen af Forbundet afdelingsvis, og Fordringen om en Alderdomsforsørgelse for samtlige Arbejdere i Statens Arsenal og Værksteder, samt en almindelig Pension for Arbejdsinvalider.

Det Spørgsmaal, som der var stærkest Diskussion om, var: *Ophævelse af Loven af 1884*. Denne Lov er tidligere bleven omtalt her i Bladet og gaar som bekendt ud paa, at Foreningerne, for at kunne godkendes som lovligt bestaaende, maa underkaste sig et Slags Polititilsyn, idet Medlemmernes og specielt Tillidsmændenes Navne og Adresser skal indføres i en Protokol paa Raadhuset. Dette har ført til, at Tillidsmændene ofte er bleven generede af Politundersøgelser ikke blot i deres Hjem, men ogsaa paa deres Arbejdspladser. Uvilien imod denne Lov er derfor naturlig. Da nu en Del af Foreningerne ikke har underkastet sig Loven, mener

disse ikke at kunne staa som hørende under Forbundet og behøjede Forbundsledelsen, at den havde underkastet sig samme. Bestyrelsens Delegerede J. Braun forsvarede Bestyrelsens Fremgangsmaade, idet han udtalte, at den havde været nødvendig for at sikre Forbundets Bestaaen og beskytte det mod Forfølgelser, og han kunde paa Bestyrelsens Vegne ikke acceptere de Foreningers Tilslutning til Forbundet, som ikke vilde indordne sig under Loven af 1884.

Til Slutning vedtoges Tilslutning til en General-Strøkke med 87 Stemmer mod 30, 26 stemte ikke. Det maa dog her tilføjes, at det ikke var Tilhængernes Mening, at der burde iværksættes en almindelig Strøkke, og Afstemningen maa kun betragtes som en sympatetisk Tilslutning til et saadant eventuelt Tilfælde.

Kongressen gik ogsaa et Skridt udover det faglige for sit eget Vedkommende, idet den behandlede Spørgsmaalet om Landarbejderne, og udtalte sig i en Resolution til Fordel for Fagforeninger blandt Landarbejderne, der igen skulde sluttet sammen i et Forbund.

Forskellige Meddelelser.

Rejseforeningen, Svendehjemmene og Arbejdssedlerne.

Foranlediget ved en fra Afdelingen i Roskilde indsendt Sag, hvori meddeltes, at Bestyreren af Svendehjemmet der havde nægtet at ordne et Medlems *Rejseforeningsbog*, fordi han ikke havde taget „Arbejdsseddel“ fra sidste Arbejdssted, skal vi herved meddele, at Hovedbestyrelsens Artikel i Juli Fagblad ikke skal forstås saaledes, at vore Medlemmer ikke maa lade Arbejdskøberen eller hans Repræsentant meddele i *Rejseforeningens Bog*, fra og til hvilken Tid Vedkommende har været i hans Arbejde, da dette jo kun indføres til Underretning for Rejseforeningens Forretningsførere. Bestyreren af Roskilde og ethvert andet Svendehjem er aldeles uberettiget til at forlange noget andet Bevis, end denne Indførelse i *Rejseforeningsbogen*.

Det, vi skal til Livs, er Modtagelsen og Fremvisningen af de egentlige *Arbejdssedler*, dem, der modtages af den ene Arbejdskøber til Fremvisning hos den anden. Disse „Arbejdssedler“, „Skudsmaalsbøger“, „Idiotbeviser“ eller hvad man nu vil kalde dem, maa enhver klassebevidst, ærekær Kollega sky som Pesten.

Hovedbestyrelsen.

Til Tillidsmændene.

Det meddeles herved til Underretning for samtlige Tillidsmænd, at der ingen Understøttelse maa udbetales til *Stannislav Kochanowsky* foreløbig hverken i Aaret 1896 eller 1897.

Hovedbestyrelsen.

Husk, at Understøttelse til Ugifte og Rejsende kun maa gives med 2 Maaneders Mellemrum i hver By, medmindre Vedkommende har haft Arbejde i mindst 14 Dage.

I *Viborg* foretager jeg Udbetalingen til de Rejsende fra 16. Januar. Min Bopæl er Lille Peterstræde 8. Tiden er fra 12—1½, og 6—8 samt om Søndagen fra 12—2.

Graustund, Formand.

I *Hjørring* foretages Udbetalingerne af Kassereren, F. W. Beck, der bor i Haandværkerstiftelsen. Tiden 6½—7½ Aften.

Rasmussen, Formand.

I *Maribo* er stiftet en Afdeling af Forbundet. Udbetaling til Rejsende sker ikke foreløbig.

Afstemningen

over Forslaget fra Hovedbestyrelsen om at annullere Rejse- og Understøttelseskassens Loves § 10 fra 1. Januar 1896, har givet følgende Resultat:

	For at annullere stemte:	Imod at annullere:
Ringsted	6	„
Grovsmedenes Fagforening	73	„
Esbjerg	5	21
Nykøbing S.	„	5
Varde	„	15
Nakskov	10	5
Horsens	48	„
Kolding	15	„
Thisted	7	„
Vejle	22	2
Slagelse	11	2
Randers	8	20
Svendborg	13	3
Odense	20	3
Roskilde	9	1
Helsingør	„	22
Aalborg	20	3
Nykøbing F.	8	„
Stege	8	„
Stubbekøbing	3	„
Smede og Maskinarbejdernes Forbd.	70	„
Aarhus	80	19
Kedelsmedeforeningen	16	„
Klejnsmedesvendeforeningen	27	„
Præstø	7	„
Holbæk	8	„
Viborg	1	14
Nykøbing M.	10	2
Herning	3	„
Ribe	4	„
Næstved	12	„
Vordingborg	4	„
Tilsammen	498	135

Fredericia, Silkeborg og Lemvig opgiver „enstemmig“ at have voteret for at annullere, men Antallet af Stemmer er ikke angivet.

Hjørring, Nørre Sundby og Skibssmedeforeningen har ikke afgivet Svar. Faaborg og Assens har intet været tilsendt.

Fra 1. Januar træder saaledes § 10 i R. og U. K.s Love ud af Kraft. Understøttelsen bliver ens for alle og alle skal betale deres Kontingent.

Hovedbestyrelsen.

Følgende Arbejdssteder er blokerede: Lendorf i Ringsted, Chr. Andersen i Svendborg, Svaenberg og Petersen, Dæmningen i Vejle. I København følgende: Borch, Artillerikasernen, Amager, Olsen, Øresundsgade, Allermann, Bragesgade, Lyng og Negiton, Godthaabsvej.

Grovsmedenes Fagforening.

Paa den ekstraordinære Generalforsamling den 6. December vedtoges under stor Tilslutning et af Bestyrelsen stillet Forslag om, at Indskud i Afdelingen fremtidig betales med 1 Kr. af Udlæringer og 3 Kr. af ældre Svende. Bestyrelsen ønskede, at Forslagets Ikrafttræden skulde udsættes til Nytaar, men paa Forslag af et Medlem vedtoges det, at Bestemmelsen straks skulde træde i Kraft.

Samtidig vedtoges det, at ekstraordinært paalignet Kontingent fremtidigt skal indbetales i det almindelige ugenlige Kontingent; dette forstås saaledes, at naar der fra en bestemt Lørdag udskrives et ekstra Kontingent af t. Eks. 50 Øre pr. Medlem og Uge, da bliver

Kontingentet fra og med den Lørdag og indtil ekstra Paaligningen ophører, $30 + 50 = 80$ Øre. Forslaget fremsattes af Bestyrelsen og vedtoges med stor Majoritet.

Endvidere vedtoges i Lighed med tidligere Aar at indsamle frivillige Bidrag blandt Medlemmerne til Uddeling blandt Fagforeningens Arbejdsløse til Julen.

Odense.

Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Odense afholdt sin 7-aarige Stiftelsesfest Lørdag den 9. Novbr. i Forsamlingsbygningen. Der afholdtes Fællesspisning og Bal, som var i et og alt særdeles vellykket. To i Dagens Anledning forfattede Sange modtoges med Bifald af alle Tilstedeværende. Hen paa Natten foretoges et lille Punschesold, hvor forskellige Medlemmer havde Ordet.

Bestyrelsen.

Ens Eget paa det Tørre — saa skidt med de andre.

Kedelsmed *Herman Larsen*, nu Formand hos Bonnesen og Danstrup, tidligere hos Riedel og Lindegaard, er ekskluderet af Kedelsmedeforeningen, fordi han nægtede at betale det paalignede Bidrag af 1 Kr. ugenlig til Lock-ouren i Aarhus.

Han paastaar om sig selv, at han kun var Medlem „for at være fri for Ubehageligheder“, thi han har ikke Spor af Interesse for Organisationens.

Den samme Mand har for øvrigt ikke al Tid tænkt saaledes. I 1885 modtog han saaledes 154 Kr. 70 Øre i Understøttelse, da han var smidt paa Gaden tillige med sine Kammerater.

Vi skal for denne Gang lade *Herman Larsen* fremtræde for Kollegernes Domstol, uden at tilføje mere, men vi lover ham ikke at forglemme hans øvrige „geniale Anlæg for at gøre sig uundværig“.

Paa Kedelsmedeforeningens Vegne:

C. Hvistendahl, p. t. Formand.

Lock-ouren i Gent er hævet med en delvis Sejr for Arbejderne. Nærmere Meddelelse mangler endnu.

Hvor meget mon Arbejderne fik?

Aktieselskabet *Humber & Co.* giver for 1895 28 pCt. Udbytte til Aktionærerne. Nettoindtægten for i Aar har været 45,281 L. (en L. er 18 Kr.). Det paatænkes for Fremtiden at forøge Aktiekapitalen fra 25,000 L. til 50,000 L.

Dunlop Compagniet har ligeledes afsluttet sit Regnskabsaar. Direktørerne paatænker at give Aktionærerne 50 pCt. Foruden dette henlægges 85,000 L. til Reservefonden, 10,000 L. til Konto for nye Patenter og 7,000 L. til Dækning af dubiose Fordringer. Til næste Regnskabsaar overføres 16,000 L. (Idræt).

Udfald af Licitationer.

Klejnsmedearbejde ved Københavns Belysningsvæsen blev den 14. f. M. givet til E. og D. Halberg for Kr. 778,06. Det højeste Tilbud paa samme Arbejde var Kr. 2,465,00!!

Tekniske Meddelelser.

Præparering af Jærn, saaledes at det kan blandes med et andet Metal, har en Franskmand for en Tid siden udfunden. Han sammenblander paa den Maade Kobber og Zink med Jærn og kalder den fremkomne hvide Masse Jærnsølv. Fremgangsmaaden er simpel. Man ryster Jærnet i Form af Dreje- og Filspaner eller som et Pulver ud i et Saltsyrebåd, igennem hvilket i

Forvejen til Forhindring af Jærnklorür- og Jærnklorid-dannelser er ført en Strøm Kulsyregas, hvorpaa man lader Damp- og Luftstrømme indvirke til det Hele er blandet sammen. Følgende Forhold giver et godt Resultat: 40 pCt. Kobber, 24 pCt. Zink og 35 pCt. Jærn, præpareret paa nævnte Maade (Vulkan).

Rejse- og Understøttelseskassen.

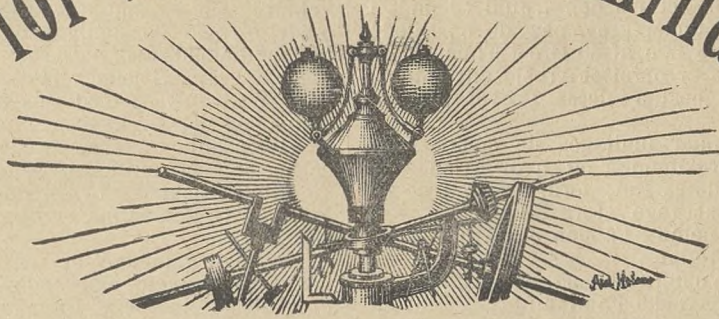
Regnskab for Novb. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	324	48	123	60
Klejnsmedesvendeforeningen	129	00	55	20
Grovsmedenes Fagforening	134	28	70	68
Kedelsmedeforeningen	61	44	59	40
Skibssmedeforeningen				
Ringsted	5	28	19	38
Esbjerg	18	22		
Stubbekøbing	1	44		
Aalborg	38	88	33	06
Randers	58	56	14	85
Ribe	2	28	3	99
Hjørring	6	72	9	69
Nykøbing F.	5	76	11	97
Stege	6	36	11	97
Nakskov	28	32	9	12
Nørre Sundby	8	16		67
Nykøbing M.	12	00	4	56
Skive				
Odense	59	52	19	95
Vejle	18	72	9	12
Helsingør	60	96	12	87
Varde	6	24	1	71
Svendborg	13	92	18	81
Holbæk	9	12	5	13
Roskilde	14	88	14	82
Faaborg				
Næstved	9	12	12	57
Vordingborg	1	92	5	70
Fredericia	10	40	15	39
Nykøbing S.	2	40		
Silkeborg			11	39
Herning	2	40	6	84
Horsens	33	60	7	98
Kolding	10	26	9	12
Thisted				
Slagelse	9	60	29	07
Lemvig	5	52	3	99
Aarhus				
Viborg	10	56	1	71
Præstø	6	00		
Udbetalt hos Forretningsfører			78	80
Kontingent af 3808		10		
Do. af 4147		10		
Do. af 3588		40		
Ialt	1126	92	692	61
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Novbr. Maaned			20	00
Overskud fra forrige Opgørelse	4026	73		
Beholdning ved Opgørelsen			4441	04
Balance	5153	65	5153	65

Understøttelsens Størrelse for Januar er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Rad. Böhms Tryk, Romergade 21, Københ.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4

Januar 1896

8. Aargang

1895.

Det forløbne Aar har været et godt Aar, vi kan, idet vi med nærværende Nummer af Fagbladet ønsker hinanden „glædeligt Nytaar“, sige: Til Lykke med Arbejdet og gid 1895 maa bringe os et lige saa langt Stykke fremad. Saaledes skrev vi i Januar Fagblad i Fjor og vi kan ikke sige andet, end at vort Haab er opfyldt. Resultaterne af vor Virksomhed i det forløbne Aar er gaaet endog over vore dristigste Forventninger. Overalt Fremgang, ustandselig Fremgang.

Aarets store Slag, hvor vi fik vore Kræfter vejede, men heldigvis ikke funden for lette, er naturligvis Lock-outen i Aarhus. En smukkere Sejr har vi aldrig vundet og Sejren var ikke smukkeste netop fordi Slaget blev vundet af os, men fordi vi derved saa eklatant konstaterede, hvilke betydelige Ydelser vi kan paalægge vore Medlemmer, naar det kniber, og det eksemplariske Sammenhold, der var til Stede, ikke mindst blandt de udelukkede i Aarhus, men over hele Landet — et Sammenhold og en Solidaritet, der gav sig Udslag i talrige Anmodninger til Hovedbestyrelsen, om bare at slaa til, ikke give det allermindste efter. Pengene skulde nok komme, nu skulde de forhadte Fabrikanter have dem en Omgang, de kunde føle, nu skulde de tugtes for alle de Uretfærdigheder, de havde øvet, ikke alene mod Byens Arbejdere, men ogsaa mod alle de fremmede Arbejdssøgende, der nu og da havda været Genstand for deres Forhaanelser.

Om det havde været Hovedbestyrelsens og Forbundets Opgave at ødelægge Jernindustrien i Aarhus for lange Tider, da havde det let været gjort, thi de sneversynede Aarhus Fabrikanter lyttede hellere end gjerne til Røsterne „om bare at holde ud.“ De var ikke belært af Erfaringerne fra København i 1885, hvor Arbejdet gik bort for lange Tider og meget af det aldrig mere kom igjen.

Nej, at den Lock-out ikke ødelagde mere end den gjorde og tillige bragte Arbejderne et saa godt Resultat, skyldes udelukkende Hovedbestyrelsens kloge Omsigt og Ledelse, dens Følelse af det samfundsmæssige Ansvar, den havde, og den eksemplariske Disciplin, Forbundsmedlemmerne udviste. Hvad havde det nyttet, om Kampen var sluttet ved Jul istedetfor i Juli, at vi havde faaet alle vore Fordringer gennemførte, naar der saa intet Arbejde havde været, og intet blevet i Aarhus for lange Tider. Nu er vor Aarhus Afdeling en Fæstning, en af de stærkeste vi har, uindtagelig for Kapitalens Mægt og kapitalistiske Rovrøvdere.

Af Konflikter af noget Omfang har vi tillige den hos „Christen“ Andersen i Svendborg. Ham har vi forøvrigt haft vore Kvaler med hvert Aar, nu i flere Aar. Arbejdet blev nedlagt den 24. Februar, fordi „Christen“ Andersen brød den Overenskomst, han var indgaaet paa i Maj 1894, og Arbejdsnedlæggelsen vedvarer endnu. (Vi kommer sandsynligvis tilbage til denne Sag i næste Fagblad.) Desuden har dels Hovedbestyrelsen dels Afdelingernes Bestyrelser faaet flere mindre Uenigheder imellem Fabrikanterne og Arbejderne bilagt uden Strejke, saaledes i Nakskov hos Tuxen og Hammerich fjernet et nyt Arbejdsreglement med forskellige Mulkttakster.

I Silkeborg, hos Smedemester Madsen, fik man Kost og Logi afskaftet, samt hos Smedemester J. Chr. Jensen hans Antipathi mod Pagforeningsmedlemmer fjernet. I Stege gik Fabrikant Nørretranders ind paa at betale efter Odenseprogrammet. Han døde imidlertid kort efter og Forretningen overtoges af hans Søn, en ung Mand, som, dersom han betød noget, har alle Betingelser for at kunne lave Strid. Hos Paasch og Larsen Petersen i Horsens blev ved Forhandling konstante Arbejdspriser fastsat, saaledes at Arbejderne kan være tilfredse dermed, ligesom Kedelsmedene hos Møller og Jochumsen fik deres Timeløn lidt forhøjet. I Aalborg, Nørre Sundby og Odense har Arbejderne ligeledes paa enkelte Fabriker opnaaet Forbedringer ved Forkortelsen af Arbejdstiden og smaa Løntillæg, det samme skete forøvrigt hos Fabrikant Hæss i Vejle midt under Lock-outen i Aarhus.

Fabrikant Petersen i Præstø blev i September Maaned rasende ved at gøre den Opdagelse, at hans Arbejdere vare Medlemmer af Forbundet. Raseriet lagde sig imidlertid efter nogle Dages Forløb, uden at der var flydt Blod, men det kostede Forbundet ca. 100 Kr., idet en Mand blev afskødiget, og Hovedbestyrelsen foretrak at understøtte denne Mand, fremfor at ødelægge den Smule Foretning, Hr. Petersen har.

Paa Skibsbyggeriet i Helsingør trak det i Marts Maaned op til en større Konflikt, der dog ikke kom til Udbrud, da Arbejderne valgte at tage den Smule, der blev dem tilbudt. Dette var saameget mere nødvendigt, som en Del af Forarbejderne paa Skibsbyggeriet i sidste Øjeblik faldt deres Kolleger i Ryggen. Vi har derfor en lille Regning at opgøre saavel med disse Forarbejdere som med Diriktionen for Værfet, saa vi kommer nok igen ad Aare. Forholdene paa Skibsværftet i Helsingør er daarligere end de er i København hos Burmeister & Wain. Førstnævnte Sted er der tillige en Direktør, der systematisk modsætter sig ethvert Krav fra Arbejderne.

hidtil har vist ikke saa lidt Vilje til at hjælpe frem, hvor han har kunnet.

Endnu skal nævnes, at Fabrikant Lendorfs Fabrik i Ringsted har været blokeret fra den 7. Juni til midt i Decbr. Maaned, da han underskrev paa de ogstillede Fordringer om en mindste Løn af 30 Øre i Timen.

I Randers og Aarhus er oprettet Arbejdsanvisningskontorer, der synes at bestaa deres Prøve til Tilfredshed.

I København er — naar undtages de smaa Skærmydsler, der al Tid forekommer og hvor Arbejderne ikke al Tid kommer til deres Ret, fordi Aarsagerne til Striden er for smaa til at tage store Kampe paa, Fabrikkerne bryder dem nemlig Fanden om Arbejdernes Ret — alt gaaet meget roligt.

Der er oprettet en Voldgiftsret og et Mæglingsudvalg imellem de københavnske Fabrikker og Hovedbestyrelsen; Voldgiftsretten har ikke været benyttet, Mæglingsudvalget kun én Gang.

Ny Afdelinger er i Aarets Løb oprettet i Stubbe-købing, Vordingborg, Præstø, Maribo og Viborg. En Afdeling er opløst, nemlig Kallundborg, og Assens har lidt en Del ved forsømmelige Tillidsmænd.

Antallet af Afdelinger ved Aarets Slutning er 41. Forbundets samlede Medlemsantal er i Aarets Løb forøget med ca. 1200.

I Understøttelse til Rejsende og Arbejdsløse er udbetalt Kr. 10,571.08.

Vi har som sagt al Grund til at glæde os over vort Fremskridt i det forløbne Aar og vi lægger trøstigt ud med et: „Glædeligt Nytaar og godt Mod!“

Et Besøg i Fabriksbyen Eskilstuna.

Om nogen har dannet sig det Begreb om Fabriksbyen Eskilstuna, at denne var ensbetydende med en enorm Samling af mægtige Arbejderkaserner, samt et dertil hørende Villakvarter, saa har man dannet sig et meget fejlt Billede af denne smukt beliggende venlige lille By. Ja, venlige, det er netop det rigtige Udtryk. Man faar saasnt man med Jernbanen kommer dertil et absolut gunstigt Indtryk af Byen, det forventede Fabriksmæssige, udebliver, og det første Indtryk, Øjet modtager, er uvilkaarlig „amerikansk Nybyggerby“. Snorlige Gader, gamle Træhuse spredt her og der imellem mere og mindre moderne Stenhuse. De sidste har absolut nu Overtaget, men der findes endnu en Masse udelukkende Træbygninger, der selvfølgelig væsenligst benyttes af Arbejderklassen til Bolbeelse.

Eskilstuna ligger ca. 10 a 12 Mil i lige vestlig Retning for Stockholm, imellem de betydelige Søer Hjelmaren og Mälaren og faar den væsenligste Drivkraft til sin Knivmanufaktur og Jernindustri fra de mægtige Vandmasser, der passerer igennem Byen paa deres Løb fra dens første til den sidste af disse Søer.

Byens Omfang er omtrent som en af vore middelstore Provinsbyer, t. Eks. Horsens: Dens Indbyggerantal er dog kun mellem 3000 og 4000, heraf er den største Part Arbejdere i Knivmanifikationen og Jernindustrien; nogen anden Industri findes ikke og af Haandværkere kun tilstrækkelig for det stedlige Behov. Dernæst findes naturligvis ogsaa der Kapitalens Repræsentanter, d. v. s. Arbejdskøberne, der t. Eks. for Filehuggernes Vedkommende løber op til henimod 30. Og endelig de mindre Næringsdrivende, de Handlende, hvoraf der dog ikke er noget betydeligt Antal. Byen har intet Købstadpræg, det er meget faa Butiker i moderne Forstand, man ser der, de fleste er „Diversehandeler“, d. v. s. Viktualie- og smaa Urtekramforretninger, der, set udefra, har meget tilfælles med vore provinsielle Rullestuer og Grønthandeler.

Trods dette er dog Eskilstuna en Fremskridtsby; der er et stort Torv og paa den ene Side af dette en

stor og velindrettet, men vi vil ikke paastaa renlig, „Saluhal“, d. v. s. en Torvehal, hvor Køb og Salg af Næringsmidler foregaar. Omkring Byen er anlagt store velindrettede og smukt vedligeholdte Parker, der i Forbindelse med de omliggende Søer afgiver et herligt Sommeropholdssted. Ogsaa paa „Oplysningens“ Omraade, d. v. s. Gadeoplysningen, er man vidt fremme: hele Byen oplyses med elektrisk Lys fra mægtige Buelamper og der er ikke en Krog glemt.

I København laver vi Staahej med Flagning i Gaderne og Festmaaltid af Grundejerne, fordi man faar en Smule elektrisk Lys i den ene Ende af Silkegade. Nej, gaa til Eskilstuna og bliv oplyst, det er noget, der kan forslaa.

Folkeoplysningen er derimod næppe saa god. Der paastaas af Byens egne Indbyggere, at der konsumeres umaadelige Masser af Brændevin iblandt Arbejderne og det er, efter hvad vi hørte af Arbejderne selv, ogsaa rigtigt. Man har der den idiotiske Ordning, at Spiritus ikke maa sælges, hvor der sælges Mad; man kan ikke et eneste Spisestød købe en Snaaps. Dette har affødt den Uskik, at de Arbejdere, der ikke har Familie, køber Brændevin, som de saa drikker før og efter at de har spist, noget rigtigt Griseri — Ædruelighed fremmes absolut ikke derved. Det bekræfter sig ogsaa her, „at forbuden Frugt smager bedst“.

Den socialdemokratiske Arbejderbevægelse har dog nu godt Tag i Arbejderne, flere Fagforeninger har allerede bestaaet i nogle Aar og tæller mange Medlemmer. Ogsaa en socialdemokratisk Forening er nylig stiftet og Arbejderne begynder allerede at se med andre Øjne paa Tilværelsen. Nogen Forfølgelse af Arbejderbevægelsens Mænd har man ikke, eller dog kun i ringe Grad, sporet der.

Byens naturskønne Beliggenhed, dens gamle og særegne Manufaktur, der vanskelig lader sig flytte andre Steder hen, gør, at naar Oplysningen i tilstrækkelig Grad kommer Arbejderne til Gode, saa de overtager Samfundets Lødelse, da kan der skabes et Sted, hvor der er „smukt at leve, tungt at dø.“

Fint Papir:

Den 3. Januar udsendte Fabrikant Dreyer, Vesterbrogade, følgende Meddelelse til samtlige Maskinfabrikker i København:

Da vi paa Grund af et Par Svendes Drikkeri i Kedelsmedien saa os nødsagede til at afskedige dem, nedlagde alle Kedelsmedene samtidig Arbejdet den 27. Decbr. f. A. og er ikke siden gaaet i Arbejde, ligesom nye Folk ikke siden har meldt sig. De Folk, der nedlagde Arbejdet, var følgende: (Navnene.)

Vi tillader os, at anmode Dem om Dercs kollegiale Støtte ved ikke at antage nogle af disse Folk forinden Striden er bilagt. Er der allerede antaget nogle af dem, bedes dette os godhedsfuldt meddelt.

Med Højjagtelse

M. C. Dreyer.

Vi skal et Øjeblik holde os til Skrivelsen og senere komme til det, der laa til Grund for dens Udsendelse, thi denne Skrivelse er saavel i sin Form som i sit Indhold noget af det simpleste, vi har set, og der skal et saadant Lavmaal af Dannelse og en saadan Grad af Ondskabsfuldhed til at affatte den, at vi hidtil har vægret os ved at tro, der rummedes Folk af den Kaliber indenfor de københavnske Fabrikanters Organisation.

Ved at læse Skrivelsernes første Halvdel, faar man aldeles bestemt den Opfattelse, at det var et Par af Kedelsmedene, der var i den Grad hengivne til Drikkeri, at Firmaet var nødsaget til at afskedige dem, og det er sikkert, at i hvert Fald en af de Fabrikker, til hvem Meddelelsen udgik, har forstaaet den saadan.

Skrivelserns anden Halvdel, nemlig dette: „ligesom nye Folk heller ikke siden har meldt sig,“ staar i et saa

aaenbart Modsætningsforhold til Sandheden, at man skal bruge Sprogets stærkeste Udtryk, for at give det sin rette Betegnelse.

Vi skal nu give en Forklaring af Forholdet, der bragte disse Skrivelser frem, saa kan vore Medlemmer selv om, hvormegen Agtelse de fremtidig vil skænke Firmaet.

For nogen Tid siden kom en Søn af Fabrikant M. C. Dreyer hjem fra Amerika, hvor han havde tilbragt akkurat saa megen Tid, som det kan tage at tælle, hvormange Etager man bygger Huse paa i New-York. Hans Optæden overfor Arbejderne var fra første Øjeblik en saadan, at han nødvendigvis maatte komme til at staa paa Krigsfod med dem, og efterhaanden udvidedes selvfølgelig dette Forhold ved de bestandig tilbagevendende Rivninger.

Den 27. Decb. var et Par unge Mennesker, en nylig udlært Modelsnedker og en dito Maskinarbejder, komme over i Kedelsmedien, og da de ved en tidligere Lejlighed havde givet Kedelsmedene en Haandsrækning ved et eller andet Arbejde, bød Kedelsmedene dem en Bajer. I samme Øjeblik kom Fabrikantens Søn og sagde med dem af ham sædvanlig brugte Tone, naar han talte til Arbejderne, at „naar de holdt tredie Juledag, saa kunde de gaa hjem og komme igen efter Nytaar og høre, om der var noget.“ Vi maa her gøre den Bemærkning, at Udtalelsen kun var rettet til de to unge Arbejdere, som ikke hørte til i Kedelsmedien.

Det kan gerne være, at disse unge Mennesker havde nydt mere Spiritus den Dag, end de burde gøre paa en Arbejdsplads, derom ved vi intet. At de muligen blev afskediget af den Grund, kan godt være.

Kedelsmedene var som ovenfor bemærket paa Krigsfod med den unge Mand, Fabrikantens Søn; de blev endnu mere ærgerlige ved at høre den Maade, hvorpaa han tiltalte de unge Arbejdere. De forlod derfor ved Arbejdets Ophør Fabriken og hentede senere deres Tilgodehavende.

Vi vil nok spørge: er der noget heri, der berettiger Fabrikant Dreyer til at udsende Meddelelser af den Art og det Indhold, som aftrykt foran? Skal det blive Kottume i København, at dersom en eller flere Arbejdere forlader en Arbejdsplads, fordi de er misfornøjede med at være der, men uden at de foretager dem noget som helst i Retning af at hindre Arbejdskøberne i at faa anden Arbejdskraft, at han derfor forfølger dem og hindrer dem i at faa andet Arbejde, saa kommer Organisationen sikkerlig til at tage fat paa d'Hrr. Fabrikant. Fabrikant Dreyers Meddelelse til sine Kolleger er i sin første Del affattet saadan, at der deraf kan forstaaes, at Drukkenskab er Aarsag til Kedelsmedenes Afsked, og med et saadant Stempel paa sig faar en Mand vanskeligt Arbejde. Og det er simpelt, naar det, som i det foreliggende Tilfælde, er tillige usandt.

Paastanden om, at „alle Kedelsmedene nedlagde Arbejdet“, er misvisende, fordi det Forhold, at en eller flere Arbejdere forlader en Arbejdskøber, ikke er ensbetydende med en Arbejdsnedlæggelse. Ved en Arbejdsnedlæggelse fordrer der denne eller hin eller en hel Række Indrømmelser af Arbejdskøberne til Arbejderne, som Betingelse for, at de samme eller andre Arbejdere igen gaar i Arbejde. Men en saadan Betingelse er jo slet ikke stillet til Dem, Hr. Dreyer, vel?

At bruge Ordet „misvisende“ om den Passus i Meddelelsen: „ligesom nye Folk heller ikke siden har meldt sig, er meget for vagt, dertil maa bruges Sprogets stærkeste Udtryk, thi da Hr. Dreyer den 3. Januar udsendte sin Meddelelse, havde allerede flere søgt Arbejde. Ikke sandt, Hr. Dreyer?

Jo, det var sandelig et „fint Papir“, Hr. Dreyer udsendte der — vi vilde nødigt være dets Ophav!

Den københavnske Fabrikantforenings Bestyrelses mærkelige Stilling i denne Sag skal vi i næste Fagblad skænke lidt Opmærksomhed.

Metal- og Maskinindustrien i Berlin.

(Sluttet.)

Forretningerne med Italien og Spanien var indskrænket, men lønnende. Til den elektrotekniske Fabrikation vender saavel Bankverdenens som det Publikums Interesse sig, som søger sine Kapitaler anbragt, i forøget Maalestok. Bestaaende Foretagender har omdannet sig i Aktieselskaber og derved har der fundet betydelige Kapitalformerelser Sted. I Fabrikforetagender af de forskellige Slags, som Maskinfabrikker, Spindrier, Sukkerfabrikker o. s. v., begynder den elektriske Motor hyppig at finde Anvendelse. Ved Anlæg af nye Fabrikker plejer den elektriske Centralstation, ud fra hvilken den hele mekaniske Funktion af Værktøjsmaskiner saavel som Pladsernes Belysning sker, at være en uundværlig Del. Særlig gode Resultater naaede den tyske og især Berliner Elektrotekniken ved Dannelsen og Anvendelsen af „Mehrfasenstrøm-Systemet“ og især i sammes Indrettelse af en Drift med meget høje Spændinger indtil 10,000 Volt. Navnlig i Udlandet er Anlæg i et Omfang af flere 1000 Hestes Kraft kommen til Anvendelse paa den Maade, at en stor centraliseret Kraft bliver fordelt igennem den elektriske Motor, t. Eks. en Vandkraft over et stort Territorium.

Den gennem alle Specialberetninger lydende Klage tager man ikke længere tragisk. Aar for Aar læser man d'Hrr.s Jamren om Vanskeligheden af at kunne bestaa i Konkurrencekampen, og deres Beskedenhed ved at angive deres Formue og Indtægter til Skatteligningen, og selv hvor der er en Smule Sandhed i Klagerne, har vi dog ingen Medlidenshed med dem, thi til Trods for alt stikker de hvert Aar fede Dividender i Lommen. Nej! vor Deltagelse fortjener kun Arbejderne, der i Sandhed maa lide meget under en daarlig Forretningssang og som ogsaa gaar tomhændet ud af det gode Forretningsaar. Taalen og Liden for Arbejderne, Velvære og Nydelser for Kapitalisterne, det er i vor Tid en Selvfølge — *men det kan blive anderledes.* N. L.

En Slubbert.

En ung Knægt ved Navn *Olaf Jacobsen*, født i Nakskov den 16. Maj 1876, udlært ligeledes i Nakskov den 18. April 1895 og indmeldt i Forbundet i Afdelingen i Nakskov den 27. April s. A., har i denne Maaned udført et grimt Bedrageri imod Forbundet.

Tilligemed et andet Medlem af Forbundet, 7687 P. *Hæe*, var han paa Rejse imellem Aalborg og Hjørring. I Sindal faar imidlertid P. *Hæe* Arbejde og beder nu *Olaf Jacobsen* om at tage hans Bog med op til Hjørring og give Afdelingen der Meddelelse om at han var i Arbejde i Sindal, samt at han om nogle Dage kom ind til Hjørring.

Ankommen til Hjørring træffer *Olaf Jacobsen* en anden rejsende, man mener det er en Former, giver ham Bogen og anbefaler ham at have Understøttelse derpaa og underskrive P. *Hæes* Navn. Den fremmede gik paa den og de hævede hver Kr. 4,90 i Hjørring. Ved senere indkomne Kvitteringer fra Thisted ser vi, at *Olaf Jacobsen*, hvis Bog har Nr. 3367 og den falske P. *Hæe* med Bog 7687 den 20. Januar har været der og ligeledes faaet Kr. 4,90 hver.

Derne Former, eller hvad han nu er, som har hævet Understøttelse og underskrevet en anden Mands Navn, er Tugthuset vis, dersom vi overgiver ham til Politiet, og *Olaf Jacobsen* kunde faa Lov at følge ham et Stykke derhen ad. Vi gør det imidlertid ikke, vi har givet Ordre til at fratage dem Bøgerne og vil lade dem slippe for Politiet denne Gang. Vi beder nu vore Medlemmer om at tage sig af *Olaf Jacobsen* og den

anden med, om de kan faa at vide, hvøm han er; omkring paa Svendehjemmene kan vi nok straffe disse to Tyveknægte selv.

Olaf Jacobsen er en lille spinkel Knægt paa 19 Aar, uden Spor af Skæg og med et Par smaa Øjne; han er ca. 61" høj.

Saasnart et af vore Medlemmer faar at vide, hvem den formentlige Former er, bedes man give os Meddelelse derom igennem den nærmeste Afdeling.

Disse to Lømler havde tillige i Hjørring gjort Forsøg paa at faa mere end der tilkom dem. Da det hænder, at lignende Forlangender bliver stillet andre Steder, bedes Tillidsmændene se Bøgerne nøje igennem inden de udbetaler.

Det følger af sig selv, at Olaf Jacobsen ikke kan c) tages i nogen Afdeling.

Forskellige Meddelelser. Til Tillidsmændene.

Det Blad, der skal udfyldes og udfyldt afrites hver ny Medlemsbog, der udstedes, samt ved første Lejlighed indsendes til Hovedkontoret, kommer ofte ikke ind. Foranlediget herved har Hovedbestyrelsen besluttet, at meddele Afdelingerne, „at naar der kommer Kuponer ind til Hovedkassen for udbetalt Understøttelse til Medlemmer, af hvem Hovedkontoret endnu ikke har modtaget det af alle Medlemsbøger befalede afrevne Blad med Oplysninger om Navn, Fødested, Fødselsaar og Dato, samt Tiden for Indmeldelse i Forbundet, samt i hvilken Afdeling, da vil det blive tilkendegivet den Afdeling, hvorfra Bogen var udstedt, at de manglende Oplysninger maatte skaffes til Vejle inden 3 Maaneder, i modsat Fald vilde den udbetalte Understøttelse blive forlangt refunderet af Afdelingen.

Medlem 3991 *H. C. Larsen*, der har betalt 2 Kr. til Afdelingen i Odense som Bidrag til Reserve-Strejkefonden, kan faa disse tilbage ved at henvende sig til
Forretningsføreren.

Brevkasse.

Helsingør. Hvorledes skal den Passus i Medlemsbogen forstaaes: „Meldt Afgang herfra Afdelingen med alle Forpligtelser opfyldt“? a) Er det Meningen, at Kontingentet skal være betalt til Afrejsens Dato, eller: b) er det tilstrækkeligt, naar ikke Restancerne overstiger den Frist, Lovene tillader?

Svar. Det maa anses for tilstrækkelig, naar ikke den lovlige Restance-Tid er overskredet. Kontingentet kan nemlig betales hvor som helst. Derimod maa al anden Gæld til Afdelingen være betalt, inden Paategningen kan ske. Medlemmer, der ikke har Paategningen, kan ikke optages andre Steder.

Holbæk. Hvorledes skal de Rejsendes Kontingent afskrives? Er det nødvendigt at opføre Navnene, kan man afsætte en Rubrik i Medlemsprotokollen og indføre det samlet for hver Maaned?

Svar. Nr. og Navn maa angives for hvert enkelt rejsende Medlem, der betaler Kontingent, samt opføres i Rubriken for den Uge, hvori det betales. Det kan dog tillades Afdelingerne at indrette en særlig Bog for disse Indbetalinger, naar de nødvendige Oplysninger kun bliver ligesaa tydeligt angivne, som dersom de var indførte i Medlemsprotokollen.

Vejle. Skal de Rejsende betale Kontingent hver Uge eller kan de selv bestemme, naar de vil betale?

Svar. De skal betale Kontingent hver Uge og kan ingen Restancer tillades, naar de erholder Understøttelse (jvfr. Rejse- og Understøttelses-Kassens Loves § 2 a).

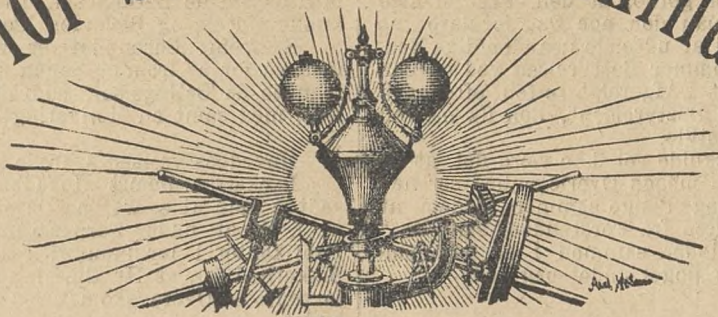
Roskilde. (Se Svar til Vejle.)

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Decb. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	504	18	266	24
Klejnsmedesvendeforeningen	60	00	23	80
Grovsmadenes Fagforening	96	00	52	50
Kedelsmedeforeningen	66	24	182	00
Skibssmedeforeningen	94	08	62	40
Ringsted	3	36	7	37
Esbjerg	32	64	30	76
Stubbekøbing	1	44		
Aalborg	41	76	24	69
Randers	55	20	16	73
Ribe	1	92	5	36
Hjørring	9	00	11	39
Nykøbing F.	4	80	13	10
Støge	5	76	24	11
Nakskov	19	92	20	61
Nørre Sundby	6	72	2	68
Nykøbing M.	11	52	5	73
Skive	10	44	23	07
Odense	46	32	28	51
Vejle	17	28	26	13
Helsingør	80	16	28	40
Varde	8	16	16	08
Svendborg	20	16	27	47
Holbæk	7	56	18	93
Roskilde	13	44	27	17
Faaborg	6	72		
Næstved	8	64	22	14
Vordingborg	2	40	4	69
Fredericia	10	08	28	81
Nykøbing S.	2	40	4	02
Silkeborg	6	24	4	56
Herning	1	75	6	70
Horsens	48	00	35	13
Kolding	14	88	14	07
Thisted	6	88	17	36
Slagelse	9	60	12	43
Lemvig				
Aarhus	267	36	155	18
Viborg	6	12		
Præstø	2	88		
Assens	23	95		
Refunderet af Forretningsføreren uberettiget udbetalt Understøttelse i Odense og Svendborg til 1594 Hansen	4	69		
En Regnefejl paa Randers Afdels Udbetaling fra forr. Maaned		60		
Udbetalt hos Forretningsføreren i Dec.			27	45
Ialt	1641	25	1277	77
Godskrevne Renter for Aar 1895	53	97		
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Decbr. Maaned			30	00
Overskud fra forrige Opgørelse	4441	04		
Beholdning ved Opgørelsen			4838	49
Balance	6136	26	6136	26

Understøttelsens Størrelse for Februar er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5

Februar 1896

8 Aargang

Fabrikant-Moral.

Vi lovede i forrige Numer af Fagbladet at oplyse vore Medlemmer om den mærkelige Stilling, de københavnske Fabrikanters Bestyrelse havde indtaget i Sagen imellem Fabrikant *M. C. Dreyer* og hans Kedelsmede, vi skal herved indfri vort Løfte.

Da de Kedelsmede, der var gaaet fra Dreyer, henvendte sig til os og meddelte os Udfaldet af deres Sagen Arbejde, søgte vi Fabrikantforeningens Formand, Hr. *Helweg*, og spurgte ham, om han kendte noget til det paaklagede Forhold og navnlig om han kendte noget til de af Dreyer udsendte Skrivelser. Hertil svarede han: „Jo, han kendte det nok, men Fabrikantforeningens Bestyrelse havde intet haft dermed at gøre“.

Vi foreholdt Hr. *Helweg* det uheldige i at saadanne Skrivelser kunde udsendes uden Bestyrelsens Tilladelse og gjorde opmærksom paa, at Bestyrelsen let derved kom til at staa i den for den uheldige Stilling, at det Resonnement blev gjort gældende af os, at naar en Sag var saa smudsig, at Fabrikanternes Bestyrelse ikke turde have dermed at gøre, saa lod de blot et af Medlemmerne besørge det, Resultatet vilde jo blive det samme og dette kunde ikke betegnes som nobelt handlet. Endelig spurgte vi Hr. *Helweg*, om han efter den Overenskomst, der fandtes imellem de respektive Organisationers Bestyrelser, mente, at deres Medlemmer havde Ret til at tilsende hinanden saadanne Skrivelser uden Bestyrelsens Vidende og Medvirkning. „Jo, svarede han, det kunde man selvfølgelig ikke forbyde“.

Vi studsede lidt over denne Udtalelse, thi vi erindrede et Par Tilfælde, hvor vore Medlemmer havde taget sig selv til Rette, uden at spørge hverken den eller den anden, og vi havde da modtaget Paabud om, dersom dette ikke var sket med vor Billigelse havde vi øjeblikkelig at faa Arbejderne til at gaa i Arbejde igen.

Det ene af disse Tilfælde skete hos *Borch* og *Henriksen* i Slutningen af Oktober 94, det andet hos *Petersen* og *Christensen* paa Blegdamsvej i December 94. I begge disse Tilfælde opfyldte Hovedbestyrelsen loyalt Fabrikantforeningens Paabud, endskønt der den Gang endnu ikke forelaa nogen officiel Overenskomst om Bilæggelse af saadanne Stridigheder.

Øg vi erindrede os tillige en Passus i en Skrivelse fra Fabrikantforeningen, vedrørende den omtalte Sag hos *Petersen* og *Christensen*, hvori siges: *Skulde Hovedbestyrelsen ikke antage noget af disse Forslag (at Arbejdet strax skulde optages), vil Bestyrelsen se sig nødsaget til at indkalde en extraordinær Generalforsamling i Fabrikant-*

foreningen og foreslaa denne de kraftigste Forholdsregler mod Strejker af denne Art.

Angaaende Sagen hos *Borch* og *Henriksen* erindrede vi os, at der i en i den Anledning modtaget Skrivelse fra Fabrikantforeningen forekom følgende:

Naar den ærede Hovedbestyrelse endelig tror, at Misforstaaelser af denne Art kunde fjernes, hvis Fabrikantforeningens Bestyrelse vil følge det os i Slutningen af Deres oftnævnte Skrivelse af 1. Dec. velvillig givne Raad, nærer Bestyrelsen rigtignok den bestemte Opfattelse, at netop den foreliggende Sag i langt højere Grad indeholder en Opfordring til den ærede Hovedbestyrelse til at paalægge Medlemmerne af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund ikke straks at erklære Strejke og forhindre Udførelse af Arbejde hos vore Medlemmer, fordi enkelte Arbejdere ønsker en højere Løn.

Og endelig huskede vi, at man ogsaa en Gang fra Fabrikanternes Side havde talt om „det illusoriske ved at forhandle med Arbejdernes Organisationer“. Hr. *Helweg* mente imidlertid, at Boycottingen af de fire Kedelsmede nok blev hævet, „naar Dreyer selv kom hjem“, og vi forlod ham derfor, spekulerende over den mærkelige Opfattelse af, hvad Medlemmer „maa gøre“ og „skal forbydes“, eftersom de tilhører høgholdsvis Fabrikanternes eller Arbejdernes Fagforening.

Vi havde imidlertid ogsaa Lyst til at faa Rede paa, hvordan Fabrikant Dreyer saa paa Sagen, og under 13. Jan. tilskrev vi ham derfor følgende:

I Anledning af de Uoverensstemmelser, der for nogle Dage har været til Stede imellem Dem og nogle hos Dem arbejdende Kedelsmede, ville vi ved nærværende udbede os et Eksempplar eller en Kopi af den af Dem til samtlige Fabrikanter heri Byen udsendte Skrivelse.

Vi gør udtrykkelig og paa Forhaand opmærksom paa, at Skrivelsen vil blive optrykt i Fagbladet og ledsaget af nogle Bemærkninger af os.

Under 17. Jan. modtager vi saa følgende Svar, man antager vel fra Hr. Dreyer, nej, fra Fabrikantforeningen.

I en til Hr. Fabrikant M. C. Dreyer under 13. ds. rettet Skrivelse har den ærede Hovedbestyrelse anmodet om, at saa tilstillet et Eksempplar af de Meddelelser, som Hr. Dreyer i Anledning af en hos ham stedfunden, men senere hævet Arbejdsnedlæggelse (Herregud, Arbejdsnedlæggelse, Red.) har fundet det nødvendigt, at tilstille sine Kolleger i Jernindustrien i København.

Fabrikantforeningens Bestyrelse, som efter den gældende Praksis har Afgerelsesretten af, om saadanne Udlæsering kan finde Sted, har for sit Vedkommende intet imod dette og undlader derfor ikke hoslagt at fremsende de paagældende Meddelelser.

I Almindelighed har vi ment at være ude over den

Tid, da vi forbavsedes over noget som helst fra den Kant, men vi indrømmer gerne, at den, skal vi sige „Sufficance“, hvormed man den ene Dag forklarer, at Medlemmerne har Lov til at udsende usandfærdige Meddelelser uden at dette kommer Bestyrelsen ved og den anden Dag forklarer, at „Afgørelsesretten efter den gældende Praksis er hos Bestyrelsen“, den fik næsten vor Forstand til at staa stille.

Det rigtige Forhold skulde vel ikke være det, at de Arbejdere, Dhrr. med saa megen Overlegenhed ser ned paa, nu har slidt saa mange Penge sammen til dem, at Hovmodet har taget Magten fra Forstanden, saa „Ret“ og „gældende Praksis“ løber sammen i et Sammenstrøm — eller ligger der noget andet bag ved?]]

Troede hans Standsfæller ham heller ikke?

Den 27. Febr. i Fjor nedlagdes Arbejdet hos „Christen“ Andersen i Svendborg, fordi han brød den Overenskomst, han var indgaaet paa ved Voldgiftsretten i Svendborg den 4. Maj 1894.

Og siden den Tid har Arbejdet været nedlagt hos ham, altsaa nu i et Aar. Mange er de Midler, „Christen“ Andersen har anvendt for at komme oven paa, men hidtil er alt mislykkedes for ham. Han har overdyngnet Forbundets Formand med Processer, men baade Fordelen og Fornøjelsen deraf har været lige ringe. Han har ved Avertissementer i mange af Landets Dagblade samt i „Højskolebladet“ og „Indre Missionstidende“ søgt sig „dygtige og flittige Arbejdere i Herren“. Han har skrevet til Folk, han kendte, og Folk, han ikke kendte, om de ikke kunde have Lyst til at arbejde hos ham, „de skulde faa det saa godt, saa godt“, men lige meget har det hjulpet. Vi havde sagt om „Christen“ Andersen, at man ikke kunde tro en Døjt paa hans Løfter og den store Offentlighed troede os bedre end ham, og det gjorde den Ret i.

Han har forfulgt sine tidligere Arbejdere, ikke alene dem, der strejkede hos ham, men ogsaa Folk, han selv længe forinden havde afskediget, paa det, at det skulde kendes, hvordan en kristelig Mand's Kærlighed til hans Næste saa ud, naar Næsten var de Arbejdere, der havde tjent hans Formue til ham, medens de selv kæmpede med Fattigdom. Thi denne Mand, der i mange Aar lønnede sine Arbejdere med 2 Kr. og derunder om Dagen, har i Løbet af 15 Aar „tjent“ sig en Formue paa 100,000 Kr., og mange af de Arbejdere, han nu forfølger, har været hos ham fra han for 15 Aar siden begyndte i Svendborg.

Nu er han imidlertid bleven træt af at samle mere „Mammon“ af det, som Møl og Rust fortærer, og vil fremtidig nøjes med den Skat, han har i sit „Hjertes Enfoldighed“ og derfor vilde han gerne sælge sin Fabrik, men da fornuftige Mennesker jo ikke afkøber ham Fabriken, naar den er blokeret, henvendte han sig til sine Kolleger, Provins-Fabrikantforeningens Bestyrelse.

Denne tilskrev os under 15. Novbr. følgende*):

„Fra Hr. Chr. Andersen, Svendborg, har vor Bestyrelse modtaget Opfordring til at tage Affære i Striden imellem ham og Forbundet. Endskønt Bestyrelsen i Følge Lovene savner Kompetence til at gøre Konflikter, som ligger forud for Foreningens Dannelse, til Foreningssager og den ej heller af Hensyn til Foreningens Stilling ønsker at gøre dette, er den ikke desto mindre villig til at træde til som privat Mægler og har i den Anledning paa sidste Møde nedsat et Udvalg til eventuel Tiltræden, men anmoder Dem, forinden dette træder i Virksomhed, høfligst om at meddele, om Forbundet er

villig til at optage en — altsaa privat — Forhandling med os om de Betingelser, paa hvilke nævnte Konflikt kunne slattes og Blokaden hæves.

Saa fremt Forbundet er villig hertil, kunde der maaske for at fremme Sagen samtidig meddeles Under tegnede de Betingelser, som formentlig alt ere opstillede, med samt en Motivering af disse.

(Sign.) Jens Lange.

Hovedbestyrelsen svarede under 1. Dec. saalydende: I ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde af D. D. vedtog man at svare paa Deres behagelige Skrivelse af 15. f. M., at, under Forudsætning af, at „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri for Provinserne vil yde os Sikkerhed for, at Hr. Christen Andersen overholder den forventede Overenskomst, saa modtages Mæglingstilbudet.

Om Grundlaget for en Overenskomst, mener man, at det er tidsnok at tale, naar Udvalgene kommer sammen.

Forsaaavdt en Forhandling kommer i Stand, mener vi at Stedet for denne bør være København, og det henstilles af den Grund til Dem at bestemme Tiden, dog ikke i Ugen fra den 8. til den 14. i denne Maaned.

Fastholder De, under Hensyn til ovenstaaende, Tilbudet om Mægling, kan De give os Meddelelse, vi skal da sørge for Lokale.

(Sign.) H. P. Hansen.

Indtil den Dag i Dag er der ikke kommet noget Svar paa vor Skrivelse og vi tillader os derfor at spørge: „Mon de heller ikke troede ham?“

Udsigt til Strejke i København.

For 2 Aar siden gennemførte Grov- og Beslagsmedene i København nogle Forandringer i Arbejdsforholdene, der imidlertid kun betød noget reelt for Grovsmedene, hvorimod den Fordel, Beslagsmedene havde deraf, nærmest var negativ. Fordringerne gik for Beslagsmedenes Vedkommende kun ud paa, at blive fri for alt Søndagsarbejde, hvilket de ogsaa blev. Paa de almindelige Grovsmedeværksteder samt paa Vognfabrikerne fik den største Part af Arbejderne derimod en Lønforhøjelse, der almindeligst var 2 à 3 Kr. pr. Uge, i nogle enkelte Tilfælde endogsaa derover.

Der blev fastsat en mindste Timeløn af 30 Øre for alle. Beslagsmedene havde det imidlertid i Forvejen, saa de vandt intet derved, men der vandtes det, at Lønnen nu blev ens paa alle Grovsmedeværksteder, hvad enten Arbejdet var Hestebeslag eller andet Grovsmedearbejde.

At Beslagsmedene nu ønskede at faa deres Arbejde bedre betalt, har længe været kendt, ogsaa iblandt Mestrene, og de allerfleste af disse indrømme åbent og gerne, at den nuværende Løn for Beslagsmede er alt for lille, men samtidig siger Beslagsmedestrene, tag de andre Grovsmedestrene med, thi de tjener bedst, Vognarbejde, navnlig Reparationer, bliver bedst betalt. Mestrenes Organisation har hidtil været „Smedemesterforeningen“, denne tog sig imidlertid ikke meget af Sagerne, og i Sommerens Løb er 73 Smedestere (der er ialt ca. 90) traadt ud af den gamle Organisation og har dannet en ny, der hedder „Vogn- og Beslagsmedeforeningen“.

Denne Organisation har haft mange Vanskeligheder at bestaa, inden den fik fastsat sit Program. Anskuelserne indenfor de Mestres Kredse, der paabegyndte Arbejdet, gik, for den mest tænksomme Parts Vedkommende, ud paa Samarbejde med Arbejdernes faglige Organisationer, medens andre vilde lave et Mestrenes Arbejdsanvisningskomitee med alle de Svendes Numerering, der arbejdede i København. Endelig blev man da enige om, at

„arbejde hen til en tilfredsstillende Ordning af Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver“.

*) Vi er af Hensyn til Pladsen al Tid meget imod at aftrykke modtagne og Svarskrivelser i Bladet, i dette Tilfælde har vi imidlertid ment bedst at kunne fremstille Sagen ved at fravige vor almindelige Regel.

I Løbet af Efteraaret blev samtlige Mestres Indbudt til et Møde, hvor Hensigten var i al Almindelighed og uden Forbindende for nogen af Parterne, at udtale sig om de foreliggende Opgaver, og disse Opgaver var i videst mulige Grad at hæmme den usunde Konkurrence og at raade Bod paa den mangelfulde Lærlingeuddannelse.

Man skulde nu mene, at saadanne Opgaver netop laa for en Mesterorganisation og at denne ved disse Opgavers Løsning, gerne vilde modtage en hjælpende Haand fra Fagets Arbejderorganisation. Det vakte derfor allerede den Gang nogen Forbavselse, at de Mestres, der mødte, forinden havde aftalt med hinanden at de ikke vilde udtale sig om noget som helst. Enkelte gjorde det desuagtet, men paa en saadan Maade, at man ikke fik noget Indtryk af, hvor de vilde hen.

Da der saaledes ad den Vej ikke syntes at kunne komme et roligt Samarbejdsforhold i Gang, opstillede Grovsmedenes Fagforening deres Betingelser, paa ekstraordinære Generalforsamlinger i Dec. og Jan. fik „Hovedbestyrelsens og de samvirkende Fagforeningers Udvalg“ Sanktion derpaa og opsagde den gældende Priskurant til Ophør førstkommande 1. April.

De Fordringer, der opstilledes, er følgende:

1. En daglig Arbejdstid af 10 Timer.
2. At den mindste Løn for Svende er 35 Øre pr. Time.
3. Et Tillæg af 50 pCt. af vedkommende Svends Løn pr. Time for Overarbejde.
4. Arbejde om Søndagen udføres ikke.

For Arbejde paa andre Helligdage betales et Tillæg af 50 pCt. af vedkommende Svends Løn pr. Time.

5. Arbejdsfortjenesten skal udbetales hver Fredag Aften inden Kl. 6 paa Værkstedet.
6. For alle Svende forhøjes ligeledes fra 1. April Lønnen med 5 Øre pr. Time. Saaledes at nuværende Lønninger paa 31 Øre, forhøjes til 36 Øre, 32 Øre til 37 Øre, 33 Øre til 38 Øre og saa fremdeles.
7. For Beslagsmedeværkstederne samt paa alle andre Værksteder, hvor der udføres Hestebeslag, gælder tillige, at naar fabrikssmedede Hestesko bruges, arbejdes der kun 8 Timer daglig og den mindste Løn pr. Time skal være 50 Øre.

Til Oplysning for det sidste Punkts Vedkommende skal vi bemærke, at dette fremkom, fordi man vidste, Mestrene resonnerede saaledes:

„Vi kan godt betale det, der forlanges, men saa afskediger vi $\frac{1}{3}$ Del af vor Arbejdsstyrke og køber Sko fra Hesteskofabriken“.

Da de arbejdsløses Antal jo derved vilde forstørres i en frygtelig Grad vilde vi søge dette hindret og dette er fuldstændig rigtigt og naturligt og det er ydermere i Pagt med og i Forstaaelse af hele Udviklingen. Vi kan ikke og vi vil ikke hindre Maskinerne i at udføre det sværeste og ubehageligste Arbejde for os, men vi maa forlange, at der tages Hensyn til dem, der af den Grund bliver brødløse.

Vi har indtil nu intet officielt hørt fra Mestrenes Organisation, ved slet ikke, hvad de vil, men der siver jo al Tid et og andet ud, og det synes af forskellige Omstændigheder at kunne forventes, at Mestrene vil slaas. Skulde dette vise sig at være rigtigt, tror vi, der er givet dem Raad og Vejledning fra Steder, hvor de, for deres egen Skyld, helst burde holde dem fra, man faar som bekendt „Stenene i Øjnene, naar man vil spise Kirsebær med de store“.

Den kommende Maaned vil vel give Besked; os skal man al Tid finde parat, baade til at overveje fornuftig Tale og bryde en Landse for vore Interesser.

Strejke i Hjørring.

Arbejdet er den 15. Febr. nedlagt hos Smedemester Martin Larsen i Hjørring. Aarsagen er den, at M. L. uden anden Grund end den, at han vilde have billigere

Arbejdskraft, nedsatte Lønnen med 2 Kr. om Ugen (fra 18 til 16 Kr.) for en af sine Svende, som han havde haft i 2 Aar og som da var forskrovet til ham fra København med Løfte om stadigt Arbejde. Vedkommende Svend er gift og bosiddende i Hjørring og forresten Formand for vor derværende Afdeling.

For at retfærdiggøre sin hensynsløse Adfærd gik saa M. Larsen rundt og bagvaskede den afskedigede Arbejder ved at paastaa han var uduelig og umulig og afskediget af denne Grund.

Ved et offentligt Møde, der afholdtes i Hjørring Søndagen den 16. Febr. og som var besøgt af 600 å 700 Mennesker, fik M. L. imidlertid at vide, at han ikke kunde faa „hæderlig Omtale“ for sin Handlemaade. Vi maa nu holde Arbejdskraft borte fra ham til han faar andre Tanker om, hvad der er hensynsfuldt og hvad ikke.

Han har en Hædersmand, en forhenværende Smedemester fra Hjørring ved Navn Mouritz Hansen.

En anden Mester, Sofus Christensen i Jernbanegade, indgik paa at betale en mindste Løn af 30 Øre i Timen, 50 pCt. Tillæg for Overarbejde samt at nedsætte Arbejdstiden til 10 Timer daglig.

Hædersmænd.

Fra Svendborg skrives der til os:

Nu kniber den for „Christen“ Andersen, nu har han faaet Fattighjælp. Sørup Sogneraad har tvunget en Smed ved Navn Oluf Nielsen til at tage Arbejde der, ellers skulde han til Korsør Arbejdsanstalt, han har været paa Fattiggården de sidste 3 Maaneder.

Sogneraadet har anbragt ham hos „Christen“ Andersen paa den Betingelse, at han (Chr. A.) skal betale Kost for ham i Byen, endvidere skal han give ham 3 Kr. om Ugen, siden skal Sogneraadet have Resten, om han kan fortjene mere.

Hos Chr. A. er tillige kommet en Hædersmand ved Navn Henriksen, han er født i Maribo, er 65 Tom. høj med et lille Ansigt og svært Overskæg. Han har arbejdet paa Frandsens Jernstøberi i Holbæk siden Sommeren 1892 og har tidligere arbejdet i København hos Mogensen paa Kristianshavn samt hos Nielsen og Vinther paa Blegdamsvejen. Han har ogsaa været i Kongo.

Fra Vejle skrives der til os:

„Krage søger Mage“ siger et gammelt Ord, det passer godt her i Vejle. Vor forhenværende Formand, Chr. Sørensen, kendt fra sin „berømtelige“ Udgang af Fagforeningen, har taget den ligesaa bekendte Brækker Hans Hansen under sine beskyttende Vinger. Der var ingen, der var saa skaanselløs imod Brækkeren H. H. som Chr. Sørensen, da han var Formand; ligesaa snart han bliver Mester, tager han Brækkeren i Arbejde. Vi ved ikke, hvem vi skal „ynke“, mest Hans Hansen eller Chr. Sørensen.

Forskellige Meddelelser.

I Aarhus-Afdelingen arbejdes der af al Kraft paa at styrke Organisationen, og Maaden, de arbejder paa, er efter vort Skøn overordentlig hensigtsmæssig. Vi skal følge dens Udvikling med megen Opmærksomhed.

Afdelingerne i Randers og Aalborg staar ligeledes aldeles fortrinligt, ligesom Horsens stadig forøger sine Rækker. I Fredericia har Afdelingen ved egen Hjælp gennemført en forhøjet Timeløn paa Jernstøberiet og Esbjerg Afdelingen hører snart til de store.

En af Cementfabrikernes Smede og Maskinarbejderne ved Hadsund har ved Hjælp fra Randers paabegyndt Dannelsen af en Organisation. Der er derved fra et lille Træk, som vi skal fremdrage, fordi det viser, hvor meget af Uselvstændigheden, der endnu findes iblandt Arbejderne.

Da der blev talt om at danne Fagforening, gik Arbejderne fra den ene af Cementfabrikerne op og spurgte Direktøren om de maatte stifte en Fagforening. Han sagde naturligvis nej. Og det kan vi saamen godt forstaa, vi havde gjort det samme i hans Sted, ikke af de samme Aarsager, som formodentlig nu dikterede ham sit Standpunkt, men af Væmmelse over saa megen Slaviskhed.

I Maribo mente vi i December Maaned at have faaet dannet en Organisation; vi skrev for nogen Tid siden derover for at høre, hvordan det gik, og fik saa fra en Partifælle følgende Meddelelse:

Det er ikke gode Efterretninger jeg kan give Dig om Smedene her, de har haft et Møde, hvor der var mødt 11 Mand, og der tog de den Bestemmelse, at udsætte det indtil videre. Efter hvad jeg kan forstaa, er deres Tankegang denne: saalænge vi ingen Fagforening har, skal vi intet Kontingent betale, og der kunde maaske blive Strejke et eller andet Sted og saa skulde vi jo betale Bidrag dertil.

Ja, Herregud, de Folk har nu i mange Aar staaet paa „Vulkan“ for indtil 25 Øre i Timen, at dere Tankegang ikke lige straks kan hæves ud over det Niveau, det kan tænkes.

Men bedrøveligt er det for Arbejdernes egen Skyld.

Det er den Slags Folk, der efter Arbejdsarbejdernes Udtalelser ikke er saa dumme, at de lader dem trække om ved Næsen af „Fagforeningslederne“ og de „socialistiske Forretningsførere“.

Medlemmene gøres opmærksomme paa, at Blokaden af „Maskinfabriken Svendborg“ i Svendborg ikke ophører, fordi den mulig i en nær Fremtid gaar over til anden eller andre Ejere. Blokaden vedvarer indtil Hovedbestyrelsen og Afdelingen i Svendborg finder Anledning til at hæve den.

Dette bedes af vore Medlemmer gjort bekendt over alt, i Særdeleshed paa alle Svendehjemmene.

Aarsagen til, at Fagbladet denne Gang er en Uge forsinket, er den, at jeg fra Midten af Maaned og indtil nu saa godt som hele Tiden har været paa Rejser i Provinserne.

H. P. Hansen.

Ingen Grovsmede bør tage Arbejde i København uden at have søgt Underretning om Forholdene paa Kontoret, Ole Suhrsgade 19.

Til Afdelingsformændene.

Numrene paa alle de aldeles ubrugte Kuponbøger, tilhørende Forbundet, der maatte henligge hos Afdelingerne, beges snarest mulig opgivne til mig.

Henliggende Kuponbøger, der er begyndt at udskrives af, bedes indsendte.

Forretningsføreren.

Rettelse.

Medlem 3991 H. C. Larsen, der har betalt 2 Kr. til Afdelingen i Odense som Bidrag til Reserve-Strejke-fonden, kan faa disse tilbage ved at henvende sig til

Forretningsføreren.

Ovenstaaende Meddelelse i forrige Numer, var en Fejltagelse. Der skulde staa: der har betalt 2 Kr. i Ribe, har faaet dem tilbage igennem Odense Afdel.

Forretningsføreren.

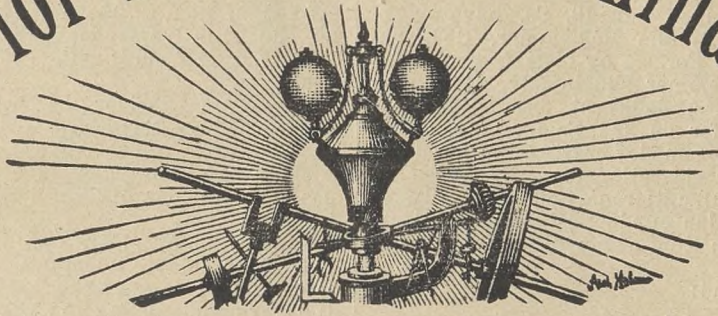
Følgende Arbejdssteder er blokerede:
Martin Larsen og C. Jensen, Hjørring.
Svanberg og Petersen, Vejle.
Maskinfabriken Svendborg, Svendborg.
København kan ventes lukket for Tilgang af Grovsmede.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Januar. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	422	88	297	99
Klejnsmedesvendeforeningen	60	00	126	70
Grovsmedenes Fagforening	82	56	80	50
Kedelsmedeforeningen	54	24	362	60
Skibssmedeforeningen	60	00		
Ringsted	6	36	25	90
Esbjerg	27	84	19	33
Stubbekøbing	1	44		
Aalborg	41	76	59	50
Randers	60	48	42	00
Ribe	2	28	7	00
Hjørring	6	60	18	90
Nykøbing F.	3	36	9	42
Støge	7	44	71	40
Nakskov	27	70	28	70
Nørre Sundby	7	20		
Nykøbing M.	13	44	20	30
Skive	3	36	16	10
Odense	61	68	52	50
Vejle	20	08	15	40
Helsingør	90	72	45	50
Varde	7	20	10	50
Svendborg	24	48	42	70
Holbæk	7	20	18	20
Roskilde	13	92	40	60
Faaborg				
Næstved	12	00	15	40
Vordingborg	2	40	6	30
Fredericia	10	20	43	40
Nykøbing S.	1	92	2	80
Silkeborg	12	48	17	72
Herning	2	88	8	40
Horsens	45	60	46	20
Kolding	12	96	21	00
Thisted	2	20	32	20
Slagelse	10	56	25	08
Lemvig	17	88	22	25
Aarhus	146	40	99	40
Viborg	12	00	4	20
Præstø	1	92	8	40
Assens	2	40		
Udbetalt hos Forretningsføreren			98	00
Ialt	1408	02	1862	32
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Januar Maaned			20	00
Overskud ved Aarsopgørelsen	4832	79		
Beholdning den 31. Januar			4358	32
Balance	6240	81	6240	81

Understøttelsens Størrelse for Marts er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6

Marts 1896

8. Aargang

Giv Agt!

Der er Strejke hos Smedemester Martin Larsen i Hjørring, paa Maskinfabriken „Svendborg“ i Svendborg, hos Smedemestrene Svandberg og Petersen i Vejle, hos samtlige Smedemestre i Kolding, med Undtagelse af Georg Møller og Vægtfabrikant J. Hansen, samt hos Maskinfabrikant Waltersdorf i Kolding. I Viborg maa ingen Smed eller Maskinarbejder søge Arbejde, før han har henvendt sig til Afdelingens Formand, Grauslund, Lille Pederstræde 8¹.

København er lukket for al Tilgang af Arbejdskraft paa samtlige Grovsmedeværksteder, forinden der er søgt Underretning paa Kontoret, Ole Suhrsgade 19.

Strejke paa Kværner Brug.

Alle Arbejderne paa Kværner Brug, ca. 400 i Antal, har i Dag Kl. 10 nedlagt Arbejdet.

Grunden til Arbejdsnedlæggelsen er Værkmesterens (Pytterud) Brutalitet. Arbejderne fordrer Værkmesterens Fjærnelse.

Al Tilgang frabedes.

„Det norske Jern- og Metalarbejderforbund“

Lock-out.

Det ligger i Luften. Reaktionens Skriblere tuder det ud til hver en Ravnekrog i Landet. „Der skal være Smedestrejke i København; *Socialistføerne*, der styrter Arbejderne fra den ene Ulykke i den anden, kan ikke bare dem længere“.

Og saa maa alle de, der vil bevare Samfundet og den „lovlige“ Orden, manes op til Kamp mod Arbejdernes „uforskammede“ Fordringer.

Den Historie har vi nu læst i Bagstrævets Presse, lige fra København til Thisted, i den sidste Maaned. Vi har ikke gidet svare derpaa, fordi alle kender Kapitalistpressens Hyl og dens Løgne, saasandt der fra Arbejdernes Side gøres Fordring paa en ringe Del af Arbejdets Udbytte, udover de Smuler, de i Forvejen har.

Vi gav i Fagbladet for Februar en Forklaring af Forholdet mellem Grovsmedemestrene og Grovsmedenes Fagforening i København, og sluttede med at sige, at „vi endnu intet officielt havde hørt fra Mestrene“, men at Rygterne gik baade om det ene og det andet.

Nu har vi imidlertid noget officielt, **dikteret Smedemestrene af Bestyrelsen for „Foreningen af Fabrikanter i Jærnindustri“** i København (den mest reaktionære og hensynsløse Klike af Arbejderplagere i Danmark), skrevet af Fabrikanternes Sekretær og lydige Redskab, Cand. polit. Helsing og underskrevet af Straamændene A. W. Holm og G. Holm, henholdsvis for den gamle og den ny Smedemesterforening. Aktstykket ser saaledes ud:

„I Anledning af den i Skrivelser af 28. Januar d. A. til Smedemesterforeningen og Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen fremsendte Opsigelse af de mellem Medlemmer af sidstnævnte Forening og Grovsmedenes Fagforening hidtil gældende Arbejdsbetingelser, ere Bestyrelserne for nævnte Mesterorganisationer traadte sammen for at overveje den ved Fagforeningens Opsigelse fremkomne Situation. Det har under disse Overvejelser været Formålet at tilvejebringe ensartede Værkstedstedsregler for alle under Mesterorganisationerne hørende Smedeværksteder, og de i den Anledning nedsatte Udvalg besluttede da at foreslaa *begge* Foreningers Medlemmer, at vedtage de samme Bestemmelser som „Fælles Værkstedstedsregler“ for Smedemesterforeningen og Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen, som „Foreningen af Fabrikanter i Jærnindustri“ i København allerede har

fastsat for sine Medlemmer. (Mon det ikke rettere skal hedde „har fastsat for sine Medlemmers Arbejdere“. Red.).

Paa Generalforsamlingen den 12. ds. have begge Foreninger (det er de samme Medlemmer. Red.) enstemmigt vedtaget dette Forslag og fastsat, at det for begge Foreningers Medlemmer skulde have Gyldighed fra den 1. April d. A., saaledes at det umiddelbart kunde træde i Stedet for de ved Fagforeningens Opsigelse for Vogn- og Beslagsmedeværkstederne fra dette Tidspunkt bortfaldne Arbejdsbetingelser. Bestyrelserne (der menes vel nok Fabrikantforeningen, Red.) tillader sig hoslagt at tilstille den ærede Bestyrelse for Grovsmedenes Fagforening en Kopi af nævnte „Fælles Værkstedetsregler“.

Disse ser saaledes ud:

§ 1.

Den normale Arbejdstid er fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften med ikke under 1½ Times Spise- og Hviletid.

§ 2.

Overarbejde beregnes saaledes for de paa Værkstederne arbejdende Svende:

fra Kl. 6 - 10 Aften betales med 1½ Gang Timeløn;
fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen betales med dobbelt Timeløn;

Arbejde paa Søn- og Helligdage beregnes som følger:
fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag betales med 1½ Gang Timeløn;
fra Kl. 4 Eftermiddag til Kl. 6 Morgen betales med dobbelt Timeløn.

Som „Helligdage“ regnes Nytaarsdag, Skærtorsdag, Langfredag, 2. Paaskedag, 2. Pinsedag, Store Bededag, Christi Himmelfartsdag samt 1. og 2. Juledag.

Ved Opgørelsen af Overarbejdet fradrages den til Spise og Hvile medgaaede Tid, ligesom ogsaa forsømt Tid af den normale, ugentlige Arbejdstid fradrages Overarbejdstiden, med mindre Forsømmelsen har fundet Sted af en Svenden utilregnelig Grund, som rettidig er anmeldt til Arbejdsgiveren og godkendt af denne.

Naar Akkordarbejde af Arbejdsgiveren *fordres* udført udenfor den normale Arbejdstid, betales der for hver Time af Overarbejdstiden samme *Tillæg* som ved almindeligt Overarbejde, nemlig ½ eller 1 Gang den sædvanlige Timeløn efter ovenanførte Tider.

I Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren af Mangel paa tilstrækkeligt Arbejde eller anden lignende Grund forkorter Arbejdstiden, vil dog den samme Beregning som ellers være at anvende for Arbejde *efter* Kl 6.

§ 3.

Udearbejde betales Svende med 3 Øre mere pr. Arbejdstime saavel for Overarbejde som for normalt Dagarbejde.

§ 4.

Naar en Arbejder er paa Rejse, o: paa Grund af Udearbejde maa overnatte paa et fremmed Sted, beregnes derimod Arbejdstiden og Betalingen ikke efter Reglen i § 3, men som naar han arbejder paa Værkstedet. Rejsetiden betales ham som Normalarbejdstid, regnet fra det Tidspunkt, da han forlader Værkstedet for at træffe de til Rejsen nødvendige Forberedelser, med mindre anden Aftale træffes forinden. Han erhoder endvidere Befordringsudgifter godtgjorte, og for saa vidt han ikke faar Kost og Logi paa Arbejdsstedet godtgøres der ham tillige Udløget hertil pr. Døgn, regnet fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 næste Morgen, med 1 Kr. 75 Øre.

§ 5.

For Akkordarbejde erhoder enhver Akkordarbejder som Forskud udbetalt den almindelige Timeløn, hvorved Reglerne ifølge § 2 ogsaa komme til Anvendelse. Naar Arbejdet er afleveret og antaget, opgøres den eventuelle Forskel den paafølgende Lønningsdag.

§ 6.

Naar en Arbejder, der staar i Enkeltakkord, forlader Værkstedet, fortaber han hele sin Ret til det

eventuelle Overskud paa samtlige Akkorder, han maatte have paabegyndt.

Naar en Arbejder, der staar i Enkeltakkord, faar Afsked af ham *utilregnelige* Grunde, bevarer han hele sin Ret til Overskudet paa samtlige Akkorder, han maatte have paabegyndt, i Forhold til det udførte Arbejde.

Naar en Arbejder, der staar i Enkeltakkord, faar Afsked af ham *tilregnelige* Grunde, fortaber han Retten til Overskud paa den Akkord, han arbejder paa i det Øjeblik, han afskediges, men ikke paa eventuelt andre paabegyndte, der opgøres i Forhold til det udførte Arbejde.

Naar en Arbejder, der staar i Fællesakkord, forlader Værkstedet, udbetales hans Andel i det mulige Overskud til de ved Akkordens Fuldførelse og Opgørelse tilbageværende Deltagere i Akkorden. Har vedkommende maattet forlade Værkstedet af en ham utilregnelig Grund, saasom Sygdom eller Indkaldelse til Militærtjeneste, har han Ret til at deltage i Overskudet.

§ 7.

Ved Afgang fra Værkstedet erhoder enhver Arbejder et Afskedsbevis med Angivelse af den Tid, han har arbejdet paa Værkstedet.

En Arbejder, som sidst har været i Arbejde hos et af Foreningernes Medlemmer, maa ikke antages uden at forevise Afskedsbevis fra dette.

§ 8.

Enhver Lærling erhoder efter udstaaet Læretid et af Foreningernes almindelige Lærebrev.

Som man vil se, her mangler intet — er intet forglemt. Der er baade Afsked af *tilregnelig* og *utilregnelig* Grund, Kapitalistens Skøn over Aarsagerne til Arbejderens Forsømmelser og de berygtede Arbejdssedler.

At der nu igen skal rettes et afgørende Slag mod os og vor Organisation er indlysende. Fabrikanternes Planer fra Odense Mødet skal søges sat igennem. Vi har i den senere Tid været Genstand for saa mange Chikanerier fra deres Side, at vi har kunnet forstaa, der var noget i Gære.

Værkfører *Bundsen* hos Kofoed og Hauberg paa Tagensvej har med slet dulgt Skadefryd ladet forstaa, at „nu blev den snart god, naar de nye Arbejdsreglementer kom“. Vi minder tillige om Fabrikant *Dreyers* ufine Boycotting og forblommede Sigtelser mod sine Kedelsmede; Afskedigelsen hos *Jens Lange* af vor Afdelings Formand i Svendborg og dennes Erstattelse med en Skruebrækker; Slavekontraktens Fremkomst hos *Simonsen og Komp.* i Lemvig (se andet Steds i Bladet) og meget mere.

Fabrikanterne har søgt efter en Lejlighed til at komme os til Livs, og nu kom Smedemestrene og lagde sig lige ind til Hjertet paa dem. Disse Smedemestre tror lige saa sikkert paa Pengeposens Magt til at *beskytte* dem mod de uforskammede Arbejdere, som paa, „at Mestre er aldeles nødvendige, naar al Ting skal gaa „relementirt“ til.

Et nedladende Ord af en Pengematador har saame oplivende Virkning paa dem som Foraarssolens Straaler. De stræber efter at blive Kapitalister og nøjes sluttelig med at blive den Hale, hvormed Fabrikanterne fejrer Banen ren.

De bander Industrien, der tagør Arbejdet fra dem, men er al Tid første Sprøjte, naar der skal raabes Hurra for Kapitalisterne. Skøndt de selv er Arbejdere, er de Arbejdernes mest fanatiske Modstandere og gnider sig nu som kælne Katte op ad de Storkapitalister, der *bruger* dem, men som meget vil bede sig fritaget for Bekendtskabet, om de ved Lejlighed skulde mødes paa fashionable Steder.

Nu ved I, Kammerater ud over Landet, hvad det er for Modstandere, vi har, og hvad det drejer sig om. Ikke med et Ord i deres Skrivelse til os er der talt om, at undgaa Striden, ikke et Muk om Forhandling, Parolen

er: „bare slaa ned paa det uforskammede Krapyl, der vover at stille Forlangende om mere Løn“.

Men vi har ikke for intet lidt de københavnske Fabrikanters Haan siden 1885, ikke for intet ladet os skuffe i vore Forventninger om et godt Samarbejde med den ny Smedemesterforening, til Gavn baade for dem, for os og for Bevarelsen af Smedefaget som Haandværk. Nej, vi har lært igennem Haanen, Uretfærdighederne og Skuffelserne at blive Mænd, der ved, hvad vi vil og hvad vi kan. Vi tror paa det solidariske Sammenhold og Kollegernes Offervillighed fra det hele Land og fra vore Stands- og Fagfæller i Udlandet.

Vore Fagfæller i Aarhus vandt en smuk Sejr over Kapitalens Hensynsløshed i Fjor; vi skal føje en til i Aar her i København, selv om Kampen skal blive haard.

Slavekontrakterne kommer.

Fra Lemvig er tilsendt os følgende:

Kontrakt.

Imellem Maskinarbejder Povl Povlsen af Humlum og Firmaet Christensen, Simonsen & Co. af Lemvig er Dags Dato afsluttet følgende Kontrakt:

Jeg undertegnede Povlsen indgaar herved i et Tjenesteforhold til ovennævnte, medunderskrevne Firma. Jeg erklærer mig villig til at udføre de Arbejder, jeg bliver anvist, enten ude eller hjemme. Jeg betinger mig en aarlig Løn af 850 Kr. Jeg søger selv for Kost og Logi. Jeg betinger mig endvidere 30 Øre i Timen for Overarbejde efter Fyraften. Jeg betinger mig min Lønning paa Rejser til og fra Arbejdspladser; skulde der imidlertid efter Fyraften og indtil f. Eks. Togets Afgang blive en Ventetid, da bortfalder samme som Betalingstid; indtræffer denne Ventetid derimod før Fyraften, altsaa under Betalingsmaadens Aarsløn, da vil den være at regne lig Arbejdstid. Jeg betinger mig Godtgørelse for udlagte Penge til Billetter paa Jernbaner, Dampskibe, Dagvogne og lignende, hvorimod Rejsegodtgørelse bortfalder hvor man bedst til Fods kan tilbagelægge Vejen. Jeg betinger mig endvidere min Lønning udbetalt uforandret i Sygdomstilfælde for et Tidsrum af indtil 6 Uger; denne Bestemmelse bortfalder imidlertid dersom samtlige Fabrikens Arbejdere faar oprettet en Sygekasse med Tilskud af Firmaet. Jeg har betinget mig min Lønning udbetalt hver Fredag sammen med de øvrige Udbetalinger paa Fabriken; Fyraftens-Pengene efter Opgørelse. Jeg forpligter mig til under Strejke eller delvis Arbejdsnedlæggelse paa Fabriken ikke at deltage deri. Ligeledes forpligter Firmaet sig til ikke at inddrage mig under Lock-out eller anden Arbejdsstandsning, som Firmaet maatte iværksætte.

Denne Kontrakt træder i Kraft straks og bliver ved at vedvare uforandret til en af Parterne hæver den ved skriftlig Opsigelse, som maa være Modparten i Hænde 3 Maaneder før Kontraktens Ophør.

Lemvig, den 25. Februar 1896.

Povl Povlsen.

Ovenstaaende Kontrakt er af Firmaet antaget uden Bemærkninger og forpligte vi os med vore Underskrifter.

Jens Christensen. P. K. Simonsen.

Som man ser, denne lader intet tilbage at ønske i Tydelighed.

I København skal, i Følge Udtalelser til os, lignende Kontrakter, kun med noget større Løn, være forelagt og desværre underskrevet af enkelte Arbejdere i den senere Tid. Man nævner saaledes 6 Mand hos Marstrand og Helweg (Fabrikantforeningens Formand), 2 Mand hos Kofoed og Hauberg paa Tagensvej og 2 Mand hos Petersen og Christensen paa Blegdamsvej. Sidstnævnte Firma søger sig ligeledes en Kødelsmedeformand, der ikke maa være „Dus“ med og ikke spise i

samme Lokale som de „gedigne“ Arbejdere, og som ikke maa være i „Forbundet“.

Vi staa altsaa nu overfor det, som Fabrikanterne baade fra København og Provinserne vedtog i Odense i Fjor. De har ligget stille til nu; nu tror de, der er groet Græs over Historien fra Aarhus, og nu skal Enkeltmandskontrakterne forsøges gennemført. Det er et nyt Forsøg paa at gøre Arbejdernes Organisation illusorisk, at komme Foreningsretten til Livs.

Vi gør Arbejderne opmærksomme paa, hvilken Fare det er, der truer dem. Det, der vil ske, dersom dette lykkes, er simpelthen dette, at man foreløbig med Ud-sigterne til en lidt højere Fortjeneste end tidligere søger at faa de dygtigste Arbejdere til at underskrive, binder dem til sig saaledes, at de ikke kan værges sig, og naar man mener, at have et tilstrækkeligt Antal af saadanne Slaver, gør man med Resten af Arbejderne hvad man vil. Man fastsætter Arbejdsreglementer, igennem hvilke man snyder Arbejderne for deres fortjente Penge (Dhrr. kan godt faa det bevist, om ønskes), og dersom der gøres Strejke eller om Arbejderne paa anden Maade søger at værges sig, saa har Kapitalisterne de slavekontraktbundne til at gøre Skruebrækkertjeneste. Vægrer de dem derved, kan Kapitalisten med Kontrakten i Haanden rydde deres Hjem til Erstatning for sit paa-beraabte Tab, og bliver de Skruebrækkere, smider han dem ud, naar de senere bliver ham for besværlige; vi har endnu ikke naaet at se Skruebrækkere behandlede paa anden Maade af deres Herrer. Er det paa den Maade lykkedes Kapitalisterne at faa „Orden“ paa Sagerne, bestemmer de Lønnen og Arbejdstiden og alt andet, og de slavekontraktbundne skal saa nok faa at føle, hvad det er, de har ladet dem bruge til.

Det er her et nyt og meget farligt Forsøg, der gøres paa at ødelægge vor Organisation, lad os slaa alt ned, det er saa uhyre simpelt; vi behøver kun at lade være at underskrive. Den Mand, der nu, efter at have faaet at vide, hvad det kan føre til baade for ham selv og os, om han underskriver, kan ikke mere være vor Kammerat, hvis han desuagtet gør det.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund.

Med Direktøren for „Aktieselskabet Burmeister & Wains Skibsbyggeri“, Hr. Kommandør Nielsen, har vi i den senere Tid ført Underhandlinger, der har ført til det Resultat, at alt Over-, Søndags- og Helligdagsarbejde herefter betales med et Tillæg af 50 pCt.; tidligere betales kun 25 pCt. Da der meget ofte arbejdes over hos Firmaet, særlig ved Reparationsarbejde paa Havarister og lign., saa betyder denne Forhøjelse en ikke ringe Forøgelse af Arbejdernes Løn.

Desuden indrømmedes der andre, mindre betydelige Ønsker fra Arbejdernes Side, hvoraf den vigtigste er Indskrænkning af Overarbejdet til det mindst mulige. Dette Resultat er naaet ved Hjælp af vor Organisation, der i den senere Tid har faaet en saa stærk Tilvækst derude, at nu saa godt som alle Smede og Maskinarbejdere er Medlemmer af Smede og Maskinarb. Forb. Vi haaber fremdeles at kunne virke paa samme Maade, ved Forhandling at kunne udvirke adskillige Fordele, der endnu staa tilbage og som virkelig trænger til Forbedring.

Ogsaa paa „Det forenede Dampskibsselskab“s Værksteder har vi nu endelig faaet Fodfæste for Smede og Maskinarb. Forb., og dette Værksted, der i mange Aar har staaet som det sletteste, baade hvad Betaling og Omgang angaar, trænger grundigt til Forbedring. Ved en Henvendelse til Overdriftsinspektøren, Hr. Caspersen, viste denne sig meget imødekommende, og vi haaber ogsaa her at kunne gennemføre Forbedringer ved fortsatte Forhandlinger.

At ikke alle er lige imødekommende, har vi dog ogsaa et Eksempel paa. Cyklefabrikant H. P. Madsen, Falkoneralle 11, indgik i Fjor paa ikke at betale mindre

end 35 Øre i Timen til nogen Svend, som kunde lave Cykler; men i Aar oversætter han dette til 15 Kroner ugentlig, ja en enkelt, en jysk Grovsmed ved Navn Henriksen, arbejder endogsaa fuldstændig gratis. Et Udvalg, der i den Anledning henvendte sig til Hr. Madsen, blev æreskældt af „Fru“ Madsen og kastet paa Døren af „Hr.“ Madsen.

Forskellen paa Behandlingen disse forskellige Steder ligger selvfølgelig i Forskellen paa Dannelse og Evnen til at omgaas andre Mennesker; her er H. P. Madsen sikkert en uovertræffelig Undermaaler.

H. P. Madsens Cyklefabrik, Falkoneralle 11, er blokeret for Tilgang. Da Grovsmed Henriksen vel mener, at en saadan Plads maa man ikke slippe, saa er han bleven staaende paa Fabriken. N. Larsen.

Berigtigelse.

I Anledning af en i Fagbladet Nr. 5 af Februar 1896 indrykket Bekendtgørelse, skal jeg herved tillade mig at bede Redaktionen om i et følgende Numer af Bladet at optage følgende Redegørelse angaaende mit Arbejde paa Maskinfabriken „Svendborg“ i Svendborg.

Jeg erfarede i Holbæk, at der i Svendborg var Arbejde og fik paa Forespørgsel Brev derfra, hvori meddeltes, at der havde været Strejke paa Fabriken, men man ansaa samme for endt, da Strejken havde været omtrent 1 Aar og at de arbejdede med fuld Arbejdsstyrke, hvorfor jeg, efter at have læst „Social-Demokraten“ og intet deri fundet om, at der var Strejke, afrejste dertil.

I Svendborg paabegyndte jeg Arbejdet om Fredagen; Søndag derefter indfandt Dhr. Fagforeningsmedlemmer sig og fortalte mig, at der var Strejke, men forlangte, efter min Mening, temmelig meget, nemlig at jeg skulde være ude af Byen senest Mandag Aften, hvortil jeg svarede, at jeg kunde ikke sige noget bestemt, da jeg ikke var enig med mig selv om, hvorvidt jeg vilde blive eller ej. Fagforeningen bemærkede hertil, at vedkommende Arbejdsgiver ikke var ordholdende med, hvad han lovede, og gav mig Løfte om fri Rejse hjem.

Efter en længere Konference, besvarede jeg Fagforeningens Meddelelse saaledes: „Ja, naar Manden ikke er ordholdende, saa er der jo ingen Anledning til at blive“, hvorfor jeg besluttede at forlade Byen. Da jeg afrejste Mandag Morgen fra Svendborg, fik jeg ikke Tid at meddele Fagforeningen, at jeg var rejst, og fik saaledes heller ikke min Billet betalt.

Løvrigt staves mit Navn „Henrichsen“, ikke med k. *Erbødigst Chr. Henrichsen.*

P. T. Maribo, den 9. Marts 1896.

Odense.

Kakkelovnsmedene paa Frederiksbroens Jernstøberi har fremtvunget en Forbedring af deres Lønforhold, saaledes at Timelønnen, som kun var 24 Øre, nu blev sat til 28 Øre pr. Time. Overarbejde, som de hidtil ikke havde faaet noget for, bliver nu betalt med 5 Øre mere pr. Time til Kl. 9, efter Kl. 9 bliver der betalt 10 Øre, Søndagsarbejde til Kl. 9 med 5 Øre, efter 9 med 10 Øre mere pr. pr. Time. Udearbejde i Byen bliver nu ogsaa betalt, rigtignok er det ikke saa meget, det blev sat til 1/2 Øre pr. Time, og arbejdes der paa Landet, betales 5 Øre mere pr. Time samt Ophold og Rejse, og vi er blevene enige om at lade det gælde i 2 Aar. Som man ser, et rigtig pænt Resultat. Ja her i Byen gaar det ellers godt fremad baade med Medlemmer og med Sammenholdet; der kommer stadig flere og flere Medlemmer, saa vi kan snart stille Fordringer andre Steder.

Efter Redaktionens Slutning modtog vi officiel Meddelelse fra Lübeck om, at Strejken efter 10 Dages Forløb er bleven sluttet med en fuldstændig Sejr for Arbejderne.

Til Medlemmerne.

Der vil i Løbet af faa Dage blive omsendt en Rundskrivelse til samtlige Afdelinger. Naar Bestyrelsen i den Anledning indkalder til Møder, for at gøre Medlemmerne bekendt med vore Udtalelser, bedes man møde talrigt, da Sagen har megen Vigtighed.

Hovedbestyrelsen.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Februar. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	364	80	298	90
Klejnsmedesvendeforeningen	64	80	91	00
Grovsmedenes Fagforening	91	68	81	90
Kedelsmedeforeningen	55	20	319	90
Skibssmedeforeningen	58	56	9	80
Ringsted	3	84	11	20
Esbjerg	31	20	23	10
Stubbekøbing	1	44		
Aalborg	41	28	23	80
Randers	68	39	11	90
Ribe	3	00	12	60
Hjørring	7	28	9	10
Nykøbing F.	3	36		
Stege	9	00	14	00
Nakskov	29	90	15	40
Nørre Sundby	7	20		
Nykøbing M.	12	00	11	90
Skive	3	36	2	10
Odense	73	56	60	90
Vejle	19	37	23	80
Helsingør	75	16	28	00
Varde	7	20	18	90
Svendborg	18	72	53	20
Holbæk	8	40	25	20
Roskilde	13	80	34	30
Faaborg	1	20		
Næstved	12	96	53	20
Vordingborg	2	40	8	40
Fredericia	14	70	28	70
Nykøbing S.	1	88		
Silkeborg	6	24	13	30
Herning	3	00	16	80
Horsens	46	56	44	80
Kolding	16	80	23	80
Thisted	2	88	8	40
Slagelse	11	04	46	20
Lemvig	8	16	21	52
Aarhus	137	76	107	80
Viborg	15	24	16	80
Præstø	4	86	4	20
Assens	3	60		
Udbetalt hos Forretningsførereren			35	70
Ialt	1361	78	1610	52
En Regnefejl ved Aarsopgørelsen	6	00		
Beholdning ved forrige Opgørelse	4358	32		
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Februar Maaned			20	00
Beholdning den 29. Februar			4095	58
Balance	5726	10	5726	10

Understøttelsens Størrelse for April er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe h

Til samtlige Afdelinger af Forbundet.

Igennem nærværende ønsker vi, dels at gøre Afdelingerne bekendt med de sidst foregaaende Forandringer i Arbejdsforholdene i Provinserne, dels at høre vore Fagfællers og deres Bestyrelser Mening om de Forhold, som for Tiden er raadende i København, samt for at meddele dem, at deres Offervillighed efter al sandsynlig Beregning igen i denne Sommer vil blive sat paa en haard Prøve. Angaaende Forholdene i Provinserne, da har vi i den sidst forløbne Maaned gennemført en mindste Timeløn af 30 Øre hos Fabrikkerne Brems og Snevogt i Viborg, samt Konstantin Hansen, og Skrøder og Smedemester Møller i Kolding. Fordringen er ganske vist ogsaa anerkendt, af samtlige Smedemestre i Viborg, men med den Følge, at de bagefter, saagodtsom alle, afskedigede deres Svende. Der var i Viborg 10 Svende paa Grovsmedeværkstederne, deraf afskedigedes de 8. I Kolding afskedigedes 3 Svende af 6 hos Smedemester Møller; 5 Svende forlod samtidig Arbejdet hos andre Mestre i Byen, fordi de ikke kunde faa deres Fordringer opfyldt. Vægtfabrikant Hansen i Kolding har senere underskrevet, men hans Virksomhed er uden videre Betydning. Paa Grovsmedeværkstederne i disse to Byer, samt paa et Tidspunkt af Febr. Maaned i Hjørring, drejede Fordringerne sig jo om Kost og Logisystemets Afskaffelse.

Vi fremhæver dette fordi det synes, at vi ad den hidtil betraadte Vej, ikke naar at faa Kost og Logi afskaffet hos Mestrene i Provinserne, med anden Følge end den, at de saa ikke mere eller dog kun i ringere Grad end hidtil beskæftiger Svende, og det var jo ikke Hensigten. Vi tror derfor, at maatte tilraade Afdelingerne, indtil det kan blive drøftet paa vor næste Kongres, at lade Spørgsmaalet om Kost og Logi Afskaffelsen hvile. Angaaende Forholdet med Hensyn til Tilgang af Arbejdskraft til de her nævnte Byer, henvises til Fagbladet og Partipressen, og vi anmoder Afdelingsstyrelserne og alle Medlemmer om med al Magt at søge hindret, at de blokerede Værksteder erholder Arbejdskraft.

Vi kommer nu til det i disse Dage aktuelle Spørgsmaal, Grovsmedestrejke og derpaa følgende Lock-out paa Maskinværkstederne i København. Efter Aarhus Lock-out'ens Afslutning i Fjor, var det Hovedbestyrelsen klart, at vor Virksomhed for Forbedring af Arbejdsforholdene i Provinserne, paa Grund af Fabrikanternes stærke Sammenslutning til en vis Grad var kørt fast, indtil vore Organisationer derude var stærkere udviklet saavel i Tal som i indre Styrke. Hovedbestyrelsen besluttede da i de enkelte forekomne Tilfælde i størst mulig Grad at holde Konflikterne indenfor meget snevre Grænser, for at vinde Tid for en yderligere Udvikling af Organisationerne ude i Landet, samt tillige for med tilbørlig Kraft at kunde møde det, der af mange forskellige Grunde kunde ses ville komme, nemlig et Overfald paa vore Organisationer i København.

De københavnske Fabrikker med deres store og hensynsløst ledede Organisation ved, at skal de kunne hindre vor Fremgang i Provinserne, maa de kunne slaa os ned, i hvert Fald for en Tid, i København.

Grovsmedenes Fagforenings Fordringer, hvis Berettigelse jo haves i vore Beslutninger paa sidste Kongres, kom derfor Fabrikkerne ret tilpas, og at det er deres Hensigt, at benytte den af Fordringerne sikkert resulterende Strejke paa Grovsmedeværkstederne til en Lock-out paa Maskinfabrikerne ses af, at vi om Forholdene der, skal forhandle med Fabrikantforeningens Bestyrelse, medens Mesterforeningernes Bestyrelser kun er til Stede som Bisiddere.

Taktiken i Kampen bliver vist nok den, at da vi jo ikke kan gaa ind paa Slave-reglementet med Arbejdssedler osv., og da dette efter Forlydende bestemt skal fastholdes, vil Strejken komme omkring den 15. April, og i Løbet af den første Tid derefter vil Fabrikkerne søge et Paaskud til at sige: Dersom Grovsmedene ikke nu gaar i Arbejde paa de her opstillede Betingelser, bliver samtlige

Arbejdere paa Fabrikkerne udelukkede. Enhver af vore Stands- og Fagfæller i Provinserne vil sikkert give os Ret i, at dersom Fabrikanternes Trusel om Lock-out skal have den Virkning, at vi maa bøje os for Slavereglementet her i København, saa vil Truslen blive fremsat og i en forstærket Form den første Gang, vi forsøger en samlet Optræden for et eller andet Krav, i Provinserne, og har vi først bøjet os, bliver det vanskeligere at ignorere Truslen en anden Gang. De vil derfor forstaa, hvad denne Kamp i København ogsaa betyder for Provinserne.

Forholdet er jo tillige det, at København lige siden Forbundets Dannelse i 1888 uafbrudt har ydet til Provinserne, og at der af alle de til Strejker og Lok-outs indkrævede Bidrag kun er benyttet **80 Kr.** i København.

Det Spørgsmaal, vi fra Hovedbestyrelsen sluttelig henstiller til vore Medlemmer i Provinserne, er dette:

Maa vi i Tilfælde af Lock-out udskrive et ugentligt Bidrag af 2 Kr. pr. Medlem.

Vi ønsker Svar derpaa, fordi Lovene jo kun tillader os at udskrive 50 Øre ugentlig. Resten skulde tages af Reservestrejkefonden, men denne vil, i dette Tilfælde, hvor vi skal bruge 16000 á 20000 Kr. om Ugen, ikke strække ret langt. Dernæst spørger vi om det, fordi det jo vil vække betydelig Opsigt og i meget høj Grad opmuntre Offervilligheden hos andre Fag, naar de ser hvilke Byrder vi paalægger os selv. Og vi anmoder derfor indtrængende

vore Medlemmer om at besvare Spørgsmaalet bekræftende. Vi skal tillige sige, at har vi blandt vore Medlemmer enkelte, der ere meget overbebyrdede af Sygdom, Arbejdsløshed og anden Nød eller har meget stor Familie, da bør de alligevel ikke afholde dem fra at svare »Ja«. Vi skal da, efter Indstilling fra de stedlige Styrelser, se bort fra, om der ikke fra disse kommer saa meget, naar de blot hjælper med af yderste Evne.

Vi beder Styrelserne oplæse vor Fremstilling af Forholdene for Medlemmerne, og lade disse tage Beslutning om det stillede Spørgsmaal saa hurtigt, at vi kan have Svar senest Fredag den 10. April.

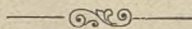
Det følger af sig selv, at denne **fortrolige** Meddelelse ikke maa blive offentlig kendt og ikke maa komme ud af Afdelingsbestyrelsernes Besiddelse.

Det indskærpes tillige Formændene i Henhold til deres Instruks at holde Hovedbestyrelsen bekendt med alt, hvad der i Anledning af det forestaaende fremkommer i Provinserne. Provinsblade, der indeholder Artikler om Sagen, bedes straks indsendt.

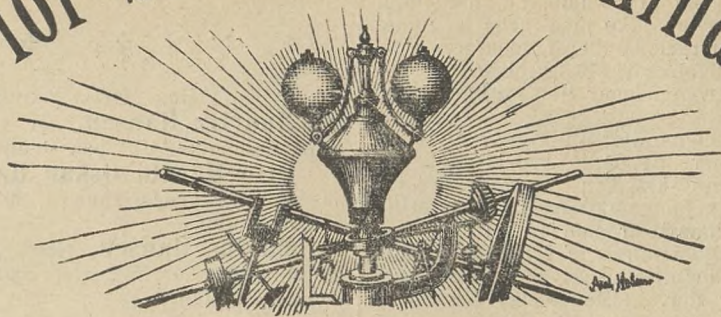
I Haab om, at vore Medlemmer vil forstaa vor vanskelige Stilling, og med alle til deres Raadighed staaende Midler hjælpe os, at afparere det Slag, der nu skal rettes imod os, sender vi vore bedste Hilsener og Haabet om en god Udgang af Kampen.

Hovedbestyrelsen.

H. P. Hansen.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7

April 1896

8. Aargang

Grovsmede-Konflikten i København.

Endelig naaede man igennem Forhandlinger og Generalforsamlinger og Generalforsamlinger og Forhandlinger til en Afslutning, der maa kaldes god. Den gav Grovsmedene i København i Aar uden Kamp lige saa meget, som Maskinarbejderne i Aarhus i Fjor opnaaede efter 7 Ugers Kamp.

Og det er ikke vor Hensigt at faa Strid; hvad man opnaar uden den, er ren Gevinst. Gevinsten for Grovsmedene andrager her 3 Øre mere pr. Time til alle Lønninger under og med 35 Øre og 2 Øre til alle Lønninger derover. Det eneste svage Punkt ved Afslutningen er det, at man intet fik til de unge Svende, som endnu ikke havde været dette i 2 Aar. Havde man kunnet opnaa det i de sidst stillede Fordringer forlangte, nemlig 1½ Øre mere pr. Time til de unge, maatte man kalde hele Historien for aldeles vellykket.

Men ogsaa som det er, er vi tilfreds, og som det vil ses af nedenfor aftrykte Resolution, skal Grovsmedenes Fagforening nok vide at hævde det vundne. Den er den af alle Forbundets Afdelinger bedst gennemskolede og mest veldisciplinerede; dette er Sikkerhed for, at hvad vi ikke naaede denne Gang, skal vi nok naa en anden.

Der har været rejst den Anklage mod Grovsmedenes Fagforening, at den har ladet Spørgsmaalet om Minimalløn falde; for at retlede dem, der tror at Klagen har været rigtig, aftrykker vi følgende Brudstykke af det stenografiske Referat fra Mødet imellem Fagforeningens og Mesterforeningernes Bestyrelser, der afholdtes paa Hotel „National“ Onsdagen den 15. April.

Forretningsfører H. P. Hansen: Jeg skal sige, at jeg ikke kan indse, at der er vundet noget som helst for Svendene ved den foreslaaede Ordning, og jeg har jo hidtil forudsat, at man fra Mestrenes Side var paa det rene med, at naar Fagforeningen under 28. Jan. har opsagt det hidtil gældende Lønningsregulativ, saa var det ikke for at faa det daarligere. Det foreliggende ser jeg imidlertid ikke paa nogen Maade forbedrer det, vi hidtil har haft, i Særdeleshed ikke, dersom der ikke fra Mesterforeningens Bestyrelse kan faas en bestemt Udtalelse for, hvad man forstaar ved den Efterskrift, som følger efter den vedtagne Resolution, hvori der staar, at

„Generalforsamlingen ønsker tillige at udtale, at der gennem Minimallønnens Bortfalden ikke i mindste Maade tilsigtes en Lønreduktion; den paalægger Med-

lemmerne, ikke at lade Arbejdslønnen paa noget Værksted synke under den til enhver Tid passende og almindelige og opfordrer Bestyrelsen til i paakommende Tilfælde at have Øje med dette Spørgsmaals Overholdelse.“

Jeg vil gjerne spørge, anser Mesterforeningens Bestyrelse en Løn, der er under 30 Øre pr. Time, for at være passende eller almindelig?

Smedemester Holm (Vogn og Beslagsmedemesterforeningens Formand. Red.): Angaaende dette bestemte Spørgsmaal skal jeg kun sige, at en Løn af 30 Øre i Timen anse vi ikke for at være almindelig eller passende, idet vi gaar ud fra, at for Øjeblikket er Lønnen større end 30 Øre i Timen, idet Svendene efter de Oplysninger, vi nu have, gennemsnitlig faa godt 33 Øre pr. Time. Det er alt, hvad vi kunne sige. Vi har fra nogle og fyrretyve Mestre faaet Opgivelse af Lønnen og det viser sig, at der her haves en Gennemsnitsløn af ca. 33¼ Øre pr. Time. Vi maa altsaa stadig gaa ud fra, at den Løn maa man i Øjeblikket anse for at være „almindelig og passende“.

Samtidig vil jeg særlig betone, at Mestrene ikke i fjærmeste Maade ved deres Resolution har haft til Hensigt, at Lønnen skulde reduceres; kun mene vi, at Mestrene ere lige saa berettigede til at hæve Lønnen uden Fagforeningens Hjælp, som ved Fagforeningens Mellemkomst. (Er der noget, hvori alle Fagforeningens Medlemmer kan være enige med Hr. Holm, saa er det denne særlige Udtalelse. Red.)

Resultatet er altsaa dette: i Stedet for at vi tidligere havde en Minimalløn af 30 Øre pr. Time, som Fagforeningen var alene om at skaffe respekteret, har vi nu en almindelig Løn af godt 33 Øre pr. Time, som Fagforeningen har Mesterforeningernes Hjælp til at skaffe respekteret.

Efter at Resultatet af Mestrenes Generalforsamling Dagen forud var gjort bekendt paa Fagforeningens Generalforsamling Søndag den 19. April og enkelte Forespørgsler desangaaende besvaret af Bestyrelsen, stilledes følgende Resolution, som vedtoges med alle Stemmer mod 1. (Generalforsamlingen var besøgt af ca. 200 Medlemmer, Afdelingen tæller 220, kun 6 a 8 Svende staar udenfor).

„Generalforsamlingen beslutter, at der for at bevare det ved Overenskomsten af 15. og 18. April med Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen og Smedemesterforeningen vundne Løntillæg fra Mandag den 27. April af Fagforeningens Medlemmer ikke maa arbejdes sammen med Smedesvende, der ikke er Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, Ligeledes beslutter Generalforsamlingen, at unge

Svende i de to første Svendear ikke maa arbejde under 30 Øre pr. Time og at Svende, der har været dette 2 Aar og derud over, ikke maa arbejde under 33 Øre pr. Time. Overtrædelse heraf medfører Udelukkelse af Fagforeningen ved Bestyrelsens Beslutning, og Meddelelse herom udgaar til samtlige Værksteder.

Endvidere udtaler Generalforsamlingen, at ældre Svende, der selv mener, at deres Arbejdsydelse er saaledes forringet, at de ikke kan præstere Arbejde for Minimallønnen, kan henvende sig til Bestyrelsen med Anmodning om at maatte arbejde for en ringere Løn og dog staa som gode Medlemmer af vor Organisation. Finder Bestyrelsen Anledning til at bevilge det saaledes ansøgte, udgaar der en Meddelelse herom til samtlige Værksteder.

Til Overholdelse af det saaledes vedtagne tilsiger Medlemmerne Bestyrelsen sin ubetingede Lydighed under Ansvar for den først derpaa følgende Generalforsamling.

Norge.

Strejke paa Kværner Brug.

Denne Strejke, der nu har været i 6 Uger, omfatter ca. 400 Smede og Maskinarbejdere. Aarsagen til denne er, som Medlemmerne vil have set af Fagbladet for Marts, den, at Arbejderne forlangte en Værkmester Prytterud fjærnet, fordi han i en særlig høj Grad og paa en ondsksfuld Maade generede Arbejderne. Navnlig gik hans Opførsel ud over de gamle, der afskedigedes efter en større Maalestok.

Om Strejke er det rette Middel til at kurere en saadan Herre med, lader vi selvfølgelig vore norske Fagfæller bestemme indenfor deres eget Omraade.

Hos os har lignende Forlangender fra Arbejdernes Side undertiden været oppe, naar de har lidt under en saadan Persons smaalige Ondskab, der jo i mange Tilfælde kan være generende nok, men det har hver Gang strandet paa Ledelsens bestemte Modstand og i Reglen har det vist sig, at naar et saadant ondsksfuldt Brushovede er bleven lidt ældre paa Stedet, har han lært at læmpe sig. Hvordan en Værkmesters eller Formands Optræden overfor Arbejderne skal være, bestemmes, vi siger udtrykkelig i de fleste Tilfælde, af Arbejderne selv.

Vi har set adskillige Eksempler paa, at Arbejderne ligefrem har spoleret en saadan Mand ved deres aldeles unødvendige Underdanighed, og vi har set Eksempler paa, at Arbejderne ved en bestemt, men hverken udfordrende eller overmodig Optræden har forandret en lunefuld og ubehagelig Arbejdsleder til en ret rimelig Mand — det afhænger alt sammen af, om Arbejderne er skolede igennem en god Organisation.

Det norske Jern- og Metalarbejderforbund anmodede os i Skrivelse af 22. Marts om at yde dem den økonomiske Støtte, som vi kunde. Vi turde paa det Tidspunkt intet love dem, da vi jo stod i en saadan Situation, at vi hvilken Dag det skulde være, kunde have 2000 Mand paa Gaden i København, og havde vi faaet det, var det ikke vor Agt, at de skulde ind igen paa denne Side 1. Oktober; af den Grund kunde vi vanskelig appellere til vore Medlemmer. Da nu Udsigterne til, at komme til at slaas, ikke mere er til Stede, anmoder vi vore Medlemmer om, at foretage frivillige Indsamlinger til vore strejkende Kolleger i Christiania. En Opfordring til Bestyrelserne vil i de nærmeste Dage udgaa.

Herhjemme at underholde 400 Mand ved vor Organisation alene, er ingen meget farlig Sag, men efter norske Forhold er Strejken stor, og da de nu har begyndt paa den, maa den føres til Ende.

Hædersmænd.

Hos *Martin Larsen* i Hjørring.

Mouritz Hansen, der har været Mester i Hjørring, men gik Fallit paa Grund af Drik.

Otto Harald Oskar Hansen, født ved Bangsbostrand pr. Frederikshavn, 39 Aar. „Brækker“ fra 1885 i København.

Marius Hansen, lært i Kvissel, 19 a 20 Aar gammel, ca. 66“ høj, uden Skæg. Nærmere om ham i næste Fagblad.

Hædersmanden, Smed **Chr. Nielsen**, er taget herfra Byen, foregivende at rejse til København for at tage Hyre til Amerika. Han er 25 a 26 Aar, har smalt Ansigt, lille, sort Overskæg, er lidt skævbenet. Saavidt jeg kan forstaa er han fra Odense; han har været hos „Christen“ Andersen omtrent et Aar.

Cl. Madsen,

Kasserer for Afdelingen i Svendborg.

Slavekontrakterne!

Vogt Eder for dem. Har Arbejdskøberne først bundet Eder *til sig* ved Kontrakter og gjort Eder til daarlige Kammerater, saa har de Haands- og Halsret over Eder og Forrædernes Løn er Eder vis.

Hr. Redaktør *H. P. Hansen*.

De bedes optage nedenstaaende i Fagbladet for April Maaned:

I Fagbladet for Marts Maaned har Hr. *N. Larsen* faaet optaget en Artikel vedrørende forskellige lokale Forhold paa Refshaleøen, som er en Del misvisende hvad det første Afsnit angaar. Naar Hr. *N. Larsen* saaledes skriver, at alt Over- samt Søn og Helligdagsarbejde nu betales med 50 pCt. Tillæg, medens det tidligere kun blev betalt med 25 pCt., da er dette aldeles urigtig. Sandheden er, at der slet ikke gives noget som helst Tillæg for Søn- og Helligdagsarbejde, kun er Arbejdstiden paa saadanne Dage 2 Timer kortere. Hvad derimod Over- og Natarbejde angaar, har der fundet en, om end kun ringe Lønforhøjelse Sted, som imidlertid kun kan kaldes indirekte, idet den for en Del bestaar i, at den reglementerede Arbejdstid om Natten er forkortet med en Time, med Bibeholdelse af den gamle Løn. Om Vinteren, naar vi har den korte Arbejdstid om Dagen, gives der ligeledes nu 2 Timer mere for en Nat end om Sommeren, hvad vi heller ikke tidligere har haft. Dernæst nævner Hr. *N. Larsen* som én af de vigtigste Reformere, at Overarbejdet er bleven indskrænket til det mindst mulige; her er vi ikke ganske enige, da jeg betragter dette (det mindst mulige) som ret illusorisk; herved er imidlertid efter min Formening intet at gøre i Øjeblikket; men vi har derimod faaet afskaffet et ret uheldigt Mulktssystem og ligeledes lagt 10 Minutter til Frokosttiden om Vinteren, der tidligere kun var 20 Minutter, nu 1/2 Time. Dette regner jeg for ret betydelige Fordele. At disse Resultater er naaet ved Hjælp af vor Organisation, er ganske rigtig, idet vi dels igennem vor lokale Forening og dels efter Samraad med de øvrige Fags Organisationer herude har henvendt os til vor ærede Direktør (Hr. Kommandør Nielsen), som forøvrigt i ét og alt har stillet sig imødekomende overfor de Krav, der fra vor Side er rejst; men naar Hr. *N. Larsen* skriver, at Smede- og Maskinarbejdernes Forbund har ført disse Forhandlinger, er dette selvfølgelig ikke rigtig, lige saa lidt

som at alle Smede derude er Medlemmer af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, thi som det vil være Fagfæller bekendt, oprettede vi i Fjor en særlig Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund (*Skibssmedeforeningen*), hvoraf omtrent alle Smede, der arbejder ved Skibsbyggeriet paa Refshaleøen, er Medlemmer.

J. A. Hansen.

Sverrig.

Det svenske Jern- og Metalarbejder-Forbund afholdt som bekendt sin 5. Kongres i Eskilstuna i Dagene mellem Jul og Nytaar. Efter Indbydelse var D. S. og M. F. repræsenteret ved H. P. Hansen. Vi har af Mangel paa Plads hidtil maattet undlade at omtale, hvad der skete der, men skal nu saa godt Pladsen tillader det, give et Resumé af Forhandlingerne. Kongressen var besøgt af 33 Delegerede, samt Forbundsstyrelsen, der repræsenterede 22 Afdelinger. De vigtigste Sager paa Dagsordenen vare:

- Forslag om Ansættelse af en Forretningsfører og
- Forslag om Oprettelse af en Rejse- og Understøttelseskasse.

Efter en meget lang Debat (vore svenske Kolleger er nemlig stærke i lange Debatter og Kongressen varede derfor ogsaa i 5 Dage) besluttedes det med 23 St. mod 9 at ansætte en Forretningsfører. Til Posten valgtes den hidtil korresponderende Sekretær, Hr. Kobbersmed *Ernst Blomberg*, en dygtig og energisk Mand, der allerede inden den Tid har gjort et stort Arbejde indenfor Organisationen.

Forslaget om Oprettelse af en Rejse- og Understøttelseskasse bekæmpedes meget stærkt fra flere Sider.

Imellem *Ernst Blomberg* og *H. P. Hansen* for Kassens Oprettelse og den nuværende Ordfører for det svenske Forbund, *P. O. Bäckström*, samt Eskilstuna Repræsentanterne mod Kassens Oprettelse, førtes der en meget lang og til Tider meget interessant Debat. Det skal nemlig siges til *Bäckströms* Ære, at det var virkelig vægtige Argumenter, han fremførte som Grund for sin Modstand. Han kunde imidlertid ikke forhindre Kassens Oprettelse, og Tiden vil nok vise, at det var godt. Med, saa vidt vi husker, 22 St. mod 9 vedtoges Forslaget om at oprette en Rejse- og Understøttelseskasse. *H. P. Hansen* takkedes varmt af alle Forslagets Venner, da det endelig var vedtaget; det var nemlig en almindelig Mening inden Debatten, at det vilde blive forkastet eller i hvert Fald kun opnaa en saa ringe Majoritet, at man vanskelig kunde føre det ud i Livet; man var fra alle Sider enige om, at uden hans Tilstedeværelse var Forslaget blevet slaet ihjel.

Afdelingen i Gefle havde henstillet til Kongressen, at tage under Overvejelse, om der ikke allerede nu kunde dannes et „skandinavisk Jern- og Metalarbejderforbund“. *P. O. Bäckström* udtalte, „at vi næppe endnu var langt nok fremme til at kunne virkeliggøre Tanken“ og sluttede med at stille en Resolution, der udtalte Ønskeligheden af i Fremtiden at naa det, hvorefter Resolutionen vedtoges.

Efter at den ny Forbundsstyrelse var valgt og Kongressen sluttet, samledes *H. P. Hansen* og den svenske Styrelse i Stockholm, hvor der udarbejdedes Udkast til Regler for Gensidighed under Strejker og Lock-outer. Efter at dette Udkast har faaet den endelige Form igennem flere Behandlinger i Forbundsstyrelserne, vil det blive forelagt paa vor Kongres i 1897 og derefter paa det svenske Forbunds Kongres.

Den Kongres havde vore svenske Fagfæller Ære af og vil de faa Fordel deraf.

Paa Aktieselskabet „*Gefle Værksteder*“ i Sverrig er, i Følge Meddelelse til os fra det svenske Jern- og Metalarbejderforbunds Styrelse, Arbejdsforholdene meget uheldige. Paa Anmodning af Arbejderne om en For-

bedring heri er der givet et, i de uheldigst mulige Former holdt, Afslag. Vi advarer derfor danske Smede og Maskinarbejdere mod at rejse til Gefle. *Hovedbestyrelsen.*

Forskellige Meddelelser.

En gammel konservativ Forening

i Smede- og Maskinaget, nemlig „*Smede- og Maskinarbejder-Foreningen af 1862*“ (Syge- og Begravelseskasse), endte Lørdag den 7. Marts sine konservative Dage med at vælge en ny, frisindet Bestyrelse. Mange Fagfæller vil erindre de bevægede Dage i Firserne, hvor Foreningen stredes om, hvorvidt Hurop skulde optages som Medlem eller ej, om Fanerne skulde med i Kongens Have eller paa Fælløden osv. Den Gang havde Mestrene og „de gamle“ endnu Overtaget, men Døden og den sunde Sands tyndede lidt efter lidt ud i vore Modstanderes Rækker og den 7. Marts faldt den sidste Røst. Foruden at saa godt som alle Bestyrelsesmedlemmerne ere gode gamle Fagforeningsfolk, valgtes til Formand vor tidligere Forretningsfører for „Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“, Vald. Olsen.

Vi ønsker til Lykke med Valget.

Antallet af ny Indmeldelser i Forbundet fra 1. Marts til 15. April har været 215, samtidig indkom Genpart af 42 Medlemsbøger, der var udskrevet før 1. Marts, men ikke tidligere indsendt.

Betragter vi som sikkert, og det kan vi paa det nærmeste, at 42 er indmeldt i Tiden fra 1. Marts til 15. April, men endnu ikke har afgivet Genparten, saa har vi over 250 ny Medlemmer i nævnte Tidsrum.

Det bekræfter sig igen, at vi selv kan ikke agitere saa godt for Tilslutning til vore Organisationer, som Arbejdskøberne. Hver Gang de rigtig samler sig sammen for endelig at knuse os, gaar vi ud af Historien med et endnu større Medlemsantal og en ren økonomisk Gevinst for Arbejderne. Om vi turde tillade os, at give den „ikke ungdommelig ledede“ Forening af Fabrikanten i København et Raad, skulde det være dette: nu burde man forsøge for en Gangs Skyld ikke at lade os føle deres Magt, saa dør vi nok.

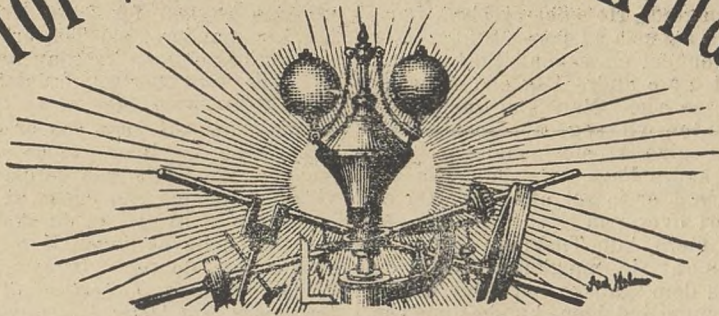
Samtlige Afdelinger i Jylland, der paa Randers Afdelings Opfordring har været med til at opfordre Hovedbestyrelsen til at lade foretage en omfattende Agitationstog, gøres herved bekendt med, at Sagen har været behandlet i Hovedbestyrelsen, men at man der har henlagt Spørgsmaalet til et senere Tidspunkt. For det første, fordi man mener, at Forretningsføreren i det sidste Aar ofte nok har besøgt de jyske Afdelinger; for det andet fordi Foraarsiden ikke er den heldigste for Agitation, og endelig fordi Forholdene i København har lagt Beslag paa alle vore Kræfter. Hovedbestyrelsen mener tillige, at der ved de jyske Arbejdermøder i tilstundende Sommer vil blive Lejlighed til at faa de fleste Medlemmer i Tale.

I *Maribo* er det, til Ære for Arbejderne, nu blevet Alvor med Dannelsen af en Afdeling af Forbundet. Arbejderne har ogsaa straks faaet Kærligheden til dem at føle, idet Fabrikanten, der ejer den bedrøvelige Fabrik „*Vulkan*“ straks begyndte at smide dem ud. Først gik det ud over det Medlem, der var blevet Formand, men de skulde alle den Vej, har han sagt. Det synes imidlertid ikke at ville hjælpe, thi der er ingen, der vil melde sig ud af Fagforeningen.

I *Frederikshavn* og *Korsør*, det sidste Sted for anden Gang, er der nu ogsaa dannet Afdelinger, der har begyndt deres Virksomhed i April Maaned.

Afdelingen i *Randers* anmoder os om at meddele,

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8

Maj 1896

8. Aargang

Kampen for bedre Vilkaar.

Der har i dette Foraar været en ret livlig Bevægelse inden for vore Afdelinger, for at fremtvinge bedre Arbejdsvilkaar. Man begyndte i Februar i *Hjørring*, Anledningen var der, at man saa sig nødsaget til at tage en Kamp paa en Lønreduktion paa et enkelt Værksted; og man benyttede saa Lejligheden til samtidig at faa Lønnen hævet paa et Par andre Værksteder.

I Løbet af Marts gennemførtes tillige Odenseprogrammet og 30 Øre over hele *Viborg* samt for det væsentligste i *Kolding*, og hvad der den Gang manglede der af lidt Betydning, nemlig Waltersdorfs Maskinfabrik, er nu i de sidste Dage kommet med, tilbage er saa kun nogle enkelte betydningsløse smaa Værksteder. Paa samme Tid foregik der en ret livlig Bevægelse i *Næstved*, væsentligst foranlediget ved at vore Medlemmer paa *Magle Mølle Papirfabrik* gennemførte en Lønforhøjelse. Bevægelsen førte med sig, at Smede- og Maskinarbejderne paa *Hermansen & Sønners Fabrik* uden noget egentlig Krav fik en Lønforhøjelse, samtidig med at saa godt som alle blev Medlemmer. I de sidste Dage har man tillige for enkelte Smede paa et mindre Værksted gennemført en forhøjet Løn og man mener dernede at være paa Vej til at faa det, særlig af Grovsmedene, forhadte Søndagsarbejde afskaffet. I *Randers* blev der paa *Schmits Jernstøberi* en Lock-out paa et Par Dage, det endte dog med, at Arbejderne fik 30 Øre i Timen og en Del af Odenseprogrammet gennemført.

I *Helsingør* har man paa Fabriker og Værksteder i Byen gennemført de 30 Øre samt Odenseprogrammet, med Undtagelse af Merbetalingen for Udearbejde i Byen.

I *Vejle* er Odenseprogrammet gennemført, i hvert Fald paa de betydeligste Værksteder og Fabriker, i indeværende Maaned. Der er nu nedlagt hos 2 Smedemestre, men naar de vil indgaa paa at betale den samme Løn som deres Kolleger er kun et Tidsspørgsmaal. Jernstøber Hess har der ingen Fordringer været stillet til, nærmest fordi Arbejderne der gennemsnitlig tjener mere end vi forlanger, ganske vist er det Akkord, men naar Fortjenesten er ordentlig finder vi os ikke opfordrede til at ride Strejker af paa Timelønsspørgsmaalet.

Forøvrigt er Hess en Mand, der har et udmærket Greb paa at imødekomme Ønsker fra Arbejderne saasnart de fremkomme, at han selv tjener mest derved, det kjænder baade han selv og vi. For nogen Tid siden forærede han saaledes Arbejderne 10,000 Kroner til et Alderdomsforsørgelsesfond, det vil give gode Renter —

til Hess. Havde vi været imellem Arbejderne var Gaven ikke bleven modtaget, i hvert Fald ikke til det Brug. Hos Rudolf Kramer i *Horsens* foregaar der for Tiden en Lønkamp, der drejer sig om 30 Øre i Timen. Strejken omfatter 12 Mand. I *Roskilde* forhandles der for Tiden med Arbejdskøberne. I *Slagelse* havde man ønsket det samme, men dette blev afslaaet af Hovedbestyrelsen, dels af Hensyn til de for Tiden værende daarlige Konjunkturer der, men væsentlig fordi Organisation der er for lille i numerisk Styrke. Kvalitativt er den god nok.

I *Odense* har der været gjort et Par Tilløb, men i begge Tilfælde er det blevet derved. Vi mangler kun en Ting for at faa en udmærket Afdeling der, som kan udrette noget for Arbejderne, og det er Manden som med Klogskab. Udholdenhed og ubønhørlig Fasthed kan lede. Naar den Mand findes vil Odense komme op paa Siden af Aarhus, der nu staar med 325 Medlemmer. Ja, den Lock-out tog Kegler.

I *Fredericia*, paa Jernstøberiet, og i *Lemvig* hos *Simonsen & Christensen* har Arbejderne selv, igennem Forhandling med Principalerne, opnaaet nogle Fordele, der ganske vist ikke ere saa store, som de foran omtalte, men der kan jo al Tid naaes noget mere en anden Gang. I *Lemvig* blev den mindste Løn 28 Øre, de der havde 30 Øre fik 33 Øre, i det Hele et Tillæg af 3 Øre pr. Time til hver Mand.

Smedene hos Hess i *Middelfart* slog et rask lille Slag for deres Foreningsret, lige saa snart Fagforeningeh var dannet. Vi mangler imidlertid Kendskab til Sagens Enkeltheder, saa vi kan intet skrive derom.

Sluttelig skal vi kun minde om den Lønforhøjelse Grovsmedene i *Kjøbenhavn* tiltvang sig. At der flere andre Steder er passeret Ting, som har haft til Hensigt at forbedre de hidtilværende Forhold, og som ogsaa er lykkedes, men som ikke er kommet til vor Kundskab, derom føler vi os overbeviste.

Lock-outer.

Nykjøbing M. og Kjøbenhavn.

Mandag den 4. Maj bleve samtlige Smede, Formere og Arbejdsmænd lukkede ude fra P. Christensen & Messerschmidts Jernstøberi i Nykjøbing paa Mors. Anledningen hertil var den, at Arbejdsmændene, der vare lønnet med fra 19 til 24 Øre i Timen, havde forlangt et Løntillæg af 3 Øre pr. Time. Der blev et Par Dage

efter af Messerschmit gjort et Forsøg paa at faa Formerne og Smedene til at mægle imellem ham og Arbejdsmændene. Dette nægtede Hovedbestyrelsen imidlertid Smedene at indlade sig paa af flere Grunde. For det første, fordi det igennem en saadan Forhandling meget let kan lykkes at gøre andre Fag end Arbejdsmændene direkte interesserede. Man kan tænke sig det Forhold, at Fabrikanten vil søge at faa det han eventuelt kommer til at give Arbejdsmændene, mere end de hidtil fik, fra de andre Fags Arbejdere paa en eller anden Maade. Saadant er jo set ofte før. Og er Forhandlingerne først ført over paa det Spor, saa er Smede og Formere ikke mere, kun Tilskuere. For det andet kunde det tænkes, at de mæglende Smede og Formere, under det hos dem ganske naturlige Ønske om hurtigst mulig at komme ind igen, kunde finde paa en Udvej til at komme ud af Konflikten, som tiltalte Fabrikanten og som de virkelig selv syntes var god, men som Arbejdsmændene ikke kunde være tjent med eller ikke vilde tage imod, fordi de ved at fortsætte Kampen var sikre paa at opnaa mere. Resultatet heraf kunde da godt blive det, at Arbejdsmændene under det tredobbelte Tryk, der nu kom til at hvile paa dem, maaske alligevel tog mod Tilbudet, kun fordi de ikke kunde andet, men hermed kunde det gode Forhold, der nødvendigvis maa herske imellem de forskellige Fag paa en saadan Fabrik, let være ødelagt, og det vilde maaske sluttelig komme til at svide haardest til Smedene og Formerne. Og endelig som den sidste Grund vore principielle Betæneligheder. Vi forlanger Albuenum for os selv, naar vi skal slaas, og derfor vil vi heller ingen andre ligge i Vejen. Det Princip maa blive raadende indenfor vore Fagforeninger, at naar et Fag er i Lønkamp eller i Lock out, saa maa de, der som Følge heraf blive arbejdsløse, klare dem selv saa godt de kan, indtil de stridende Parter ere blevne enige. Derfor har Hovedbestyrelsen sagt til vore Medlemmer i Nykjøbing paa Mors: „Vi understøtter Eder efter Strejkerreglerne og saa holder I Eder borte fra Striden, lader Arbejdsmændene bærste Fabrikterne af, saa langt de har Lyst og Evne. Vil I endelig være med, saa vent til de andre ere færdige.“

Der er ingen Grund til at tro, at den Sag klares hurtigt.

I Kjøbenhavn har Formanden for Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen, G. Holm, smidt sine Arbejdere (7 Mand) ud Tirsdagen den 12. Maj.

Hele Historien er umaadelig dumt arrangeret af Hr. Holms Kompagnon, en der hedder Jensen, og om hvem der ikke vides andet, end at han i en Del Aar har været noget, hvad vides ikke, hos Eickhof paa Vesterbrogade. Under Konflikten og forresten efter den ogsaa skrev han endvidere en Del løgnagtige Artikler i „Dannebrog“, under Mærket „Mester“.

Anledningen til denne mærkelige Lock-out er følgende:

Torsdagen den 30. April kom der en Svend i Arbejde og da Lørdag kom blev der givet ham 32 Øre i Timen. Han var ikke straks klar derover, men da han fik regnet ud, hvad han havde faaet, samtalede han og de andre Arbejdere om, at den Løn kunde han ikke arbejde for, han maatte mindst have 33 Øre. Den paafølgende Lørdag Aften stillede han saa Forlangendet, men der blev betydet ham, at han ikke fik det, for de bestemte det. Mandag Morgen den 11. Maj mødte han igen paa Arbejde, men forlangte saa den mindste Løn, han vilde arbejde for, 33 Øre i Timen. Om Aftenen blev saa samtlige Arbejdere kaldt sammen og efter at Mestrene havde beskyldt de øvrige Arbejdere for, at det var dem, der havde formaaet den ene til at nægte at arbejde for mindre end 33 Øre i Timen erklærede de, at dersom ikke den omtalte Svend begyndte igen den næste Morgen til den Løn (32 Øre), som de havde bestemt for ham, saa blev de alle smidt ud. Under den Ordvexling, som skete paa Kontoret, maatte Mestrene forøvrigt indrømme, at det ikke var fordi han

ikke kunde fortjene 33 Øre i Timen, at de ikke vilde give ham dem, men kun fordi at de alene vilde bestemme Lønnen for deres Arbejdere. „Fagforeningen har kommanderet sin Tid, erklærede Jensen, nu er det os, der bestemmer hvordan det skal være.“

— Naa, rent bortset fra det her forekomne Tilfælde, hvor Mestrene nu ikke alene faar Lov til at bestemme, hvordan det skal være, saa er det forefaldne et Vink til Arbejderne om, hvor paapassende de maa være og hvor fast de maa holde paa deres Organisation, dersom de vil gøre Regning paa ogsaa at have noget at bestemme i Retning af hvad Løn de skal arbejde for.

Der behøves ingen Kommentar til en saadan Udtalelse som denne: „Dersom ikke den Mand møder i Morgen tidlig og fortsætter sit Arbejde, for den Løn vi bestemmer, saa bliver I alle smidt ud.“

Holm & Jensen har tillige paa Opfordring fra Bestyrelsen for Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen udsendt sorte Lister. Vi afventer med knusende Rø Sagens videre Udvikling.

Arbejderkongres i London.

Den internationale socialdemokratiske Arbejderkongres, som ifølge Beslutning af Kongressen i Zürich 1893 skal afholdes i London i Aar, vil blive aabnet Mandag den 27. Juli i „St. Martins Town Hall“. Denne Kongres tegner til at blive endnu mere imponerende end nogen anden endnu afholdt Arbejderkongres, idet samtlige socialdemokratiske Arbejderpartier og en Masse faglige Organisationer i hele den civiliserede Verden har anmeldt, at de ville sende Delegerede. Denne Kongres vil endvidere faa et Særpræg, frem for de tidligere afholdte, idet det engelske Handelsministerium har fremsat Ønske om at blive repræsenteret, et Ønske Kongressen sikkert ikke vil undlade at opfylde. Danmarks Repræsentation paa denne Kongres tæller foreløbig 6 Delegerede nemlig d'Hr. Landstingsmand P. Knudsen, Folkethingsmændene P. Holm, K. M. Klausen og Harald Jensen, valgte af „Socialdemokt. Forbund“, og Folkethingsmændene J. Jensen og Sigv. Olsen, valgte af „De samvirk. Fagforeninger“ i Kjøbenhavn. Alle de valgte ere saaledes Rigsdagsmænd og det er jo ogsaa ganske naturligt, idet der samtidig med Kongressen agtes afholdt en international Konference af socialdemokratiske Rigsdagsmænd, for at drøfte en ensartet Fremgangsmaade ved Forsøgene paa at gennemføre de store Reformsprogsmaal.

Ved Siden af selve Kongressen og Rigsdagsmændenes Konference afholdes en Række internationale Fagkongresser og det er paa disse jeg særlig kunde ønske at henlede mine Kollegers Opmærksomhed, idet det forekommer mig værd hurtigst muligt at tage under Overvejelse, om ikke vort Forbund stod sig ved at sende en Deltager til den internationale Kongres og derved ogsaa til den Kongres for Organisationer i vort Fag, som samtidig skal afholdes. Jeg tillægger disse Kongresser en ikke ringe Betydning for det internationale Samarbejde, der i støds større og større Grad gør sig gældende i den faglige Del af Arbejderbevægelsen og mener, at Danmark, der jo sikkert staar med en af de mest glimrende Organisationer i vort Fag i Evropa, ikke burde være helt uden Repræsentation ved en saadan Lejlighed. Vi har jo set, at den lille internationale Konference i Odense 1891 har bragt os Fordele, har bevirket at vort Samarbejde og hele øvrige Forhold til vore Broderorganisationer i Tyskland, Norge og Sverige er blevet langt bedre end det var forud, hvormed mere Gavn i saa Henseende maa da ikke en lignende Konference, hvor saagodtsom alle Landes Smede og Maskinarbejdere ere repræsenterede, kunne gøre. Der vil her kunne træffes Overenskomst om mange vigtige Spørgsmaal, vedrørende vort Fags Stilling. Jeg skal eksempelvis her nævne, at kunde blot en saa-

dan Sammenkomst give Stødet til, at der fastsættes bestemte Regler for gensidig Understøttelse fra de forskellige Lande, under større Strejker, saa vilde det kunne betale sig for os at sende en Mand derover. Vi maa jo nemlig være klar over, at en stor Konflikt i vort Fag her i Landet ikke i ret mange Aar vil lade vente paa sig og det var derfor rart, om vi stod saaledes rustet, at Kampen kunde optages og vi være sikre paa Sejren. Jeg vil derfor tillade mig at opfordre Hovedbestyrelsen til at tage dette mit Forslag under Overvejelse og eventuelt lade foretage Afstemning derover i Afdelingerne, men jeg vil selvfølgelig være de Medlemmer, som allerede nu ere enige med mig, taknemmelig, om de skriftlig vil underrette Hovedbestyrelsen om, at de tiltræder det. Hvor stor Udgiften vil blive ved jeg ikke, men den vil næppe blive større, end at vort Forbund godt i Tiden vil faa den tilbage med Renter.

Chr. Rasmussen,
Helsingør.

Slavekontrakterne!

Vogt Eder for dem. Har Arbejdskøberne først bundet Eder *til sig* ved Kontrakter og gjort Eder til daarlige Kammerater, saa har de Haands- og Halsret over Eder og Forrædernes Løn er Eder vis.

Skibssmedeforeningens Repræsentation.

Undertegnede Bestyrelse for Skibssmedeforeningen i København, Afdeling Nr. 5 af „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“, der gennem et Udvalg har forhandlet med Hovedbestyrelsen for ovennævnte Forbund om Forstaaelse af Forbundets Loves § 4 Punkt d, andet Stykke, saalydende: „Enhver af Forbundets Underafdelinger i København skal være repræsenteret i Hovedbestyrelsen“, tillader sig herved at henlede de øvrige Afdelingers Opmærksomhed paa, at denne vor Ret hidtil er blevet os nægtet. Til Støtte for denne Nægtelse har Hovedbestyrelsen paaberaabt sig samme §s samme Punkts første Stykke, der siger: „Hovedbestyrelsen har sit Sæde i København; den bestaar af Forretningsføreren og 6 Repræsentanter, der vælges paa Kongressen ved skriftlig Afstemning“. Hovedbestyrelsen har, med Hensyn til sidstnævnte Paus, gjort gjældende, at Skibssmedeforeningen ikke kunde faa nogen Repræsentant i Hovedbestyrelsen, før ved Kongressen i 1897. Herimod maa vi imidlertid bestemt hævde, at det altid staa i Hovedbestyrelsens Magt at raade Bod paa saadanne Tilstande, hvor 2 af Lovenes Afsnit ved indtrædende ekstraordinære Forhold maatte komme i Strid med hinanden, ved at benytte Lovenes § 4 Punkt c, første og andet Stykke, der siger: „Hovedbestyrelsen har Ledelsen af Forbundets Virksomhed i Overensstemmelse med Kongressens Beslutning, *men kan under ekstraordinære Forhold lade foretage Afstemninger over et Spørgsmaal i Forbundets forskellige Afdelinger. Afstemningen foregaaer Afdelingsvis ved Medlemsmøder.*

Hovedbestyrelsen har imidlertid, saa langt fra selv at anvise dette Middel til en Løsning af det foreliggende Spørgsmaal, stillet sig som en afgjort Modstander af, at vi overhovedet blev repræsenteret i Hovedbestyrelsen, idet den aldeles bestemt har nægtet at benytte sidstnævnte §. Naar det nu herved oplyses, at Skibssmedeforeningen har et Medlemsantal af 125, og at den bl. a. repræsenterer den største Arbejdsplads i Jernindustrien herhjemme, nemlig B. W.s Skibsbyggeri paa Refshaleøen, og at det aldrig forinden Skibssmedeforeningen blev dannet, er lykkedes at drage saa mange

af de ved Skibsarbejdet beskæftigede Smede ind under Organisationen, som det nu er Tilfældet med Skibssmedeforeningen, vil man kunne forstaa, at vi maa betragte Hovedbestyrelsens Optræden som afgjort ukølig. Som Støtte for denne Anklage mod Hovedbestyrelsen skal vi yderligere tillade os at bemærke, at saafremt Hovedbestyrelsen loyalt havde benyttet den i Lovenes § 4 Punkt c anviste Udvej til at skaffe os vor Ret, ville Skibssmedeforeningen nu have staaet med et endnu større Medlemsantal, idet adskillige Skibssmede, der ellers var villige til at melde sig ind under Organisationen, har nægtet at melde sig ind, saalænge Skibssmedeforeningen faktisk staaar saa retsløs, som den ved Hovedbestyrelsens mærkværdige Optræden er kommet til at staa. Vi kan ikke se rettere, end at denne Optræden fra Hovedbestyrelsens Side absolut er til Skade for det Organisationsarbejde, som det burde være dens Pligt af al Magt at fremme, og vi kan ikke undlade at udtale, at denne Stædighed hos Hovedbestyrelsen efter vor bedste Overbevisning maa betragtes som en Hindring for det gode Samarbejde, der er en Betingelse for en yderligere Udvikling af vor Organisation.

Naar vi gennem ovenstaaende har henvendt os til de øvrige Afdelinger af „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ Landet over, er det fordi vi formener, dels at disse Afdelinger, saafremt de samstemme med os i vore ovenfor fremsatte Anskuelser, gennem Henvendelse til Hovedbestyrelsen vil støtte os i vort Arbejde for at naa den os i Lovene hjemlede Ret, og dels fordi vi anser det for højst sandsynligt, at Spørgsmaalet om saadanne Tilfælde vil komme for paa Kongressen i 1897, og vi anser det da for heldigt, at Repræsentanterne for de forskellige Afdelinger ere a jour med, at Spørgsmaalet alt har foreligget i Praxis og paa hvilken Maade det har udviklet sig.

Paa Skibssmedeforeningens Vegne.
Bestyrelsen.

*

Hertil skal vi kun bemærke, at Skibssmedeforeningen lige saa lidt er *retsløs* inden for Forbundet, som alle de andre Afdelinger. Og da Skibssmedeforeningen ingen Exempler kan fremdrage paa, at der er gjort den Uret, betragte vi nærmest Udtalelsen for en ikke gennemtænkt Talemaade. Aarsagen til at vi under den løbende Valgperiode ingen Repræsentant vil tilkalde for ovennævnte Forening er den, at Kongressen i Aarhus med al ønskelig Tydelighed udtalte sig derimod.

I denne Anskuelse vil de paa Aarhuskongressen tilstedeværende Delegerede sikkert give os Ret.

Hovedbestyrelsen.

Forskellige Meddelelser.

Indsamlingen til Strejken paa Kværner-Brug.

Kedelsmedeforeningen. Kedelsmedene paa følgende Fabriker: M. Hertz 2,50, Koføed & Hauberg 1,75, Heegaard 6,25, Løveners 2,75, Riedel & Lindegaard 5,90, Holm & Collerup 9,00, Petersen & Christensen 4,50, Rechs 1,25, Schmit, Mygind & Hüttemeiers 9,50, Drøyer 1,00, Medlem 1643, Hvistendahl, 0,50, Gøth 0,25, Ialt Kr. 45,15.

Afdelingen i Aarhus 100 Kr., do. Maribo 5 Kr., og do. Thisted 4 Kr.

Deraf afsendt den 11. Maj 150 Kr. til de Strejkende igennem Formanden for det norske Jærn- og Metalarbejder-Forbund.

H. P. Hansen.

Medlemsbøgerne 1841, H. P. Hansen, og 2851, H. Jørgensen, ere bortkomne og saaledes ved denne Bkendtgørelse ugyldige.

Tillidsmændene bedes erindre, at der ikke for tabte Bøger kan udstedes nye, forinden Forretningsføreren har faaet Meddelelse derom og givet Tilladelse dertil.

Maskinfabrikant Waltersdorf i Kolding har nu underskrevet paa de samme Betingelser som de øvrige Arbejdskøbere der og Arbejdet er atter paabegyndt.

Efter en Standsning af Arbejdet i en Uge er Maskinfabrikant R. Kramper i Horsens den 17de Maj indgaaet paa at betale efter Odenseprogrammet og 30 Øre for Svende, der have været dette i over 1 Aar.

Smede- og Maskinarbejderne ved Aalborg Portland Cementfabriker har faaet mindste Løn hævet til 30 Øre. De der i Forvejen havde dette fik 33 Øre. I en nær Fremtid er der lovet dem 35 Øre.

Til Tillidsmændene.

Ved Indsendelse af de paalignede Bidrag til Strejker bedes man tage Postkvittering for de indsendte Beløb.

For at formindske de meget betydelige Portoudgifter, kan jeg da vente med at sende Kvitt. til næste Maanedsopgørelse. Portoudgiften til en Meddelelse til alle Afdelinger er nemlig mindst 3 Kr. 50 Øre.

Forretningsføreren.

Giv Agt!

Afdelingen i Randers anmoder os om at meddele, at ingen maa søge Arbejde, hverken skriftlig eller ved Henvendelse paa Arbejdspladserne der, men kun igennem Afdelingens Anvisningskontor, Schousgade 1.

Vi medgiver denne Anmodning vor Anbefaling.

Arbejdsforholdene i Odense er ikke meget tillokkende. Arbejdsløse bedes derfor, inden de søger Arbejde, henvende sig til Kassereren.

Paa Grund af særlige Arbejdsforhold i Kolding bør ingen tage Arbejde der, uden at have henvendt sig til Afdelingens Kasserer Th. Hansen, Losbygade 78.

I Vejle maa ingen tage Arbejde forinden Oplysning om Arbejdsforholdene ere indhentede hos Afdel.s Formand Lund, Kapeltoft 5.

Der er Strejke hos Smedemester Martin Larsen i Hjørring samt paa Maskinfabriken „Svendborg“ i Svendborg.

I Viborg maa ingen Smed eller Maskinarbejder søge Arbejde før han har henvendt sig til Afdelingens Formand, Grauslund, Lille Pederstræde 8, 1. Sal.

I Holbæk er for Tiden intet Arbejde, ingen bør rejse dertil.

Københavnske Kolleger

anmodes om at støtte Fagets Syge- og Begravelseskasse, „Smede- og Maskinarbejder-Foreningen af 1862“ ved Indmeldelser. Henvendelse sker til Formanden, Vald. Olsen, Guldbergsgade 4, 2. Sal tv.

Bestyrelsen.

Rejse- og Understøttelseskassen.

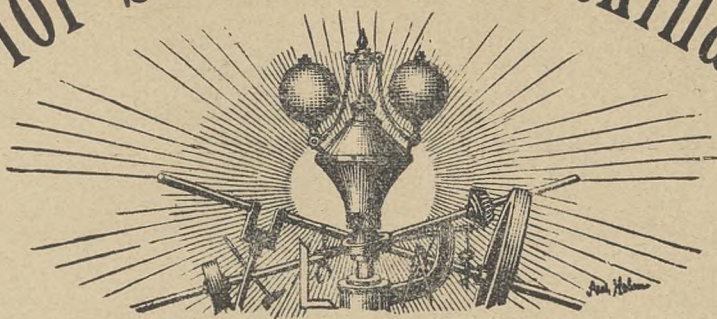
Regnskab for April. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	554	40	181	30
Klejnsmedesvendeforeningen	66	70	24	50
Grovsmedenes Fagforening	79	20	38	50
Kødelmedeforeningen	50	40	172	20
Skibssmedeforeningen	122	40	109	90
Ringsted	3	36	2	80
Esbjerg	30	24	16	10
Stubbekøbing	1	54		
Aalborg	40	32	34	30
Randers	71	76	62	10
Ribe	3	60		
Hjørring	6	96	4	20
Nykøbing F.	3	84		
Stege	6	72		
Nakskov	30	90	6	30
Nørre Sundby	9	60		67
Nykøbing M.	10	56	9	80
Skive	3	84	2	10
Odense	58	44	25	90
Vejle	19	92	24	50
Helsingør	98	40	2	10
Varde	7	20	6	30
Svendborg	19	68	32	20
Holbæk	7	68	7	70
Roskilde	12	60	11	20
Faaborg				
Næstved	12	48	7	70
Vordingborg	3	00	3	50
Fredericia	12	36	29	40
Nykøbing S.				
Silkeborg	4	80	6	30
Herning	3	36	4	20
Horsens	44	16	28	00
Kolding	20	52	14	00
Thisted				
Slagelse	11	52	10	50
Lemvig	10	80	2	80
Aarhus	156	00	45	50
Viborg	13	80	9	10
Præstø	2	88	3	50
Assens	5	76		
Maribo	10	56		
Frederikshavn	10	08		
Korsør				
Middelfart				
Hos Forretningsføreren			81	90
Ialt	1642	34	1021	07
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for April Maaned			20	00
Beholdning den 31. Marts	4184	87		
— 30. April			4736	14
Balance	5777	21	5777	21

Understøttelsens Størrelse for Juni er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9

Juni 1896

8. Aargang

International Arbejder-Kongres i London.

Fra den 27. Juli til 2. August afholdes som bekendt den 4. internationale Arbejder-Kongres i London. I Forbindelse hermed afholder flere Fag internationale Fagkongresser.

Vi har i den Anledning fra Metalarbejdernes internationale Sekretariat, hvorunder vi er indordnede, modtaget følgende:

Til de organiserede Metalarbejdere i alle Lande.

Vi meddeler Eder herved, at de forskellige Landes Organisationer, til hvilke vi har rettet Forespørgsler angaaende Afholdelsen af en international Kongres i London har givet deres Samtykke hertil.

Som Følge heraf er vi i den behagelige Situation, at kunne indbyde vore Fagfæller i hele Verden til at sende Delegerede til den 2den internationale Metalarbejder-Kongres. Denne begynder den 25. Juli (2 Dage førend den alm. socialistiske Verdens-Kongres) Lokalet vil i den nærmeste Tid blive bekendtgjort.

De vigtigste Spørgsmaal, der vil komme til at beskæftige Kongressen og som skal bidrage til at fæstne den internationale Solidaritet lader os haabe paa en stærk Deltagelse og indbyder vi samtlige Fagforeninger og Fagforbund, til at lade sig talrigt repræsentere.

De valgte Delegeredes Navne udbeder vi os inden den 20. Juni. Enkelte Forbund har allerede valgt deres Delegerede, medens andre har truffet Forberedelser til Valget. Vi har fastsat følgende foreløbige Dagsorden:

1. Fastsættelse af Dagsordenen.
2. Beretning af det internationale Sekretariat.
3. Beretning af de Delegerede.
4. Organisationsspørgsmaal.
5. Gensidig Understøttelse under Strejker og Lock-outer.
6. Det internationale Sekretariat.
7. Valg af Sædet for det internationale Oplysningsbureau, eventuelt Sekretariat.
8. Den næste Kongres.

Andre Forslag beder vi os ligeledes tilstillede inden den 20. Juni.

Idet vi gentagende indstændigt anmoder Eder om, snarest at meddele os de Delegeredes Navne samt tilstille os eventuelle Forslag sender vi Eder broderlig Hilsen og Haandslag

Metalarbejdernes internationale Sekretariat.

Winterthur, d. 20. Maj 1896,

De franske Mekanikeres Fagblad (L'union des Ouvriers Mecaniciens) skriver i Juni Numret følgende om Kongressen:

I August Maaned bliver den internationale socialistiske Kongres aabnet i London. Flere af de Spørgsmaal, som staar paa Dagsordenen, har i første Linie Interesse for de faglige Organisationer, saaledes som 8 Timers Arbejdsdagen, Akkordarbejdet, Børns Arbejde i Fabrikerne samt Indvandring af fremmede Arbejdere osv.

Alle disse Spørgsmaal har tidligere været diskuteret, men de er ikke blevne løste. For Fremgangsmaade for at udføre Bestemmelserne i vore Organisationer har været meget daarlig.

Paa Kongressen tager man Bestemmelser, man bliver enige om en Mængde Spørgsmaal, man diskuterer dem paany, men Tingene bliver ved det gamle. Hvor meget hellere saa vi ikke, at Spørgsmaalene stillede bestemt frem, blev diskuteret, og man da søgte at virkeliggøre de tilsigtede Forandringer.

Dog maa man anerkende at en af Grundene til denne resultatløse Virken — er ja, man kunde sige denne Magtesløshed — er Mangel paa Samvirken i vore faglige og politiske Organisationer.

Fagforeningerne i det hele har ikke den nødvendige Livskraft, de lider ligesom de politiske Grupper under Indflydelsen af de rivaliserende socialistiske Skoler. De Unge som slutter sig til Bevægelsen, taber Modet og Lysten ved at være Vidne hertil.

Mekanikernes Forbund, som altid har holdt sig fjært fra denne Strid, har ikke destomindre været udsat for Følgerne af denne oprivende Uenighed.

Set fra dette Synspunkt, vilde Kongressen kunne være til stor Nytte.

Allerede den foregaaende Kongres havde foreskrevet Indførelsen af et Arbejdersekretariat i de forskellige Lande, som skulde tilvejebringe en Tilnærmelse mellem de socialistiske Organisationer. Vi ved ikke hvad der er opnaaet andre Steder, men vi ved at der intet Resultat er opnaaet i Frankrig, og at det socialistiske Parti er mere delt nu for Tiden end nogensinde; og det er ikke med Hensyn til Principperne, næppe nok med Hensyn til Spørgsmaalet om Taktikken; nej, man maa søge Aarsagen i personlige Intriger.

Man kunde tage Initiativet til et Forslag, som var mere præcis end det som var stillet paa den foregaaende Kongres; men i saa Tilfælde maatte man fordre en fuldstændig Sammenslutning af alle socialistiske Funktioner, der har til Formaal at virke for alle Produktionsmidlernes Overgang til Samfundseje,

og som anerkender Klassekampen som en historisk Kendsgerning.

De belgiske og tyske Socialister, har takket været denne Sammenslutning, virkelig opnaaet Resultater. De vare splittede ligesom vi, saavel med Hensyn til Principerne som til Taktikken, og dog have de sluttet sig sammen.

Her i vort eget Land ser vi at Monarkister, Bonapartister og Republikanere gaar Haand i Haand for at kæmpe imod os, og modsætte sig Socialismens Marsch fremad.

Naar vi derfor har samme Program, stræber efter det samme Maal, bør vi da vedblive at være sønder-splittede?

Hvorfor bibeholde disse Øgenavne og fornærmelige Benævnelser om hinanden? Hvorfor benytte den største Del af vor Energi til at bekæmpe hinanden med?

En af Ubehagelighederne, og ikke den mindste, af denne formaalsløse Kamp er, at en Del Personer, som har mere Appetit end Overbevisning, som ikke har kunnet hævde dem i deres tidligere Livsstilling, trænger sig frem og misbruger Folkets Tillid.

Mekanikernes Forbund kunde tage Initiativet til denne Genforsoning, thi den er mulig. Der er i et stort Parti Plads for ethvert Temperament, for enhver Inteligence. Naar Socialisterne ere enige, vil al Kampiver blive rettet mod det samme Punkt.

Thi der er kun en Fjende at besejre, og denne er repræsenteret af den besiddende Klasse, som sidder inde med al politisk og økonomisk Magt.

Ere vi enige, da tiltvinger vi os en Forkortelse af Arbejdsdagen og de øvrige Reforme, imødesøende den Tid, hvor vi i Kraft af vor Styrke, tilbagetager alt hvad man har berøvet os.

* * *

Det er ærlige Mænds velmente Ord der siges her, bag dem ligger en ærlig Stræben efter at komme Ondet til Livs.

Vi kan være stolte af, at vi herhjemme ikke kender noget til de Ulæmper man i Frankrig beklager sig over. Vi har kun et Parti, det danske Arbejderparti. For at lette Arbejdet har vort Parti to Organer, den faglige og den politiske Bevægelse, hvert af Organerne bruger sine egne Midler og mødes sluttelig i et Resultat ved Maalet. Derfor den umaadelige Fremgang, vi har haft, derfor vore mægtige Fagorganisationer, hvoraf vor egen heldigvis nu er en af de baade største og stærkeste.

Hovedbestyrelsen har besluttet, at Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund skal lade sig repræsentere og har hertil valgt H. P. Hansen. Man kan føle sig overbevist om, at der fra hans Side, intet af det Arbejde vil blive ugjort, hverken paa Kongressen eller efter den, der skal gøres for at Kongressen og dens Resultater kan føre Arbejderklassen fremad.

Lærlingeuddannelse.

Utallige er de Eksempler paa slet og mangelfuld Uddannelse i det typografiske Fag, som man baade fra Provinserne og København Aar efter Aar har faaet konstateret. Organisationerne stod magtesløse overfor denne skandaløse Udbytning af unge Menneskers bedste Aarformaaede kun gennem *Typograf-Tidende* at henlede Opmærksomheden derpaa og ved at fremdrage disse Forhold øve et moralsk Tryk paa Mestrene. Lærlingeloven indeholder jo ganske vist en Bestemmelse om at yde Lærlingen Erstatning, idet dens § 10 lyder:

Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden lærer det Fag, hvori han er optagen til at oplæres, saa fuldstændig som muligt, og skal det søges bragt dertil, at han ved Udløbet af Læretiden kan af-

lægge Svendeproeve, hvor Adgang haves til Aflæggelse af en saadan. I de Fag, hvor der til Svendeproven er knyttet en teoretisk Prøve i Tegning, Udregning o. L., skal Læremesteren give Lærlingen den fornødne Tid til i en af de paa Stedet værende Handels- eller tekniske Skoler at erholde den til Udførelsen af en saadan Prøve fornødne Undervisning, samt have Tilsyn med, at Lærlingen benytter denne Undervisning paa en forsvarlig Maade. Saafremt Lærlingen, naar Læretiden er udløbet, ikke aflægger Svendeproeve, har Mesteren at meddele ham et Lærebrev, indeholdende en Bevidnelse af, hvor længe han har staaet i Lære og hvorvidt han har opnaaet Dygtighed i sit Fag. *Har Mesteren ladet det mangle paa tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse, og dette er Grunden til, at Lærlingen ikke ved Læretidens Udløb er i Stand til at aflægge Svendeproeve eller kan erhverve Lærebrev med Attest om Duelighed, er Mesteren pligtig til at give Lærlingen Erstatning efter Voldgiftens Skøn** (jfr § 18).“

Paragrafen er som Lovparagraf ikke egnet til at vække Tillid, dens Affattelse er aabenbart møntet paa enkelte Fag i deres Helhed. Det kunde nu være, hvad det være vilde med *denne* Paragraf; hvis blot Voldgiftsrettens Sammensætning var en saadan, at den ydede Garanti for en paa faglig Indsigt grundet Dom samt indeholdt Bestemmelse om en upartisk Besættelse af Opmandspladsen, kunde det meget godt tænkes, at man med Lærlingeloven i Haanden var i Stand til at ramme Misbrugen af Lærlinge. Desværre er imidlertid Lærlingelovens § 18 af en saadan Kaliber, at der gennem den — som forøvrigt ved alle det bestaaende Samfundslove — kun er tænkt paa de besiddende Klassers Interesser og ikke paa Arbejdernes. Dens Ordlyd er:

„Tvistigheder mellem Mester og Lærling vedrørende denne Lovs §§ 10, 15 2 og 16 1, 2, 4 samt § 17 skulle afgøres ved Voldgift, for saavidt ikke begge Parter bliver enige om en anden Fremgangsmaade. *Voldgiften skal afsiges af Stedets Øvrighed som Formand (i København et Medlem af Magistraten, i Købstæderne Borgmesteren og paa Landet af Politimesteren) samt en af hver af Parterne valgt Mand.** Den, som ønsker Voldgift afholdt, skal derom skriftlig eller mundtlig henvende sig til Formanden, som derefter berammer et Voldgiftsmøde og med en Frist af ikke 8 Dage tilsiger Parterne at lade deres Voldgiftsmænd møde ved dette. *Endelig Afgørelse med uigenkaldelig bindende Virkning for Parterne træffes i Mødet med Stemmeafstemning.** . . . Ved Voldgiftsavgørelsen kan Kontrakten ophæves, ligesom der kan tilkendes den skadelidende Part Erstatning.“

Enhver vil af denne Paragraf kunne læse, at det i Virkeligheden er lagt i Borgmesterens Haand at afgøre den paagældende Lærlings Skæbne, og da man af Erfaring véd, at vort Lands Øvrighed holder paa det Bestaaende og derigennem fremmer Overklassens Interesser, kan man nemt slutte sig til, hvor ringe Fordel Arbejderklassen kan vente sig af den Smule Lov, lige saa lidt som man ved Hjælp af den kan tænke sig Muligheden af at højne Fagets Niveau, langt mindre at fremme den faglige Dygtighed.

Ikke desto mindre — til Trods for alt dette bør man ikke lægge Hænderne i Skødet. Hvor Lejlighed gives, bør man overalt benytte sig af den elendige Lov, dels fordi man derved viser, at man ikke godvillig finder sig i Uretten, dels for ved positive Beviser at fremtvinge den absolute Fordring, der maa stilles til Opmanden: at denne i hvert Fald enten har faglig Indsigt eller støtter sig til en saadan. Under alle Omstændigheder skulde Typograferne overalt i Landet agitere for, at Lærlingene forlanger at underkaste sig Svendeproeve, hvilket Avtoriteterne ikke vil kunne nægte, for derigennem at gøre Erstatningskrav gældende mod de Mestre, som har ladet det skorte paa den tilbørlige Uddannelse. Ganske vist aflægges der jævnlig Svendeproeve i Lokalforeningerne, men de har næppe nogen

Betydning, saa snart Erstatningsspørgsmaalet rejser. Hertil fordres, at Avtoriteterne faar med Sagen at bestille, og i *Henhold til Loven* skal der gives Lærlingen Lejlighed til at aflægge Svendeprove. Saafremt Prøven, hvis Udarbejdelse og Bedømmelse bedst kunde overlades til Foreningen til Boghaandværks Fagskoldvalg, ikke bestodes, maatte det være Organisationens Pligt at støtte ethvert Erstatningsspørgsmaal mod den paagældende Mester.

Paa denne Maade er der handlet fornylig i København. En ung Mand, som paa Enhver, der har talt med ham, gjorde et godt Indtryk, og som sikkert har haft Betingelser for at kunne blive en flink Fagfælle, indfandt sig en Dag paa Foreningskontoret og ønskede sig indmeldt i Foreningen. Hvor han havde lært? Hos Chr. Jørgensen i Landemærket. Om han da straks var bleven arbejdsløs? Ja, med det samme. Om han ikke havde aflagt nogen Svendeprove? Nej, det havde han ikke tænkt paa.

Den Paagældende blev saa henvist til Den typografiske Forenings Formand, som derefter arrangerede det Fornødne med Aflæggelse af Svendeprove. Efter Kontrakten skulde Vedkommende have udlært som Sætter-Trykker, hvilken sidste Egenskab væsentligst var opnaaet ved Pasningen af en Maskine, som gik med Servietter. Vedkommende ønskede dog at aflægge Prøven i Sætning. Vi skal ikke komme ind paa selve Prøven; saavel dens Udførelse som de nærmere Biomstændigheder konstaterede, at her manglede de mest elementære Begreber om Typografien. Hvad der derimod interesserer os nok saa meget er den Maade, hvorpaa Borgmesteren, Hr. Konferensraad N. Hansen tog denne Sag. Skuemestrene, d'Hrr. O. C. Olsen og A. Thiele samt F. Hendriksen kunde selvfølgelig ikke antage Prøven, og da Hr. O. C. Olsen derefter gjorde et Forsøg paa at formaa Borgmesteren til at tilkende Lærlingen Erstatning, afslog denne det. Karakteristisk er den ved denne Lejlighed faldne Bemærkning, at Magistraten saamænd mange Gange modtog Trykarbejder, som var langt værre end det af Lærlingen udførte.

Heldigvis lod hverken Lærlingen eller hans Fader sig spise af med den Besked. De henvendte sig paany til Den typografiske Forenings Formand, og efterat denne havde erklæret sig villig til at være Voldgiftsmand, henvendte Lærlingen sig mundlig til Borgmesteren med en høflig Anmodning om at lade Sagen afgøre ved Voldgift — saaledes som foreskrevet i § 18 — men blev afvist paa en affejende Maade. Selvfølgelig lod man det ikke blive derved, man sendte en Skrivelse til Magistraten, hvori der forlangtes Voldgift nedsat. Nu blev Faderen kaldt op til Borgmesteren, men da han heller ikke var tilsinds at frafalde Ansvar, indkaldtes endelig Voldgiften, bestaaende af Viktor Petersen for Lærlingen og Bogtrykker Wennstrøm for Hr. Jørgensen.

Vi behøver næppe at sige, at der gjordes velmente Forsøg paa at slippe fra det Hele; formodentlig har dog Borgmesteren ment, at det var for stor en Uret at gøre den Paagældende, thi til Slutning lovede han ikke alene at søge den Paagældende anbragt et Sted, hvor han kunde lære noget, men udtalte sig for, at Læremesteren betalte en mindre Sum, som passende kunde sættes til — 30 Kr.! og da Lærlingens Fader mente, at 50 Kr. ikke kunde være for meget gik Borgmesteren ogsaa med hertil.

Om Summens Størrelse er det ikke værd at disputere den gør hverken fra eller til, saa vist som Lærlingen er bedst tjent med at opnaa en Plads — hvilket imidlertid er sket — hvor han virkelig kan lære noget. Endvidere havde hans Læretid kun været 4 Aar, medens den normale Tid er 5. Hvad der derimod er Anledning til at fremhæve er *det Princip*, som derved er fastslaaet, og som ved alle de til vor Raadighed staaende Midler skal blive forsøgt gennemført i Fremtiden.

Vi haaber, at den nylig stedfundne Erstatningssag vil bevirke, at man overalt benytter sig af Loven i saa

stor Udstrækning som muligt. Det gælder blot om ikke at tabe Modet, fordi Avtoriteterne gør Modstand. Det har de gjort saa mange Gange før, og dog er den blevet brudt.

* * *

Ovenstaaende er uden Forandring optrykt efter „Typograf-Tidende“. Den passer saa fortrinlig paa vort Forhold, at kun en Ombytning af Fagenes forskellige Navne behøver at finde Sted.

Vi har længe haft vor Opmærksomhed henvendt paa den skandaløse „Uddannelse“, som ogsaa Lærlingene i vort Fag bliver til Del, og der findes en stor Part baade af Mestre og Fabrikanter saavel i København som i Provinserne, vor Pen kribler efter at komme til at tage under Behandling.

Og Behandlingen baade skal komme og blive grundig; foreløbig siger vi som Typograf-Tidende: kom til os naar det er galt og lad os gøre hvad gøres kan.

Kværner-Brug-Strejken tabt.

Den efter norske Forhold meget betydelige Strejke ved Maskinfabrikken Kværner Brug i Christiania, som vi omtalte i Fagbladet for April, er tabt, og tabt paa en saadan Maade, at vi ikke kan undlade at omtale det.

Aarsagen til Strejken var som bekendt, at man vilde have en ondsksfuld Værkfører fjernet; vi skrev den Gang, at om dette var klogt maatte Nordmændene selv om, men vi havde næppe indladt os derpaa. Efter 9 Ugers Kamp er Strejken, omkring den 17. Maj, endt ved en Voldgiftkendelse, afsagt af — en Grosserer, der har ædt sine tidligere Principer for at blive Statsraad i det ynkelige norske Venstreministerium, og Kendelsen da ogsaa blevet derefter. Af de Strejkende genantages Halvparten, Resten gives Attest for at de har arbejdet paa Kværner-Brug.

At den omstridte Værkmester ikke fjernes er en Selvfølge. Eklatanter Nederlag kunde vore norske Fagfæller ikke lide og hvad der er det værste, er at de har selv forskyldt det.

Istedetfor enigt og brodertigt at samles om deres faglige Interesser, har de ført højtravende Debatter om „Unionsspørgsmaalet“, „Rent Flag“ o. m. m., Ting der laa deres faglige Interesser saa fjernt som muligt, og som vi hernede har kun et medlidende Smil tilovers for. Det gør os ondt at det er gaaet som det er; vor Indsamling, der kun var frivillig, vi har ingen Gensidighed med Norge, var nu kommet godt i Gang, men den standsede pludselig da Dagbladene bragte Meddelelsen, at Strejken var tabt — fordi Arbejderne løb fra deres egne Mænd og gav sig Arbejdskøbernes lejede Kreaturer, Politimesteren i Christiania og Statsraad Kildal, i Vold.

Norske Brødre og Fagfæller! I har tabt et Slag og I har end ikke det tilbage at I har tabt med Ære, men et nyt kan vindes om I vil og I skal ville.

Men for at vise Vilje, maa der vises Offervillighed, det er Naturens Orden, at der saaes før der kan høstes. Læg Eders Organisation til Rette for dens store Maal med den lille Flok, der i Øjeblikket kan se Maalet og gaa aldrig paa Akkord med dem, der hverken kan eller vil andet end nyde og gøre Larm, saa er I indepaa den rette Vej.

Men det første Skridt derhen imod er en Arbejds løshedskasse og en Strejkekasse, hvortil alle skal yde og hvoraf alle kan nyde der har opfyldt sine Forpligtigelser, thi kun disse Hjælpe midler giver Ledelsen den Myndighed, uden hvilke enhver Ledelse er umulig. Har I af Eders Nederlag lært dette, da har Nederlaget ogsaa gjort Nytte.

Forskellige Meddelelser.

Samtlige Tillidsmænd

anmodes indtrængende om, at indsende Regnskabet for Juni inden 10 Juli, da Fagbladet skal ud inden jeg rejser til London. Da Kvartalet slutter med Juni Maanedes Regnskab, anmodes Tillidsmændene intrængende om at efterkomme denne Anmodning.

Forretningsføreren,

Slagelse Afdeling beder os oplyse, at det er forbudt at gaa paa „Geschenk“ paa Værkstederne der i Byen.

Som Erstatning herfor giver Afdelingen en ekstra Understøttelse (men kun til Forbundsmedlemmer) der udbetales hver Aften fra 6—8 hos Kassereren Smed *H. P. Hansen* som bor hos Værthushusholder *R. Hansen*, Svejtserpladsen.

Udsmidningen hos *Christensen* i *Nykøbing M.*, der iværksattes den 4 Mai, sluttedes 22. Maj med det Resultat, at hver af de udelukkede Smede fik 21 Kr. for den Tid de ufrivillig gik ledige.

Medlemsbøgerne 4090, *Dybdahl* og 4899, *Hvilsted* er tabte og ugyldige.

Hess i *Vejle*, har paa Grund af Strejkerne paa de andre Værksteder der i Byen, igen uden Opfordring forhøjet Smedenes Timelønninger med 2 Øre. Klog Mand den *Hess*.

Nye Afdelinger af Forbundet, er i forrige og denne Maaned dannet af Smede og Maskinarbejderne paa Cementfabrikerne „*Dania*“ og „*Cimbria*“, og kaldes *Hadsund-Mariager* Afdeling samt af Smede og Maskinarbejdere i *Brønderslev*.

Udbetaling finder foreløbig ikke Sted.

Giv Agt!

Afdelingen i *Randers* anmoder os om at meddele, at ingen maa søge Arbejde, hverken skriftlig eller ved Henvendelse paa Arbejdspladserne der, men kun igennem Afdelingens Anvisningskontor, Schousgade 1.

Vi medgiver denne Anmodning vor anbefaling.

Arbejdsforholdene i *Odense* er ikke meget tillukkende. Arbejdsløse bedes derfor, inden de søger Arbejde, henvende sig til Kassereren.

Paa Grund af særlige Arbejdsforhold i *Kolding* bør ingen tage Arbejde der, uden at have henvendt sig til Afdelingens Kasserer *Th. Hansen*, Losbygade 78.

I *Vejle* maa ingen tage Arbejde forinden Oplysning om Arbejdsforholdene ere indhentede hos Afdels Formand *Lund*, Kapeltoft 5.

Der er Strejke hos Smedemester *Martin Larsen* i *Hjørring* samt paa Maskinfabriken „*Svendborg*“ i *Svendborg*.

I *Viborg* maa ingen Smed eller Maskinarbejder søge Arbejde før han har henvendt sig til Afdelingens Formand, *Grauslund*, Gravene 16.

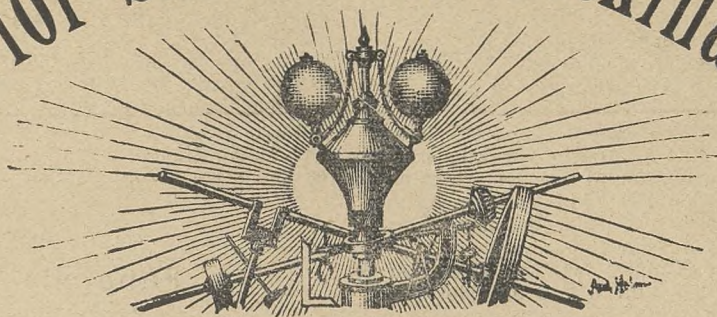
I *Holbæk* er for Tiden intet Arbejde, ingen bør rejse dertil.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Maj. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	64	80	19	60
Klejnsmedesvendeforeningen	86	40	41	30
Grovsmedenes Fagforening	55	20	58	10
Kedelsmedeforeningen	63	26	4	20
Skibssmedeforeningen	3	00	4	20
Ringsted	31	68	12	60
Esbjerg	1	44		70
Stubbekøbing	36	96	14	70
Aalborg	66	84	33	60
Randers	3	84		
Ribe	9	36	3	50
Hjørring				
Nykøbing F.	6	72		
Stege	22	8	3	50
Nakskov	8	64		
Nørre Sundby	11	52	1	40
Nykøbing M.				
Skive	54	48	11	90
Odense	19	20	12	60
Vejle	93	60	20	30
Helsingør	8	16		
Varde	18	72	11	90
Svendborg	7	68	6	30
Holbæk	12	00	16	10
Roskilde	1	44		
Faaborg	12	00	12	60
Næstved				
Vordingborg	6	72	18	90
Fredericia	3	00		
Nykøbing S.	4	80		
Silkeborg	4	56	5	60
Herning	42	72	18	90
Horsens	13	92	12	60
Kolding	6	12	9	10
Thisted	12	48	13	30
Slagelse	6	72		
Lemvig	137	28	46	90
Aarhus	13	20	5	60
Viborg	3	84		
Præstø	5	40		
Assens	8	64		
Maribo	9	60		
Frederikshavn	5	28		
Korsør	7	20		
Middelfart				
Hadsund-Mariager				
Brønderslev			65	80
Hos Forretningsføreren				
Ialt	992	50	485	80
Regnefejl fra forrige Maaned			1	40
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for April Maaned			20	00
Beholdning den 30. April	4736	14		
— 31. Maj			5221	44
Balance	5728	64	5728	64

Understøttelsens Størrelse for Juli er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10.

Juli 1896

8. Aargang

Da de havde „udlært“.

(Virkelighedsskildring fra et københavnsk Grovsmedeværksted.)

Mesteren og to „Udlærninge“.

Mesteren: Ja, nu er I Svende, saa nu kan jeg ikke holde Jer mere, jeg har taget et Par andre Forbundere. Men I er jo et Par flinke, unge Mennesker, saa naar I opfører Jer godt, vil I nok komme frem i Verden.

Nu maa I gaa op paa Politikamret og fremvise Jeres Svendebrev og forlange en Vandrebog, for det skal en „god og skikkelig“ Svend have.

Iste Udlærning: Svendene sagde, vi skulde gaa ud til H. P. Hansen og melde os ind i Forbundet, saa fik vi Understøttelse, naar vi nu skal ud og rejse og det kan vi nok behøve, for af de 10 Kr. om Ugen, vi har faaet i Aar, har vi kun kunnet leve og betale, hvad det kostede at gøre Svendestykke. De ved nok, Mester, jeg har ingen haft til at hjælpe mig og Peter har hele Tiden givet sin Moder hele Ugelønnen.

2den Udlærning: Jeg vil ikke gerne have en Vandrebog, saa skal vi tænde hos Politiet alløvegne og de giver os ingen Ting, de sender os bare hjem, dersom vi ingen Penge har.

Mesteren: Saa I er allerede spolerede. Jeg har dog været saa god ved Jer, at jeg ikke syntes I skulde gøre mig den Sorg at blive Socialister, det kommer der aldrig noget godt ud af. Socialisterne bare ødelægge Forholdet mellem Mestre og Svende. Og ham, H. P. Hansen, I skulde bare vide hvad det er for en Karl, han vil kun leve for Jeres surt fortjente Penge. Jo, jeg kender ham, den I skulde bare vide hvad Mestrene og de „gode Svende“ siger om ham. Nej, I skal ikke melde Jer i Fagforeningen, det er den rene Ulykke for et ungt Menneske. Nej, se at blive dygtig og skikkelige Svende, arbejd hellere for en lille Løn og se en Gang i Tiden at „faa noget for Jer selv“. Og nu behøver I ikke mere at være i Fagforeningen, den har vi Mestre knust, der er ingen Minimalløn, I har Lov til at arbejde for hvad I vil.

Iste Lærning: Jeg tror ligegodt, det er bedst at være i Fagforeningen, den hjælper os da, naar vi intet Arbejde kan faa.

Mesteren: (hidsig) Hjælper Jer, hjælper Jer, ja, det er de forbandede Talemaader, „Førerne“ bruger. Ja, den hjælper Jer af med Klæderne og gør Jer til Drivterter og Socialister, der hellere render paa Landevejen end arbejder.

2den Udlærning: Den giver os da Understøttelse, Mester, nu da De har afskediget os.

Mesteren: Jeg sagde jo, I kunde godt blive hos mig men jeg kan ikke give mere end 14 Kr. om Ugen og I kan heller ikke fortjene mere.

Iste Udlærning: Vi har dog lært hos Dem, Mester!
Mesteren: Hold Kæft, Næsvi! Dig bliver der aldrig andet end en Drivert af. Du har været Socialist fra Du kom her.

Pegge Udlærningene: Ja, saa hører vi hjemme i Fagforeningen.

Mesteren: (rasende) I hører til Helvede, gør I, men I skal aldrig faa Arbejde mere, det er os Mestre, der bestemmer hvordan det skal være.

De jyske Afdelingers Tillidsmands-Møde i Aarhus.

Søndag den 21. Juni afholdt en Del af de jyske Afdelinger et Møde i Aarhus, for at drøfte forskellige Spørgsmaal, sigtende til, at gøre vor Organisation endnu bedre end den er.

Følgende Afdelinger vare repræsenterede: Aalborg, Randers, Viborg, Esbjerg, Kolding, Fredericia, Vejle, Horsens, Silkeborg, Lemvig, Nørre Sundby, Thisted og Aarhus.

Af Hensyn, som de interesserede Afdelinger kender og forstaar, giver vi intet Referat af Mødets Forhandlinger. Dette er ogsaa saameget mere unødvendigt som en trykt Prototol er tilsendt samtlige Afdelinger over hele Landet og igennem disse vil blive bekendt for Medlemmerne.

Vi vil nøjes med at sige, at hvad der blev vedtaget har vor fulde Sympati, kun er vi noget bange for at Beslutningerne vanskelig lader sig bringe ud i Livet paa de enkelte Afdelingers Initiativ. Den Sag maa vistnok organiseres fra Forbundet.

Imidlertid, Aarhus Afdeling har Ære af Arrangementet, saavel som de Afdelinger der ikke skyede Udgifterne ved Deltagelsen.

Viser det sig at Apparatet er for stort for Afdelingerne, finder vi nok paa den kommende Kongres Midler til at faa det realiseret. Thi det er Vejen vi skal ud der er peget paa.

Lock-out i Ribe.

Tirsdagen den 23. Juni har Fabrikant *Obbekjær* i Ribe smidt samtlige Arbejdere paa Gaden. Udsmidningen omfatter 4 Smede, 8 Arbejdsmand og 5 eller 6 Formere.

Samtlige Smede og Arbejdsmand tilhører deres respektive Organisationer. Af Formerne var kun de 2 Medlemmer, disse understøttes nu af Formerforbundet, medens de, der indtil Lock-outen stod udenfor, selvfølgelig faar Lov til at skotte dem selv, det har de jo under de rolige Forhold syntes bedst om.

Anledningen til denne Konflikt var, at Obbekjær forlangte en Mand, der hidtil kun havde arbejdet paa Daglon, til at arbejde i Akkord.

Ved Akkord hos Obbekjær, forstaas imidlertid ikke en Pris, hvorom begge Parter ere enige, nej, Akkord, det er den Pris Fabrikanten fastsætter og som han ogsaa udbetaler — vel at mærke, naar Fortjenesten derved ikke bliver højere end han mener er godt for Arbejderne, for i saa Tilfælde, tæller han blot Pengene op paa Bordet og siger: Saamange skulde De have, men det er for meget, derfor trækker jeg nu saameget fra og Resten er Deres.

Da den omtalte Mand, Smed Hellner, nu skulde til at arbejde i Akkord, hvilket han ikke har gjort de sidste 6 Aar, har han været der i 14 Aar, blev han og de 3 andre Smede enige om, at det vist ved samme Lejlighed kunde være rigtig, at faa at vide hvad Akkord var, og de opsatte derfor en Priskurant for det mest almindelige Arbejde og forelagte den for Fabrikanten, idet de tilføjede, at der kunde jo forhandles om den. Den Mening var Obbekjær imidlertid ikke af, de skulde alle herud, for tænkte han, naar de bliver sultne kommer de igen.

Hovedbestyrelsen var hele Tiden holdt *à jour* med Sagen, det kom derfor ikke som nogen Overraskelse, at Arbejderne blev smidt ud.

Forretningsforeneren kom saa til Stede den 29. Juni og 1. Juli, med ham vilde Obbekjær gerne forhandle, (han havde ved Lock-outens Udbrud sagt, at kom der en „københavnsk Socialistfører“ blev han smidt ud) men Kardinalpunkterne kunde der ikke opnaaes Enighed om.

Tirsdag den 30. Juni blev der afholdt et offentligt Møde i Industriforeningens Sal i Ribe. Salen var propfuld af Mennesker, hvoraf mange Ikke-Arbejdere, der med stor Interesse paahørte H. P. Hansens Udtalelser. Som et Kuriosum anfører vi her, at „Ribe Stifttidende“ har taget Arbejdernes Parti i et Par længere Artikler. Aarsagen hertil læses imellem Artiklernes Linier og er — Obbekjær, bliv enig med Deres Arbejdere, fri os for offentlige Møder og Socialistførernes besnærende Taler, thi ellers bliver de gode Faar vi endnu har tilbage ogsaa Socialister.

Fagmøder.

Den 21. Juni holdtes Fagmøde i Næstved i Forbindelse med Arbejderfesten. Deltagere var mødt fra Vordingborg, Stege, Slagelse og Næstved.

Medlem af Hovedbestyrelsen N. Lundby holdt et med stor Interesse paahørt Foredrag om Forbundets indre Forhold og om hvad der i Fremtiden maatte gøres.

Den 28. Juni afholdtes Fagmøde i Horsens, Deltagere var mødt fra Aarhus, Vejle og Horsens. Forretningsforeneren talte om Forbundets Organisation og Administration. R. Larsen fra Aarhus talte om Vedtagelserne paa Delegeretmødet i Aarhus den 21. Juni og P. Andersen, Horsens, sluttede med i velvalgte Ord at takke for den store Deltagelse i Fagmødet og bad Medlemmerne om, at holde taktfast Fodslag i Marsehen fremad over Kapitalens Nedværdigelse af Menneskene.

5. Juli holdtes Fagmøde i Kolding. Deltagere vare mødt fra Fredericia, Varde, Esbjerg og Kolding. Forretningsforeneren talte om samme Emne som paa Horsens Mødet.

Paa alle Møderne har det af Hovedbestyrelsen fremsatte Program, der stillede store Krav til Forstaelse og Offervillighed fra Medlemmerne, vundet udelte Tilslutning. Ikke et Sted har der rejst sig en Stemme imod at Kontingentet mulig paa den kommende Kongres kan stige til det dobbelte af hvad det nu er.

Faneindvielser.

Fredericia Afdeling indviede en smuk rød Fane, Søndagen den 28. Juni. Folketingsmand A. C. Meyer talte. Fanen er meget smukt udstyret. Vi har et imod den, som vi vil fremhæve for at andre Afdelinger ikke senere skal bære sig ligesaadan ad.

Den er paamalet „Smede og Maskinarbejdernes Forbund, Fredericia“.

Dette er urigtigt betegnet, enten maa det hedde „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund, Fredericia Afdeling“ eller „Smede og Maskinarbejdernes Fagforening, Fredericia“; vi har nemlig kun et *Forbund*, og dette bestaar af Afdelinger eller Fagforeninger.

Fanen var til Stede ved Arbejderfesten i Kolding tilligemed Esbjerg Afdelings Fane.

Kolding Afdeling indviede en ny Fane ved en smuk Festlighed paa „Alhambra, Lordag Aften den 4. Juli, omtrent alle Afdelingens Medlemmer med Damer havde indfundet sig.

Paa Faneudvalgets Vegne overgav Maskinarbejder Sørensen Fanen til Foreningen paa hvis Vegne Formanden, Montor Hegelund modtog den og takkede. Forretningsfører H. P. Hansen talte derpaa for Fanen. Senere paa Aftenen afholdtes Festmaal og et Par i Dagens Anledning skrevne Sange blev afsungne, efter Bordet fortsattes Dansen til Kl. 2^{1/2}.

Festen bar et smukt Præg om den Enighed og Fordragelighed der er til Stede i Afdelingen. Med Undtagelse af et Par, andet Steas i Bladet omtalte Personer, er alle Smede og Maskinarbejdere i Kolding Medlemmer.

Odenseprogrammet med 30 Øre i Vejle.

Strejken i Vejle, der begyndte den 6. Maj, er endt den 27. Juni og har altsaa varet i 7^{1/2} Uge. Fordringerne drejede sig om Odenseprogrammet og 30 Øre som mindste Timeløn. Fabrikterne Mathiasen, Habenicht Nielsen og Rasmussen underskrev straks, mod at mindste Timeløn nedsattes til 27 Øre for unge Svende i det første Aar efter Læretidens Udløb. Arbejdet nedlagtes saa hos Barnevognsfabrikant Madsen, Grovsmedemester Olsen og Smedemester Rasmussen.

I Vejle er der en Smedemesterforening, denne lagte sig straks i Selen med en længre Opus i Bladene om det Overfald Mestrene havde været Genstand for. Paa en Generalforsamling vedtoges det saa, at nu skulde alle Forbundsmedlemmer jages ud af Byen. De Mester der havde Forbundsmedlemmer vare imidlertid saa kloge ingen at smide ud, før de havde anden Arbejds-kraft. Saa averterede Mestrenes Formand efter 10 a 12 Smede og Maskinarbejdere der var „uafhængige“ af Forbundet, men ligemeget hjalp det.

Tilslidst sendte Mestrene Bud til Forbundet om at faa en Ordning og underskrev sluttelig paa det samme som de første; men — Mestrenes Formand bad sig fritaget for at være med at forhandle.

Strejker i Stege og Lemvig,

Lørdag den 11. Juni er Arbejdet nedlagt hos *Bro dreue Bonne i Stege*.

Højeste Løn var Kr. 2,69 pr. Dag og det var der kun 1 Mand der havde, alle de øvrige havde kun Kr. 2,35. (To Kroner og fem og tredive Øre for en Smedesvend).

Fabrikanterne tilbød 15 Øre mere om Dagen til hver dette nægtede Arbejderne imidlertid at tage imod og deri her vor fulde Tilslutning.

Samme Dag nedlagtes Arbejdet hos *Christensen, Simonsen og Co. i Lemvig*, med fuld Sanction fra Hovedbestyrelsen. Anledningen til denne Arbejdsnedlæggelse er, at en Person ved Navn *Marius Petersen*, der nu, selvfølgelig optræder som Hædersmand, var Aarsag til at et af Afdelingens Medlemmer afskedigedes. Da det aldeles sikkert var Simonsens Hensigt, at faa nogle Kreaturer af *Marius Petersens* Kaliber ind, saa at han efterhaanden kunde afskedige Forbundsmedlemmer, forlangtes han fjernet og den afskedigede genantaget,

Lock-out.

200 Smede og Maskinarbejdere smidt ud paa Helsingørs Skibsværft.

Fra Onsdag Morgen den 15. Juli er alt Arbejde standset paa Helsingør Skibsværft. Anledningen er den andet Steds omtalte Nitterstrejke, der dog var lige ved at gaa i Orden. 5 Smede og 14 Arbejdsmand var i Løbet af sidste Uge afskedigede, fordi de nægtede at udføre Nitternes Arbejde. Medens vi tog det Standpunkt, at understøtte vore Smede, til en Ordning kunde træffes mellem Nitterne og Værftet, forlangte Arbejdsmandene at de 14 Mand skulde genantages, ellers vilde de andre nedlægge Arbejdet og forlange 30 Øre i Timen.

Hertil svarede Direktionen, at dersom Arbejdsmandene nedlagde Arbejdet lukkede de hele Værftet. Arbejdsmandene nedlagde Arbejdet den 14. Juli om Middagen, hvorpaa Værftet lukkedes den 15.

Vi har 200 Mand at understøtte.

Nu kniber det for dem.

En Grovsmedesvend ved Navn *Niels Mogensen*, arbejdede, under Forhandlingerne med Arbejdskøberne i Kolding, i Marts Maaned hos Smedemester Jensen der. En værdig Kollega til ham, *Søren Dam*, arbejdede paa samme Tid hos Smedemester Hansen, Rendebanen.

Det lod til, at det den Gang, ikke i mindste Maade kom dem ved hvad der foregik andre Steder i Byen. De var selvfølgelig heller ikke Medlemmer.

Man har fra Medlemmernes Side, siden den Tid ikke ofret et Ord paa dem, men ladet dem skotte sig selv. Det har Fyrene imidlertid ikke kunnet, nu kommer de tiggende og tryglende om, at blive Medlemmer. Vi trænger imidlertid ikke til den Slags Folk, der ryster i Bukserne for at miste et fattigt Stykke Arbejde, til Fedtebrød og 4 a 5 Kr. om Ugen.

Da de hidtil har syntes bedst om at være udenfor er det bedst de faar Lov til at vente med at blive Medlemmer til de faar Hjertet højere op i Livet,

Til Afdelingsstyrelserne.

Paa Grund af at Helsingør Skibsværft, uden nogen Foranledning fra vor Side, har erklæret Lock-out, og vi derved har faaet 198 Medlemmer paa Gaden, foruden 19 strejkende, som vi i Forvejen havde i Ribe, Stege og Lemvig, ser

vi os nødsaget til at udskrive et ugentlig Strejkebidrag af 1 Kr. pr. Medlem, der indbetales af Medlemmerne til Afdelingerne, første Gang Lørdag den 25. Juli og saa fremdeles hver Uge indtil anden Meddelelse foreligger fra os.

Afdelingsstyrelserne indsender de to første Bidrag samlede til Forretningsføreren i Dagene den 4. og 5. August og saa fremdeles hver Uge for en Uge ad Gangen.

Vi beder vore Kolleger over hele Landet i Aar vise den samme Offervillighed som i Fjor. Arbejdsforholdene er over hele Landet særdeles gode, vi har ingen arbejdsløse, Tiden er os gunstig og Helsingør Skibsværfts Direktion, der paa Grund af sin Smaalighed næsten har ligget i en uafbrudt Række af Kampe med Arbejderne, maa nu bibringes Kendsgerningernes Bevis for, at vi kan ikke sultes til Lydighed. Haand paa Værket, Kolleger! i Fjor var det Aarhus, i Aar er det Helsingør, Ingen véd hvem Turen næste Gang kommer til.

København d. 16. Juli 1896.

Med solidarisk Hilsen
for Hovedbestyrelsen
H. P. Hansen.

E. S. Der udgaar ingen Meddelelse til Afdelingsstyrelserne i denne Sag paa anden Maade end herigennem.

Under min Bortrejse vil de daglige Forretninger blive udført af Medlem af Hovedbestyrelsen **N. Larsen**. Alt sendes dog som sædvanligt til Hovedkontoret under min Adresse.

H. P. Hansen.

Forskellige Meddelelser.

Det Spørgsmaal bliver ofte af Tillidsmændene rettet til mig, hvordan skal vi forholde os overfor Medlemmer, der efter vor Mening, opholder sig længere under Vejs fra den ene By til den anden end Rejseplanen tillader.

Jeg skal her svare ved et Eksempel:

Et rejsende Medlem kan fra Aarhus gaa mod Randers, men paa Turen lægge Vejen over Æbeltoft og Grenaa. Naar han kommer til Randers kan han erholde Understøttelse for 7 Dage, dersom disse ere medgaaede, ellers for de der ere brugte. Han maa imidlertid kunne bevise for Tillidsmanden i Randers, at han har været paa de opgivne Steder og hertil kan han benytte Paategningen i sin Vandre- eller Rejseforeningsbog.

Har han ingen af disse, men kun sit Forbunds-Medlemsbog kan han fra Æbeltoft og Grenaa sende Tillidsmanden i Randers et 5 Øres Brevkort med Angivelse af, at han vil komme til Randers. Poststempleet er da Beviset. Det her nævnte Eksempel kan henføres paa andre Ruter over hele Landet.

Forretningsføreren.

„Scandia“ i Randers er indgaaet paa, at indføre en Minimumstimeløn af 30 Øre fra 1. Novbr. d. A., subsidiært fra 1. Jan. 97, forsaavidt ikke Fabrikernes Flytning er fuldraget før, men da hvad enten Flytningen er færdig eller ej.

Tillige er der straks givet alle de nuværende Lønninger under 20 Øre et Tillæg af 1 Øre i Timen.

Paa *Tuxen* og *Hammerichs* Fabriker i *Nakskov* er Arbejdstiden indskrænket til 10 Timer daglig med samme Løn som tidligere for 19½ Time.

Medlemsbog Nr. 4840, *Hupfeldt*, er tabt og saaledes ugyldig for Enhver fra 15. Juli.

Klejnsmedemester *A. Olsen* i *Kolding* er nu indgaaet paa at betale efter Odenseprogrammet.

Smede og Maskinarbejderne hos *Møller* og *Jochumsen* i *Horsens* har indgivet Anmodning om at faa Arbejdstiden forkortet med ¼ Time og en Forhøjelse af Time-lønnen med 3 Øre.

Ved Bladets Slutning meddeles os at den ¼ Time er slaaet af Arbejdstiden og Time-lønnen forhøjet med 2 Øre. En god Begyndelse.

Arbejdsforholdene ere for Tiden meget gunstige. Der er undertiden flere Dage imellem at der udbetales Understøttelse til Rejsende ved Hovedkontoret.

Giv Agt!

Paa Grund af uregelmæssige Arbejdsforhold i nedennævnte Byer, maa der ikke søges eller modtages Arbejde, uden at man forinden har henvendt sig til de anførte Tillidsmænd:

Randers: *H. Jensen*, Schousgade 1,
(Arbejdsanvisningskontoret).
Aarhus: *C. H. Petersen*, Fiskergade
(Arbejdsanvisningskontoret).
Odense: *R. H. Hansen*, Nørrebro 52.
Kolding: *Th. Hansen*, Losbygade 78.
Vejle: *Lund*, Kapeltoft 5,
Viborg: *Grauslund*, Gravene 16,
Roskilde: *F. Petersen*, Karen Olsdatterstræde 3.
Ribe: *Hellner*, Sortebrødrestreæde,
København: (Kun for Grov- og Beslagsmedene)
Kontoret. *Ole Suhr*gade 19.

Der er Strejke hos Smedemester *Martin Larsen* i *Hjørring* samt paa Maskinfabriken „Svendborg“ i *Svendborg*, endvidere hos Maskinfabrikkerne, Brødrene *Bonne* i *Stege* og hos *Christensen*, *Simonsen* og *Co.*, *Lemvig*.

I *Holbæk* og *Fredericia* er for Tiden intet Arbejde, ingen bør rejse dertil.

Hovedbestyrelsesmedlemmernes Adresser:

M. Sørensen, Gernersgade 60, 4, København, K.
N. Lundby, Holger Danskesvej 23, 2, do. F.
N. P. Nielsen, H. C. Andersensgade 5, 2B, do. K.
N. Larsen, Øhlenschlägersgade 21, 4 do. V.
H. Hansen, Ahornsgade 13, 4, do. N.
Chr. Hvistendahl, Fredensgade 17, 2, do. N.

Brevadresse til Forbundets Hovedkontor, Fagbladets Redaktion og Forretningsførereren er: *H. P. Hansen*, *Ole Suhr*gade 19, København K.

Telegram-Adresse er:

Smedeforbund, København,

Man bedes benytte denne forkortede Telegram-Adresse, da der derved spares 5 Ord paa hvert Telegram.

Rejse- og Understøttelseskassen.

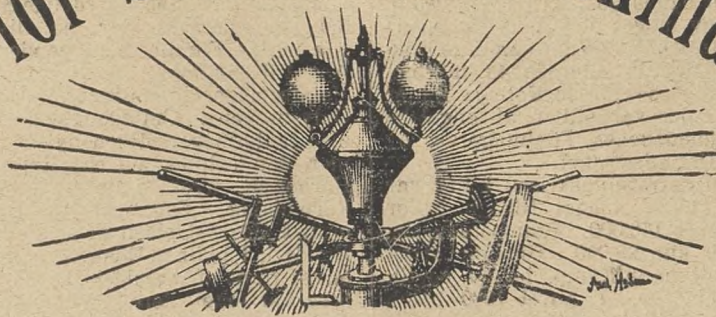
Regnskab for Juni. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	891	84	197	40
Klejnsmedesevendeforeningen	64	80	14	70
Grovsmedenes Fagforening	109	92	14	70
Kedelsmedeforeningen	44	16	23	10
Skibssmedeforeningen	66	72	22	40
Ringsted				
Esbjerg	28	80		70
Stubbekøbing	1	64		70
Aalborg	50	40	14	70
Randers	61	32	19	60
Ribe	3	36	2	10
Hjørring	8	76	4	90
Nykøbing F.	7	68		
Stege	6	96	12	60
Nakskov	43	20	23	80
Nørre Sundby	8	64		
Nykøbing M.	11	4	1	40
Skive	9	60	2	80
Odense	66	36	10	50
Vejle	12	96	8	40
Helsingør	109	44	9	10
Varde	8	16	4	90
Svendborg	22	56	18	90
Holbæk	10	40	2	10
Roskilde	12	00	14	70
Faaborg				
Næstved	12	00	22	40
Vordingborg	6	00	13	30
Fredericia	7	20	9	80
Nykøbing S.				
Silkeborg	5	76	3	50
Herning	4	80		70
Horsens	53	76	11	90
Kolding	18	24	4	90
Thisted	3	00	5	60
Slagelse	12	48	14	70
Lemvig	6	48		70
Aarhus	144	00	35	00
Viborg	9	12	6	30
Præstø	1	92		
Assens				
Maribo	8	64		
Frederikshavn	8	64		
Korsør	4	80		
Middelfart	4	32		
Hadsund-Mariager	6	72		
Brønderslev	2	16		
Udbetalt hos Forretningsførereren			25	20
Indbetalt Kontingent hos Forretningsførereren i April Kvartal	6	80		
Ialt	1987	56	578	20
Kedelsmedeforeningen tilbagebetale Understøttelse paa Bog 1673 Mathiasen	5	60		
Godskrevne Renter paa Bikubebog 23,895	67	23		
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Juni Maaned			20	00
Beholdning den 31. Maj	5221	44		
— 30. Juni			6683	63
Balance	7281	83	7281	83

Understøttelsens Størrelse for August er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11.

August 1896

8. Aargang

Den internationale Metalarbejder-Kongres i London.

Den internationale Metalarbejder-Kongres aabnedes Tirsdagen den 23. Juli i Weddes Hotel, Greek Street 12, af Kollega *Vogelsanger-Winterthur*. Han bød de Delegerede Velkommen, hvorpaa man skred til Aabningen af Kongressen. Til Dirigenter valgtes *Segitz-Tyskland*, *Hobson England* og *Braun-Frankrig*, til Sekretær *Näther-Berlin*. Mandaternes Prøvelse overlodes til Dirigenterne. Der var indtruffen fra England 13 Delegerede, Tyskland 4, Frankrig 2, Østrig, Danmark, Sverrig, Italien, Belgien, Schweiz og Amerika hver 1, i alt 25 Delegerede.

Dagsordenen fastsattes som følger:

1. Beretning fra det internationale Oplysnings-Bureau.
2. Beretning fra de forskellige Landes Delegerede.
3. Organisationsspørgsmaal.
4. Gensidig Understøttelse ved Strejker og Lock-outs.
5. International Ordning af Rejse-Understøttelsen.
6. Det internationale Oplysnings-Bureau.
7. Bestemmelse af Sædet for Bureauet event. Valg af Sekretæren.
8. Generalstrejke.
9. Ottetimersdagen og Minimalløn.
10. Den næste Kongres.

Til Dagsordenens Punkt 1 tog *Vogelsanger-Winterthur* Ordet, idet han bemærkede, at Oprettelsen af det „Internationale Oplysnings-Bureau“ blev vedtaget paa Kongressen i Zürich og aabnedes i Oktober 1893 med Sæde i Winterthur. Det bestaar af 5 Medlemmer, hvoraf de 2 i Tidens Løb er traadt ud og er bleven erstattede med andre Kolleger. I den 3aarige Forretningsperiode har der været afholdt 35 Møder, paa hvilke der afgjordes 158 Sager. Der indløb 108 Korrespondancer og afsendtes 231. Samarbejdet med de enkelte Tilhidsmænd lod en Del tilbage at ønske, dog var det lykkedes at knytte nye Forbindelser, saaledes med Sheffield-England; de øvrige Metalarbejdere i England har holdt sig tilbage. Amerika havde ladet flere Breve ubesvarede, ligeledes Østrig og Tyskland. Den finansielle Status var ingenlunde tilfredsstillende. Udgifterne beløb sig til Mk. 933,12, medens Indtægten kun var Mk. 685,83, saaledes at der var et Underskud paa Mk. 247,29. Med Hensyn til Rejse-Understøttelsen vilde man henholde sig til et Andragende fra Danmark. Den faglige Presse i de forskellige Lande burde bedre end hidtil pleje den internationale Tanke.

Angaaende denne Beretning toges Ordet af *Sanial-Amerika*, *Ecner-Østrig* og *Segitz-Tyskland*. Det besluttedes at lade Beretningen trykke sammen med Kongresprotokollen. Desuden besluttedes det efter en kort Diskussion, at lade Afstemningen i alle vigtige Spørgsmaal foretage efter Nationerne. Mødet hævet.

2. Møde.

Dette aabnedes om Eftermiddagen Kl. 2,30 af *Hobson-England*. De enkelte Landes Delegerede aflagde Beretning.

Den Delegerede for Formerne i Tyskland begyndte sin Beretning med at fremhæve, at deres Organisation kun kunde gøre langsomme Fremskridt, idet Metalarbejderforbundet drager Formerne til sig. Formernes Forbund i Tyskland talte nu 3100 Medlemmer. Med Hensyn til Rejse-Understøttelsen opretholdes det et gensidigt Forhold med andre Branche Centralisationer, hvilket havde gjort Fyldest. Forbundet ønskede at Oplysnings-Bureauet skulde blive ved at bestaa, men for Tysklands vedkommende maatte der ansættes endnu en Tilhidsmand.

Repræsentanten for Industriarbejderne i Solingen-Tyskland berettede om Lønforholdene for Knivsmedene samme Steds og om deres Strejke. Han henvendte sig særlig til Engleskmændene med Anmodning om at vise deres Solidaritetsfølelse, da navnlig Metalarbejderne i Sheffield var interesserede i Udviklingen af denne Kamp. — Flere engelske Delegerede oplyste, at der vilde blive skaffet Midler tilveje til Understøttelse af Solinger Kollegerne.

Braun-Paris meddelte, at Forholdene i den franske Hovedstad for Tiden var gunstige for Metalarbejderne. De Arbejdsløses Antal var kun ringe og Lønningerne tilfredsstillende. Dette havde sin Grund i at Industrien i Almindelighed var stillet heldigere samt i den i Aaret 1900 stedfindende Verdensudstilling. Han repræsenterer 50 faglige Foreninger med 16,000 Medlemmer; i det hele fandtes der 300 Fagorganisationer, hvis Medlemsantal dog var ham ubekendt. Arbejdstiden var gennemgaaende 10 Timer, kortest var Arbejdstiden i Paris og Lyon, hvor der arbejdes 48–50 Timer ugæfelig.

Ecner-Østrig: Siden Kongressen i Zürich havde Metalarbejdernes Organisation i Østrig gjort glædelige Fremskridt. Paa den sidst i Wien afholdte Kongres var det blevet vedtaget at sammensmælte samtlige Organisationer i ét Forbund, hvorved man haabede at kunne forøge Organisationernes Ydeevne betydeligt. Det var beklageligt, at enkelte Foreninger holdt sig borte fra Fællesorganisationen. De østrigske Metalarbejderes kraftigste Baand dannede den „Østrigske Me-

talarbejder“, der udkommer i et Oplag af 12,000. Han maatte dadle de mange Strejker, af hvilke der alene i det løbende Aar kunde fortregnes 53. Arbejdsanvisningen var organiseret og blev meget ofte benyttet ogsaa af Mestrene. For Tiden strejkede i Wien samtlige Blikkenslagere. Af 400 Mestre havde allerede 43 indrømmet Fordringerne. — Til Slut besvarede Kollega Exner forskellige Forespørgsler, der var stillet af engelske Delegerede angaaende Klejnsmedenes, Filehuggernes og Guld- og Sølvarbejdernes Organisationer.

Saniel-Amerika: Siden Forretningskrisen i 1893 var de faglige Organisationer gaaet meget tilbage. Før Aaret 1893 havde der været 150,000 organiserede Metalarbejdere, og nu var der kun 28,000. Uheldige Strejker, saaledes den store Pullmann-Kamp, havde yderligere taget Modet fra Arbejderne. I Aaret 1880 beløb Antallet af de organiserede Arbejdere i Amerika sig til 750,000, i 1890 til 1,000,000, medens der nu kun fandtes 500,000 organiserede Arbejdere. Herigennem var de amerikanske Arbejdere kommen til den Overbevisning, at Organisationen kun kunde føre til Arbejdernes Frigørelse, *naar den var socialistisk*. Engelske Afsendinge kom med al Slags gode Raad til Amerika; de troede at kunne hjælpe Fagforeningerne paa Benene ved Ansættelsen af fastlønede Agitatorer, medens andre igen paastod, at Kapitalen maatte bekæmpes ved Kapitalen, aldrig vilde dog Arbejderne ved deres Kapital virksomt kunne modarbejde Storkapitalisterne. Amerika var ikke længere noget Marked for Europa, idet det nu selv optræder som Konkurrent paa Verdensmarkedet. Da der i England var 100,000 Skotøjsarbejdere i Strejke, havde de engelske Fabrikanter hentet hele Skibsladninger Skotøj fra Amerika og solgt dette endnu billigere end selve det engelske Produkt. For nogenlunde at forhindre de fremmede Arbejders Nedtrykning af Lønnen, maatte der indføres en international Kontrol. Enhver organiseret Arbejder, der udvandr til Amerika, burde henvises til de amerikanske Organisationer, i Evropa derimod burde ingen Arbejder optages i en Fagforening, naar han ikke var i Besiddelse af en Legitimation fra en amerikansk Fagorganisation.

Til denne Beretning, der af de engelske Delegerede gentagende blev afbrudt, knyttedes flere Bemærkninger af disse. Enkelte af dem vilde foranledige en Diskussion, hvilket Dirigenten dog nægtede med den Bemærkning, at en Diskussion om Beretningerne ikke stod paa Dagsordenen. Efter en kort Diskussion angaaende Forretningsordenen hævedes Mødet.

3. Møde.

Dirigent: *Segitz*-Tyskland. Efter forskellige Meddelelser aflagde Dirigenten Beretning om Forholdene i Tyskland. De tyske Metalarbejdere er for største Delen organiserede i „Deutscher Metalarbeiter-Verband“, der optager Fagfæller uden Branche-Forskel som Medlemmer. Forbundet tæller for Tiden med et rundt Tal 40,000 Medlemmer. Det kræver et ugenligt Bidrag af 20 Pfennige og yder Understøttelse ved Strejker, ved Retsbeskyttelse, Rejse-Understøttelse i særlige trængende Tilfælde, ved Opholdsforandring o. s. v. Denne Organisations aandelige Baand danner „Deutsche Metallarbeiterzeitung“, der udleveres gratis til ethvert Medlem. Dette Forbund er de tyske Metalarbejdernes ydedygtigste Organisation. Forbundets Aarsindtægt opnaar en Højde af 830,000 til 350,000 Mk. I det løbende Aar er allerede bleven udbetalt ca. 60,000 Mk. til Strejker og Lock-outs. Retsbeskyttelsen samt Understøttelse i forskellige Forbundsformaal kræver ligeledes betydelige Summer, Forbundet har Afdelinger paa saa godt som alle de Steder, hvor der findes Metalarbejdere. I de senere Aar, og i Særdeleshed i indeværende Aar, har denne Organisation gennemgaaet talrige og langvarige Kampe for Arbejdstidens Forkortelse, for Lønforbedringer samt for andre tidssvarende Fordringer, hvilke Kampe er bleven førte med vekslende Held. So-

lidaritetsfølelsen imod ikke-tyske Kolleger blev derved dog ikke glemt. Forskellige udenlandske Kampe blev understøttede med betydelige Summer. I de lokale Afdelinger hersker der en livlig Aand, og Møder, paa hvilke Forbundsanliggender drøftes, afholdes hvert Aar i Tusindtal. Dertil kommer talrige almindelige Metalarbejderforsamlinger, der arrangeres til Fordel for Oplysningen i Almindelighed. Mange lokale Afdelinger ejer Bibliotheker, der benyttes flittigt. For de Medlemmer, der befinder sig paa Rejse, er der bleven oprettet Herberger, hvor de Rejsende kan faa en god og billig Forplejning. For Tiden har Forbundsbestyrelsen anordnet Udarbejdelsen af en Statistik for at komme til Bunds i, i hvilken Udstrækning de tyske Metalarbejdere bliver ramt af Arbejdsløsheden. Naar Forbundet endnu ikke har faaet flere Medlemmer, end det har, ligger dette dels i Kaldsfællernes Ligegyldighed, dels i de enkelte Staters Love. Løn og Arbejdsforholdene er meget ugunstige i Tyskland; kun de meget dygtige Arbejdere kan opnaa en Løn paa over 20 Mk. ugenlig. I Legetøjs-Industrien og andre Brancher synker Lønnen ned paa under 12 Mk. ugenlig. Af kvindelige Arbejdere beskæftiges mange; deres Løn varierer mellem Mk. 7,00—7,50, men Tusinder af dem maa tage tiltakke med en Løn af under Mk. 6,00. Maskin-Industrien er fremherskende: Maskinbygning, Værktøjsfabrikation, Jernbanebygning, Skibsbygning, elektro-tekniske Frembringelser, Broncefæveproduktion, Jernproduktion o. s. v. Arbejderne i disse Brancher udbyttes meget stærkt og indskrænkes i deres personlige Frihed paa den mest uforskammede Maade. — I den haandværksmæssig drøve Industri: Legetøj, Bladmetalslageri, Bygningssmede, Blikkenslagere o. s. v., er Lønssystemet blandet, idet der baade eksisterer Akkordarbejde og Time- eller Ugeløn. Værst er Forholdene i Husindustrien: den lille Jernindustri i Thüringen, Kniv- og Saksindustrien i Solingen, Legetøjsfabrikationen i Middelfranken o. s. v. Ved Klejnsmed- samt Søm-Industrien, for saa vidt de drives som Husindustri, deltager saa vel Manden som Konen og Børnene — sidstnævnte allerede i den tidligste Barnealder. Arbejdstiden udgør ugenlig 70—80 Timer og hele Familiens Løn beløber sig til 12—17 Mk. ugenlig. I øvrigt overstiger Metalarbejdernes Arbejdstid næppe 11 Timer daglig. I de Byer, hvor Storindustrien er fremherskende, synker Arbejdstiden ned paa 58—56 Timer ugenlig, i talrige Smaabyer med haandværksmæssig drøven Industri stiger den derimod paa 66, 70, 72 og flere Timer ugenlig. Forbundets Medlemmer anstrænger sig efter yderste Ævne for at faa disse Forhold forbedrede og anser som Middell i denne Henseende kraftige nationale Organisationer, der formaar at træde op imod Kapitalismen paa en virksom Maade.

Lazzari-Italien bemærker, at de italienske Metalarbejdere for første Gang har ladet sig repræsentere paa en international Metalarbejder-Kongres. Taleren oprullede et sørgeligt Billede af Forholdene i Italien. De hidtil fuldstændig indifferente Arbejdere styrter sig nu, efter at de er komne til Erkendelsen af deres Stilling, hovedkulds ind i Politiken og hylder Anarkismen. Han repræsenterer 3840 organiserede Metalarbejdere. De unge Organisationer har allerede opnaaet ret glædelige Resultater og vil forhaabentlig gøre raske Fremskridt.

Elbing-Belgien aflægger en meget indgaaende Beretning om Organisationens Styrke samt om de forskellige Lønbevægelser, Arbejdstiden og Arbejdslønnen, og i Særdeleshed om det raffinerede Mulktssystem, som de belgiske Kapitalister bringer i Anvendelse. Han takker Tyskerne for den virksomme Understøttelse i de forskellige Lønkampe. (Sluttet.)

Fagmøde.

I Forbindelse med det 3die nordjyske Arbejdermøde i Aalborg Søndag d. 26. Juli afholdt Smede- og Maskin-

arbejderne fagmøde i Lindegaards Localer, Nytorv. Deltagere var mødte fra følgende Afdelinger: Aarhus, Randers, Hadsund-Mariager, Frederikshavn, Hjørring og Nørre Sundby. Formanden for Aalborg Afd. bød de mødte Velkommen, hvorefter Jensen, Randers, valgtes til Dirigent. Dagsordenen var: 1. Arbejdsanvisningskontoret og 2. Lønforholdene. Punkt 1. Petersen, Aalborg, indledede Diskussionen, Taleren henviste til at det ofte var drøftet inden for Afdelingen at oprette et Anvisningskontor, men det var hidtil blevet forkastet, nu haabede Taleren, at Diskussionen skulde klargøre Spørgsmaalet. L. Hansen, Aalborg, kritiserede Anvisningskontoret i Randers. Jensen, Randers, forsvarede overfor Hansen Anvisningskontoret i Randers og oplyste endvidere at naar Lønnen nu var 30 Øre pr. Time i Randers; med Undtagelse af „Scandia“ kun 28 Øre indtil 1. November, hvorefter ligeledes Lønnen paa denne Plads vil stige til 30 Øre — saa var det væsentligt ved Hjælp af Arbejdsanvisningskontoret at dette var naaet. Taleren paapegede ligeledes den Nytte, det gjorde, naar de arbejdssøgende ikke løb Mesteren paa Døren hver Dag. Nielsen, Aalborg, var mod Oprettelsen af Anvisningskontor. mente at det samme kunde opnaas igennem Afdelingerne uden at give det Navn af Anvisningskontor, anbefalede i første Række, at gøre Organisationerne saa stærke, at de bedre end hidtil formaadede at forhøje Lønnen. Petersen, Aalborg sluttede sig til Nielsens Udtalelser. Leth, Aarhus, omtalte Kontoret i Aarhus og oplyste, at de i Aarhus, foruden den Nytte, Kontoret havde gjort paa andre Omraader, havde et betydeligt statistisk Materiale; Taleren anbefalede at oprette Anvisningskontorer i alle Afdelinger endvidere nævnedes han Værkstedsklubber som et probat Middel til at styrke Organisationerne. Efter yderligere Udtalelser af Petersen, L. Hansen, P. Nielsen, C. Nielsen, Aalborg, Jensen, Randers, Leth, Aarhus, m. fl. sluttedes Diskussionen med følgende af Dirigenten stillede Resolution:

Det anbefales Afdelingerne, at søge oprettet Anvisningskontorer og Værkstedsklubber i Lighed med de i Aarhus og Randers bestaaende.

Punkt 2. Lønforholdene: Petersen, Aalborg, indledede. Taleren kritiserede en Bestemmelse, som var taget i Aarhus, hvorefter intet Medlem maa tage Arbejde under 28 Øre pr. Time, selv om mindste Løn paa Værkstedet er lavere.

Leth, Aarhus, oplyste at de i Aarhus ved denne Bestemmelse havde opnaaet at hæve Lønnen paa flere Værksteder; han anbefalede, at gaa frem paa samme Maade i andre Afdelinger, det kostede os ikke saa meget som Strejkerne. I Tilslutning hertil talte Jensen, Randers, E. Nielsen, Mathiesen, Kauffeldt, P. Nielsen, L. Hansen, og fl. Diskussionen sluttede med Vedtagelse af en, af P. Nielsen, Aalborg, stillet Resolution, Forsamlingen udtaler:

Det anbefales Afdelingerne, at paalægge de arbejdssøgende, ikke at tage Arbejde under 30 Øre pr. Time.

Uden for Dagsordenen forespurgte Sørensen, Hadsund-Mariager Afd., Forsamlingen hvorledes man skulde forholde sig angaaende ovenstaaende Resolution over for det Tilfælde, at der var flere i hans Afdl., som arbejdede paa Maanedsløn. Det anbefalede at søge gennemført Timebetaling i Stedet.

P. Nielsen, Aalborg, motiverede i Anledning af Jubilæumsfesten et Leve for Socialdemokratiet i Danmark. Jensen, Randers, udbragte et Leve for Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund. Begge Leveraabene besvarede med rungende Hurraraab.

Mødet sluttede med Leveraab for Dirigenten og flere af Talerne. Ialt var tilstede ca. 150 Medlemmer af Forbundet.

J. C.

Lock-ouden i Helsingør sluttet.

Hvad vi naaede, har vore ærede Medlemmer spurgt. Vi fik en Minimumløn af 30 Øre i Timen, med de

Undtagelser, at unge Svende i det første Svendear, samt Hjælperne i Grovsmedien og hos Værktøjsmedene i Skibsbyggeriet kun faar 27 Øre. For Klejnsmedene sattes følgende tre Lønklasser: 30, 31 og 32 Øre. For Skibssmedene (i Grovsmedien) 30, 31 og 33 Øre. For Maskinsmedene (i Grovsmedien) bibeholdtes den hidtidige Løn 31½ Øre. For Pladearbejderne (i Skibsbyggeriet) sattes fire Lønklasser, 30, 32, 34 og 36 Øre.

Maskinarbejderne og Kedelsmedene fik et Tillæg af 1 Øre paa alle Lønninger fra 29 Øre og derover.

Disse Lønsatser, skrives der til os fra Helsingør, betyder for Klejnsmedenes Vedkommende en Forhøjelse af ½ Øre for dem, der havde 29½ og 31½ Øre (6 Mand) og 2 Øre for dem, der var under disse Lønninger. For Skibssmedenes Vedkommende andrager Forhøjelsen 1 a 1½ Øre. Pladearbejdernes Lønforhøjelse andrager 2 a 2½ Øre. Overenskomsten gælder til 1. April 1899.

Man tager dog vistnok fejl, dersom der antages, at den fremtidige Merfortjeneste andrager de her nævnte Lønforhøjelser, thi da mange af de nævnte Arbejdere saagodt som til Stadighed arbejder i Akkord, vil Resultatet som oftest blive, kun at Timelønnen er forhøjet paa Overskuddets Bekostning. Akkordpriserne er nemlig ikke forhøjede.

Vi skulde dog ikke i mindste Maade ærgre os over dette gennemsnitlige Halvresultat, naar alt inden Lock-ouden var gaaet som det burde, men det gjorde det slet ikke. Man erindrør, at Anledningen var Nitterstrejken, som var regelmæssig godkendt af alle Faktorer og meget fornuftigt iværksat.

Forinden denne Strejke brød ud, havde man forespurgt os, hvorledes vi stillede os og dertil var svaret, at vi vilde hjælpe Nitterne derigennem, at ingen af vore Medlemmer maatte gaa over til deres Arbejde, og for saa vidt disse Folk som Følge heraf blev afskedigede, skulde vi nok selv understøtte dem. Der afskedigedes 7 Smede og 14 Arbejdsmand, som forlangtes til Nitning; vi understøttede vore, Arbejdsmandene erklærede, deres Medlemmer skulde antages igen, ellers strejkede de og forlangte 30 Øre i Timen.

Direktionen svarede hertil, at dersom den Fordring fastholdtes vilde Værftet blive lukket.

Hvad alle de heri interesserede Smede, Snedkere, M.lere, Skibstømrere osv. mente herom kom ikke Arbejdsmandene ved, det spurgte de slet ikke om, de gjorde Strejke og dermed basta. Men vi har ikke glemt endnu, at da vi i Marts 1895 forberedte en Strejke paa Værftet, ødelagde Arbejdsmandene den ved at erklære, at det Smedearbejde de kunde udføre, vilde de udføre naar vi gik. Saa raaber de endda, vi intet Hensyn tager til dem.

Strejken paa Maskinfabriken „Svendborg“ afsluttet.

Efter for tredje Gang at have forhandlet med det nye Aktieselskabs Bestyrelse om en Afslutning af Blokaden, vil denne i den nærmeste Fremtid blive hævet.

Vi beder vore Medlemmer lægge Mærke til, at Blokaden ikke er hævet.

De tre Personer, P. Petersen, Chr. Christensen og Buch skal nemlig først smides ud, naar dette er sket og vi har erholdt Meddelelse derom, gaar vore Medlemmer ind, paa følgende Vilkaar:

Alle, der forlod Fabriken den 24. Februar 1895 eller var afskediget i de bagved liggende 8 Dage, genantages, dersom de ønsker at komme tilbage og til en Løn af ikke under 30 Øre i Timen.

De fremtidige Lønsatser for Nyantagne skal være mindst 30 Øre i Timen, naar de har været Svende mindst 1 Aar og 27 Øre i det første Svendear, dog skal der for disse unge Svende ingen Minimumsløn fastsættes for de første 14 Dages Arbejde.

Betalingen for Over- Nat- og Søndagsarbejde bliver henholdsvis 25 og 50%, Udearbejde i Byen 3 Øre mere

pr. Time, 1/4 Mil og derover udenfor Byen 5 Øre mere pr. Time og fri Station.

Den 24. August har Maskinfabrikken „Svendborg“ været blokeret 1 1/2 Aar. Folk, der gerne vilde give gode Raad, har søgt at forklare os, at saadan en lang Blokade var meningsløs, vi havde tabt Strjeken, det kunde vi lige saa gerne indrømme og saa lukke op for Tilgang. Vi har imidlertid været for indskrænkede til at kunne overbevises og fremturede bestandig i vor Stædighed og hertil opfordredes vi af vore brave Kolleger i Svendborg, *Claus Madsen, Lars Rasmussen og Peder Foulsten*, der som de sidste paa Skandsen vedblivende opholdt sig der, medens de øvrige Strjekkende vare i Arbejde andet Steds forlænge siden.

Man vil erindre, at vi, da Aktieselskabet købte Fabriken af Christen Andersen, erklærede at Blokaden var lagt om Maskinfabrikken „Svendborg“, ligegyldig hvilke Ejere den havde. Det Princip er nu knæsat, vi ønsker at se den, der fremtidig udsætter sin Fabrik for Blokade, naar han vil sælge den, eller dem, der vil købe en Fabrik med den Art Servituter.

Os regnede han med,

Paa Maskinfabrikken „Strømmen“ i Randers strejker for Tiden Formerne for at faa et gammelt, slavisk Mulktsystem afskaffet, samt for en Timeløn af 33 Øre. Driftbestyrer Ludvigsen skal i den Anledning have udtalt, at Formernes Organisation regnede han ikke for noget, derfor vilde han heller ingen Tale høre om deres Fordringer.

Mulktsystemet gjaldt ikke alene for Formerne, men ogsaa for Smedene, Maskinarbejderne og Arbejdsmandene.

Smede og Maskinarbejderne stillede saa Fordring om en Timeløn af mindst 30 Øre, Mulktsystemets Afskaffelse og 5 Øre mere i Timen for Udarbejde. Fordringen om 30 Øre efterkom Hr. Ludvigsen inden den blev ham forebragt, men Mulktsystemet kunde ikke undværes mente han, det vilde være den rene, moralske Fordærv for de flittige Arbejdere. Dog da H. P. Hansen viste sig i Randers, forsvandt det øjeblikkelig.

Vi faar nu se, om Arbejderne fordærves, gør de det, skal vi love Hr. Ludvigsen, at komme og anmode ham om igen at lade Mulktsystemet træde i Kraft. Han skal ingensinde komme til at regne fejl, naar han regner med os.

Sammenslutning af alle Danmarks Fag- og Arbejderforeninger.

I disse Dage er omsendt til alle vore Afdelingers Bestyrelser, Forslag til Love for en saadan Sammenslutning. Forslaget er udarbejdet af „Forretningudvalget for de samvirkende Fagforeninger“ i København i Henhold til Ønsker, udtalt mange Steder fra, særlig de ledende Mænd i Provinserne.

Forslaget har været behandlet i vor Hovedbestyrelsen, hvor det besluttedes, at anbefale det til Afdelingernes Velvillie. At stille Ændringer hertil kan næppe anbefales, før man paa den Kongræs, der i den Anledning vil blive afholdt i Løbet af Efteraaret, hører hvordan det bliver modtaget af de der mødende Repræsentanter. Vi anbefaler de af vore Afdelinger, der kan overkomme det, at sende Delegerede. Meddelelse om Tid og Sted for Kongressens Afholdelse vil udgaa fra Forretningsudvalget for „de samvirkende Fagforeninger i København.“

Hovedbestyrelsen.

Forskellige Meddelelser.

Holbæk. Paa Grund af Kassererens Bortrejse foretages Udbetaling til Rejsende hos Formanden, P. Mortensen, Smedelundshusene.

E. S. Der er nu indtraadt en Bedring i Konjunkturerne, saa der igen, med Udsigt til at erholde det, kan søges Arbejde i Holbæk.

I *Skive* foregaar Udbetalingen til de Rejsende hos Maskinarbejder A. Jepsen, Søndergade.

Anvisningskontorer er nu oprettede i Esbjerg og Kolding. Paa førstnævnte Sted hos Mikkelsen, Logebygningen, Skolegade, og paa sidstnævnte, hos Th. Hansen, Losbygade 78, begge Steder er aabent fra 12—1 og fra 6—7.

Kolding Afd. anmoder alle om ikke at søge Arbejde i Byen, paa anden Maade end gennem Anvisningskontoret. Der vil ekstraordinaert blive udbetalt 1 Kr. til hvert Forbundsmedlem, forudsat at han er understøttelsesberettiget.

Samtidig har Afdelingen forhøjet Kontingentet til 40 Øre ugentligt.

Strejkerne hos Brødrene Bonne i Stege, Christensen, Simonsen og Co., Lemvig samt Lock-outen i Ribe fortsættes.

Brødrene Bonne har i et Anfald af „Bevisthed om selv at kunne gøre det hele“, afskediget baade Model-snedkere og Formere og C. & S. i Lemvig trættes daglig om, hvem af dem, der er „gaaet længst til Vands“.

Imedens spekulerer Obbekær i Ribe paa, hvordan det skal gaa, naar han ikke mere kan faa Lov til at „sidde paa Arbejdernes Sygekassepenge“, ingen flere selv har mer og ingen Arbejdere kan faa til at tjene nogen til ham.

Holm og Jensen i København (Vogn- og Beslagsmedemestrenes Ledere) besluttede sig til at begynde deres Forretning igen.

Vi lovede Firmaet, kun at skrive, at Arbejderne var tilfredse; vilde vi ogsaa skrive at H. & J. vare tilfredse, fortalte vi Usandhed.

Hr. *Philip Jensen* i Horsens vilde ikke høre tale om Forkortelse af Arbejdstiden med 1/2 Time pr. Dag og et Tillæg af 3 Øre pr. Time til sine 3 Svendes Løn. Paa Opfordring fra Afdelingen i Horsens gav Hovedbestyrelsen saa Tilladelse til at nedlægge Arbejdet hos ham. Da han erfarede det, fik Arbejderne 3 Øre mere i Time-løn, 1/2 Time kortere daglig Arbejdstid. Deres Løn kom nu op paa henholdsvis 38 Øre for den ene og 35 Øre for to andre, samtidig underskrev han paa Odenseprogrammet og 30 Øre for alle senere tilkommende Arbejdere.

Medlem Nr. 3826, Anton Andreas Jeppesen, bedes indsende sin Bog snarest til mig, da der intet Kontingent er opgivet paa den nogen Steds fra før 1895.

Tillidsmændene bedes anholde Bogen hvor den træffes.

Forretningsføreren.

Til Klejnsmedene.

Paa Klejnsmedesvendeforeningens Generalforsamling den 30. Juli vedtoges følgende:

Intet Medlem maa modtage Arbejdsseddel.

Hvis en Svend bliver afvist fordi han ingen Seddel har, da skal dette straks af Vedkommende meldes til Formanden og af ham igen til Bestyrelsen.

Dersom noget Medlem allerede har modtaget Arbejdsseddel, skal han uophødelig aflevere den til

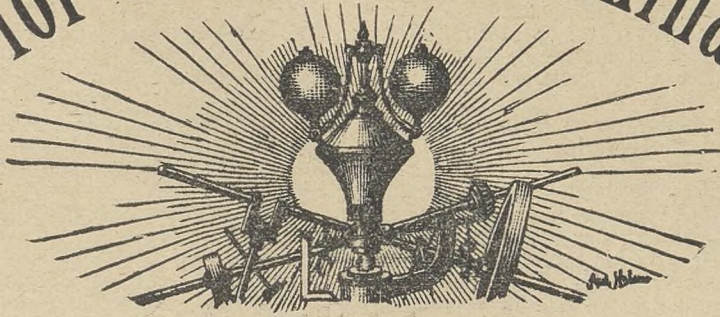
Bestyrelsen.

Understøttelsens Størrelse for Septbr. er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 12.

September 1896

8. Aargang

Kampen for Tilværelsen,

Ingen Kamp er hæftigere og mere langvarig end „Kampen for Tilværelsen“. Ingen er mere bitter og kræver flere og uskyldigere Ofre end den, thi den kæmpes af alle, af Mand og Kvinde, af Oldinge og Børn, har den hele civiliserede Verden til Valplads og — dog gaar ingen Kamp mere lydløst og upaaagtet hen end denne.

Henne paa Gadehjørnet stimles der sammen. En Betjent kommer trækkende med en elendig udseende Stymper; han lader sig slap og viljeløs føre afsted, hvad nytter det vel at gøre Modstand? Han ser lige ud. Mængdens nysgærrige Blikke føler han stikkende og udeltagende hvile paa sig.

Hvad har han gjort?

Betlet, bedt om et Stykke Brød eller et Par Øre, det han forgæves som Arbejdsløs ikke paa anden Maade har kunnet skaffe sig.

Eller har han stjaalet? Hurtig, og som han troede, ubemærket, taget en Frakke, et Par Sko, hvad Vintrens Slud forlængst har sagt ham paa eftertrykkelig Maade at han trængte haardt til.

Har han stjaalet er det absolut galt, og har han betlet er det skamløst. Han har vist det, hans Fornuft har sagt ham det. Men han har døjet i Dage, i Uger, ja, maaske i Maaneder. Og en sulten Mave og en frysende Krop, den huser ikke i Længden hverken Fornuft eller Moral.

Paa Ladegaarden vilde han ikke, og i Tugthuset troede han ikke han kom. Saa gav han efter og fik derved det første ulægelige Saar i Kampen for Tilværelsen.

Der lyder et Pladsk og et Raab. Der var en som sprang i Vandet. Træt af Sorg og Savn, af forgæves Søgen, af Kulde, Sult og Haan. — Et Spring, et Pladsk, og Kampen for Tilværelsen har krævet et Offer mere.

Hatten flyder paa Vandet, der er Hastværk for at finde den Livstrætte.

Nu har medfølende Mennesker travlt, nu da det er forsømt. Da Han eller Hun levede var der ingen der der rørte en Haand for at hjælpe.

Mængden paa Broen eller Brædden ser en Tid maa-bende og tankeløs til og spredes saa lidt efter lidt og har glemt det Hele inden Aften.

Saadanne Tilfælde passere hver eneste Dag i Hundreder. Bladene Verden over fortæller kort og tørt derom. Den Anholdte og saa Selvmorderen er de tyde-

ligste Ofre for Kampen for Tilværelsen og glemmes dog inden Aften.

Der falder Tusinder af andre Ofre og blødes af Masser af Saar. De fældes og lide i Stilhed. De ses, de medynkes, men paaagtes saa uhyre lidt. Vanen, hyppige Gentagelsers sløvende Magt, har gjort Verden haard og tankeløs. Ja, selv vi Arbejdere, der leve de Faldne nærmest, og som selv af Skæbnen eller Kampens Svingninger kan bringes nær Randen af Eksistens- og Haabløshedens store aabne Afgrund; selv vi se og glemme lige saa tankeløst.

Enhver af os kan tro vor Eksistens sikret, men et er vist, Hundrede af Aarsager kan inden Aften have gjort os erhvervsløs.

Vi kan være „bedste Beis“ paa vor Arbejdsplads. Staa os godt med vor Arbejdsgiver eller Formand, og dog blive sat paa Porten uden Varsel.

Hvad saa?

Hvor mange af os ved da hvor der er Arbejde at faa. Vi hører maaske, at der skal bruges Folk dér og dér, og iler den næste Morgen derhen længe inden Arbejdstid. Men der er Hundrede foruden os og bliver kun antaget nogle faa. Vi prøver den samme Historie om igen Dagen efter, ja, maaske i Uger i Træk.

Vort Hjem bliver hurtigt tomt. Vi har maaske ikke før prøvet ligefrem Salt; vi skal jo dog have noget at spise, og saa ryger Stumperne paa Laanekontoret. Vi fik „paa Klods“ hos Høkeren og Urtekrammeren mens vi havde Arbejde; Mo'r betalte saa altid om Lørdagen. Nu er det forbi. De handlende er blevet betænkkelige og vil ikke give Kredit mere. Der bliver saa uhyggelig trykkende derhjemme. Naar vi om Aftenen vender hjem, spørger Mo'r: Har Du heller ingen Ting faaet i Dag?

Børnene trækker hende i Skørterne og hvisker noget til hende. Vi ved hvad det er. De er sultne. . . .

Ogsaa i vort Hjem inderste Forhold giver saadan Tilværelse Kiv og Splid, og driver os det første Trin nedad. Paa de Tider, hvor vi har ondt nok ved at skaffe Brød og Født, er der intet til Sæbe og Stoppe- eller Sygarn. Vort Hjem bliver snavsnet, vore Klæder forfaldne, og vor Hustru og vore Børn se sjuskede og uappettilige ud, saa vi glæder os ikke længere ved at se dem.

Saadan ødelægges selv det bedste Arbejderhjem, og vor Lyst og Trang til at være hjemme afløses af det livsglade Værtshusliv. Vore ulykkelige Hustruer, der glade og tillidsfulde ere taaede i Ægteskabet, og som tidligere har delt Ondt og Godt sammen med os, baaret deres rigelige Part af Tilværelseskampens Byrde, beredes nu et Liv saa trangt og bittert, at havde de

anet blot Halvdelen deraf, vilde de hellere hele deres Liv igennem have tjent og været Herskabernes Trælle selv for en ussel Løn

Selv vore Børn gaar ikke Ram forbi. De lider under Hjemmenes halvt opløste Tilstande. Forældrenes Kiv, Nøden og Uordenen i Hjemmet og den af Forholdene skabte slappe Moral ødelægger deres Opdragelse.

I Kampen for Tilværelsen har vi inddraget alt hvad vi har kært; alt hvad vi i Aaringer har stridt og fredet om.

Er vi naaet saa vidt — og dertil kan enhver af os blive bragt — og Skæbnen yderligere er os imod, da er der ikke langt til det Punkt, der fører til et Spring i Søen eller til Stationen. Derfor burde den Slags sørgelige Hverdagshændelser bringe os til noget andet og mere end til at se tankeløst til og saa at glemme.

Om ikke af Medynd saa fordi det kan ramme os selv, burde vi tænke over det alvorlige Spørgsmaal:

Hvad er Aarsagen til, at Kampen for Tilværelsen er saa haard og kræver saa mange Ofre?

Er der ikke Midler derimod?

Arbejdere! Standsfæller! Altfor faa af os ofrer disse to vigtige Spørgsmaal nogen Tanke. Vi har vænnet os til at leve paa gyngende Grund og kun tænke paa den Dag i Dag. Der mangler Mod og Tro paa os selv. Kun alt for mange lader sig tumle af Skæbnen, som Vinden tumler med Sæbeboblen.

En Del Arbejdere har for længe siden søgt og fundet andre og bedre Former at føre Kampen for Tilværelsen paa. De lægger ikke Hænderne i Skødet og lader Skæbnen alene raade. De har opgivet at kæmpe enkeltvis, de har samlet sig i deres Fagforeninger og kæmper nu for Tilværelsen i Fællesskab og det med bedre Resultater end de Ligegeydige.

Deres Stilling i Samfundet er ringeagtet. Hvad regner man dem for — intet. Arbejdskøberne byder dem den Løn og de Arbejdsvilkaar de vil, fordi de uorganiserede Arbejdere, enkeltvis, som de staar, er værgeløse. Dette er ogsaa til Skade for de organiserede Arbejdere. Lad os derfor alle som én arbejde med paa den Opgave, at organisere alle Arbejdere til fælles Kamp for Tilværelsen, til fælles Værn for vore truede Hjem.

* * *

Vi har efter „Arbejdsmand“ optaget denne lille Artikel, der saa enkelt og gripende sammentrænger et et Billede af Arbejdernes Hverdagsliv, og siger til vore Medlemmer: lad os gøre vor Organisation endnu stærkere og bedre økonomisk funderet end den er, saa at den, naar vi trænger til dens Støtte, kan yde os en saadan, saa vi holdes oppe i „Kampen for Tilværelsen“.

Red.

Den internationale Metalarbejder-Kongres i London.

(Sluttes.)

Vogelsanger-Schweiz er i den behagelige Situation at kunne aflægge Beretning om en betydelig Fremgang saavel i Arbejderbevægelsen overhovedet som i Metalarbejderfaget i Særdeleshed; en ikke uvæsentlig Forbedring af Arbejdsforholdene opnaaedes ved Organisation.

Englands Delegerede aflægger ingen Beretning, da de ikke har været forberedt derpaa.

H. P. Hansen-København henviser til de paa tysk foreliggende trykte Beretninger fra Danmark og Sverrig. Vi aftrykker her et kort Uddrag af Beretningernes væsentligste Punkter.

Danmark har efter Folketællingen i 1890 ca. 2½ Mill. Indbyggere, deraf København, Landets eneste Storstad ca. 350,000

Hovederhvervet var indtil for ca. 20 Aars siden aldeles overvejende Landbrug, men dette Forhold har forandret sig saadan, at Handel og Industri er den ene, Langbrug den anden Halvdel af Landets Hovederhverv. Indenfor Industrien spiller igen Jernindustrien den største Rolle. Efter ovenomtalte Folketælling, skal der i Landet findes ca. 7,000 fagligt uddannede voksne mandlige Arbejdere som Smede eller Maskinarbejdere.

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund dannedes den 20. August 1888 og bestod da af 6 Afdelinger, hvoraf 2 havde Virksomhedsomraade i København, 4 i Provinserne.

Det samlede Medlemsantal var ca. 900. Til Sammenligning anføres, at Forbundet nu tæller 51 Afdelinger, hvoraf 5 har Virksomhedsomraade i København, 46 i Provinserne. Medlemsantallet er ca. 4,500.

Som Regel efterkommes de Beslutninger, der træffes af Forbundet, ogsaa af „Ikke Medlemmer“, navnlig i Retning af ikke at tage Arbejde paa blokerede Arbejdspladser. En organiseret Bevægelse, hvis Opgave var at modarbejde os, rejstes i 1885 under den store Lock-out i København. I Bevægelsen deltog mange Smede og Maskinarbejdere, og deres Forening gjorde os, under de uheldige Konjunkturer efter Lock-outen, megen Skade. Nu er den aldeles forsvunden og har ingen Spor efterladt sig.

Lønnen i København er for:

Grovsmedesvende paa de mindre Værksteder fra 30 til 40 Øre pr. Time; ingen Akkord. Paa Fabrikerne fra 28 til 35 Øre pr. Time og en Del Akkord, hvorved som Regel tjenes ca. 30%.

Kedelsmede 30 til 35 Øre pr. Time. Der arbejdes mest i Akkord og tjenes da som Regel henimod 50%, men Arbejdet er meget ustadigt.

Maskinarbejdere, ganske unge fra 20 til 27 Øre i Timen, ældre som Regel 29 til 35 Øre; der haves for disse Arbejdere ingen Minimumsløn. Monterer har som Regel 35 a 40 Øre.

Arbejdstiden er 10 a 10½ Time daglig.

I Provinserne er Lønnen gennemgaaende lavere. Den højeste Timeløn kan for nogle ældre Svende naa op til 31 a 33 Øre, den almindelige er 28 a 30 Øre. Der er derimod saagodt som ingen Steder i Provinserne, at de helt unge Svende arbejder for saa lav en Løn som i København, herfra undtages dog de Steder, hvor der endnu gives Kost og Logi som en Del af Lønnen.

I Tiden fra Efteraaret 1892 til Sommeren 1896 er ingen Strejker tabte.

I samme Tidsrum er til Strejker og Lock-outer kun forbrugt ca. 14,000 Kr.

I Rejsehjælp og Arbejdsløshedsunderstøttelse, der ydes saavel gifte som ugifte i 70 Dage i hvert Kalenderaar med 70 Øre pr. Dag, er fra 1. April 1892 til 1. April 1896 udbetalt 35,955 Kr. 20 Øre.

Agitationen og Hovedforbundets Administration har i 1895 kostet ca. 7,000 Kr. Afdelingernes Administration kostede i samme Tidsrum ca. 4,000 Kr.

Hvad der ydes i Understøttelse til andre Fag under deres Kampe, kan ikke nøjagtig opgives, men det beløber sig til adskillige Tusinde Kr.

Fagets Arbejdskøbere ere godt organiserede og gennemgaaende dygtigt ledede. De har derfor ogsaa en meget væsentlig Indflydelse paa Arbejdsforholdene.

Uddrag af det svenske Forbunds Beretning.

I 1884 blev den første Fagforening af Jernarbejdere dannet i Sverrig. Den 1. Juni 1888 blev det „Svenska Jern- och Metallarbetare-Förbundet“ dannet af 5 Afdelinger. Inden Udgangen af samme Aar stod der 7 Afdelinger; 1889 15 Afdelinger; 1890 23 Afdelinger og 1891 39 Afdel. under Forbundet, Antallet af Medlemmer var ved Slutningen af 1891 3,000.

Der kom imidlertid en Stilstands og Opløsningsperiode i 1893 hvorved Medlemsantallet sank til 1968. Paa det Tidspunkt traadte nemlig saavel Formerne som Blikkenslagene ud og dannede egne Organisationer. I

Begyndelsen af 1894 var Afdelingernes Antal endogsaa sunket til 22 og Medlemsantallet til 1591.

Fra nu af hæver Bevægelsen sig imidlertid rask. Den 1. April 1896 tæller Forbundet 35 Afdelinger med 3444 Medlemmer.

Der haves ingen Statistik over Antallet af Arbejdere i Faget, men det anslaaes til ca. 10,000.

Løn og Arbejdsforhold ere meget forskellige paa de forskellige Pladser og i de forskellige Brancher. Den højeste Gennemsnitsløn angives at være 17 Kr. om Ugen.

(Vi ved dog, igennem de Oplysninger vi personlig modtog ved vort Besøg i Stockholm og Eskilstuna ved Nytaar, at Lønnen paa førstnævnte Sted er den samme som i København, for alle Brancher. Red. af Fagb.)

En Arbejdsløsheds- og Rejsehjælps-Kasse vil begynde sin Virksomhed med 1. Januar 1897. Beretningen slutter med følgende forhaabningsfulde Udtalelse, som vi ved deles af den store Part af Sverrigs organiserede Metalarbejdere:

Inden vi slutter vor korte Beretning ville vi tilføje, at Udsigterne for vort Forbunds Fremtid er gode og vi har den bestemte Overbevisning, at Sverrigs Metalarbejdere trods det, at de sent er kommet med i Arbejderbevægelsen, nok skal vide at holde Tritid med Standsfællerne i andre Lande. Forhaabentlig bliver nu et Metalarbejderforbund, omfattende alle Lande, dannet og vi skal snart slutte os dertil.

4. Møde.

Dirigent: *Segitz*-Tyskland. Ordet gives til den tyske Delegerede *Bischoff* der oplæser en Beretning fra Smedenes Forbund, Guld- og Sølvarbejderne samt fra nogle lokale Organisationer af Filehuggere.

Kugler-Frankrig supplerer den franske Delegerede *Brauns* Beretninger

Hermed er Aflæggelsen af Beretningerne tilendebragt. Paa Forslag af *Hansen*-Danmark vedtoges det, ikke oftere at tillade denne uendelige Aflæggelse af Beretninger paa de internationale Metalarbejder-Kongresser. Enhver Organisation skal fremtidig lade sin Beretning trykke paa tysk, fransk og engelsk og denne Beretning skal være Bureauet tilsendt og af dette omdelt til alle Lande mindst 1 Maaned før Kongressens Afholdelse.

Til Punkt 4 stiller *Segitz* Forslag om Overgang til Dagsordenen, fordi der med Hensyn til Organisationens Form ikke maa gøres noget Land Forskrifter. I Diskussionen deltager *Sanial*-Amerika, *Vogelsanger*-Schweiz, *Lazzari*-Italien, *Bischoff*-Tyskland, *Kugler*-Frankrig, *Eckner*-Østrig, *Braun*-Frankrig og *Hansen*-Danmark. *Segitz* stiller Forslag om at henvise Punkterne 4, 5 og 6 til en Kommission, der skal udarbejde tilsvarende Resolutioner. *Hobson*-England støtter dette Forslag, som der efter vedtages.

5. Møde.

Dirigent: *Braun*-Frankrig. *Jobson*-England aflægger Kommissionens Beretninger og foreslaar følgende:

„Metalarbejderorganisationerne i alle Lande kan slutte sig til det internationale Forbund. Organisationernes Selvstændighed opretholdes fuldstændigt og Bureauet har ingen som helst Indflydelse paa de enkelte Organisationers Forvaltning. I øvrigt anerkendes Züricher Kongressens Resolution desangaaende.

„Ved Arbejdsnedlæggelser, der ikke kan gennemføres ved egen Hjælp fra den betræffende Organisation, kan Bureauets Leder foranledige de enkelte Landes Organisationer, der har sluttet sig til Forbundet, til at yde Hjælp.

„De Medlemmer af en Organisation, der rejser til Udlandet, skal forsynes med et Legimationskort fra deres Forbund og kan i paatrængende Tilfælde kræve Rejse-Understøttelse. I øvrigt overdrages Rejse-Understøttelsens Ordning til Forbundene i de interesserede Lande.“

Disse Forslag ophøjes uden Modstand til Beslutninger.

Angaaende Bureauets Omkostninger udviklede sig en længere Diskussion, i hvilken deltog: *Sanial*, *Braun*, *Kugler*, *Bischoff*, *Segitz*, *Hobson*, *Hansen* og *Næther*. Det vedtoges: ethvert Land skal betale et Bidrag én Gang for alle af Mk. 20.00 samt hvert Aar for hvert 1,000 Medlemmer Mk. 5.00.

Punkt 8: *Generalstrejke*, foreslaa de tyske Delegerede at stryge af Dagsordenen, da denne Sag staar paa Dagsordenen for den almindelige internationale Arbejderkongres. Dirigenten *Braun* modsatte sig paa det ivrigste dette Forslag. Det vedtoges at *Generalstrejken* synes at være umuligt at gennemføre, saa længe Arbejderne ikke gennemgaaende er organiserede. Der skal derfor udstedes et Opraab til Arbejderne i alle Lande om at organisere sig i Fagorganisationen.

Under Punkt 9 vedtoges en Resolution saalydende:

„De under det internationale Forbund hørende Organisationer skal snarest udarbejde en Statistik angaaende Lønningerne samt Livsunderholdets Omkostninger for deres Omraade. Oplysningerne indsendes derpaa til Bureauet, der paa Grundlag af disse udarbejder en Minimeltarif for Løn, svarende til hvad det koster et leve i hvert Land.

(Resolutionens Slutning aftrykkes ikke her, det blev nemlig vedtaget, at paalægge Redaktionerne ikke at offentliggøre den. Den vil derfor ikke før efter vor Kongres komme til vore Medlemmers Kundskab. Red.)

Bureauets Sæde forlægges paa Forslag af *Segitz* til *Sheffield* og *Hobson* udnævntes til dets Sekretær.

Den næste internationale Kongres skal afholdes i Løbet af 2 Aar; Tiden og Stedet herfor skal Bureauet bestemme. En Kongres kan dog indkaldes paa et tidligere Tidspunkt efter Konference imellem Sekretæren Hr. *Hobson* og de internationale Landes Organisationer.

Efter forskellige Taksigelser til dem, der har indvarslet og ledet Kongressen, samt til Tolkene osv. sluttedes Kongressen med et Leve for Arbejdersagen.

Strejken paa Flensborg Skibsværft.

Denne Konflikt udbrod i Slutningen af Juli, fordi en Del af Arbejderne forlangte 30 Pf. i Timen og da de ikke kunde faa det nedlagde Arbejdet. En Lock-out over hele Værftet var derpaa Direktionens næste Skridt.

„Verband der Werftsarbeiter Deutschlands“, en ganske ung Organisation, der var beregnet paa at omfatte Arbejdere af alle Brancher ved Skibsbyggeriet, har ledet denne Strejke eller Lock-out fra dens første Begyndelse og Resultatet er blevet en Fallit. De havde ikke selv Penge og ingen Forbindelser. Først saa sent som den 2. Septbr. modtog vor Hovedbestyrelse Anmodning fra dem om Understøttelse; der blev straks da vi hos „Deutsche Metallarbeiter-Verband“ havde søgt og faaet Underretning om, hvad „Verband der Werftsarbeiter“ var, bevilget dem 500 Kr. af Hovedkassen.

Vi erfarer nu lige mod Bladets Slutning, at Arbejderne dernede ikke har kunnet staa imod det Fif, Direktionen brugte, at sætte Maskinerne i Gang over det hele og udstede det Opraab, at de, der nu ikke vilde komme og begynde, fik ikke mere Arbejde paa Værftet.

Imellem 300 og 400 Mand af 1500 skal have begyndt igen. Den endelige Afslutning kan derefter hverken være tvivlsom eller langt borte.

„Deutscher Metallarbeiter-Verband“ har ikke deltaget i Ledelsen af Striden, men kun understøttet sine Medlemmer.

Denne Strejke lærer os to Ting. For det første, at man ikke skal opsætte sin Indmeldelse i en Fagorganisation indtil der bliver Strejke, thi disse Høns, der saaledes gaar udenfor Gærdet, kommer til at mangle den Tro paa deres Sags Sejr, som den gode Samvittighed giver

dem, der under rolige Forhold har deltaget i Organisationernes Karakter-skabende Virksomhed. Naar disse Folk saa under Trykket af Udsigten til en Konflikt kommer ind i Organisationerne og Stillingen bliver vanskelig, saa er de de første til at rende og gør der ved Udsigten til et rimeligt Resultat umulig. Og det er i mange Tilfælde ikke af ondt Sind eller daarlig Karakter, at disse Mennesker løber til Fjenden, men alene det, at den ubevidste Indskydelse af, ikke i rette Tid at have gjort sin Pligt, indjager dem en saadan Frygt, at de som sultne Svin søger at komme først til Fadet.

Det andet, denne Strejke lærer os, er at man aldrig skal bryde en gammel Organisations Ramme blot for at skabe noget nyt. „Deutscher Metallarbeiter-Verband“ vilde kunne have klaret denne Konflikt alene med sit Navn, sine Penge og sine Forbindelser. Nu maatte det paa Grund af, at den store Part af Flensborg Skibsværfts Arbejdere, der rettelig hørte hjemme hos det, ikke var der, men i det nye „Werftsarbeiter-Verband“, nøjes med at understøtte de enkelte Medlemmer, som det havde der, og lade andre lede denne Konflikt.

Vi har fremsat disse Betragtninger til Overvejelse særlig for Arbejderne paa vore Skibsværfter.

Ny Overenskomst hos N. J. Poulsens Efterfølgere i Esbjerg.

Under 15. og 20 September 1894 indgik vi med Fabrikant N. J. Poulsen en Overenskomst, hvorefter mindste Løn blev 25 Øre pr. Time, Overarbejde betales med henholdsvis 250% og 500%, Udearbejde i Byen med et Tillæg af 3 Øre pr. Time, Arbejde Ombord i Skibe med et Tillæg af 5 Øre pr. Time.

Den 1. September i Aar udløb Overenskomsten og de ny Arbejdsvilkaar blev følgende:

Alle for Tiden paa Fabriken arbejdende Smede og Maskinarbejdere gives et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Den mindste Timeløn bliver fremtidig 27 Øre for alle nyantagne der ikke har været Svende i 1 Aar og 30 Øre pr. Time for alle nyantagne, der har været Svend over 1 Aar.

Overarbejde betales med 250% og 500% paa Nyarbejde og 330% og 660% paa Reparationer.

Endvidere betales yderligere alt Arbejde Ombord i Skibe og for Reparationer af Dampkedler paa Landjorden ekstra med 10 Øre pr. Time. For Udearbejde i Byen betales ekstra 5 Øre pr. Time.

Fagmøde.

I Forbindelse med Arbejderfesten i Sorø d. 26. Juli afholdes et af Slagelse Afdeling arrangeret Fagmøde. Der var mødt Deltagere fra Slagelse, Sorø, Ringsted, Roskilde og Næstved, af Slagelse Afdeling var stillet følgende Dagsorden: Arbejdsanvisningskontor og Oprettelse af en Afdeling i Sorø.

Formanden for Slagelse Afdeling, Smed P. Hansen, aabnede Mødet, til Dirigent valgtes Maskinarbejder Jørgensen, Roskilde. Om det første Punkt førtes der en lang og livlig Diskussion; alle Talerne vare enige om, at det var en Nødvendighed at der blev gjort noget for, at de rejsende Svende ikke skulde være henvist til at gaa paa Værkstederne, enten for at søge Arbejde eller ogsaa for at faa „Geschenk“, begge Tilfælde var lige forkastelige.

Til Slutning vedtoges følgende Resolution:

„Forsamlingen i Sorø den 26. Juli af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Medlemmer udtaler, at der af de lokale Afdelinger af Forbundet arbejdes hen til, at faa oprettet Arbejdsanvisningskontorer i alle Byer i Danmark.

Derefter diskusteredes Forholdene i Sorø, og det endte med at de 5 Fagfæller, som var mødte fra Sorø, vedtog at danne en Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund. Anton Rasmussen, Sekretær.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Juli o. Aug. Samlet Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	843	00	56	00
Klejnsmedesvendeforening	150	00	5	60
Grovsmedenes Fagforening	252	60	57	40
Kedelsmedeforeningen	132	00	16	10
Skibssmedeforeningen	262	20	8	40
Ringsted	6	48	10	50
Esbjerg	76	20	11	20
Stubbekøbing	3	30		
Aalborg	114	60	54	60
Randers	146	70	79	10
Ribe	8	64	2	10
Hjørring	19	50	14	70
Nykøbing F.	8	40		
Støge	13	80	3	50
Nakskov	99	50	13	30
Nørre Sundby	20	40	3	35
Nykøbing M.	30	00		
Skive				
Odense	147	30	42	70
Vejle	37	92	21	00
Helsingør	284	40	26	60
Varde	20	40	3	50
Svendborg	48	00	18	90
Holbæk	17	88	2	80
Roskilde	31	32	46	90
Faaborg	3	84		
Næstved	35	02	28	00
Vordingborg	3	00	2	10
Fredericia	13	20	18	90
Nykøbing S.	4	80		
Silkeborg	14	40	11	90
Herning	9	90	4	90
Horsens	156	00	23	80
Kolding	59	40	16	10
Thisted	10	65	5	60
Slagelse	34	80	21	70
Lemvig	10	68	2	10
Aarhus	363	00	65	10
Viborg	7	80	1	40
Præstø	6	68	5	60
Assens	8	34		
Maribo	27	30		
Frederikshavn	19	80		
Korsør	11	10		
Middelfart	18	00		
Hadsund-Mariager	19	86		
Brønderslev	6	30		
Hillerød	8	64	2	80
Sorø				
Vejen				
Holstebro				
Udbetalt hos Forretningsføreren			124	60
Ialt	3627	05	832	85
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for Juli og August Maaneder			40	00
Tilbagebetalt uberettiget udbet. Understøttelse Sm. o. Mask.-Forb. paa Bog 19 Thorkildsen	37	80		
Do. Kolding Afd. Bog 6233 Døring	8	40		
Beholdning den 30. Juni	6681	83		
31. August			9482	23
Balance	10355	08	10355	08

Understøttelsens Størrelse for Oktbr. er fastsat til 70 Øre pr. Dag.